

MELKAHKA KAN

Oaralap en Pwuhk wet

Pwuhken *Melkahka kan*, iei pwuken koul oh kapakap kei en Pwuhk Sarawi. Aramas ekei me wiahda erein ahnsou reirehie, oh mehn Israel kan ahpw kihpene oh kin doadoahngki ni ahnsoun kaudok. Kedekedeo, koul oh kapakap pwukat ahpw patehngala Pwuhk Sarawi.

Audepen koul sarawi pwukat wekpeseng ni soangen ire tohto: mie melkahka kei mehn kapinga oh kaudokiong Koht; mie mehn pek sawas, kapakap en silasil, oh pekipek en kour; pekipek en mahk oh kalahngan; koulen kapingkalahnganki en Koht eh kupwuramwahu; pekipek en kalokolok ong imwintihti kan. Kapakap pwukat wiawihier sang pein emen oh sang ni mwaren wehi pokon en Israel; audepen ekei kin kasalehda en emen eh pepehm, oh audepen meteikan kin kasalehda anahn de pepehm en wehi pokon.

Sises ketin doadoahngki melkahka kan, oh sounnting kan en Kadehde Kapw kin kalap kata-manda. Eri, koul pwukat wiahla pwuhk kesempwal en kaudok ehu nan Mwomwohdisohn Kraissang nin tapio.

Audepe ni Oaralap

Audepen Pwuhk Wet Melkahka 150 me pwalpeseng wiahda ire limau, de pwuhk limau, iei me pahn sansal pah:

Melkahka 1—41

Melkahka 42—72

Melkahka 73—89
 Melkahka 90—106
 Melkahka 107—150

Pwuhk keieu

1

(Melkahka 1—41)

Pai mehlel

- ¹ Meid pai aramas akan
 me kin soikala kaweid en aramas suwed kan,
 me sohte kin men kalemengih me dipan akan,
 de patehng irail akan me sohte kin wauneki
 Koht;
- ² ahpw re kin perenki peikiong Kosonned en
 KAUN-O,
 oh medemedewe nan kapehdihr nin rahn oh
 nipwong.
- ³ Re rasehng tuhke kan limwahn pihl akan,
 me kin materek nan rahk koaros,
 oh teh rail kan sohte kin mengila.
 Re kin pweida mwahu ni soahng koaros me re kin
 wia.
- ⁴ Ahpw aramas suwed akan sohte mwahn kin
 duwehte;
 re rasehng teh meng kan me kisinieng kin
 ipihpirseli.
- ⁵ Koht pahn ketin kaloke me dipan akan
 oh re pahn katohrohrsang sapwellime ara-
 mas akan.
- ⁶ KAUN-O pahn ketin kawekaweid oh sinsile me
 pwung kan,

a aramas suwed akan pahn lekdekla
kohkohlahte.

2

Nanmwarki me Koht ketin Piladahr

¹ Dahme wehi kan koasoakoasone re en ketiwohk-
ihla?

Dahme aramas akan wiewiahki arail koasoandi
so-katepe?

² Ar nanmwarki kan kahngohdilahr;
ar kaun akan koasoakoasone nanpwungarail
re en uhwong KAUN-O
oh pil uhwong sapwellime nanmwarki me e
ketin piladahr.

³ Re ahpw nda, “Kitail kasaledengkitaila sang
pahn ara kosonned,
oh keseweisang kitail ara manaman.”

⁴ KAUN-O ahpw ketin kiparamat sang nan mwoale
nanleng,
oh ketin kumwuski arail koasoandi kan.

⁵ Ih eri ketin engiengda oh mahseniong irail,
oh kamasangkinirailda sapwellime engieng.

⁶ E ketin mahsanih, “I kasapwiladahr nei nan-
mwarki
pohn ei dohl sarawio Saion.”^a

⁷ Nanmwarkio ahpw mahsanih, “I pahn kasale-
hda dahme KAUN-O ketin mahsanih.

^a **2:6:** SAION: Lepin mahsen lepet “Saion” (iei ahd me tepin
kohieng wasa me adaneki “Kahnimw en Depit,” en mehn Sepus
kan wasahn mahwen kehlail me sapwellimen Nanmwarki Depit
sounpei kan kalowehdi) mwuhr ahd wet pil kohieng dohl me
Tehnpas Sarawio kokouda ie.

KAUN-O mahsanihong ie: ‘Kowe nei pwutak;
rahnwet I wialahr semomw.

⁸ Peki rehi, a I pahn kihong uhk wehi kan koaros;
oh ke pahn limankihla sampah pwon.

⁹ Ke pahn kauwehkinirailla sokon mete;
ke pahn kamwereirailpeseng duwehte omw
kin pwalangpeseng dahl pleit.’ ”

¹⁰ Eri, kumwail nanmwarki kan, kumwail rong ie;
kumwail kaunen sampah kan, kumwail rong
duwen met:

¹¹ Kumwail papah KAUN-O ni lammwin;
kumwail rerrer ¹² oh poaridihsang;
pwe e dehr ketin mwadang engiengda,
oh kumwail pahn mwadangete mehkihla.

Meid pai irail koaros me kin wiahki KAUN-O
sileparail.

3

Kapakap en Peki Sawas en Nimenseng^b

¹ Maing KAUN, ei imwintihti kan me ngeder,
re inenen tohto me kin pelian ie!

² Re kin koasoakoasoia ie oh ndinda,
“Koht sohte pahn ketin sewese.”

³ Ahpw Maing KAUN, komwi me soundoarepei
sang me keper kan ahnsou koaros;
komwi me kin ketin kupwurehda I en kin
powehdi,

2:7: Wie. 13.33; Ipru 1.5; 5.5. **2:9:** Kaud. 2.26-27; 12.5; 19.15.

b 3:: TITIE NI MAHSEN EN IPRU: Depit wiahda melkahka wet
mwurin eh tangasang sapwellime pwutak Apsalom. **3::** 2 Sam.
15.13—17.22.

- komwi me kin ketin pwurehng kakehleiehda.
- ⁴ I patohwan likweriong KAUN-O, pwe en ketin
sewese ie,
e ahpw ketin sapeng ie sang pohn sapwellime
dohl sarawi. ^c
- ⁵ I kin wendi oh memeir nipwong kan,
KAUN-O kin ketin sinsile ie.
- ⁶ I sohte kin masak kiden imwintihti kan
me kin kapiliepene sang wasa koaros.
- ⁷ Maing KAUN, komw ketido! Maing Koht, komw
ketin kapitiehla!
Komw kin ketin kaloke ei imwintihti kan koaros
oh ketikihsang irail manaman en
kauweiehla.
- ⁸ Manaman en powehdi kin pwilisang rehn
KAUN-O—
en ketin kupwuramwahwih sapwellime ara-
mas akan.

4

Kapakap en Peki Sawas en Ninsoutik d

- ¹ Maing Koht, soundoarepei,
komw ketin sapeng ie ni ei kin kapakap.
Ni ei milahr nan apwal, komwi me ketin sewe-
seiehda.
A met komw kupwurkalahngan oh karonge ei
pekipeket.
- ² Kumwail aramas akan, ia erein amwail pahn
mwamwahlikin ie?

^c 3:4: DOHL SARAWI: Tehk 2.6. ^d 4: TITLE NI MAHSEN EN
IPRU: En Depit melkahka.

Ia erein amwail pahn kin kesempwalki
soahng me sohte katepe kan
oh idawehn soahng me likamw akan?

³ Kumwail en tamataman me KAUN-O ketin pi-
ladahr en sapwellimanikihla me pwung
kan,
oh e ketin karonge ie ni ei kin likweriong.

⁴ Kumwail masak oh rerrer oh tokedihsang
amwail kin wia dihp;
kumwail medemedewe mwahu duwen met,
ni amwail kin wendi nennewe nan
amwail peht kan.

⁵ Kumwail meirongkihong KAUN-O amwail mehn
meirong pwung,
oh likih ih.

⁶ Mie me tohto me kin kapakap nin duwe met:
“Maing KAUN, komw ketin kupwureiong kiht
sapwellimomwi kapai kan.
Komw ketin kalahngan kupwurei kiht!”

⁷ Ahpw peren me komw ketikihongieier
siksang mehlel peren me re pahn kin ahneki
sang ni reken ar wahn pilawa oh wain akan.

⁸ Ni ei kin wendi, I kin meirla ni popohl;
pwe komwi, Maing KAUN, me kin ketin sinsile
ie.

5

Kapakap en Peki Silepei e

4:4: Ep. 4.26. **e 5::** TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

- 1 Maing KAUN, komw ketin karonge ei pato kat
oh pil ei tungoal sengloal.
- 2 Maing ei Koht oh ei nanmwarki,
komw ketin karonge ngilen ei pek sawas!
- Maing KAUN, I kin patohwan kapakapohng
komwi;
- 3 komwi kin ketin karonge ngileiet
nimenseng.
- Ni dakadahn ketipin, I kin patohwan kapakap
oh kin kasikasik pasapengpe sang rehmwi.
- 4 Komwi Koht emen me sohte kin ketin kup-
wurperenki wiewia sapwung kan;
komw sohte kin ketin mweidohng me suwed
kan en mihmi mwohn silangmwi.
- 5 Komw sohte kin ketin kupwurki aramas me ak-
lapalap akan;
komw kin ketin kalahdeki aramas suwed
koaros.
- 6 Komw kin ketin kamwomwala aramas likamw
akan
oh sohte ketin kupwurki me widingan oh
sounkam aramas akan.
- 7 Eri a, pwehki sapwellimomwi limpoak lapalap,
I kak patohdo nan tehnpasomwi;
I kak kaudok nan Tehnpasomwi sarawi
oh poaridi ong komwi ni wahu lapalap.
- 8 Maing KAUN, ei imwintihti kan me ngeder!
Komw ketin kahluwa ie pwe I en kak kapwa-
iada kupwuromwien;
komw ketin kasalehiong ie alomwi pwe I en
kak idawehn komwi.

- ⁹ I sohte kak likih dahme ei imwintihti kan ndinda;
 pwe ihte re men kauweiehla.
 Ar koasoi kan me lingan oh kansenamwahu,
 ahpw diren widing suwed.
- ¹⁰ Maing Koht, komw ketin kadeikada oh kaloke
 irail,
 ar koasoandi kan en pein kauweiraila.
 Komw ketin kasareirailsang mwohn silangmwi
 pwehki tohtohn diparail kan
 oh ar kin kahngohdiong komwi.
- ¹¹ Ahpw irail koaros me kin diar arail wasahn ruk
 rehmwi pahn kin pereperen;
 re kak kokoulki ar peren ahnsou koaros.
 Komw ketin sinsile irail kan me kin poakohng
 komwi;
 re kin nsenamwahu pwehki komwi.
- ¹² Maing KAUN, komw kin ketin kupwuramwah-
 wih irail kan me kin peikiong komwi;
 sawellimomwi limpoak rasehng
 mehnsansar ehu, me kin doandoare irail.

6

Kapakap en Pek Sawas ni Ahnsou Apwalf

- ¹ Maing KAUN, komw dehr ketin engieng pahi, oh
 angiangih ie!
 Komw dehr ketin kaloke ie ni omwi engieng!
- ² Maing KAUN, I patohwan weikeklahr; komw
 ketin kupwure ie.
 Komw ketin kakehleiehda; pwe I weikeklahr
 kowahlap;

³ oh paliwereiet oh ngeniet unsek milahr nan
apwal laud.

Maing KAUN, ia erein omwi pahn ketin awiawih
mwohn omwi pahn ketin sewese ie?

⁴ Maing KAUN, komw ketido oh doareiehla;
sang ni omwi kalahngan komw ketin kapi-
tiesang mehla.

⁵ Nan sapwen me melahr akan sohte me kin
tamanda mwaromwi;
sohte me kak kapinga komwi wasao.

⁶ I weikengkilahr ei nsensuwed laud;
nipwong koaros kiei lohs kin wisekesengk-
ihla ei kin sengiseng;
ulungei pil kin wisekesengkihla pilen mesei.

⁷ I solahr kak kilang wasa;
meseiet mpwoskipesengier ei kin sengiseng,
pwehki ei imwintihti kan me kahrehda.

⁸ Kumwail aramas suwed kan, kumwail kei-
weisang ie!

KAUN-O kin ketin karonge ie ni ei kin sengiseng;
⁹ e kin ketin karonge ie ni ei kin likwerin pek
sawas
oh e pahn ketin sapeng ei kapakap.

¹⁰ Ei imwintihti kan pahn pehmada kanamenek
mwuledek en ar lohdi;
re pahn mwadangete pingida oh tangpeseng.

7

Kapakap en Peki Pwuhng g

- 1 Maing KAUN, ei Koht, I patohdo pahn kup-wuromwi pwe komwi en ketin sinsile ie;
komw ketin kapitiehla oh doareiehla sang irail koaros me kin pwakipwakih ie,
- 2 pwe ma soh, re pahn duwehte laion me pahn waielahng
wasa me sohte emen kak doareiehla;
re ahpw pahn dapengiepeseng wasao.
- 3-4 Maing KAUN, ei Koht, ma I wiadahr sapwung ehu ong emen,
ma I pangala kompoakepahi men de ma I wiahiong ei imwintihti men mehkot suwed ni sohte kahrepe;
ma I wiadahr ehu soahng pwukat—
- 5 eri ei imwintihti kan en pwakihiehla oh koliehdi,
pwe re en peleiepeseng oh kemeiehla oh keseiediong nanpwel!
- 6 Maing KAUN, komw ketida nan omwi engiang!
Komw ketin uhwong sarlemei en ei imwintihti kan;
komw pein ketida oh sewese ie!
Pwuhng me komw kin ketin kupwurki,
- 7 komw ketin kapokonepene tohn wehi koaros rehmwi,
oh ketin kaunirailda sang powe.
- 8 Komwi me sounkopwung en aramas koaros.

g 7:: TITLE NI MAHSEN EN IPRUA: Koul me Depit koulkihong KAUN-O pwehki Kus mehn Pensamino.

Maing KAUN, komw ketin kasalehda ei
pwung ni omwi pahn kadeikiehda;
komw mwahngih me sohte dipei.

⁹ Komwi Koht pwung men
me kin ketin wia kadeikpen at tungoal
lamalam akan oh at tungoal ineng kan.
Komw ketin katokehdi wiewia suwed en aramas
suwed kan
oh ketin katingih me mwahu kan.

¹⁰ Koht iei silepei,
e kin ketin doarehla irail kan me kin peikiong.

¹¹ Koht iei sounkopwung pwung men
oh e kin ketin kaloke aramas suwed kan ahn-
sou koaros.

¹² Ma re sohte pahn wekidala koasoandi kan en ar
mour,
Koht pahn ketin kakengihala sapwellime ked-
lahs.

E ketin kadangehr sapwellime kesik ketieu oh
ketin kaunopadahr en kadar;

¹³ e ketikidahr sapwellime tehtehn mahwen
keper kan

oh kainenehier sapwellime arep kisiniei kan.

¹⁴ Tehk duwen aramas suwed kan ar kin koa-
soakoasone nan kapehdihr me suwed;
re kin koasoanehdi wiepen kahpwal oh kap-
waiada ar widing kan.

¹⁵ Ahpw nan lidip kan me re kin kaunopohng
meteikan,
re kin pein pwupwudiong loale.

¹⁶ Eri, pein arail suwed kin kaloke irail

oh pein arail lemei kin kauweirailla.

- ¹⁷ I kin patohwan kapingkalahnganki ong KAUN-
O sapwellime pwung;
I patohwan koulki koulen kaping ong KAUN-
O, Wasa Lapalap.

8

Lingan en Koht oh Kesempwal en Aramas h

- ¹ Maing KAUN, at Kaun,
sapwellimomwi roson lapalap kin sansal
wasa koaros nin sampah!
Kapingpomwi kin leldawohng nanleng;
² seri kan oh seri pwelel kan pil kin kapinga
komwi.
Komwi me ketin kauwadahr kelen mahwen ong
sapwellimomwi imwintihti kan,
pwe en irehdi irail koaros me kin pelian
komwi.
- ³ Ni ei kin kilengdawohng pahnlahng, iei wiepen
nin limomwi,
maram oh usu kan me komw ketin koa-
soanedier nan dewerail—
⁴ dahkot aramas, me komwi kin ketin kupwukup-
wure;
aramas mwahl, me komwi kin ketin apwahp-
walih?
- ⁵ Komwi me ketin koasoanehdi aramas pwe
komwihte me re pahn patopato pah;

h **8:** TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka. **8:2:**
Mad. 21.16. **8:4:** Sohph 7.17-18; Mel. 144.3; Ipru 2.6-8.

komwi me ketin kamwarehkinirailda lingan
oh wahu.

⁶ Komwi me ketin koasoanehdi pwe en kaunda
wiepen nin limomwi koaros,
komwi me pil kasapwiladahng pohnangin
mehkoaruhsie.

⁷ sihpw oh kou koaros, oh pil mahn lawalo
kan;

⁸ menpihr kan oh mwahmw akan,
oh mehkoaros me kin aude nan madau.

⁹ Maing KAUN, at Kaun,
sapwellimomwi roson lapalap kin sansal
wasa koaros nin sampah!

9

*Kapakap en Kapingkalahngan pwehki Sapwelli-
men Koht Pwuhngⁱ*

¹ Maing KAUN, I pahn patohwan kapinga komwi
sang nan kapehdi unsek;

I pahn patohwan koasoa wiewia kapwuri-
amwei koaros me komw ketin wiadahr.

² I pahn kokoulki koulen peren pwehki komwi.

I pahn koulki koulen kaping ong komwi, Koht
Wasa Lapalap.

³ Ei imwintihti kan kin tangdoai ni omwi kin
ketido;

re kin pwupwudi oh mehla.

⁴ Komw me kin ketin mehlel oh pwung ni omwi
kadeik kan,

8:5: Kupw. 2.23; Sir. 17.1-4. **8:6:** 1 Kor. 15.27; Ep. 1.22; Ipru
2.8. **i 9::** TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

komw ketin kadeikadahr ei pwung.

- ⁵ Komw ketin kalokeier me rotorot akan
oh ketin kamwomwalahr aramas suwed kan;
solahr me pahn taman irail.
- ⁶ At imwintihti kan sohralahr;
komwi me ketin kamwomwala ar kahnimw
kan,
solahr me taman irail douluhl.
- ⁷ Ahpw KAUN-O iei nanmwarki poatopaat;
e ketin koasoanedier sapwellime mwoalen
kopwung.
- ⁸ E ketin kakaun sampah ni pwung;
e kin ketin kapwung wehi kan ni kadeik
pwung.
- ⁹ Rehn KAUN-O iei wasahn ruk ong me toutoulahr
akan,
iei wasahn rukula ni ahnsou apwal.
- ¹⁰ Maing KAUN, irail kan me patohwan esei
komwi pahn kin likih komwi;
komw sohte kin ketin likidmeliehla mehmen
me kin patohdo rehmwi.
- ¹¹ Kumwail koulki koulen kaping ong KAUN-O, me
kin kakaun Saion!
Kumwail lohkihong wehi koaros dahme e
ketin wiadahr!
- ¹² Koht kin ketin tamataman irail kan me kin
lokolok;
e sohte kin meliehla ngilen ar likwer,
oh kin ketin kaloke me kin wia sapwung ong
irail.

13 Maing KAUN, komw ketin kupwurkalahngan
ong ie!

Komw mahsanih kalokolok kan me ei imwin-
tihti kan kin wiahiong ie!

Maing KAUN, komw ketin kapitiesang mehla,

¹⁴ pwe I en kak uh mwohn mehn Serusalem
kan

oh koasoa mehkoaros me I kin kapikapin-
gahki komwi.

I pahn pereperen pwehki omwi ketin kapitiehla.

15 Aramas rotorot kan weiradahr pwoahr ehu oh
re pwupwudiong loale;

re pein lohding nan ar lidip.

16 KAUN-O ketin kasalehda pein ih sang ni sap-
wellime kadeik pwung kan,

oh aramas suwed kan lohdiar nan pein ar
wiewia kan.

17 Mehla iei imwilahn aramas suwed kan koaros,
pil imwilahn irail koaros me kin soikala Koht.

18 Me semwehmwe kan sohte pahn kin lekdekla
ahnsou koaros;

arail koapworopwor sohte pahn ohla
kohkohlahte.

19 Maing KAUN, komw ketidohla;

komw dehr ketin mweidohng aramas akan
en uhwong komwi!

Komw ketikihda me rotorot kan mwohn
silangmwi oh ketin kadeikirailda.

20 Maing KAUN, komw ketin kamasak irail;

komw ketin kamarainihkin irail me irail aramas ekei me pahn mehla.

10

Kapakap en Peki Pwuhng

- ¹ Maing KAUN, dahme komw ketin dohkiweisang kiht?
Dahme komw ketin karirihkilahr pein komwi ni at milahr nan apwal?
- ² Aramas suwed kan aklapalalahr oh wie kalokaloke me semwehmwe kan;
komw kaloweiraildi nan lidip me re wiahda.
- ³ Aramas suwed kin aksuweiki eh ineng suwed kan;
aramas noahrok kin lahlahwe oh kin soikala KAUN-O.
- ⁴ Aramas suwed sohte kin nsenohki KAUN-O;
nan eh aklapalap e kin lemeleme me sohte katepen Koht.
- ⁵ Aramas suwed kin pweida ni mehkoaros.
E sohte kak dehdehki sapwellimen Koht kadeik kan;
e kin mwamwahliki eh imwintihti kan.
- ⁶ E kin mengimengloalki ndinda, “I sohte kak sapwungala;
I sohte kak mihla nan apwal.”
- ⁷ Eh koasoi kan kin mi ni koasoi en lahlahwe, likamw oh kamasak;
e kin mwadang ong lokaiahn kailok oh suwed.

- 8 E kin rukuruk nan kisin kahnimw kan,
 awiawih me sohte dipe kan pwe en ke-
 meiraila.
 E kin lipoahroke irail kan me sohte ar mehkot;
 9 e rukuruk wasa rir rasehng laion emen.
 E kin awiawih me semwehmwe kan;
 e ahpw kin kaloweiraildi nan eh lidip oh tan-
 gahkiniraildoai.
- 10 Me lelepek lohdiar kan engiengehr nanpwel;
 kehlail en aramas suwedo kaloweiraildiar.
 11 Aramas suwed kin mengimengloalki ndinda,
 “Koht sohte kin kupwurohki!
 E ketin karirihalahr silangi oh sohte pahn
 mahsanih ie.”
- 12 Maing KAUN, komw ketin kaloke aramas suwed
 pwuko!
 Komw ketin kupwukupwure irail kan me kin
 lokolok!
- 13 Ia duwen aramas suwed men e kak
 mwamwahliki Koht
 oh nda, “Koht sohte pahn kalokei ie?”
- 14 Ahpw komw kin ketin mahsanih; komw kin
 ketin kilelehdi apwal oh lokolok kan
 oh kin ketin onopada ahnsou koaros pwe en
 sewese me paisuwedlahr akan.
 Aramas paisuwedlahr akan kin sohpeiong
 komwi;
 komwi kin ketin sewese aramas semwehmwe
 kan ahnsou koaros.
- 15 Komw ketin kauwehla manaman en aramas
 suwed kan;

kalo ke kin irail sapwung kan me re wiadahr
re lao tokedihsang.

- 16 KAUN-O me nanmwarki poatopoa.
Irail kan me kin kaudokiong koht teikan
pahn kamwomwomwsang nan sapwellime
wehi.
- 17 Maing KAUN, komw pahn ketin karonge ka-
pakap en me tikitik kan;
komw pahn ketin kakehlahda nan kapehdi-
rail.
- 18 Komw pahn ketin karonge likwer en me
toutoulahr akan oh me sepwoupwou kan;
komw pahn ketin kadeikada ar pwung,
pwe aramas me kin mour mwotomwot nin
sampah wet en dehr kin kamasak irail
kohkohlahte.

11

Koapworopworki KAUN-Oj

- 1 I kin likih KAUN-O pwe ih me doarepei.
Kumwail meid pweipwei ni amwail kin
ndaiong ie,
“Tenge pohn nahna kan rasehng mehnpihr me
kin pihrla wasa ko,
2 pwe aramas suwed kan kadangpesengehr
nair kesik ketieu kan oh kainenehier neirail
arep kan
pwe re en kasikih aramas mwahu kan sang
wasa rotorot kan.
3 Sohte mehkot aramas mwahu men kak wia

ahnsou me mehkoaros ohlahr.”

- ⁴ KAUN-O kin ketiket nan tehnpese sarawi;
mwoahle kin mi nanleng.
E kin mamahsanih aramas akan wasa koaros
oh mwahngih dahme re kin wiewia.
- ⁵ E kin ketin kasawih aramas mwahu oh me
suwed kan koaros;
e kin ketin kalahdeki kowahlap me kin keid
likin sapwellime kosonned akan.
- ⁶ E kin ketin kamwerekhi kisiniei oh suwepel k
okohk pohn aramas suwed kan;
e kin ketin kalokehkin irail kisinieng mp-
wumpwul.
- ⁷ KAUN-O me pwung oh kin kupwurki wiewia
mwahu kan;
me kin peikiong pahn kin momour mwohn
silangi.

12

Kapakap en Peki Sawas^l

- ¹ Maing KAUN, komw ketin sewesei kiht!
Sohte aramas mwahu men me luhwehdi;
solahr me kak diar aramas mehlel kan.
- ² Irail koaros kin wiewie likamwpene nanpwun-
garail;
re kin widiwidingpene nanpwungarail ni lik-
sansalamwahu.

^k **11:6:** SUWEPel: Tehk nan kawehwehpen lepin mahsen kan.

^l **12::** TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

- ³ Maing KAUN, komw ketin katokehdi loh widin-
gan pwuko!
Komw ketin perehla au lemei pwuko me kin
kakahski,
- ⁴ “Se kin alehki mehkoaros me se anahne at koaso
kan.
Se pahn kin koasoia dahme se kin inengieng,
oh sohte me kak katokeikitedi.”
- ⁵ KAUN-O ketin mahsanih, “Ahpw met I pahn
pwarodo,
pwe me semwehmwe kan toutoulahr
oh me wie lokolok kan weiweirengki ar
medek.
I pahn kihong irail meleilei oh nsenamwahu me
re kin ngoangki.”
- ⁶ Kitail kak likih sapwellimen KAUN-O inou kan;
pwe me mehlel rasehng silper
me kamwakeldahr pak isuh nan kisiniei
mwehl.
- ⁷⁻⁸ Aramas suwed kan kin mi wasa koaros,
oh irail koaros kin kapinga dahme suwed.
Maing KAUN, komw ketin doarei kiht ahnsou
koaros,
oh ketin sileikitasang soangen aramas
pwukat.

13

Kapakap en Peki Sawas m

- ¹ Maing KAUN, ia erein omwi pahn ketin likid-melieiehla, e pahn kohkohlahte?
Ia erein omwi pahn ketin karirala sang ie silangmwi?
- ² Ia erein ei pahn patopato nan apwal?
Ia erein mohngiongih eh pahn wie toutouki nsensuwed nin rahn oh nipwong?
Ia erein ei imwintihti kan ar pahn kin poweiehdi?
- ³ Maing KAUN, ei Koht, komw ketin mahsendohng ie oh sapeng ie.
Komw ketin kakehleiehda sapahl; komw dehr ketin mweidohng I en mehla.
- ⁴ Komw dehr mweidohng ei imwintihti kan enda, “Kitail kalowedier!”
Komw dehr mweidohng re en kepitiki ei pwupwudi.
- ⁵ I kin koapworopworki sapwellimomwi limpoak poatopaat;
I kin peren, pwehki komwi pahn ketin doareiehla.
- ⁶ Maing KAUN, I pahn kouliong komwi,
pwehki sapwellimomwi kalahngan ong ie.

14

Suwed en Aramasⁿ
(Melkahka 53)

- ¹ Me pweipwei kan kin mengimengloalki,
“Sohte katepen Koht!”
Iraih koaros me suwedlahr,

ⁿ 14:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

pwe re kin wiahda mehkan me suwehdie.
sohte mehmen me kin wia me mwahu.

² KAUN-O kin ketin ireirong aramas akan sang
nanleng

pwe en mahsanih ma mie me loalokong,
oh ma mie me kin kaudokiong ih.

³ Ahpw irail koaros sapwungalahr,
irail koaros me suwed.

Sohte mehmen rehrail me kin wia me mwahu,
sohte mwahn mehmen.

⁴ KAUN-O ahpw ketin keinemwe, “Ia duwe, re
sohte ese?

Irail pwukat koaros me kin wia me suwed, re
soaloalokong?

Re kin momourki ar kin piripirapa nei aramas
akan,

oh re sohte kin kapakapohng ie.”

⁵ Ahpw re pahn masepwehkada,

pwehki Koht eh kin ketin ieiangih irail kan me
kin peikiong.

⁶ Me kin wia me suwed kan kin kapwowihala
koasoandien aramas aktikitik kan,

ahpw KAUN-O iei sileparail.

⁷ Ia uwen ei kapakap pwe komourpen Israel
en pwarodo sang Saion.

Ia uwen peren me mehn Israel kan pahn wia
ni ahsou me KAUN-O pahn pwurehng kapa-
iairailda!

15

Dahme Koht kin Kupwurki O

¹ Maing KAUN, ihs me kak patohlong nan Tehnpasomwi?

Ihs me kak patohwan kaudok pohn Saion, sapwellimomwi dohl sarawio? P

² Aramas me kin peikiong Koht ni mehkoaros oh kin wia me pwung ahnsou koaros, me kin lokaia pwung oh mehlel,

³ oh sohte kin karaunmwahlih meteikan. E sohte kin wia mehkot sapwung ong kompoakepah kan, oh sohte kin ndindaseli mehn mpe kan.

⁴ E kin kailongki irail kan me Koht kin ketin soikala, ahpw e kin wauneki irail kan me kin peikiong KAUN-O.

E kin kapwaiada dahme e inouki ahnsou koaros, mehnda ma e apwal.

⁵ E sohte kin ale wihnen nah mwohni me aramas pekihsang pwe re en doadoahngki; oh e pil sohte pahn wia sounkadehde likamw ong emen me sohte dipe pwe en ale pweine.

Eri, me kin kapwaiada mepwukat pahn pehm saledek sang apwal kohkohahte.

16

Kapakap en Koapworopwor Q

O 15:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka. *P* 15:1: DOHL SARAWI: Tehk 2.6. *Q* 16:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

- 1 Maing Koht, komw ketin sinsile ie, pwe komwihte me I kin koapworopworki.
- 2 I kin patohwanohng KAUN-O, “Komwi me ei Kaun;
soahng mwahu koaros me mie rehi kin pwilidohsang rehmwi.”
- 3 Ia uwen mwahu en sapwellimen KAUN-O aramas loalopwoat kan!
I kin perenki mehlel ieiang irail.
- 4 Irail kan me kin pwahtiet idihdawehn koht teikan,
re kin katohtowehla ar apwal akan.
I sohte pahn iang irail nan arail meirong kan;
I sohte pahn iang kaudokiong ar koht kan.
- 5 Maing KAUN, komwihte kelehpw me I ahneki,
oh komwi kin ketikihong ie mehkoaros me I kin anahne;
oh komwi me kin ketin kolokol ei mour.
- 6 Meid kapwuriamwei sapwellimomwi kisakis kan ong ie,
ia uwen ar mwahu!
- 7 I kin patohwan kapinga KAUN-O, pwehki eh kin ketin kaweid ie,
oh ei pepehm pil kin katamankin ie nipwong.
- 8 I kin aririh KAUN-O ahnsou koaros;
e kin ketiket limwahi, oh sohte mehkot kak kauweiehla.
- 9 Ihme kahrehda I kin diren kaping oh peren

- oh I kin pehm saledek sang apwal,
¹⁰ pwe komw kin ketin sinsile ie sang manaman en mehla.
 I kin loalopwoat ni ei kin papah komwi,
 oh komwi sohte pahn ketin likidmelieiehla nan sapwen me melahr akan.
- ¹¹ Komw pahn ketin kasalehiong ie ahl me kin kowohng mour;
 omwi kin ketiket rehi kin kadirekiniehla peren
 oh kahrehiong ie peren poatopoa.

17

Kapakap en Aramas me Sohte Dipe r

- ¹ Maing KAUN, komw ketin karonge ei pekipeki pwuhng;
 komw ketin karonge ngilen ei likwer en pek sawas!
 Komw ketin karonge ei kapakap mehlel.
- ² Komw pahn ketin kadeikada ei pwung,
 pwehki omwi ketin mwahngih dahme pwung.
- ³ Komw mwahngih mohngiongiet.
 Komw ketin pasehr rehi nipwong
 oh ketin kasawihadahr loalei unsek,
 komw ahpw sohte diarada ineng suwed ehu rehi.
 I sohte kin koasoi suwed, ⁴ duwehte aramas teikan;

16:10: Wie. 13.35. *r* **17::** TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit kapakap.

- I kapwaiadahr sapwellimomwi kosonned akan
oh I sohte kin keid ni elen lemei.
- ⁵ I kin weweid nan alomwi ahnsou koaros
oh sohte kin katihasang.
- ⁶ Maing ei Koht, I patohwan kapakapohng komwi,
pwehki omwi kin ketin sapeng ie;
eri komw ketin sohpeidohng ie oh karonge ei
pato kat.
- ⁷ Komw ketin kasalehda sapwellimomwi limpoak
kapwuriamwei oh ketin doareiehla;
pahn mwetehn limomwi I kin
nekinekmwahu sang ei imwintihti kan.
- ⁸ Komw ketin sinsile ie duwen omwi kin ketin
sinsile pein silangmwien;
komw ketin karirihiehla pahn mwetehn nin
limomwi kan
- ⁹ sang mwekid en aramas suwed kan.
- Imwintihti kamasepwehk kan kapiliepenehr.
- ¹⁰ Sohte mahk mie rehail oh re kin lokaiahn
pohnmwahso.
- ¹¹ Ahnsou wet re kapiliepenehr mwasamwasahn
ahnsou koaros
wasa I pahn sohpeila ie pwe re en
kauweiehla.
- ¹² Re rasehng laion kei, me kin awiawih ie,
pwe re en dapengiepeseng.
- ¹³ Maing KAUN, komw ketidohla! Komw
ketin pelianda ei imwintihti kan oh
kaloweiraildi!

Komw ketin doare kin ie sang aramas suwed kan
sapwellimomwi kedlahs;

¹⁴ doareiesang irail kan me kin ahneki
mehkoaros me re inengieng nin sampah.

Komw ketin kalokehkin irail kalokolok ko me
komw ketin nekinekid ong irail;

kalokolok kan en pil itarohng nair seri kan
oh ekei en pil luhwehdi pwe en pil kohieng
nein neirail seri kan.

¹⁵ Ahpw ngehi, I pahn patohwan komwi, pwehki
ei sohte wiahda mehkot sapwung;

oh ni ei pahn pirda, roson en sapwellimomwi
lingaling pahn kadirehkiniehla peren.

18

En Depit eh Koulen Powehdi s *(2 Samuel 22.1-51)*

¹ Maing KAUN, ia uwen ei poakohng komwi!
Komwi me soundoarepei.

² KAUN-O me silepei;
ih me kelepei kehlail.

Ei Koht me silepei,

I kin nekinek mwahu pahn kupwure.

E kin ketin pereiehla duwehte mehnsansar ehu;

e kin ketin doareiehla oh kin ketin nekinekid
ie.

³ I kin likweriong KAUN-O,

S 18:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: Lepin lokaia pwukat me
Depit, ladun KAUN-O, koulkihong KAUN-O ni rahn me KAUN-O
ketin kapitala ih sang rehn Sohl oh pil sang rehn eh imwintihti
teikan.

e ahpw kin ketin doareiesang ei imwintihti
kan.
Kapinga KAUN-O!

⁴ Keper en mehla kapiliepenehr;
iloak en meninkauwo koaduhpwalihiedier.

⁵ Keper en mehla lelieier,
oh sousou lidipiedier.

⁶ Nan ei apwal I ahpw likweriong KAUN-O;
I likwerih ei Koht pwe en ketin sewese ie.
E ahpw ketin karonge ngilei nan tehnpese;
e karongeier ei likwer en pek sawas.

⁷ Sampah eri rerada oh itikekda;
poahsoan en nahna kan ahpw mwekidida oh
rerada,
pwehki Koht ketin engiengdahr.

⁸ Edinieie kusieisang nan sapwellime keinuhnu,
mpwulen kisinieie oh mwoalus sang nan
doauase.

⁹ E ketin ritingada pahnlahng oh ketidihdo
ket pohn depwek toantoal ehu.

¹⁰ E ketin pihrdi ket pohn sapwellime kerup ^t kei,
e ketin pihrki pehnpuhr en kisinieng.

¹¹ E ketin perehkihla pein ih rotorot;
depwek mosul kei, me diren pihl, kapilpene
ih.

¹² Keteu aihs takai ^u oh kisinieie
kin mweremwerasang ni lioal me kin piripir
mwowe
oh kin pwar depwek toantoal kan.

^t **18:10:** KERUP: Tehk nan kawehwehpen lepin mahsen kan.

^u **18:12:** KETEU AIHS TAKAI: Tehk nan kawehwehpen lepin mahsen kan.

- 13 KAUN-O eri ketin kapitie laudida rasehng
ngirisek en nahnsapwe sang pahnlahng;
kapitien Wasa Lapalahpie ahpw sansalada.
- 14 E ahpw ketin kadar sapwellime arep ko oh
katangapeseng sapwellime imwintihti ko;
e ahpw ketin pwakihkinirailla piripir en sap-
wellime lioal.
- 15 Nan kepin madau sansalada,
oh poahsoan en sampah kan iang pwarada,
Maing KAUN, ni omwi ketin angiangihada sap-
wellimomwi imwintihti kan
oh kapitie laudida nan omwi engieng.
- 16 KAUN-O ahpw ketin kapadihdo lime sang nan-
leng oh ketin koliehda;
oh ketin waikiehda sang nan kepin madau.
- 17 E ketin kepitiesang ei imwintihti kehlail kan,
oh sang irail koaros me kin kailongkin ie—
re me nohn kehlail sang ie.
- 18 Re mahweniong ie ni ahnsou me I mihla nan
apwal,
ahpw KAUN-O ketin sileiehdi.
- 19 E ketin seweseiehda nan ei apwal;
e ketin doareiehla pwehki eh kup-
wurperenkin ie.
- 20 KAUN-O ketin katingih ie pwehki ei kin wia
dahme pwung;
e kin kupwuramwahwih ie pwehki eh sohte
dipei.
- 21 I peikiong kosonned en KAUN-O;
I sohte sohpeisang ei Koht.
- 22 I kapwaiada sapwellime kosonned kan koaros;

- I sohte kauwehla sapwellime mahsen kan.
- 23 E mwahngih duwen ei mwakelekel,
duwen ei kin kadohwansang ie wiewia sap-
wung kan.
- 24 Iei me e ketin katingih kin ie pwehki ei kin wia
dahme pwung,
pwe e ketin mwahngih duwen eh sohte dipei.
- 25 Maing KAUN, komw kin ketin loalopwoatohng
irail kan me kin loalopwoatohng komwi;
komw kin ketin kupwur mwahu ong irail kan
me kin mwahu.
- 26 Komw kin kupwur mwakelekel ong irail kan me
kin mwakelekel,
ahpw kin kupwur toutou ong me suwed kan.
- 27 Komw kin ketin doarehla me aktikitik kan,
oh kin ketin katikitikihala me aklapalap akan.
- 28 Maing KAUN, komw ketikihong ie marain;
komw ketin kasarehsang ei rotorot.
- 29 Komw ketin kakehleiehda pwe I en mahwe-
niong ei imwintihti kan
oh ketikihong ie manaman pwe I en kak
powehdi arail kelen mahwen kan.
- 30 Koht menet—ia uwen deilahn wiepen nin lime
kan!
Ia uwen likilik en sapwellime mahsen kan!
E rasehng mehnsansar ehu
ong irail kan me kin rapahki sileparail reh.
- 31 KAUN-O kelehpw me Koht;
Koht kelehpw me soundoarepatail.
- 32 Ih Kohto me kin ketin kakehlaiehda,
me kin sinsile elei kan sang apwal akan.

- 33 E ketikihong ie nehi kat en marahra duwehte tie;
e kin ketin sinsile ie pohn nahna kan.
- 34 E ketin kaiahneiedahng ni mahwen,
pwe I en kak doadoahngki kesik ketieu me keieu kehlail.
- 35 Maing KAUN, komw kin ketin sinsile ie oh doandoare ie;
sapwellimomwi sawas me kalinganeiehla,
oh sapwellimomwi manaman me sinsile ie mwahu.
- 36 Komwi me ketin sileiehdi pwe I en dehr lohdi,
oh I sohte mwahn pwupwudi.
- 37 I patohwan pwakihier ei imwintihti kan oh koliraildi;
I sohte kin tokedi I lao kamwomwiraila.
- 38 I keseiraildi, re ahpw sohla kak uhda;
re wonohnehr nanpwel mwohn meseiet.
- 39 Komwi me ketin kakehleiehda pwe I en kak mahwen
oh ketikihong ie I en powehdi ei imwintihti kan.
- 40 Komwi me ketin kupwurehda ei imwintihti kan
pwe re en kin tangasang ie;
I kamwomwala irail kan me kin kailongkin ie.
- 41 Re kin likwerih sawaseparail, ahpw sohte emen
me kin doareiraila;
re kin likweriong KAUN-O, ahpw e sohte kin ketin sapeng irail.
- 42 I tiakirailpeseng, re ahpw duwehla pwelpar
me kisinieng kin ipirpeseng.

I kin sok pohrail rasehng ei kin sok nan pwel-
matak en nanial akan.

43 Komw ketin doareiesang nei aramas kahngohdi
kan

oh ketin kupwureiehla pwe I en wiahla
kaunen wehi kan;

aramas ekei me I sohte ese, met wialahr ei
ladu.

44 Mehn liki kan kin poaridi mwohi;

ni ar kin rong ngilei, re kin peikiong.

45 Re kin nan kapehd tikitikla

oh rerrer kohiesang nan arail kelen mahwen
kan.

46 KAUN-O ketin ieias! Kaping ong ei soundoar!

Kumwail lohkiseli roson en Koht me ketin
doareielahr.

47 Ih me ketin kupwurehda I en powehdi ei imwin-
tihti kan;

ih me ketin kalowediong wehi kan pahn ei
manaman

48 oh ketin doareiesang ei imwintihiti kan.

Maing KAUN, komw me kin ketin kupwure ie pwe

I en powehdi ei imwintihiti kan,

oh ketin silehsang ie aramas lemei kan.

49 I pahn kapinga komwi nanpwungen wehi kan;

I pahn kokoukiahong komwi koulén kaping.

50 Koht ketikihong sapwellime nanmwarkio en
kin powehdi;

e ketin kasalehda sapwellime limpoak
poatopaat ong me e ketin piladahro,

ong Depit oh kadaudoke kan kohkohahte.

19

*Lingan en Koht nan Mehkoaros me Kapikipikda
kan v*

¹ Ia uwen sansal en pahnlahng eh kasalehda sappelimen Koht lingan!

Ia uwen eh kasalehda mwahu mehkan me eh ketin wiahda!

² Rahn koaros lingano kin sansal poatopoat; pwohng koaros e kin duweduwehte.

³ Sohte koasoi de lokaia kin wiawi, pil sohte ngihl ehu kin pwarada;

⁴ ahpw kalohk wet kin lelpeseng wasa koaros nin sampah.

Koht ketikihong ketipin dewe pahnlahng;

⁵ ketipin ahpw kin kohieisang nan dewe nimenseng, rasehng ohl kamwohd emen me kin pereperen,

oh pil rasehng sounweirentang men me onopadahr en weirentang.

⁶ E ahpw kin tapihada eh seiloak pahnlahng sang ni palimese kolahng ni palikapi.

Sohte mehkot kak rirsang eh karakar.

Kosonned en KAUN-O

⁷ Kosonned en KAUN-O me unsek mehlel; e kin pwurehng kakehlahda aramas.

Mahsen en KAUN-O me likilik, e kin kaloalokongihala me soaloalokong kan.

⁸ Kosonned en KAUN-O me pwung;

oh irail kan me kin peikiong kin pereperen.

- Sapwellime mahsen kan me uhdahn pwung
oh kin kamarainihada lamalam en aramas.
- ⁹ E mwahu ong aramas en wauneki KAUN-O;
pwe met pahn poatopoa kohkohlahte.
- Kopwung en KAUN-O me pwung,
e kin pahrek ahnsou koaros.
- ¹⁰ Sapwellime kopwung kan kesempwal sang kohl
me keieu kaselel;
oh pil mem sang sukehrn loangelap.
- ¹¹ Sapwellimomwi mahsen kan kin kamarainih
sapwellimomwi ladu menet;
I kin ale ketingpen ei kin peikiong sap-
wellimomwi mahsen kan.
- ¹² Sohte mehmen kak pein esehda eh sapwung
kan;
Maing KAUN, komw ketin doareiesang soan-
gen sapwung me sohte sansal akan!
- ¹³ Komw pil ketin sileiesang soangen dihp sansal
akan;
komw dehr mweidohng re en kauniehda.
Eri, I ahpw pahn unsekla
oh saledeksang suwed en dihp.
- ¹⁴ Maing KAUN, komwi me silepei oh sounko-
mourpei,
komw ketin kupwurehla ei pato oh ei
lamalam!

20

Kapakap en Peki Powehdi W

W 20:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

- 1 KAUN-O en kin sapeng omwi kapakap ni ahn-soun omwi apwal!
Koht en Seikop en kin ketin sinsile komwi.
- 2 En ketin kadarodohng komwi sawas sang nan Tehnpese
oh kin ketin sewesei komwi sang pohn Nahna Saion.
- 3 En ketikihda omwi meirong kan koaros,
oh kupwurperenki omwi meirong en mahn akan koaros.
- 4 En ketikihong komwi dahme komw kin in-engieng
oh kupwure pwe omwi koasoandi kan koaros en pweida.
- 5 Eri iei duwen atail pahn ngisingiski atail perenkihda omwi powehdi
oh pil kapikapingahki atail Koht.
KAUN-O en ketin kupwurehla omwi pekipek kan koaros.
- 6 Met I patohwan eseier me KAUN-O ketikihongehr manaman en powehdi ong sapwellime nanmwarki me e ketin piladahro;
e ketin sapeng ih sang nan sapwellime mwoahl sarawien nanleng
oh sang ni sapwellime manaman e kin ketikihong pwe en powehdi nan mahwen tohto.
- 7 Ekei kin likihala wararail werennansapw en mahwen kan,
ekei dakeparail oahs akan,
ahpw kitail kin likih manaman en KAUN-O atail Koht.
- 8 Soangen aramas pwukat pahn dipekelekel oh pwupwudi,

ahpw kitail pahn uhda oh uh tengeteng.

- ⁹ Maing KAUN, komw ketikihong at nanmwarki en powehdi;
komw ketin sapeng kiht ni at kin patohwan likweriong komwi.

21

Kapingpen Powehdi X

- ¹ Maing KAUN, at tungoal nanmwarki kupwureperen, pwehki roson me komw ketikihong;
e ketin pereperenki omwi ketin kupwurehda pwe en powehdi.
- ² Komw ketikihongehr anahn en kupwure;
komw ketin sapengehr sapwellime pekipek.
- ³ Komw ketidohngehr reh oh ketikihongehr kupwuramwahu tohto
oh ketikidiongehr pohn tapwi nihn kohl ehu.
- ⁴ E patohwan peki rehmwi mour, a komw ahpw ketikihongehr,
mour werei oh poatopaat.
- ⁵ Lingan en mware me lapalap pwehki sapwellimomwi sawas;
komwi ketikihong ih ndand oh roson.
- ⁶ Sapwellimomwi kapai kan kin ieiang ih kohkohlahte,
oh omwi kin ketin ieiang ih kin kaparanda.
- ⁷ Nanmwarkio kin likih KAUN-O, Wasa Lapalap;

X 21:: TITLE NI MAHSEN EN IPPRU: En Depit melkahka.

oh pwehki sapwellimen KAUN-O limpoak
 poatopaat
 e pahn kin koapworopwor oh saledek ahnsou
 koaros.

⁸ Nanmwarkio pahn ketin kalowehdi sapwellime
 imwintihti kan koaros;
 oh e pahn ketin salihedi koaros me kin kai-
 longki.

⁹ E pahn ketin kamwomwiraila duwehte kisiniei
 mwehl
 ni eh pahn ketin pwarada mwohn masarail
 kan.

KAUN-O pahn ketin kasohreiraila nan
 sapwellime engiang
 oh kisiniei pahn kamwasikeiraila.

¹⁰ Sohte emen kadaudokarail pahn pitla.
 nanmwarkio pahn kemehla irail koaros.

¹¹ Re kin wia ar koasoandi kan, koasoandi suwed
 en uhwong ih,
 ahpw re sohte pahn pweida.

¹² E pahn ketin kasikihkin irail sapwellime arep
 oh pahn kahrehiong ar pweiekla oh tang-
 doai.

¹³ Maing KAUN, se patohwan kapinga komwi,
 pwehki sapwellimomwi roson lapalap!
 Se pahn koul oh kapinga sapwellimomwi
 manaman.

22

Kapakap en Pahtou oh Koulen Kapingy

y 22:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

- 1 Ei Koht, ei Koht, dahme komw ketin likid-
meliekiniehla?
I likilikwerwohng sawasepei,
ahpw sawasepei saikinte pwarodo.
- 2 Maing ei Koht, I kin likweriong komwi ni rahn,
komwi ahpw sohte kin ketin sapeng ie;
I pil kin likilikwer nipwong,
I ahpw sohte kin diar ei kommoal.
- 3 A komwi ketiket nan mwoalomwi nin duwen Me
Sarawio,
komwi me Israel kin kapikapinga.
- 4 At pahpa kahlap ako kin likih komwi;
re likihkomwihla, oh komw ahpw ketin
doareiraila.
- 5 Re likweriong komwi, re ahpw pitla sang apwal;
re likihkomwihla oh ar likilik ahpw kin
pweida.
- 6 I solahr mwomwen aramas; I wialahr kamwetel
men,
me aramas koaros kin mwamwahlki oh wia
kauwe!
- 7 Koaros me kin kilang ie kin kepitkin ie;
re kin kapwadehi lowarail oh itihtik moan-
garail.
- 8 Re kin nda, “Ke likiher KAUN-O;
a dahme e sohte ketin doarehkinuhkala?
Ma KAUN-O kupwurkinuhk,
a dahme e sohte ketin sewesehkinuhk?”
- 9 Komwi me ketin apwahpwalih ie ni ei ipwidi,

22:1: Mad. 27.46; Mark 15.34. **22:7:** Mad. 27.39; Mark 15.29;
Luk 23.35. **22:8:** Mad. 27.43.

oh komwi me pil ketin sinsile ie ni ei seri
pwelel.

- 10 I likih komwi sang ni ei ipwidi,
oh komwi kin wia ei Koht ahnsou koaros.
- 11 Komw dehr ketin dohweisang ie!
Apwal laud kerendohr,
oh sohte me pahn sewese ie.
- 12 Imwintihti ngeder, rasehng kouwol kei, kin
kapikapil ie;
irail koaros kapikapil ie,
rasehng kouwol kommwad en Pasan.
- 13 Re sarapeseng duwehte laion kei,
me kin weriwerki ar men dapengiepeseng.
- 14 Solahr angi,
I rasehngehr pihl me wudeklahr nanpwel.
Tih kat koaros piselpesengehr;
mohngiongiet rasehng kirihs me peipesen-
gehr nan mesenedi.
- 15 Nan kepinwereiet ngalangaladahr duwelahr
pwelpar,
oh loweiet pasdangehr pahn ngatangatei.
Komw ketin likidmelieielahr nan pwelpar pwe I
en mehla.
- 16 Pwihn en aramas suwed ehu kapiliepenehr
rasehng pelin kidi ehu me kohkodohng ie;
re ngalispeseng pehi kat oh nehi kat.
- 17 Tih kat koaros sansaladahr.
Ei imwintihti kan kin kilikilang ie oh
kangkakil ie.
- 18 Re usuhski ei likou kan,

oh nehkpeseng nanpwungarail.

- 19 Maing KAUN, komw dehr ketin dohweisang ie!
Komw ketin mwadangodo oh kapitiehla!
- 20 Komw ketin doareiehla sang kedlahs;
doarehla ei mour sang kidi pwukat.
- 21 Komw ketin kapitiehla sang laion pwukat;
pwe sohte ei kehl rehn kouwol lawalo
pwukat.
- 22 I pahn koasoiuong nei aramas akan duwen
wiepen nin limomwi kan;
I pahn kapinga komwi nan pokon en aramas
akan:
- 23 “Kumwail ladu en KAUN-O kan, kumwail
kapinga!
Kumwail kadaudok en Seikop kan, kumwail
wauneki!
Kumwail mehn Israel kan, kumwail kau-
dokiong!
- 24 E sohte ketin likidmeliehla me semwehmwe
kan de mwamwahliki arail lokolok kan;
e sohte kin ketin sohpeisang irail,
ahpw kin ketin kupwure irail ni ar kin likwe-
riong.”
- 25 I pahn kapinga wiepen nin limomwi kan nan
pokon laud akan;
I pahn kapwaiada meirong kan me I inouki-
dahr
mwohn irail koaros me kin kaudokiong
komwi.

- 26 Me semwehmwe kan pahn tungoale uwen me
re anahne;
irail kan me patohdohng rehn KAUN-O pahn
kapinga ih.
Re en païamwahu kohkohahte!
- 27 Tohn wehi kan koaros pahn tamanda KAUN-O.
Sang ni irepen sampah koaros re pahn soh-
peiong;
keinek en sampah kan koaros pahn kau-
dokiong.
- 28 KAUN-O iei nanmwarki,
oh e kin kakaun wehi kan.
- 29 Me aklapalap koaros pahn poaridi mwowe;
me pahn mehla koaros pahn poaridi mwohn
silangi.
- 30 Dih kan me pahn kohdo pahn papah;
aramas akan pahn padahkihong dih en
mwuhr duwen KAUN-O.
- 31 Aramas akan me saikinte ipwidi pahn rong:
“Kaun-o ketin kamouralahr sapwellime ara-
mas akan!”

23

KAUN-O, Silepataily

- 1 KAUN-O, iei silepei;
solahr me I pahn anahne.
- 2 E ketin kommoaleiehdi nan mohsen dihpw kase-
lel kei,
oh kin ketin kahluwaielahng ni pihl
mwakelekel.

- ³ E kin ketin kakehleiehda.
E kin ketin kahluwa ie nan ahl me pwung,
nin duwen eh ketin inoukidahr.
- ⁴ Maing KAUN, mehnda ma I weweidwei nan ro-
torot mosul,
a I sohte pahn masak mehkot,
pwe komw ketin ieiang ie!
Sapwellimomwi irar oh lepin seipali a pahn kin
sinsile ie.
- ⁵ Komw ketin kaunopadahng ie kamadipw ehu,
wasa me ei imwintihti kan koaros kak kilang
ie;
komw ketin kasamwo ie oh kieleldiong leh pohn
moangei
oh kadikadirehdohte ei tungoal kep.
- ⁶ I ese me sapwellimomwi kalahngan oh limpoak
pahn ieiang iehte erein ei mour;
oh I pahn patopatohte nan tehnpasomwi
kohkohlahte.

24

Nanmwarki Lapalap

- ¹ KAUN-O me sapwellimaniki sampah oh audepe
kan koaros;
e ketin sapwellimaniki sampah oh
mehkoaros me momour loale.
- ² E ketin kauwada sampah pohnangin pihl akan,
oh ketin poahsoanehdahsang ni kepin madau
kan.
- ³ Ihs me warohng kohdalahng pohn dohlen
KAUN-O?

^a **23:4:** IRAR OH LEPIN SEIPALI: Tehk nan kawehwehpen lepin mahsen kan.

- Ihs me pahn kak pedolong nan Tehnpese sarawio?
- ⁴ Irail kan me makelekel ni ar wiewia kan oh pil ni ar lamalam,
me sohte kin kaudokiong dikedik en eni kan,
oh me sohte kin wia inou likamw.
- ⁵ KAUN-O pahn ketin kupwuramwahwihirailda oh doareiraila;
Koht pahn ketin kalohkihda me sohte di-parail.
- ⁶ Ih soangen aramas pwukat me kin patohdohng rehn Koht,
me kin patohdohng mwohn silangin Koht en Seikop.
- ⁷ Kumwail ritingada wenihmw kan,
kumwail langahda wenihmw laud akan,
pwe nanmwarki lapalapo en ketilong!
- ⁸ Ihs me nanmwarki lapalap menet?
lei ih me KAUN-O, me roson oh manaman,
KAUN-O, me kin powehdi nan mahwen.
- ⁹ Kumwail ritingada wenihmw kan,
kumwail langahda wenihmw laud akan,
pwe nanmwarki lapalapo en ketilong!
- ¹⁰ Ihs nanmwarki lapalap menet?
lei ih me KAUN-O, Wasa Lapalahpie-ieie ih me nanmwarki lapalapo!

25

Kapakap en Peki Kaweid oh Silasil d

- ¹ Maing KAUN, I kin kapakapohng komwi;
² Maing ei Koht, komwi me I kin likih.

Komw ketin doareiesang kanamenekpen ei lohdi;
komw dehr mweidohng ei imwintihti kan re
en kepitkin ie!

³ Me kin likih komwi sohte kin lohdi,
ahpw me kin kahngohdiong komwi, iei irail
me kin lohdi.

⁴ Maing KAUN, komw ketin padahkihong ie,
oh kasalehiong ie sapwellimomwi ahl akan.

⁵ Komw ketin padahkihong ie duwen ei pahn mo-
mourki sapwellimomwi mehleh,
pwe komwi me ei Koht, komwi me ketin
doareiehla.
I kin likih komwi ahnsou koaros.

⁶ Maing KAUN, komw ketin tamanda
sapwellimomwi kalahngan oh limpoak
poatopaat,
me komw ketin kasaledahr sang nin tepin
kawa.

⁷ Komw ketin mahkikihong ie dipei oh ei sapwung
kan en ni ei pwulopwulo.

Maing KAUN, komw ketin tamankin ie
sapwellimomwi limpoak poatopaat oh kalah-
ngan.

⁸ Pwehki KAUN-O eh pwung oh mwahu,
e kin ketin padahkihong me dipan akan ahl
me re en weweid ie.

⁹ E kin ketin kahluwa me aktikitik kan nan ahl
pwung
oh kin ketin padahkihong irail kupwure.

¹⁰ Ni sapwellime limpoak oh loalopwoat e kin
ketin kahluwa

irail koaros me kin kapwaiada sapwellime
inou oh peikiong sapwellime kosonned
akan.

- 11 Maing KAUN, komw ketin kapwaiada omwi
inowo, oh ketin mahkikihong ie dipei kan,
pwe dipei kan me ngeder.
- 12 Irail kan me kin wauneki KAUN-O
pahn ese sang reh ahl me re pahn weweid ie.
- 13 Re pahn kin paiamwahu ahsou koaros,
oh nair seri kan pahn sapweniki sahpuwo.
- 14 KAUN-O kin ketin kompoakepahnikiri irail kan
me kin peikiong,
oh e kin ketin katengehdi ong irail sapwellime
inou.
- 15 I kin rapahki sawasepei rehn KAUN-O ahsou
koaros,
e ahpw kin ketin kapitiesang wasa keper.
- 16 Maing KAUN, komw ketin sohpeidohng ie oh
kupwurkalahngan ong ie,
pwe I kelehpwlahr oh I me luwet.
- 17 Komw ketin kamaiawihiehda sang nan ei
pwunod akan
oh ketin doareiesang nan ei apwal akan
koaros.
- 18 Komw ketin kupwurehla ei pahtou oh lokolok
oh ketin mahkikihong ie dipei kan koaros.
- 19 Komw mahsaniih uwen ngeder en ei imwintihti
kan;
oh uwen ar kin kailongkin ie!
- 20 Komw ketin sinsile ie oh doareiehla;
komw ketin sinsile ie pwe I en dehr lohdi.

- I kin rapahki poadoarepei sang rehmwi.
 21 Ei poadidi oh pwung en sinsile ie,
 pwehki ei kin patohwan likih komwi.
- 22 Maing Koht, komw ketin doarehla
 sapwellimomwi aramas akan en Israel,
 sang nan ar apwal akan koaros!

26

Kapakap en Aramas Mwahu e

- 1 Maing KAUN, komw ketin kalohkihda duwen eh
 sohte dipei,
 pwehki ei kin wia dahme pwung
 oh likih komwi mehlel.
- 2 Maing KAUN, komw ketin sohng ie oh kasawih
 ie;
 komw ketin kadeikada duwen ei ineng kan oh
 lamalam akan.
- 3 Sapwellimomwi limpoak poatopoaat me kin wia
 kaweidpei;
 sapwellimomwi loalopwoat kin kahluwa ie
 ahnsou koaros.
- 4 I sohte kin patehng aramas sokatepe kan;
 sohte ahiong me liksansalmwahu kan.
- 5 I kin tatki patehng aramas suwed kan
 oh kin pohnsehse aramas suwed kan.
- 6 Maing KAUN, I kin kamwakele pehi kat pwehn
 kasalehda me sohte dipei,
 oh kin wia ei kaudok kapil sapwellimomwi
 pehi sarawi.

- ⁷ I kin koulki koulen kasapahlkalahngan
oh koasoa wiepen nin limomwi kapwuri-
anwei kan.
- ⁸ Maing KAUN, I patohwan poakohng wasa me
komw kin ketiket ie,
wasa me sapwellimomwi lingan kin ket ie.
- ⁹ Komw dehr ketin kauweiehla duwehte me dipan
akan;
komw dehr ketin kalokei ie duwehte
sounkam aramas akan—
- ¹⁰ soangan aramas akan me kin wia me suwed
ahnsou koaros
oh kin ononop en widinge meteikan ahnsou
koaros.
- ¹¹ A duwen ngehi, I kin wia dahme pwung;
komw kupwurkalahngan ong ie oh
doareiehla.
- ¹² I kin nekinekmwahu sang soahng keper koaros;
I kin kapinga KAUN-O mwohn pokon en sap-
wellime aramas akan.

27

Kapakap en Kapingf

- ¹ KAUN-O me kamarainpei oh komourpei;
I sohte pahn masak mehmen.
KAUN-O kin ketin sile sang ie soahng keper kan
koaros;
I sohte pahn masak mehkot.

² Ma aramas suwed kan mahweniong ie, oh song
re en kemeiehla,
re kin dipekelekel oh pwupwudi.

³ Mehnda ma karis en sounpei unsek pahn
kapiliepene,
a I sohte pahn masepwehkada;
mehnda ma ei imwintihti pahn mahweniong ie,
a I pahn likilikihte Koht.

⁴ Mehteieu me I patohwan peki rehn KAUN-O;
mehteieu me I kin anahne:
I en kin mihmihte nan tehnpas en KAUN-O erein
ei mour,
pwe I en kin uduhdiahl sapwellime lingan,
oh I en peki sapwellime kaweid kan wasao.

⁵ E pahn ketin perepere ie ni ahnsou apwal;
e pahn ketin sinsile ie nan Tehnpese,
oh ketikidahng ie pohn dohl ileile.

⁶ Eri, I ahpw pahn powehdi ei imwintihti kan me
kapikapil ie.
I pahn weriwerki ei peren ni ei pahn pato-
hwan wia ei meirong nan Tehnpese;
I pahn koul, I pahn kapinga KAUN-O.

⁷ Maing KAUN, komw ketin karonge ie ni ei pahn
likweriong komwi!
Komw ketin kupwurkalahngan ong ie oh
sapeng ie!

⁸ Ni omwi mahsanih, “Kumwail kohdo rehi,”
I ahpw sapeng, “Maing KAUN, I pahn patohwei.”

⁹ Komw dehr karirihweisang ie silangmwi!

Maing Koht ei sounkomour.

- Komw dehr engieng pahi;
 komw dehr ketin soikala sapwellimomwi
 ladu menet.
- Komwi me sawasepei;
 komw dehr ketin sohpeisang ie, komw dehr
 ketin melieiehla.
- ¹⁰ Semei oh inei pil kak keseiehla,
 ahpw KAUN-O pahn ketin apwahpwalih ie.
- ¹¹ Maing KAUN, komw ketin padahkihong ie kup-
 wuromwien,
 oh ketin kahluwa ie nan ahl inen,
 pwe ei imwintihti kan me ngeder.
- ¹² Komw dehr ketin likidmelieiehla rehn ei
 imwintihti kan,
 me kin pelian kin ie lokaia kamasepwehk oh
 lokaia likamw.
- ¹³ Eri soh, I ese me I pahn momourte pwe I en
 kilang
 sapwellimen KAUN-O kalahngan nan ei mour
 en ahnsou wet.
- ¹⁴ Likh KAUN-O!
 Ahneki pwoson, dehr nan kapehd tikitikla.
 Likh KAUN-O!

28

Kapakap en Peki Sawas g

- ¹ Maing KAUN, soundoarepei, I patohwan likweri-
 ong komwi.
 Komw ketin karonge ei likwer!
 Ma komw sohte pahn ketin sapeng ie,

- I pahn iangala irail kan me kin kohdihla nan
sapwen me melahr akan.
- ² Komw ketin karonge ie ni ei kin likweriong
komwi pwe I en peki sapwellimomwi
sawas,
ni ei pahn patohwan kapalahng pehi kat ong
Tehnpasomwi sarawio.
- ³ Komw dehr ketin kaloke ie duwehte aramas
suwed kan,
irail kan me kin wia me suwed—
soangen aramas akan me kin lokaia kadek,
ahpw kailok me aude nan mohngiongirail
kan.
- ⁴ Komw ketin kalokehkin irail soahng kan me re
wiadahr,
oh suwed koaros me re dipkidahr.
Kalokehkin irail mehkan koaros me re wiadahr;
komw ketikihong irail dahme konehng irail!
- ⁵ Re sohte kin nsenohki wiepen nin limen KAUN-O
de dahme e ketin wiahda kan;
eri e pahn ketin kaloke irail
oh kamwomwiraila kohkohlahte.
- ⁶ Kumwail kapinga KAUN-O;
e ketin karongeier ei likwer en pek sawas.
- ⁷ KAUN-O kin ketin sinsile oh doandoare ie;
I kin likih.
E kin ketin sewese ie oh kaparanih ie;
I kin kapingahki ei koulén perén kan.
- ⁸ KAUN-O kin ketin sinsile sapwellime aramas
akan;

e kin ketin doarehla oh kamourala sapwellime nanmwarki me pilipildahro.

⁹ Maing KAUN, komw ketin kamourala sapwellimomwi aramas akan, oh ketin kupwuramahwih sapwellimomwi kan.

Komwi en wiahla arail silepen sihpw, oh ketin apwahpwalih irail kokkohlahte.

29

Kapitien KAUN-O nan Melimel h

¹ Kapinga KAUN-O, kumwail sapwellimen Koht kan me pato pahnlahng;

kumwail kapinga sapwellime lingan oh manaman.

² Kumwail kapinga mwar lingaling en KAUN-O; kumwail poaridihsang Me Sarawio ni eh pahn ketin pwarodo.

³ Kapitien KAUN-O peipeido sang pohn pihl akan; Koht lingaling wie ngirisek rasehng nansapwe, kapitie ikiparpesengehr pohn madau.

⁴ Kapitien KAUN-O me manaman. Kapitien KAUN-O me diren roson.

⁵ Kapitien KAUN-O kin karaukehdi tuhke sidar kan, oh pil tuhke sidar kan en Lapanon.

⁶ E ketin kalusseli nahna kan en Lapanon rasehng koupwul kan

oh kalus nahna Ermon rasehng kouwol pwu-
lopwul men.

- 7 Kapitien KAUN-O kin kahrehda lioal eh kin
piripir.
8 Kapitie kin kahrehda rerrer en nan sapwtehn;
e kin itikada sapwtehn en Kades.
9 Kapitien KAUN-O kin itikada tuhke lap akan en
nanwel,
oh kin kamwerehsang tehn tuhke kan,
nindokon aramas koaros me pato nan Tehn-
paso kin weriwerki, “Kaping ong Koht!”
10 KAUN-O kin ketin kakaun pihl loal akan;
e kin ketin kakaun nin duwen nanmwarki
men kohkohahte.
11 KAUN-O kin ketin kakehlahda sapwellime ara-
mas akan
oh kupwuramwahwih kin irail popohl.

30

Kapakap en Kapingkalahngan i

- 1 Maing KAUN, I patohwan kapinga komwi
pwehki omwi ketin komourielahr,
oh omwi sohte ketin mweidohng ei imwinti-
hti kan en kepitkin ie.
2 Maing KAUN, ei Koht, I patohwan likweriong
komwi pwe komwi en ketin sewese ie;
komwi ahpw ketin kakehleiehda;
3 komw ketin doareiesang nan sousou.
Ni ei patopatolahngehr rehn me melahr akan,

i 30:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: Koul wet wiawihda ni
kasarawihalahn Tehnpas Sarawio; en Depit Melkahka.

komw ahpw ketin kasapahldohng ie ei mour.

⁴ Kumwail sapwellime aramas loalopwoat kan
koaros,
kumwail koul kapinga KAUN-O.

Kumwail tamanda dahme Me Sarawio ketin
wiadahr,
kumwail eri kapingkalahngan ong!

⁵ Sapwellime engieng kin ahnsoute kis,
a sapwellime kalahngan kin poatopaat eren
mour.

Pilenmas kin kak kereker nipwong,
ahpw peren kin leledo nimenseng.

⁶ Ni ei pehm me I saledok sang apwal I kin mengi-
mengloalki,
“I sohte mwahn kak lohdi.”

⁷ Maing KAUN, komw ketin kupwur mwahu ong
ie;
komw ketin sinsile ie rasehng kelen mahwen
pohn nahna ehu.

A mwuhr komwi ahpw ketin karirihala pein
komwi,
ngehi eri masepwehkada.

⁸ Maing KAUN, I patohwan likweriong komwi;
I patohwan pek sawas rehmwi:

⁹ “Dahme komw pahn paieki sang ei pahn mehla?
Kamwahu da me komw pahn ketikihsang ei
pahn mwerpeseng nan sousou?

Ia duwe, me melahr akan kak kapinga komwi?
Re kak lohkiseli sapwellimomwi kalahngan
poatopaat?

- 10 Maing KAUN, komw ketin karonge ie oh kupwuralahngan ong ie!
Maing KAUN, komw ketin sewese ie!”
- 11 Komw ketin wekidalahr ei nsensuwed ong ni kahlek en peren;
komw ketikihsangehr ei nsensuwed oh kapilkiniepenehr peren.
- 12 Eri, I sohte pahn nennenla;
I pahn koulkihong komwi koulén kaping.
Maing KAUN, komwi me ei Koht;
I pahn patohwan kapingkalahngan ong komwi kohkohlahte.

31

Kapakap en Likh Koht j

- 1 Maing KAUN, I patohdo pahn kupwuromwi pwe komwi en ketin sinsile ie;
komw dehr ketin mweidohng ie I en lohdi.
Komwi Koht pwung men;
I peki komwi en ketin doareiehla!
- 2 Komw ketin karonge ie! Komw ketin doare ie ahnsou wet!
Komw ketin wiahla ei wasahn ruk pwe komwi en ketin sinsile ie;
komw ketin wiahla kelepei, oh ketin doareiehla.
- 3 Komwi me ei wasahn ruk oh doarepei;
komw kaweid ie oh kahluwa ie nin duwen me komw ketin inoukidahr.

- 4 Komw ketin sileiesang nan lidip me re wiahiongieier;
komw ketin pereiesang nan keper.
- 5 I kin mweidohng pein ngehi nin limomwi kan.
Maing KAUN, komw pahn ketin doareiehla,
pwe komwi Koht loalopwoat emen.
- 6 Komwi kin ketin kalahdeki irail kan me kin kaudokiong koht likamw akan,
a ngehi I kin likih komwi.
- 7 I pahn nsenamwahu oh pereperen
pwehki sapwellimomwi limpoak poatopoa.
Komw kin ketin mahsanih ei lokolok;
komw pil ketin mwahngih ei apwal.
- 8 Komw sohte ketin mweidohng ei imwintihti kan
en koliehdi;
komw ketikihongieier saledek en patohseli
wasa kan me I anahne.
- 9 Maing KAUN, komw ketin kupwure ie,
pwe I milahr nan apwal;
nan poaren mesei kat tihwokilahr ei kin sengiseng;
I weikeklahr mehlel.
- 10 Solahr angi pwehki ei nsensuwed,
oh sengiseng kamwotelahr mouri.
I luwetkilahr ei apwal akan koaros,
pil tih kat wie luhluwetala.
- 11 Ei imwintihti kan koaros, ahpw mehlel mehn
mpei kan,
kin mwamwahlikin ie.
Irail kan me kin ese ie re masakielahr;

ni ar kin kilang ie naniel, re kin tangdoau.

12 Aramas koaros manokeielahr, duwehte ngehi
 aramas mehla men,
 I rasehng mehkot mwahl me aramas keselahr.

13 I kin rong mwenginingin en ei imwintihti tohto;
 kamasepwehk kin kapikapil ie!

Re wie lamalamki ar pahn uhwong ie,
 re koasoakoasone duwen ar pahn kemeiehla.

14 Ahpw Maing KAUN, I kin likih komwi;
 komwi me ei Koht!

15 I kin patopato ni epwelipen nin limomwi kan
 ahnsou koaros;
 komw ketin doareiehla sang rehn ei imwinti-
 hti kan,
 oh pil sang irail kan me kin kaloke ie.

16 Komw ketin mahsanah sapwellimomwi ladu
 menet ni kupwur kalahngan;
 komw ketin doarehkiniehla sapwellimomwi
 limpoak poatopaat.

17 Maing KAUN, I kin likweriong komwi;
 komw dehr ketin mweidohng ie I en
 namenekla.

Aramas suwed kan en namenekla;
 re en nennenla oh kohdilahng nan sapwen
 me melahr akan.

18 Komw ketin katokehdi me likamw akan,
 irail koaros me aklapalap oh kahngohdi,
 me kin mwamwahlki me pwung kan.

19 Meid kapwuriamwei soangen mwahu kan
 me komwi ketin nekinekidohng irail me kin
 wauneki komwi!

Aramas koaros patohwan ese duwen omwi kup-
wur mwahu,
ia uwen mwahu en omwi kin ketin sinsile irail
kan me kin likih komwi.

20 Komw kin ketin karukihirailla mwohn
silangmwi
sang koasoandien aramas akan;
komw kin ketin pereirailla wasa mwahu
sang lokaia suwed en ar imwintihti kan.

21 Kapinga KAUN-O!

Ia uwen kapwuriamwei en eh ketin kasalehda
sapwellime limpoak ong ie
ni ei imwintihti kan ar kapiliepene oh mah-
weniong ie!

22 I masepwehkada, I ahpw lemeleme
me e ketin keseielahr sang mwohn silangi.
Ahpw soh, pwe e ketin karonge ei likwer,
ni ei patohwan peki sawasepei sang reh.

23 Kumwail poakohng KAUN-O, kumwail koaros
sapwellime aramas loalopwoat akan!
KAUN-O kin ketin sinsile me loalopwoat akan,
e ahpw kin ketin kaloke me aklapalap akan.

24 Kumwail koaros me kin koapworopworki
KAUN-O,
kumwail kehlail oh kommwad.

32

Wehkepen oh Mahkepen Dihp k

¹ Meid pai aramas me kin ale lapwepen dipe kan,
me Koht kin ketin mahkikihong eh sapwung.

k 32:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit koul. 32:1: Rom
4.7-8.

- ² Meid pai aramas me KAUN-O solahr ketin kapwukoahki dipei kan;
oh me saledek sang soangen widing koaros.
- ³ Ni ei sohte kin wehkada dipei kan,
I kin tihwohla wie sengiseng sang nimenseng
lel nipwong.
- ⁴ Maing KAUN, komw kin ketin kaloke ie ni rahn
oh nipwong;
solahr angin nan kapehdiet,
e rasehngalahr pwoaiken nimenseng me kin
sohrala ni karakar en ketipin.
- ⁵ I ahpw wehkadahng komwi dipei kan,
oh sohte ekihla ei sapwung kan.
I lemedahr I en wehkadahng komwi ei ketihwo
kan,
komwi ahpw ketin mahkikihong ie dipei kan
koaros.
- ⁶ Eri, sapwellimomwi aramas loalopwoat kan
koaros en kapakapohng komwi ni ahnsou
apwal;
ma lapalahn lapake en apwal ehu pahn
wiawi,
e sohte pahn lel irail.
- ⁷ Komwi me ei wasahn ruk;
komwi pahn ketin doareiesang apwal.
I ahpw pahn koul oh kapinga sapwellimomwi
komour,
pwehki komwi me ketin sinsile ie.
- ⁸ KAUN-O mahsanih, “I pahn padahkihong uhk
ahl me ke pahn weid ie;

I pahn kaweid uhk oh panawihiuk.

⁹ Ke dehr pweipwei duwehte oahs de ahs,
me konehngete kisin mete oh sahl en ko-
hwong ni ewe,
pwe en kin peik oh dukiong uhk.”

¹⁰ Aramas suwed kan pahn kin lokolok,
ahpw irail kan me kin likih KAUN-O
sapwellime limpoak poatopaat pahn sinsile
irail.

¹¹ Kumwail me pwung kan, kumwail koaros nse-
namwahu oh pereperen
pwehki wiepen nin limen KAUN-O.

Kumwail koaros me kin peikiong, kumwail
ngisingiski amwail peren!

33

Koul en Kaping

¹ Kumwail koaros me pwung kan,
kumwail perenkihda wiepen nin limen
KAUN-O;
kumwail kan me kin peikiong, kumwail
kapinga KAUN-O!

² Kumwail kapingahki KAUN-O noumwail keseng
kan,
kumwail kouliong sang ni selen noumwail
arp kan.

³ Kumwail tiakada apwoat koul kapwen.
koulki ni ngihl kaselel sang ni noumwail ke-
seng kan oh ngisingiski amwail peren!

⁴ Mahsen en KAUN-O me mehlel,

- oh sapwellime pwuhng kin dehde ni wiepen
nin lime kan koaros.
- ⁵ KAUN-O kin ketin poakohng me pwung oh me
mehlel,
oh sampah direkilahr sapwellime limpoak
poatopaat.
- ⁶ Nanleng wiawihkihda mahsen en KAUN-O,
eh mahsen me pil wiahda ketipin, maram oh
usu kan.
- ⁷ Eh ketikipene pilen madau koaros wasahtehkis;
e ketin kelepepe kepin madau kan nan imwen
nahk kan.
- ⁸ Kumwail tohn sampah koaros, kumwail kau-
dokiong KAUN-O!
Kumwail aramas en sampah pwon, kumwail
wauneki KAUN-O!
- ⁹ Ni eh ketin mahsente, sampah ahpw
kepikipikda;
ni eh ketin poahngok mehkoaros ahpw
pwarada.
- ¹⁰ KAUN-O kin ketin kapwowiala koasoandien
wehi kan;
e kin ketin kasohrehla lamalam en aramas
akan.
- ¹¹ A sapwellime koasoandi kan kin mihmi
poatopaat,
koasoandi kan en nan kupwure kin duwe-
duwehte erein dih koaros kohkohlahte.
- ¹² Meid pai wehi me eh Koht, iei KAUN-O;
meid pai aramas akan me e ketin piladahr
pwe en sapwellimanikihla!

- 13 KAUN-O kin ketin kaikairoir sang nanleng,
oh kin mahsanih aramas koaros.
- 14 Sang nan mwoale ileilehie e kin ketin ireirong
aramas koaros me kin kousoan nin sampah.
- 15 Ih me kin ketin wiahda audepen kapehdirail
kan koaros,
oh kin mwahngih ar wiewia kan koaros.
- 16 Sohte nanmwarki men kin powehkihdi kehlail
en sapwellime karis;
sohte sounpei men kin powehkihdi eh
kommwad nan mahwen.
- 17 Oahs akan en nan mahwen pil sohte kateparail
ong powehdi;
ar kehlail mehleh sohte kak doaireirailla.
- 18 KAUN-O kin ketin sinsile irail me kin peikiong,
irail kan me kin likih sapwellime limpoak
poatopaat.
- 19 E kin ketin doaireirailla sang mehla;
e kin ketin komokomour irail ni ahnsoun
lehk.
- 20 KAUN-O, me atail koapworopwor;
ih me silepatail oh sawasepatail.
- 21 Kitail kin pereperen pwehki ih;
kitail kin likih sapwellime mwar sarawi.
- 22 Maing KAUN, sapwellimomwi limpoak
poatopaat en ketiket reht,
ni at kin patohwan koapworopworkin
komwi.

34

Kapingpen Kalahngan en Koht^l

- ¹ I pahn patohwan kapingkalahngan ong KAUN-O
ahnsou koaros;
I sohte pahn tokedihsang ei kapikapinga.
- ² I pahn kin patohwan kapingahki wiepen nin
lime kan;
kumwail me toutoulahr akan, kumwail rong
oh nsenamwahula!
- ³ Kumwail iang ie lohkiseli roson lapalap en
KAUN-O;
kitail wiakihteieu kapinga mware!
- ⁴ I kapakapohng KAUN-O, e ahpw ketin sapeng ie;
e ketin kasaledekihiehla sang nan ei masak
koaros.
- ⁵ Me toutoulahr akan kin sohpeiong oh kin
nsensenamwahu;
re sohte pahn nsensuwedla.
- ⁶ Me sohte sawaseparail akan kin likweriong, oh e
kin ketin sapeng irail;
e kin ketin doaireirailla sang ar apwal akan
koaros.
- ⁷ Sapwellime tohnleng kin sinsile irail kan me kin
wauneki KAUN-O,
oh kin kapitirailsang soahng keper kan.
- ⁸ Kumwail pein rapahki ia uwen kalahngan en
KAUN-O.

^l **34::** TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka mwurin
eh mweselsang rehn Apimelek mwurin eh mwomwehda me e
iahkalahr, Apimelek eri kausala. **34::** 1 Sam. 21.13-15.

- Meid pai irail kan me kin diar sileparail pahn kupwure.
- 9 Kumwail sapwellime aramas akan koaros, kumwail wauneki KAUN-O, irail koaros me kin peikiong pahn ahneki soahng koaros me re anahne.
- 10 Laion kan pil kin duhpengkihla eh sohte mwenge, ahpw irail kan me kin peikiong KAUN-O, sohte pahn luhs sang mehkot mwahu.
- 11 Kohdo, kumwail kompoakepahi pwulopwul kan, oh rong ie, pwe I pahn padahkihong kumwail duwen wauneki KAUN-O.
- 12 Kumwail men nsenamwahu nan amwail mour? Kumwail anahne mour werei oh nsenamwahu?
- 13 Eri, kumwail dehr lokaia suwed, oh dehr lokaia likamw.
- 14 Kumwail sohpeisang me suwed oh wiahda me mwahu; kumwail nantihong kolokol popohl ni mohn-giong unsek.
- 15 KAUN-O kin ketin sinsile me pwung kan oh kin ketin karonge ar likwer kan.
- 16 E kin ketin pelian irail kan me kin wia me suwed, eri re pahn manoknokla ni ar pahn mehla.
- 17 Me pwung kan kin likweriong KAUN-O oh e kin ketin karonge irail;

- e kin ketin kapitirailsang nan arail apwal akan koaros.
- 18 KAUN-O kin ketiket mpen irail me nan kapehd tikitikilahr;
oh kin ketin doarehla irail kan me kin sohla ar koapworopwor.
- 19 Apwal tohto kin lelohng aramas mwahu men, ahpw KAUN-O kin ketin doarehsang nan eh apwal akan koaros;
- 20 KAUN-O kin ketin sinsile,
sohte tih pwoat reh me timpeseng.
- 21 Mehkot suwed pahn kemehla aramas suwed kan;
irail kan me kin kailongki me pwung kan pahn ale lokolok.
- 22 KAUN-O pahn ketin doarehla sapwellime aramas akan;
irail kan me kin patohla reh pwe en ketin sinsile irail pahn mourla.

35

Kapakap en Peki Sawas m

- 1 Maing KAUN, komw ketin uh Wong irail kan me kin uh Wong ie,
oh ketin angiangih irail kan me kin men peiong ie.
- 2 Komw ketikihda sapwellimomwi mehnsansar oh tehtehn peien
oh ketido doareiehla.

³ Komw ketikihda sapwellimomwi ketieu oh sile
 en mahwen
 oh uhwong irail kan me kin pwakipwakih ie.
 Komwi en inoukihong ie me komwi pahn
 doareiehla.

⁴ Irail kan me kin nannantihong re en kemeiehla
 re en lohdi oh namenekla!
 Irail kan me kin koasoakoasone re en uhwong ie
 re en sarohdi oh pingida!

⁵ Re en rasehng dipw meng me kisinieng kin
 ipirseli
 nindokon tohnleng en KAUN-O eh pahn
 pwakihirailpeseng!

⁶ Alarail en rotala oh likekirisla,
 nindokon tohnleng en KAUN-O eh pahn kam-
 womwiraila!

⁷ Re koasoanediong ie lidip ni so kahrepe
 oh weirada pwoahr loal ehu pwe re en
 koliehdi.

⁸ Ahpw paisuwed en kamwomwmwomla pahn
 lel irail ni arail sasairki;
 re pahn pein lohiong nan arail lidip
 oh pwupwudi oh mwomla.

⁹ Eri, I pahn nsenamwahu pwehki KAUN-O;
 I pahn pereperen pwehki eh ketin doareiehla.

¹⁰ I pahn patohwanohng KAUN-O sang loalei un-
 sek,
 “Maing, sohte emen me duwehte komwi.
 Komw kin ketin silehsang me luwet akan me
 kehlail kan,

me semwehmwe kan sang me kin kaloke irail akan.”

- 11 Aramas suwed kan kin karaunlikamw ong ie oh kadipahkin ie dihp toutou kei me I so mwahn ese.
- 12 Re kin dupungki ei wiewia mwahu me suwed, ngehi eri kin nan kapehd tikitikla.
- 13 Ahpw ni ar soumwahuda, I pwuhriونغ nan likoun nsensuwed; oh pein kalokehkin ie kaisihsol;
I kin poaridi wia ei kapakap,
- 14 duwehte ei kin kapakapki kompoakepahi men de riei men.
I kin kokohseli oh koskipene nsensuwed, duwehte emen me kin nsensuwedki kapil-salehdalahn ine.
- 15 Ahpw nan ei apwal, re perenda oh keidohng mpei pwe re en kapailokei ie; mehn liki kan keme ie oh sohte tokedihsang wokiwokih ie.
- 16 Re kangkakil ie masarail kan diren kailok, duwehte aramas me kin kouruhrki me nehtuk men.
- 17 Maing KAUN, ia erein omwi pahn mamahsanihte?
Komw ketin kapitiesang ar tiahk suwed kan; komw ketin doarehla ei mour sang laion pwukat.
- 18 I ahpw pahn kapingkalahngan ong komwi mwohn pokon en sapwellimomwi aramas akan;
I pahn kapinga komwi mwohrail koaros.

- 19 Komw dehr mweidohng ei imwintihti kan, aramas likamw pwukan,
en pereperenki ei lohdi.
Komw dehr mweidohng irail kan me kin kailongkin ie ni so kahrepe,
re en perenki ei pahtoulahr.
- 20 Re sohte kin mwomwen lokaia kadek;
ahpw ihte re kin kinehda soangen likamw koaros duwen aramas akan me kin ngoangkimelelei oh popohl.
- 21 Re kedipa ie ni ngihl laud, ketihtihki,
“Se kilang dahme ke wia!”
- 22 Ahpw komwi, Maing KAUN, komwi me ketin mahsaniher met.
Eri, Maing KAUN, komw dehr ketin nennenla;
komw dehr ketin dohweisang ie!
- 23 Maing KAUN, komw ketida oh ketin doareiehla;
ei Koht, komw ketida oh ketin sewese ie nan ei kopwung.
- 24 Maing KAUN, komwi me pwung, komw ketin kalohkihda duwen eh sohte dipei;
komw dehr ketin mweidohng ei imwintihti kan en kepitki ei apwal.
- 25 Komw dehr ketin mweidohng re en ndinda,
“Kitail piseksangehr!
Ih me kitail mwauhki!”
- 26 Eri, irail kan me kin kepitki ei lokolok;
re en lohdi oh pingida.
Irail kan me kin kahski dene re mwahu sang ie re en namenekla oh sarohdi.

- 27 Ahpw irail kan me men kilang pwungla mwahu
 en ei kopwung
 re en ngisingiski arail peren oh kapwukap-
 wurehiong koasoi pwoatet,
 “Ia uwen lapalap en KAUN-O!
 Eh kin ketin kupwurperenki pweidahn sap-
 wellime ladu.”
- 28 I ahpw pahn patohwan lohkiseli sap-
 wellimomwi pwung,
 oh pahn kin kapinga komwi sang nimenseng
 lel nipwong.

36

Suwed en Aramas ⁿ

- 1 Dihp kin momour loalen aramas suwed;
 aramas suwedo kin soikala Koht oh sohte kin
 wauneki.
- 2 Pwehki eh kin wiahki pein ih mehkot,
 e kin lemeleme me Koht sohte pahn diar dipe
 oh kalokehki.
- 3 Eh koasoi kan me suwed oh diren likamw;
 e solahr kin wia dahme mwahu oh pwung.
- 4 E kin wiahda koasoandi suwed kei nindokon eh
 kin wonohn nan dewe;
 e sohte kin wia mehkot mwahu,
 oh sohte suwed ehu e kin soikala.

Kupwurmwahu en Koht

- 5 Maing KAUN, sapwellimomwi limpoak
 poatopoaat kin leldalahng nanleng;
 sapwellimomwi loalopwoat kin kipe pahn-
 lahng.

n 36:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit, sapwellimen
 KAUN-O ladu. **36:1:** Rom 3.18.

- 6 Sapwellimomwi pwung inenen ileile duwehte nahna kan;
sapwellimomwi kadeik loal duwehte loalen nan madau.
Komw kin ketin apwahpwalih aramas akan oh mahn akan.
- 7 Maing Koht, ia uwen kesempwal en sapwellimomwi limpoak poatopaat!
Se kin diar silasil pahn mwetehn nin limomwi kan.
- 8 Se kin kamadipwki kisin tungoal koaros me komw kin ketikihda;
komw kin ketin mweidohng kiht se en kin nimpil sang ni pilen sapwellimomwi kalahngan.
- 9 Komwi me poahsoan en mour koaros,
oh pwehki sapwellimomwi marain se kin kak patohwan marain.
- 10 Komwi ketin dadaurete sapwellimomwi limpoak ong irail kan me kin patohwan esei komwi
oh ketin wia me mwahu ong me pwung kan.
- 11 Komw dehr ketin mweidohng me aklapalap akan en mahweniong ie
de aramas suwed kan en kahrehda ei pahn sopohla.
- 12 Kumwail kilang wasa me aramas suwed kan pwupwudiong ie.
Re wonohnehr wasao sohte kak pwourda.

37

Imwilahn Aramas Suwed oh Aramas Mwahu O

- ¹ Ke dehr pwunodki aramas suwed akan;
ke dehr pil peirinki paien irail me kin wiahda
me sapwung.
- ² Re pahn mwadang sohrala duwehte dihpw me
mengila;
re pahn mehla rasehng kisin tuhke me kin
mengidi.
- ³ Likh KAUN-O, oh wiahda tiahk mwahu,
ke ahpw pahn koukousoan nan sahpwo oh
sohte perki mehkot.
- ⁴ Rapahki omw peren rehn KAUN-O;
oh e ahpw pahn ketikihong uhk dahme ke
keieu inengieng.
- ⁵ Mweidohng KAUN-O pein kowe;
likih, e ahpw pahn seweseiuk.
- ⁶ E pahn kupwurehda pwe omw wiewia pwung
kan en lingalingla duwehte ketipin.
- ⁷ Kanengamahiong oh awiawih dahme KAUN-O
pahn ketin wia;
ke dehr pwunodki paiamwahulahn meteikan
de pil irail me kin pweida nan ar koasoandi
suwed kan.
- ⁸ Ke dehr pwunod de lingeringer;
pwe met pahn kahrehiong uhk nan apwal.
- ⁹ Irail kan me kin likih KAUN-O pahn sapweniki
sahpwo,

a aramas suwed kan pahn koakoahksang.

- 10 Ahnsou keren aramas suwed kan pahn sohrala;
ke pahn rapahkin irail, ke ahpw sohte pahn
diar irail;
- 11 a me aktikitik kan pahn sapwenikihla sahpwo
oh re pahn paiauwahu oh popohl.
- 12 Aramas suwed kin wia koasoandi me kin uh-
wong aramas mwahu
oh re kin kangkakil kin irail ar kailok.
- 13 Ahpw KAUN-O kin ketin kiparamatki aramas
suwed kan,
pwe e mwahngih me re kereniongehr kam-
womwla.
- 14 Aramas suwed kan kin ngapkipeseng nair ked-
lahs oh kosepene nair ketieu,
pwe re en kemehla me semwehmwe oh
paisuwed kan,
oh en kemehla irail kan me kin wia me
mwahu;
- 15 ahpw re pahn mehkihla pein nair kedlahs akan,
oh nair kesik ketieu kan pahn timpeseng.
- 16 Mehnda ma en aramas mwahu men eh dip-
wisou me tikitik,
ahpw e kesempwalasang en aramas suwed
koaros ar kepwehpwe,
- 17 pwehki KAUN-O pahn ketikihsang kehlail en
aramas suwed kan,
e ahpw pahn ketin sinsile me mwahu kan.

- 18 KAUN-O kin ketin apwalih irail me kin peikiong,
oh irail pahn sapwenikihla sahpwo
kohkohlahte.
- 19 Re sohte pahn lokolok ni ahnsou apwal;
pwe ar dipwisou pahn itar ni ahnsoun lehk.
- 20 Ahpw aramas suwed akan pahn mehla;
imwintihiti en KAUN-O kan pahn sohrala
rasehng wahn rohs en nanwel akan;
re pahn sohrala duwehte edinie.
- 21 Aramas suwed akan kin pweipwand, ahpw so-
hte kin kapwungala,
a aramas mwahu kan me sapan oh kadek.
- 22 Me KAUN-O kin ketin kupwuramwahwih, iei
irail me pahn koukousouan nan sahpwo,
a irail me rialahr pahn KAUN-O, pahn
koakoahksang.
- 23 KAUN-O kin ketin kahluwa aramas akan nan
ahl me re en weweid ie
oh kin ketin sinsile irail kan me kin ka-
paranda kupwure.
- 24 Ma re pahn pwupwudi, re sohte pahn wonohnte
nanpwel,
pwe KAUN-O pahn ketin sewese kapwouri-
railda.
- 25 Ni ei pwulopwul, oh met ni ei mahlahr,
I saikinte kilang aramas mwahu men me
KAUN-O ketin likidmeliehla,
de nah seri kan pekipeki ar tungoal kisin
mwenge.
- 26 Ahnsou koaros e kin kadek oh mweidohng ara-
mas nah mwohni pwe re en doadoahngki,

oh nah seri kan wia kapai ehu ong ih.

27 Sohpeisang me suwed, oh wia me mwahu,
eri kadaudokomw kan ahpw pahn kouk-
ousoan nan sahpwo kohkohlahte;

28 pwe KAUN-O kin kupwurperenki dahme
pwung
oh sohte kin likidmeliehla sapwellime ara-
mas loalopwoat akan.

E kin ketin sinsile irail ahnsou koaros,
a kadaudok en me suwed akan pahn
koakoahksang.

29 Me pwung kan pahn koukousoan nan sahpwo
oh re pahn sapwenikihla kohkohlahte.

30 Koasoi en aramas mwahu me diren loalokong,
oh e kin lamalam pahrek ahnsou koaros.

31 Kosonned en eh Koht kin poad nan eh mohn-
giong
oh e sohte mwahn kin mweisang.

32 Aramas suwed kin mwasamwasahnte aramas
mwahu kan
oh kin song en kemeiraila;

33 a KAUN-O sohte pahn mweidalahng irail pahn
manaman en ar imwintihti kan
de ketin mweidohng re en pakadeikada nan
mwoalen kopwung.

34 Koapworopworki KAUN-O oh kapwaiada sap-
wellime kosonned akan;
e ahpw pahn ketin kawawihiukala ni eh pahn
ketikihong uhk sahpwo,

oh ke pahn kilang me suwed akan ar pahn
koakoahksang.

35 I kilangadahr aramas suwed emen me inenen
lemei,
me sikdahsang aramas koaros, rasehng sidar
en Lapanon pwoat,

36 a mwuhr, ni ei daulih wasao, e solahr mie;
I ahpw rapahkiseli, oh sohte diar.

37 Tehk mwahu aramas mwahu, kilang aramas
pwung;

aramas meleilei kin mie kadaudoke,
38 a me dipan akan pahn mwomwla douluhl,
oh kadaudokarail kan pahn kamwommwom-
wla.

39 KAUN-O kin ketin doarehla aramas pwung kan
oh kin ketin apwalih irail ni ahnsou apwal.

40 E kin ketin sewese irail oh kapitirailla;
e kin ketin doare irail sang rehn aramas
suwed akan.
pwehki ar kin sohpeiong pwe re en diar
sileparail.

38

Kapakap en Aramas me wie Lokolok P

1 Maing KAUN, komw dehr ketin kaloke ie nan
omwi engieng!

2 Komw ketin kauwehkinielahr sapwellimomwi
arep kan;
komw ketin keseiedier.

P 38:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka; koulén
kedepwidepw pwoat.

- ³ I medengkilahr kowahlap omwi engieng pahi;
paliwereiet unsek soumwahulahr pwehki
dipei kan.
- ⁴ I mwopwlahr nan ahd en dipei kan,
dipei kan katoutouwihielahr, I solahr kak
wahda.
- ⁵ Pwehki ei pweipwei,
kahrehda ei ohla kan kenspesengehr oh
pwohsuwedlahr.
- ⁶ I rihkosdiongehr nanpwel oh mwoahtohtalahr;
I kin nsensuwedki sang nimenseng lel nip-
wong.
- ⁷ I mwasingkilahr karakar en nan kapehdiet
oh kereniongehr I pahn mehla.
- ⁸ I weikeklahr oh mwoatohtalahr;
mohngiongiet mier nan apwal, oh I wei-
weirengki ei medek.
- ⁹ Maing KAUN, komw mwahngih dahme I kin
kasikasik;
komw karonge ngilen ei weirek koaros.
- ¹⁰ Mohngiongiet wie rerrer, solahr ei kehl,
oh nan mesei kat ediedlahr.
- ¹¹ Kompoakepahi oh mehn mpei kan solahr kin
keidohng mpei,
pwehki kens kan ni paliwereiet;
pil ei peneinei kan sohte kin men karanih ie.
- ¹² Irail kan me men kemeiehla kin kaunopada
arail mehn lidipih ie,
oh irail kan me men kauweiehla, re kin kasa-
lowehkin ie ar pahn kauweiehla;
re sohte kin tokedihsang ar kin koasoakoa-
sone re en uhwong ie.

- 13 I rasehng aramas salengepon men me sohte kak
rong wasa,
rasehng aramas lohteng men me sohte kak
lokaia.
- 14 I rasehng aramas me sohte kin sapeng mehkot,
pwehki eh sohte kak rong wasa.
- 15 Ahpw, Maing KAUN, I kin likih komwi;
oh komwi, Maing KAUN, ei Koht, me pahn
ketin sapeng ie.
- 16 Komw dehr ketin mweidohng ei imwintihti kan
en pereperenki ei apwal;
komw dehr ketin mweidohng irail en suweiki
ei paisuwedlahret!
- 17 I nektehn pwupwudi
oh ei medek me poatopaat.
- 18 I patohwan sakarkihda dipei kan;
me kadirehkinielahr pwunod mwuledek.
- 19 Ei imwintihti kan kehlail sang ie;
me ngeder me kailongkin ie ni so kahrepe.
- 20 Irail kan me kin dupungki me suwed ei wiewia
mwahu
kin uhwong ie pwehki ei kin song kapwaiada
dahme pwung.
- 21 Maing KAUN, komw dehr ketin likidmelieiehla;
Maing ei Koht, komw dehr ketin dohweisang
ie!
- 22 Maing ei Kaun oh ei sounkomour, komw ketin
sewese ie met!

39

Sakaradahn Aramas emen me mi nan Lokolok q

- ¹ I ahpw patohwan, “I pahn kin kanahieng ni ei wiewia kan
oh sohte pahn mweidoeng loweiet en kahre-
hiong ie nan dihp;
I sohte pahn nda mehkot
mpen aramas suwed kan.”
- ² I nennenlahte sohte nda mehkot,
mehndahte ma mehkot mwahu!
Ahpw ei lokolok wonlahte mwowe,
³ oh lapalahn pwunod ehu ahpw kadirehla
ngeni.
- Ni ei medemedewe, pwunod en nan kapehdiet
lalaudlahte;
ni ei sohla pwerieng pwunod wet, I ahpw
patohwan,
- ⁴ “Maing KAUN, ia erein ei pahn momour?
Iahd me I pahn mehla?
Komw mahsanihong ie iahd me ei mour pahn
imwisekla.”
- ⁵ Ia uwen mwotomwot en ei mour!
Mwohn silangmwi ei mour likamwete sohte
mehkot.
Mehlelete me mour en aramas rasehng tumwe-
nieng,
⁶ de rasehng mwete ieu.
- Mehkoaros me aramas kin wia sohte katepe;
e kin kihpene nah mwohni kan, ahpw e sehse
ihs me pahn nainekihla.

- 7 Eri a, ihs me I pahn koapworopworki, Maing ei
Kaun?
Pwe komwihte me I patohwan koapworop-
worki.
- 8 Komw ketin kapitasang ie nan dipei kan,
oh dehr ketin mweidohng me pweipwei kan
en kepitkin ie.
- 9 I pahn nennenla, sohte patohwan mehкот,
pwe komwi me ketin kupwurehda I en pato-
hwan ale soangen kalokolok wet.
- 10 Komw dehr ketin pwurehng kaloke ie!
I nektehn mehkihla kalokolok sang nin
limomwien.
- 11 Komw ketin kalokehki aramas engieng en
silangmwi,
oh ketin kamwomwala oh kasuwedihla
rasehng loangenmwet mehkoaros me e
kin poakohng.
Mehlelete me aramas sohte siksang tumwienieng!
- 12 Maing KAUN, komw ketin karonge ei kapakap,
komw ketin karonge ei likwer;
komw ketin sewese ie ni ei kin sengiseng.
Pwe ngehi mehnkeiru men mwohn silangmwi ni
ahnsou mwotomwot,
duwhte ei pahpa kahlap ako koaros.
- 13 Komw ketin kupwure ie I en kalapwukala ahn-
sou kis ahneki peren
mwohn ei pahn patohsang met oh sohla mie.

40

Melkahkahn Kaping^r

^r 40:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

- ¹ I awiawih sawasepei sang rehn KAUN-O;
 e ahpw kapaikodohng ie karonge oh karonge-
 hda ei likwer.
- ² E ahpw ketin waikiehda sang nan pwoahr keper
 ehu,
 nan pwelmatak loal.
 E ahpw ketinihdi pohn paipalap ehu
 oh ketin koasoanehdi pwe I en
 soanamwahula.
- ³ E ahpw ketin padahkihong ie melkahka kapw
 pwoat,
 melkahkahn kapinga atail Koht.
 Me tohto me pahn kilang met, re pahn masakada
 oh re pahn likihala KAUN-O.
- ⁴ Meid pai aramas me kin likih KAUN-O,
 oh sohte kin sohpeiiong dikedik en eni kan,
 de iang irail kan me kin pwongih koht likamw
 akan.
- ⁵ Maing KAUN, at Koht, ia uwen tohtohn soahng
 kapwuriamwei kan me komw ketin
 wiahiong kiht;
 sohte emen mie me duwehte komwi!
 Ia uwen tohtohn koasoandi kan me komw
 ketin wiahiong kiht!
- Ma I pahn song en kasalehda koaros—
 re uhdahn pahn tohtohsang me I kak kasale-
 hda!
- ⁶ Komw sohte ketin kupwurki meirong oh kisakis
 kan;
 komw sohte kin kupwurohki mahn akan me
 pwonte isihsla pohn pei sarawi kan
 de meirong kan mehn kihsang dihp akan.

Ahpw komw ketikihong ie salengei kat pwe I en patohwan rong komwi,

⁷ eri, I ahpw sapeng komwi, patohwan, “Iet ngehi, maing;

sapwellimomwi kaweid kan ong ie mihmi nan pwuken Kosonnedo.

⁸ Maing ei Koht, ia uwen ei kin ngoangki kapwaiada kupwuromwien!

I kin kolokol sapwellimomwi padahk kan nan mohngiongiet.”

⁹ Maing KAUN, nan pokon en sapwellimomwi aramas akan,

I lohkidahr rongamwahu en omwi komourkitalahr.

Komw mwahngih duwen ei sohte mwahn pahn tokedihsang lohlohkiseli.

¹⁰ I sohte nekidoing pein ngehi rongamwahu en komouro;

pwe ahnsou koaros I kin lohkiseli sapwellimomwi loalopwoat oh sawas.

I sohte kin nennenla nan pokon en sapwellimomwi aramas akan,

ahpw I kin patohwanda duwen sapwellimomwi limpoak poatopaat oh loalopwoat.

¹¹ Maing KAUN, I patohwan ese duwen omwi sohte pahn ketin katokehdi sapwellimomwi kalahngan ong ie.

Sapwellimomwi limpoak oh loalopwoat pahn sinsile iehte ahnsou koaros.

Kapakap en Peki Sawas
(*Melkahka 70*)

- 12 Suwed ngeder kapiliepenehr—
me nohn ngeder oh soh kak wadawad!
Dipei kan salihiepenehr,
oh I solahr kak kilang wasa;
re tohtohsang pitenmoangei kat,
oh loalei tikitikla.
- 13 Maing KAUN, komw ketin sewese ie ahnsou wet
oh doareiehla.
- 14 Irail kan me kin songosong en kemeiehla
re en lohdi oh pingida.
Irail kan me kin perenki ei apwal akan
re en pwurala oh namenekla.
- 15 Irail kan me kin kouruhrkin ie,
re en sarohkihdi ar lohdi.
- 16 Irail koaros me kin patohdo rehmwi
re en nsenamwahu oh pereperen.
Irail koaros me kin kasapahlkalahngankihong
komwi sapwellimomwi komour
re en kin patopatohwan ahnsou koaros,
“KAUN-O meid lapalap!”
- 17 Maing ei Kaun, ngehi me luwet oh
semwehmwe,
ahpw komwi sohte ketin melieiehla.
Komwi me ei sounkomour oh ei Koht—
komw ketin mwadangodo oh sewesei!

41

Kapakap en Aramas Soumwahu S

S 41:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

- 1 Meid pai irail kan me kin nsenohki apwalih me
semwehmwe kan;
KAUN-O pahn ketin sewese irail nan arail
apwal.
- 2 KAUN-O pahn ketin sinsile irail oh kolokol arail
mour;
e pahn ketin kaperenihirailda nan sahpwo;
e sohte pahn ketin keseiraila pahn manaman
en arail imwintihti kan.
- 3 KAUN-O pahn ketin sewese irail ni ar pahn
souwahu
oh e pahn ketin kakehlairailda.
- 4 I ahpw patohwan, “Maing KAUN, I patohwan
dipadahr ong komwi;
komw ketin kupwur kalahngan ong ie oh
ketin kakehlaiehda.”
- 5 Ei imwintihti kan kin koasoi soahng suwed kei
duwen ngehi.
Re mwahuki I en mehla oh manoknokla
douluhl.
- 6 Irail kan me kin patohdo tuhwong ie re sohte kin
mehlel ong ie;
re kin pein kinehda koasoi suwed kan duwen
ngehi
oh kin kohseli koasoiasele wasa koaros.
- 7 Koaros me kin kailongkin ie kin
mwengininginkipene duwen ngehi,
re kin medemedewe mehkot suwed ong ie.
- 8 Re kin nda, “Eh soumwahu laudlahr mehlel;
e solahr pahn kak pwurehng mwahula.”
- 9 Pil me uhdahn kompoakepahi mehlel, me I kin
keieu likih,
me kin iang kang kenei mwenge,

e pil uhwongieier.

- ¹⁰ Maing KAUN, komw ketin kupwurkalahngan
ong ie, oh ketin kakehlaiehda,
oh I ahpw pahn dupukohng ei imwintihiti kan.
- ¹¹ Re sohte pahn poweiehdi,
oh I pahn ese me komw kupwurperenkin ie.
- ¹² Komw pahn ketin sewese ie, pwehki ei kin wia
dahme pwung;
komw pahn kolokol ie mwohn silangmwi
kohkohlahte.
- ¹³ Kapinga KAUN-O, Koht en Israel!
Kapinga ih met oh pil kohkohlahte!

Amen! Amen!

42

Pwuhk keriau
(*melkahka 42—72*)

Kapakap en me Kalipilipada Men t

- ¹ Duwen tie men eh kin ngoangki nim pihl
lemwlemwur sang ni piletik,
Maing Koht, iei duwen ei kin ngoangkin
komwi.
- ² I kin anahne komwi, Koht ieias.
iahd me I pahn kak patohwan kaudok mwohn
silangmwi?
- ³ Ni rahn oh nipwong I kin sengiseng,
oh ihte me I kin tungutungoale, pilen mesei;

41:9: Mad. 26.23; Mark 14.18; Luk 22.21; Sohn 13.18. **41:13:**
Mel. 106.48. **t 42::** TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En peneinei en
Kora ar koul.

ei imwintihti kan kin ideidek rehi ahnsou koaros,
 “Ia omw Kohten?”

⁴ Mohngiongiet kin okihla ni ei kin tamanda irair
 en mahs akan,
 ni ei kin iang pokon kan kohdalahng nan
 tehnpas en Koht
 oh kahluwa irail ni ar kin alialu kohla,
 pereperen, kokoul, oh ngisingiski ar kaping
 ong Koht.

⁵ Dahme I nohn nsensuwedkilahret?
 Dahme I nohn pwunodkidahr?
 Eri soh, I pahn koapworopworki Koht,
 oh I pahn pwurehng kapinga,
 ei sounkomour oh ei Koht.

⁶⁻⁷ Mohngiongiet tihwolahr wasa me I kalipilip-
 dohnget,
 I ahpw sohpeiong Koht.
 E ketin koaduhpwalihkihdi ngeni iloak en nsen-
 suwed,
 me pwilipwildohng ie rasehng lapake ieu,
 rasehng tenihr me ngiringirisek sang pohn
 Nahna Ermon oh Nahna Misar kohdilahng
 Sordan.

⁸ KAUN-O en ketin kasalehda sapwellime limpoak
 poatopaat ni rahn,
 pwe I en kokoul nipwong,
 oh kapakapohng Koht, me kin ketikihong ie
 mouri.

⁹ I patohwanohng Koht, ei soundoar,
 “Dahme komw ketin likidmeliekiniehla?
 Dahme I kin wie lokolongki
 pahn manaman en ei imwintihti kan?”

10 I mwoatohtkilahr ei imwintihti kan ar kin kep-
weikengih ie,
ni ar kin ideidek rehi,
“Ia omw Kohten?”

11 Dahme I nohn nsensuwedkilahret?
Dahme I nohn pwunodkidahr?
Eri soh, I pahn koapworopworki Koht,
oh I pahn pwurehng kapinga,
ei sounkomour oh ei Koht.

43

Kapakap en me Kalipilipada Men

(Pouspen Melkahka 42)

1 Maing Koht, komw ketin kadehdehda eh sohte
dipei,
oh ketin seweseiehda nan ei kopwung rehn
me dipan akan;
komw ketin kapitiesang rehn aramas likamw
oh mwersuwed kan!

2 Komwi me silepei;
dahme komw ketin likidmeliekiniehla?
Dahme I kin wie lokolongki
pahn manaman en ei imwintihti kan?

3 Komw ketin kadarodo sapwellimomwi marain
oh mehleh
pwe en kahluwa ie
oh pwurehng kahrehiewohng ni
sapwellimomwi dohl sarawi, ^u Saion,
oh nan Tehnpasomwi, wasa komw kin ketiket
ie.

^u 43:3: DOHL SARAWI: Tehk 2.6.

4 Maing Koht, I ahpw pahn patohlahng ni sapwellimomwi pei sarawi;
 komwi me poahsoan en ei peren.
 I pahn koulén kaping ong komwi sang nin nei keseng arpet,
 Maing Koht, ei Koht.

5 Dahme I nohn nsensuwedkilahret?
 Dahme I nohn pwunodkidahr?
 Eri soh, I pahn koapworopworki Koht,
 oh I pahn pwurehng kapinga,
 ei sounkomour oh ei Koht.

44

Kapakap en Silasil^v

1 Maing Koht, se patohwan rongkier pein salengat akan—
 at pahpa kahlap ako me padahkihongkitech duwen soahng kapwuriamwei ko me komw ketin wiadahr reh rail,
 ni mwehin kawao:
 2 duwen omwi pein ketin kasarehla me rotorot akan
 oh ketin koasoanehdi sapwellimomwi aramas akan nan sapwarail ko;
 duwen omwi ketin kaloke wehi teikan
 oh ketin kapaiaiwahwihala sapwellimomwi wehi pilipilo.
 3 Sapwellimomwi aramas akan sohte kalowehki-hdi sahppo neirail kedlahs akan;
 re sohte powehdi ar imwintihti kan sang ni pein ar kehl;

^v 44:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En peneinei en Kora ar koul.

pwe sang ni roson oh manaman en nin
limomwien,
sang ni omwi kin ketin ieiang irail
me kasalehda duwen omwi ketin poakohng
irail.

⁴ Komwi me ei nanmwarki oh ei Koht;
komwi me ketikihong sapwellimomwi ara-
mas akan manaman en powehdi,

⁵ oh sang ni sapwellimomwi manaman se kin
kalowehdi at imwintihti kan.

⁶ I sohte likih me nei kesik ketieu
de nei kedlahs pahn doareiehla;

⁷ ahpw komwi me ketin doareikitasang at imwin-
tihti kan
oh ketin kalowehdi irail kan me kin kai-
longkin kiht.

⁸ Se pahn kin kapinga komwi ahnsou koaros
oh patohwan kapingkalahngan ong komwi
kohkohlahte.

⁹ Ahpw met komw ketin soingkitalahr oh mwei-
dalahr pwe se en lohdi;
komw solahr kin ketin ieiang at tungoal karis
kan.

¹⁰ Komwi me kupwurehda se en tangasang at
imwintihti kan,
oh re adihasang kiht at kepwe kan.

¹¹ Komwi me ketin mweidohng pwe se en kamaka-
mala rasehng sihmpwul kei;
komwi me ketin kalipeikitalahng nan wehin
liki kan.

¹² Komw ketin netikihla sapwellimomwi aramas
akan ni pwei tikitik,
duwehte mehkot me sohte kesempwal.

- 13 Mehn mpat akan kilangehr dahme komw ketin
wiahiong kiht,
re ahpw kin kapailok oh kouruhrkin kiht.
- 14 Komw ketin wiahkinkitala mehn kepit nan-
pwungen wehi kan;
re kin tuhtuwelengki ar kouruhrkin kiht.
- 15 I kin sansaro ahnsou koaros;
I namenengkilahr kowahlap
16 ei kin rongorong kepit oh lokaia kep-
weikeng
sang ei imwintihti kan oh irail kan me kin
kailongkin ie.
- 17 Mepwukat koaros re wiahiong kiht,
mehndahte ma se sohte manokeikomwihla
de kauwehla inowo me komw ketin wiahiong
kiht.
- 18 Se sohte soaloalopwoat ong komwi;
se sohte kauwehla sapwelliomwi kosonned
akan.
- 19 Komwi ahpw ketin keseikitala nanpwungen
mahn lawalo kan;
komw ketin keseikitala nan rotorot mosul.
- 20 Ma se patohwan tokedihsang at kaudokiong at
Koht,
oh kapakap ong emen koht en liki,
- 21 komwi uhdahn pahn mwahngihada,
pwe komw kin mwahngih at lamalam rir kan.
- 22 Ahpw pwehki komwi me se kin patohwan
mekihla ahnsou koaros,
oh wiahkihla sihmpwul kei me kin
pakahrlahng kamakamala.

- 23 Maing ei Kaun, komw ketin ohpala wasa!
 Dahme komw ketin seiseimwongki?
 Komw ketida! Komw dehr ketin soingkitala
 kohkohlahte!
- 24 Dahme komw ketin karirihkiweisang kiht
 silangmwien?
 Komw dehr ketin meliehla at tungoal lokolok
 oh apwal!
- 25 Se pwupwudiongehr nan pwehl;
 se lohder oh wonohnehr nan pwelpar.
- 26 Komw ketido seweseikitada!
 Pwehki sapwellimomwi limpoak poatopoa
 me kamourkitala!

45

Koulen Kapwopwoud ong Nanmwarki men W

- 1 Pato kaselel kei kipedier nan mohngiongiet,
 ni ei pahn wiahda ei koulen kaping ong nan-
 mwarki.
 Loweiet pahn rasehng nein sounnting pinsel
 ni ei pahn koulki melkahka pwoatet.
- 2 Komwi me keieu masamwahu nanpwungen ohl
 akan;
 sang ni doauasomwien mahsen lingan kin
 pwilipwilsang.
 Koht kin ketin kupwuramwahwih komwi
 ahnsou koaros.
- 3 Nanmwarki roson, komw ketin kap-
 watahkinkomwihda sapwellimomwi
 kedlahs;

W 45:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En peneinei en Kora ar koul;
 koulen limpoak.

komw meid diren roson oh lingan kowalah-
pie!

⁴ Ni roson lapalap komw ketin wonowohng omwi
lingan en powehdi,
pwe komwi me kin wia soundoarepen me
pwung oh mehle!
Omwi powehdi kowahlap pahn sang ni sap-
wellimomwi roson!

⁵ Sapwellimomwi arep keng kan
pahn lelete pwar mohngiong en
sapwellimomwi imwintihti kan;
wehi kan kin poaridi pahn aluweluwomwi
kan.

⁶ Wehio me Koht ketikihong komwi
pahn kin poatopaat kohkohahte.
Komw kin ketin kakaun sapwellimomwi kan ni
me pwung;

⁷ komw kin ketin poakohng dahme pwung oh
kin ketin kalahdeki me suwed.
Ihme kahrehda Koht, omwi Koht, ketin
pilkomwidahr
oh ketin kapwildier pohmwi peren
laudsang me e ketikihong nanmwarki teikan.

⁸ Sapwellimomwi likou kan pwohmwahuki
pwohn mir oh alos;
sounkeseng kan kin kamwakamwait komwi
nan tehnpas lingan akan me kapwatki
aipori.

⁹ Sapwellimen nanmwarki serepein kan me wia
erirpen mwoalomwi,

oh sapwellimomwi likendo me uh ni pali
maun,
kapwatki kohl kaselel.

- 10 Maing likend en nanmwarki, komw karonge
mahs dahme I pahn patohwan—
komw ketin meliehla sapwellimomwi kan oh
kisehmwi kan.
- 11 Sapwellimomwi lingan me pahn kahrehiong
nanmwarkio eh pahn inengieng komwi;
ih me omwi kaun, komwi uhdahn pahn kin
peikiong.
- 12 Mehn Dair kan pahn patohwandohng komwi ar
kisakis kan;
me kepwehpwe kan pahn kin song en
alckenla rehmwi.
- 13 Sapwellimen nanmwarki serepeino patopato
nan tehnpaso—ia uwen eh kaselel!
Kohl me wia dereht en eh likou.
- 14 Ni eh kapwatkihda soangen kapwat kaselel
pwukat, eh ahpw pakahrlahng rehn nan-
mwarkio,
ni kapar en erir, iangahki pwihn en meipwon
akan;
irail koaros pil pakahrlahng rehn
nanmwarkio.
- 15 Re ahpw nsenamwahu oh pereperen
patohlong nan tehnpas en nanmwarki.
- 16 Maing ei nanmwarki, komw pahn ketin sap-
wellimanikihla pwutak tohto
me pahn wiliandi omwi pahpa kahlap ako nin
duwen nanmwarki kei,

- oh komw pahn kasapwilirailda pwe re en
kaunda sampah pwon.
- 17 Ei koulet pahn kalaudehla kapingpen
mwaromwi kohkohahte,
oh aramas koaros pahn pil kapinga komwi ni
ahnsou kan me pahn kohdo.

46

Koht kin Ketiket Rehtail X

- 1 Koht me perehpatail oh atail kehl,
me kin ketin sewese kitail ni ahnsou apwal
akan.
- 2 Kitail eri sohte pahn masepwehk, mehnda ma
sampah pahn rerada
oh nahna kan pahn kihrla nan kepin madau;
- 3 mehnda ma iloak en nan madau kan pahn
mwekidida oh ngiringirisek,
oh nahna kan pil pahn itihtikengki mwekid
en nan madau.
- 4 Mie pillap pwoat me kin kaparanda kahnimw en
Koht,
ong ni tehnpas sarawien Wasa Lapalahpie.
- 5 Koht kin ketiket nan kahnimwo, eri, e sohte pahn
mwomwla kohkohahte;
e pahn ketido sewese nin sorahn.
- 6 Wehi kan kin masapwehkada, wehin nan-
mwarki kan kin rerada;
Koht ketin poahngok, a sampah sohredi.
- 7 KAUN-O, Wasa Lapalap, kin ketiket rehtail;
Koht en Seikop, iei atail wasahn ruk.

X 46:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En peneinei en Kora ar koul.

- 8 Kumwail kohdo, oh kilang dahme KAUN-O ketin wiahda.
 Kumwail kilang soahng kapwuriamwei kan me e ketin wiahda nin sampah.
- 9 E kin ketin katokihedi mahwen wasa koaros nin sampah;
 e kin ketin katimpeseng arep kan, oh kauwehla kesik ketieu kan,
 e kin ketin isikala nein sounpei kan mehn sansar kan.
- 10 E kin mahsanih, “Kumwail katokihedi amwail mahwen kan oh esehla me ngehi, iei Koht, me lapalahpie rehn tohn wehi kan, me lapalahpie nin sampah pwon.”
- 11 KAUN-O, Wasa Lapalap, kin ketiket rehtail;
 Koht en Seikop, iei atail wasahn ruk.

47

Kaun Lapalap y

- 1 Kumwail tohn wehi koaros, kumwail lopwolop-wki amwail peren!
 Kumwail kapingahki Koht amwail melkahkahn peren!
- 2 KAUN-O, Wasa Lapalahpie, me lammwin kowahlahpie;
 nanmwarki lapalap emen ih, me kin kakaun sampah pwon.
- 3 Ih me ketikihong kitail manaman en powehdi aramas akan;
 ih me ketin koasoanehdi pwe kitail en kin kaunda wehi kan.

- 4 Ih me ketin pilohng kitail sahpw me kitail kin kousoan ie,
sohso kesempwal en sapwellime aramas akan, me e kin ketin loalloale.
- 5 Koht ketidalahng nan mwoale.
Ngilen peren oh sowih kan kadirehla wasa,
nindokon KAUN-O eh ketiket kohda.
- 6 Kumwail koul kapinga Koht;
kumwail koul kapinga atail nanmwarki!
- 7 Koht iei nanmwarkien sampah pwon;
kumwail koul kapikapinga!
- 8 Koht kin ketiket pohn mwoale sarawi;
e kin ketin kakaun wehi kan.
- 9 Kaunen wehi kan pokonpenehr
iangahki sapwellimen Koht en Eipraam aramas akan.
- Ih me kehlailasang karis en sounpei kan koaros;
ih me ketin kakaun mehkoaros.

48

Saion, Kahnimw en Koht^Z

- 1 KAUN-O me uhdahn lapalahpie oh warohng ale kaping
nan kahnimw en atail Koht, pohn sapwellime dohl sarawi. a
- 2 Saion, sapwellimen Koht nahna me ile oh kaselel;
kahnimw en nanmwarki lapalapo kin kaparanda sampah pokon.

^Z 48:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En peneinei en Kora ar melkahka; koul pwoat. ^a 48:1: DOHL SARAWI: Tehl 2.6. 48:2: Mad. 5.35.

- 3 Koht ketin kasalehda me mie wasahn ruk reh
nan kelen kahnimw wet.
- 4 Nanmwarki kan ehupenehr
oh kamwakidadahr mahwen kapilpene
Nahna Saion.
- 5 Ahpw ni ar mahsanihadahr duwen kahnimwo,
re inenen dahkihla;
re ahpw masepwehkada tangdoau.
- 6 Re masepwehkada oh rerrerki ar pwunod
mwuledek,
rasehngala lih liseian men me nektehn pahn
neitik,
7 re rasehngala sohp akan me kin pwungup-
wungudekseli nan madau ni ahnsou en me-
limel kehla.
- 8 Se patohwan rongehr dahme Koht ketin
wiadahr,
oh met se kilangehr
nan kahnimw en at Koht, KAUN-O Wasa La-
palap;
e pahn ketin sinsile kahnimwet kohkohlahte.
- 9 Maing Koht, nan Tehnpasomwi,
se kin patohwan medemedewe sap-
wellimomwi limpoak poatopaat.
- 10 Wasa koaros aramas akan kin kapikapinga
komwi,
oh kapingpomwi kipedier sampah pwon.
Komw kin ketin kakaunki ni me pwung;
11 tohn Saion koaros en nsenamwahula!
Komw kin ketin kadeik ni me pwung;
kahnimw en Suda kan en pil iang pereperen!

- 12 Kumwail sapwellimen Koht aramas akan,
kumwail kapar pidahki Saion, oh
wadekada wasa kehlail kan en kahnimw
wet;
- 13 kumwail tehk mwahu kehl kan oh kasawih
kelen mahwen kan,
pwe kumwail en kak patohwanohng dih en
mwuhr kan:
- 14 “Koht menet, iei atail Koht kohkohlahte;
e pahn kin ketin kahluwa kitail erein ahsou
me pahn kohdo kan.”

49

Sapwung en Koapworopworki Kepwehn Sampah kan b

- 1 Kumwail wehi koaros, kumwail rong met!
kumwail rong, tohn wasa koaros,
2 me lapalap oh me tikitik kan,
me kepwehpwe oh me semwehmwe kan.
- 3 Ei lamalam pahn sansal;
I pahn koasoi ahda koasoi en loalokong kei.
- 4 I pahn kanahieng tehk lepin kahs kei
oh kawehwehda nindokon ei kesekesengki
nei arp.
- 5 I sohte pahn masepwehk ni ahsou keper
ni ahsou me ei imwintihti kan pahn
kapiliepene,
- 6 oh aramas suwed me kin likih ar kepwe kan
oh aksuweiki uwen tohtohn ar dipwisou kan.
- 7 Sohte me kak kapitala pein ih;

b 49:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En peneinei en Kora ar melkahka.

- sohte me kak patohwanohng Koht pweinen
eh mour,
8 pwe pweinen mour me nohn laud
kowahlap.
Me emen kak kihda sohte pahn itarohng
9 kadohwaneweisang ih nan sousou,
pwe en kak momour poatopaat.
- 10 Aramas emen sohte lipilipil kak kilang duwen
me loalokong kan ar pil kin iang mehla,
pil duwehte me pweipwei oh loalopwon
akan.
Oh kadaudokarail kan kin sohsohki ar dip-
wisou kan.
- 11 Ar sousou kan, iei imwarail poatopaat;
wasa re kin mihmi ie kohkohlahte,
mehnda ma re sapweniki sahpw ehu mahso.
- 12 Roson lapalap en aramas sohte kak doarehsang
mehla;
e pahn mehla duwehte mahn akan.
- 13 Kilang dahme kin wiawihong irail kan me kin
koapworopworki pein irail,
oh imwilahn irail kan me kin nsenamwahuki
ar kepwe kan—
- 14 e kileldier re en mehla duwehte sihpw kei,
oh Mehla me pahn wia sileparail.
Me pwung kan pahn poweiraildi
nindokon paliwararail kan pahn wiepwella
nan sousou
nan sapwen me melahr akan dohsang
imwarail kan.
- 15 Ahpw Koht pahn ketin kapitiehla;

- e pahn ketin doareiesang ni manaman en mehla.
- 16 Ke dehr perki ma aramas emen pahn kepwehpwehla,
ma eh kepwe kan pahn pil laudla;
- 17 e sohte pahn kak wa kohla ni eh pahn mehla;
e kepwe kan sohte pahn iang kohdihla nan sousou.
- 18 Mehnda ma aramas emen me kin nsenamwahuki eh mour,
oh kin ale kaping pwehki eh pweidamwahu,
- 19 e uhdahn pahn iang patehng eh pahpa kahlap ako nan sousou,
wasa rotorot poatopaat kin mi ie kohkohlahte.
- 20 Roson lapalap en aramas emen sohte kak doarehsang mehla;
pwe e pahn mehla duwehte mahn akan.

50

Kaudok Mehlel c

- 1 KAUN-O Koht, Wasa Lapalap, ketin poahngok ong sampah pwon, sang palimese lel palikapi.
- 2 Lingan en Koht kin dakerada wasa sang Saion, kahnimwo me lingan unsek.
- 3 Atail Koht kin ketido, ahpw sohte ketin sopeimwekid;
mwowe kisiniei mwehl me wie mpwumpwul,
a melimel kehlail me kapilpene.

- 4 E ahpw ketin malipe lahng oh sampah pwe en
wia sounkadehdepen
e pahn ketin kapwung sapwellime aramas
akan.
- 5 E ahpw mahsanih, “Kumwail kapokonedohng ie
nei aramas loalopwoat akan,
irail me wiadahr inou ong ie sang ni ar
meirong kan.”
- 6 Nanleng kan kin kalohki me Koht me pwung,
oh pein ih me wia sounkopwung.
- 7 “Kumwail, nei aramas akan, kumwail rong, pwe
I pahn koaso;
I pahn kadehdehiong uhk, Israel,
ngehi me Koht, omw Koht.
- 8 I sohte kapwungohng uhk pwehki omw meirong
kan,
omw meirong isihs me ke kin wiahiong ie
ahnsou koaros.
- 9 Ahpw I sohte anahne ale kouwol sang nan sap-
womw kan,
de kuht sang ni noumw pelin kuht kan.
- 10 Ngehi me naineki mahn en nanwel koaros
oh pil kou kan me kin mihmiseli pohn dohl
kid kan.
- 11 Ngehi me pil naineki menpihr en nan wehwe
koaros,
oh soangen mahn mour koaros me kin mi
nansapw.
- 12 “Ma I men mwengehda, I sohte pahn peki
rehmw kisin mwenge,
pwe sampah oh audepe kan koaros iei ahi.

- 13 Ia duwe, ke lemehiong me I kin kang uduk en
kouwol kan,
de nim ntahn kuht kan?
- 14 Omw meirong ong Koht en kin mihmi ni kap-
ingkalahngan,
oh ke en patohwanohng Wasa Lapalap
soahng kaoros me ke inoukidahr.
- 15 Likwerih ie ni ahnsou apwal;
I pahn doareiukala,
oh ke pahn kapinga ie.”
- 16 Koht ketin mahsanihong aramas suwed,
“Dahme ke papahngkihda ei kosonned
akan?
Dahme ke papahngkihda ei kosonned akan?
Dahme ke kapakapahrengki duwen ei inowo?
- 17 Ke suwediki I en kapwunguhkala;
ke soikala ei kosonned akan.
- 18 Ni omw kin kilang lipirap emen, ke kin wiahk-
ihla kompoakepahmw,
oh ke kin werekiong aramas en kamwahl
akan.
- 19 “Ahnsou koaros ke kin lokaia suwed;
ke sohte kin peikasalki lokaia likamw.
- 20 Ke kin pein kedipahda riomw kan
oh karaunmwahlih irail.
- 21 Ke wiadahr soahng pwukat koaros, ahpw I nen-
nenlahte,
ke ahpw kihkihong me I duwehte kowe.
Eri met, I pahn kapwung ong uhk,
oh kasalehiong uhk ni sansal.

- 22 “Kumwail me kin mwamwahlikin ie, kumwail rong ie,
 pwe ma soh, I pahn kamwomwkumwailla,
 oh sohte emen me pahn kak doareikumwailla.
 23 Me kin meirongkihong ie kapingkalahngan, iei irail me kin waunekin ie;
 oh I uhdahn pahn doaireilla koaros me kin peikiong ie.”

51

Kapakap en Pek Mahk d

- 1 Maing Koht, komw ketin kupwure ie
 nin duwen sapwellimomwi limpoak poatopoat.
 Komw ketin lapwahda dipei kan
 nin duwen sapwellimomwi kalahngan lapalap!
 2 Komw ketin widensang ei suwed koaros
 oh ketin kamwakeleiehda sang nan dipei kan!
 3 I ese duwen ei sapwung kan;
 dipei kan kin sansal ong ie ahsou koaros.
 4 I dipadahr mwohmwihte —mwohmwihte kelehpw—
 oh wiadahr sapwung mwohn silangmwi.
 Eri, komwi me pwung, ni omwi ketin kapwungohng ie,
 oh mwakelekel, ni omwi ketin kadeikiedahr.
 5 Aramas suwed men ngehi sang ni ei ipwidi;

d 51:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka mwurin soukohp Nadan eh mahseniong ni eh wiahda dipen kamwahl ong Padsipa. 51:: 2 Sam. 12.1-15. 51:4: Rom 3.4.

I kin mi pahn manaman en dihp, sang rahn
me I ipwidi.

- 6 Komw kin ketin anahne mohngiong lelepek oh
mehlel;
komw ketin audekihda ei lamalam
sapwellimomwi kupwurokong.
- 7 Komw ketikhsang ie nan dipei, I ahpw pahn
mwakelekella;
komw ketin kamwakeleiehda, I ahpw pahn
pwetepwetala duwehte sinoh.
- 8 Komw ketin kupwurehkin ie peren oh nse-
namwahu;
oh mehnda ma kakonei kat oh tih kat timpe-
sengehr,
a I pahn pwurehng nsenamwahula.
- 9 Komw ketin sohpeiweisang dipei kan
oh ketin lapwahda dipei kan koaros.
- 10 Maing Koht, komw ketin wiahiong ie ehu mohn-
giong mwakelekel,
oh ketikihong nan kapehdiet ehu ngehn kapw
oh loalopwoat.
- 11 Komw dehr ketin keseiweisang mwohn
silangmwi;
komw dehr ketikhsang ie ngenomwi sarawi.
- 12 Komw ketin kasapahldohng ie nan peren me
kin kohsang ni sapwellimomwi komour,
oh ketin kupwurehkin ineng en peikiong
komwi.
- 13 I ahpw pahn padahkihong me dipan akan sap-
wellimomwi kosonned akan,
re ahpw pahn sapahldohng rehmwi.

- 14 Maing Koht ei sounkomour, komw ketin doarehla mouri,
I ahpw pahn nsenamwahuki lohkiseli sapwellimomwi pwung.
- 15 Maing ei Kaun, komw ketin sewese ie pwe I en pato,
oh I ahpw pahn kapinga komwi.
- 16 Komwi sohte kin ketin anahne meirong,
ma komw ketin anahne, I pahn wiahiong komwi;
komw sohte kin kupwurperenki meirong isihs kan.
- 17 Ei meirong, Maing Koht, iei koluhla mehlel en nan kapehdi;
pwe komw sohte pahn ketin soikala koluhla mehlel oh peik en nan kapehd.
- 18 Maing Koht, komw ketin kupwure Saion, oh ketin sewese;
komw ketin kauwada sapahl kelen Serusalem.
- 19 Eri, komwi ahpw pahn kupwurperenkihda meirong me konehng
iangahki at meirong isihs kan;
oh kouwol kan ahpw pahn meirongla pohn sapwellimomwi pei sarawi.

52

Sapwellimen Koht Kadeik oh Kalahngan e

e 52:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit koul mwurin Doek, mehn Edom eh kohla rehn Sohl oh patohwanohng me Depit samwalahr ni imwen Ahimelek. 52:: 1 Sam. 22.9-10.

- 1 Loallap emen kowe, dahme ke kin aksuweiki
omw tiahk suwed kan?
Sapwellimen Koht loalopwoat kin
poatopaatete.
- 2 Ke kin koasoanehdi ke en kauwehla meteikan;
lowomwen rasehng reise keng pwoat.
Ahnsou koaros ke kin kinehda likamw.
- 3 Ke kin kesempwalki tiahk suwed laud sang tiahk
mwahu
oh likamw laud sang mehlel.
- 4 Aramas likamw emen kowe! Ke kin mwahuki
kauwehki meteikan omw lokaia kan.
- 5 Eri Koht pahn ketin kauweiukala kohkohlahte;
e pahn ketin kasapwiluhkedi oh adihasang
uhk wasa ke kin kousoan ie;
e pahn ketikihsang uhk nan sapwen me mo-
mour kan.
- 6 Aramas pwung kan pahn kilang met oh
masakada;
irail eri pahn kouruhrkin uhk oh nda,
- 7 “Kumwail kilang, iet aramas emen me sohte kin
koapworopworki sawas en Koht,
ahpw e kin koapworopworki kiden eh kepwe
oh kin repen mourki tiahk suwed oh likamw.”
- 8 A ngehi, I rasehng tuhke en olip pwoat me kin
kekeirda nan tehnpas en Koht;
I kin likih sapwellime limpoak poatopaat
kohkohlahte.
- 9 Maing Koht, I pahn kin patohwan kapingkalahn-
ganki ong komwi
ahnsou koaros ni mehkoaros me komw ketin
wiadahr;

I pahn patohwan lohki mwohn
sapwellimomwi aramas akan duwen omwi
kupwur mwahu.

53

Suwedlahn Aramas akan f *(Melkahka 14)*

- ¹ Me pweipwei kan kin mengimengloalki,
“Sohte katepen Koht.”
Irail koaros me suwedlahr,
pwe re kin wiahda mehkan me suwehdie;
sohte mehmen me kin wia me mwahu.
- ² Koht kin ketin ireirong aramas akan sang nan-
leng
pwe en mahsanih ma mie me loalokong,
oh ma mie me kin kaudokiong ih.
- ³ Ahpw irail koaros sohpeisangehr;
irail koaros me suwed.
Sohte mehmen rehrail me kin wia me mwahu,
sohte mwahn mehmen.
- ⁴ Koht ahpw ketin keinemwe, “Ia duwe, re sohte
ese?
Irail pwukat koaros me kin wia me suwed, re
soaloalokong?
Re kin momourki ar kin piri pirapa nei aramas
akan,
oh re sohte kin kapakapohng ie.”
- ⁵ Ahpw re pahn masepwehkada,

ni soangen masepwehk ieu me sohte kin lel
 irail sang mahs kohdo,
 pwe Koht pahn ketin kamwarakpeseng tihn
 imwintihti kan en sapwellime aramas
 akan.
 Koht ketin soikiraila sang reh,
 Israel eri pahn kaloweiraildi douluhl.

⁶ Ia uwen ei kapakap pwe komourpen Israel
 en pwarodo sang Saion.
 Ia uwen peren me mehn Israel kan pahn wia
 ni ahnsou me Koht pahn pwurehng kapa-
 iairailda!

54

Kapakap en Silasil sang Imwintihti kan g

- ¹ Maing Koht, komw ketin doarehkiniehla sapwe-
 limomwi manaman;
 komw ketin kaledেকেহkiniehla
 sapwellimomwi manaman!
- ² Maing Koht, komw ketin karonge ei kapakap;
 komw ketin karonge ei tungoal pato kat!
- ³ Aramas aklapalap ekei kohkohdohng peiong ie;
 aramas lemei kan songosong en kemeiehla—
 soangen aramas me sohte kin wauneki Koht.
- ⁴ Ahpw Koht iei sawasepei.
 Kaun-o iei soundoarepei.
- ⁵ Koht en ketin kupwure pwe ei imwintihti kan en
 lokolongki pein ar wiewia suwed kan.

g 54:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit koul, mwurin ohl
 ako sang Sip ar kohla rehn Sohl oh patohwanohng me Depit wie
 rukuruk nan sapwarailo. 54:: 1 Sam. 23.19; 26.1.

E pahn ketin kamwomwiraila pwehki ih me
loalopwoat.

- ⁶ Maing KAUN, I pahn patohwan perenki
wiahiong komwi ehu meirongen;
I pahn patohwan kapingkalahngankihong
komwi
pwehki omwi kupwur mwahu.
- ⁷ Komwi me ketin kapitiehla sang nan ei apwal
akan koaros,
oh I patohwanehr duwen ei imwintihti kan ar
lohdiar.

55

Kapakap en Emen me Kompoakepah Pangala ^h

- ¹ Maing Koht, komw ketin karonge ei kapakap;
komw dehr ketin sohpeisang ei pekipek!
- ² Komw ketin karonge ie oh sapeng ie;
I inenen weikengkilahr ei pwunod akan.
- ³ I masepwehngkidahr ngihl kamasepwehk en ei
imwintihti kan,
oh I ohkilahr tiahk kalok en aramas suwed
kan.
- Re kin kahrehiong ie apwal laud;
re kin lingeringer pahi oh kailongkin ie.
- ⁴ I masepwehkadahr kowahlap,
oh ahd en mehla katoutouwihielahr.
- ⁵ Masak kipeiedier oh I wie rerrerki;
I patohwan milahr nan masepwehk
mwuledek.

^h 55:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit koul.

- 6 I ahpw men ei pehnpuhr en mie duwehte
mwuroi.
I pahn pihrla oh diar wasahn ei kommoal.
- 7 I pahn pihrlahng wasa me doh
oh mihla nan sapwtehn.
- 8 I men mwadang en diarada ei wasahn rukusang
kisinieng laud oh engin melimel.
- 9 Maing ei Kaun, komw ketin kapingada lokaia en
ei imwintihti kan!

I kilikilang tiahk en kamaramas oh moromor nan
kahnimwo,

- 10 ni rahn oh nipwong tiahk suwed kan kin
kohkohseli pohn kelen kahnimwo,
kadirehki dihp toutou oh kahpwal laud.
- 11 Wasa koaros mwomwlahr;
naniel akan inenen diren widing oh
kehnaudek.
- 12 Ma imwintihti men me kin kapweikengih ie,
I pahn kanengamahiong;
ma peliei men me kin mwamwahlikin ie,
I kak rukusang.
- 13 Ahpw soh, pwe kowe me ei werek,
iengei oh kompoakepahi mehlel.
- 14 Kita kin koasoakoasoipene ni limpoak mehlel;
kita kin ehupene ni ata kin kaudok nan Tehn-
pas Sarawio.
- 15 Ei imwintihti kan en mehla mwohn ahnsoun
arail mehla;
re en mourte kohdihla nan sapwen me
melahr akan!
Mehkot suwed kin mihmi nan imwarail kan oh
nan mohngiongirail kan.

- 16 I ahpw patohwan likwerih KAUN-O Koht pwe en
ketin sewese ie,
eri e pahn ketin komouriehla.
- 17 Nimenseng, nin souwas oh nipwong
kaulim oh sengloal en nan kapehdiet kin lel-
dalamng mwohn silangi,
eri e pahn ketin karonge ngileiet.
- 18 E pahn ketin doareiehla oh kapwureiehdo
sang nan mahwen me I kin wia
ong ei imwintihti ngedehrie.
- 19 Koht, me ketin kakaun sang mwohn tepin kawa,
pahn ketin karonge ie oh ketin kaloweiraildi;
pwe re sohte men wiliakapwala,
oh sohte kin masak.
- 20 Ei werek en mahso kin pelianda kompoakepah
kan;
e kauwehla eh inou kan.
- 21 Eh koasoi kan me iou,
ahpw nan kapehde diren kailok;
eh lokaia kan me kansenamwahu,
ahpw keng rasehng kedlahs.
- 22 Mweidohng KAUN-O omw kahpwal akan,
eri e pahn ketin doareiukala;
pwe e sohte kin ketin mweidohng me lelepek
kan en lohdi.
- 23 Ahpw komwi, Maing Koht, pahn ketikilahng
nan sousou aramas loallap suwed oh ara-
mas likamw pwukan
mwohn ar pahn lel ni elep en ar mour.
Ahpw ngehi, I pahn likih komwi.

56

Kapakap en Likh Koht i

- ¹ Maing Koht, komw ketin kupwurkalahngan ong
ie,
pwe I patohwan milahr nan apwal laud;
ei imwintihti kan kin pwakipwakih ie ahnsou
koaros.
- ² Rahn ehu pwon ei imwintihti kan kin pelipelian
ie.
Me ngeder me kin men peiong ie.
- ³ Maing KAUN, Wasa Lapalap, ni ei kin masep-
wehkada,
I kin patohwan likih komwi.
- ⁴ I kin likih Koht oh I sohte kin masak mehkot;
I patohwan kapingahki mehkoaros me e ketin
inoukihda.
Dahme aramas kak wiahiong ie?
- ⁵ Rahn ehu pwon ei imwintihti kan kin kihong ie
nan apwal;
re kin medemedewe ahnsou koaros duwen ar
pahn kauweiehla!
- ⁶ Re kin pokonpene wasa rir kan
oh mwasamwasahn mehkoaros me I kin wia,
raparapahki ahnsou me re pahn kemeiehla.
- ⁷ Maing Koht, komw ketin kaloke irail pwehki ar
tiahk suwed;
komw ketin kalowehkihdi aramas pwuko
omwi engieng!

i 56:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka mwurin
mehn Pilisdia ko ar salihedi nan Kad. 56:: 1 Sam. 21.13-15.

- 8 Komw mwahngih uwen apwal laud me I
 patopato loale;
 komw ketin kileledier uwen tohtohn pilen
 mesei.
 E seu ntingdier nan sapwellimomwi pwuhk?
- 9 Ni rahn me I pahn patohwan likwerih komwi,
 ei imwintihti kan pahn wekidekte tangdoau.
 I patohwan ese met: me Koht kin ketin uhpali-
 kinie—
- 10 I kin patohwan kapikapinga sapwellimen
 KAUN-O inou kan.
- 11 I kin likih, oh I sohte pahn masak mehkot.
 Pwe dahme aramas kak wiahiong ie?
- 12 Maing Koht, I pahn patohwan meirongkihong
 komwi dahme I inoukidahr;
 I pahn patohwandahng komwi ei meirong en
 kasapahlkalahngan,
- 13 pwehki omwi ketin kapitiehla sang mehla
 oh ketin doareiesang pahn manaman en ei
 imwintihti kan.
 Eri, I pahn patohwan weweid mwohn silangin
 Koht,
 nan maraino me kin dakedaker me momour
 kan.

57

Kapakap en Peki Sawasj

- 1 Komw ketin kupwure ie, Maing Koht, komw
 ketin kupwure ie,

j 57:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka, mwurin
 eh tangasang Sohl nan pwoaren paipo. 57:: 1 Sam. 22.1; 24.3.

pwe I patohdohng rapahki sawasepei
rehmwi.
I kin diar silepei pahn mwetehn nin limomwi kan
lao I daulih soangen apwal koaros.

² I patohwan likwerih ei Koht, Wasa Lapalahpie,
ei Koht, me kin ketikihong ie ei anahn akan
koaros.

³ E pahn ketin sapeng ie sang nanleng oh
doareiehla;
e pahn ketin kalowehdi irail kan me
katoutowihielahr.
Koht pahn ketin kasalehiong ie sapwellime
limpoak poatopaat oh loalopwoat.

⁴ Ei imwintihti kan kin kapikapil ie,
duwehte laion kei me kin men kang aramas.
Ngihrail kan duwehte ketieu oh arep,
lowarail kan duwehte kedlahs keng.

⁵ Maing Koht, komw ketin kasalehda
sapwellimomwi roson lapalap pahnlahng,
oh sapwellimomwi lingan wasa koaros nin
sampah.

⁶ Ei imwintihti kan wiadahr lidip pwe re en
kolkiniehdi;
re katoutowihalahr ngeni kowahlap.
Re weirada pwoahr ehu mwohi,
ahpw re pein pwupwudiongehr loale.

⁷ Maing Koht, ni ei koapworopwor unsek,
I pahn koul oh kapinga komwi!

⁸ Ngeni, pirada!
Nei arp oh lair, kumwa pirada!

I pahn pangenda ketipin.

⁹ Maing ei Kaun, I pahn kapingkalahngan ong komwi nanpwungen wehi kan.

I pahn kapinga komwi nanpwungen aramas akan.

¹⁰ Sapwellimomwi limpoak poatopoaat kipe wasa koaros nanleng;
sapwellimomwi loalopwoat kin leldawohng pahnlahng.

¹¹ Maing Koht, komw ketin kasalehda sapwellimomwi roson lapalap pahnlahng, oh sapwellimomwi lingan wasa koaros nin sampah.

58

Kapakap ong Koht pwe en ketin Kaloke Aramas Suwed kan^k

¹ Ia duwe, kumwail kaun akan, me pwung audepen amwail kopwung kan?

Kumwail kin wia kopwung en aramas koaros ni pwung pahrek?

² Pwe soh! Kumwail kin medemedewehte suwed me kumwail kak wiahda, oh wiahda sapwung mwuledek kan nan sah-pwet.

³ Aramas suwed kan kin sapwusapwung nan arail mour ahnsou koaros; re kin wiahda likamw sangete ni rahn me re ipwidi.

⁴ Re diren pwoisin rasehng sineik kan;

^k 58:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

- re kin pinahla salengarail kan duwehte soan-
gen sineik kopra me salengepon,
5 me sohte kin rong ngilen sounkemenda,
de koulen sounakmanaman.
- 6 Maing Koht, komw ketin kamwerehsang ngihn
laion kommwad pwukat.
- 7 Re en sohrala rasehng pihl me kin sohrdiong
pahnpwehl;
re en tiatihdi ohla rasehng dipwen nanial
akan.
- 8 Re en duwehla dendemwusi me kin mwerpe-
seng wiahla pwehl;
re en duwehte seri pwelel me ipwidi mehla
sohte mwahn kilang marain.
- 9 Ni ar sasairki, re pahn palidi oh mengidi rasehng
dihpw;
oh engieng en Koht pahn ipirirailpeseng
nindokon ar momour.
- 10 Aramas pwung kan pahn perenda ni ar pahn
udiah! me dipan akan ar pahn lokolok;
re pahn ur nan ntahn aramas suwed akan.
- 11 Aramas akan ahpw pahn nda, “Mehlelete me
aramas pwung kan kin ale ketingparail;
mehlelete me mie Koht emen me kin kadeik
sampah.”

59

Pekpen Silasil Mwahu ^l

^l 59:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka mwurin
Sohl eh kadarala ohl ekei pwe re en sinsile imweo pwe re en
kemehla. 59:: 1 Sam. 19.11

- 1 Maing ei Koht, komw ketin doareiesang ei imwintihti kan;
komw ketin sileiesang me kin pelian ie.
- 2 Komw ketin kapitiesang aramas loallap suwed pwuko;
komw ketin kapitiehla sang sounkam aramas pwuko!
- 3 Komw mahsanih! Re awiawih ie pwe re en kemeiehla;
aramas lemei kei irail me pokonpenehr pwehn uhwong ie.
Maing KAUN, kaidehn pwehki ei dipadahr de wiadahr sawung ehu,
4 de pwehki kisin sawung kis me mie rehi, me re mwadamwadangkipenehng nan dew-erail.
- 5 Maing KAUN, Koht, Wasa Lapalap, komw ketida oh ketido sewese ie;
Maing Koht en Israel! Komw pein ketin mahsanih!
Komw ohpala wasa oh ketin kaloke me rotorot akan;
komw dehr ketin kupwurkalahngan ong me loallap suwed akan!
- 6 Re kin pwurodo nin soutik,
wie ngiringir duwehte kidi ni ar kin kohkohseli nan kahnimwo.
- 7 Komw karonge mahs ar lokaia kepweikeng oh kamasepwehk kan.
Lowarail kan duwehte kedlahs nan ewarail,

re ahpw kin lemeleme me sohte me kin rong irail.

- 8 Ahpw, Maing KAUN, komw kin ketin kiparamatkin irail;
komw kin ketin wiahki me rotorot akan mehkot mwahl.
- 9 I kin koapworopworki sapwellimomwi roson;
Maing Koht, komwi me ei wasahn ruk.
- 10 Ei Koht kin ketin loalloale ie oh pahn ketido rehi;
e pahn ketin kasalehiong ie lohdi en ei imwintihti kan.
- 11 Maing Koht, komw dehr ketin kemeiraila, pwe nei aramas akan dehr manokehla.
Ahpw komw ketin katangahkinirailpeseng sapwellimomwi roson lapalap oh kaloweiraildi,
Maing ei Kaun, oh silepat.
- 12 Dihp mi ni kilinawarail kan; arail koasoi kan koaros diren dihp;
komw kupwure pwe arail koasoi kan en lidipihiraildi nan ar pohnmwahso!
- Pwehki ar kin lahlahwe oh lokaia likamw,
13 komw ketin angiangih irail oh kamwomwirailla;
komw kamwomwirailla douluhl.
- Pwe aramas koaros en patohwan ese me Koht kin ketin kakaun Israel,
oh sapwellime manaman kin kipe wasa koaros nin sampah.
- 14 Ei imwintihti kan kin pwurodo nin soutik,

wie ngiringir rasehng kidi nindokon ar kin
 kokohseli nan kahnimwo,
 15 rasehng kidi me kin tangatangseli
 reperepen kisin mwenge
 oh kin wie ngiringir ma re sohte kin diar
 mehkot.

16 A I pahn koulki duwen sapwellimomwi roson;
 nimenseng koaros I pahn kin kokoulki sap-
 wellimomwi limpoak poatopaat.

Komwi me ei wasahn ruk,
 oh perehpei ni ahnsoun ei apwal.

17 I pahn kin kapinga komwi, ei soundoar.
 Ei wasahn ruk iei rehn Koht,
 Kohto me kin ketin poakohng ie.

60

Kapakap en Kasaledkla m

1 Maing Koht, komw ketin soingkitalahr oh
 kaloweikitdier;
 komw ketin engieng paht—ahpw met komw
 pwurehng ketin sapahldohng kiht.

2 Komw ketin kupwurehda pwe sampah en
 rerada, oh pwelen sampah en pwalpeseng;
 komw ketin kamwahwihala ohla pwukat,
 pwe sahpwo nektehn mwerpeseng
 douluhl.

m 60:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka, mehn
 wia padahk, ni ahnsou me e mahweniong mehn Aram me kohsang
 Naharaim oh sang Sopa, oh Sohap ahpw pwurala oh kemehla
 mehn Edom nen riekid nan Wahun Soahl. 60:: 2 Sam. 8.13;
 1 Kron. 18.12.

- 3 Apwal tohto komw ketin mweidohng
sapwellimomwi kan en lokolongki
mwuledek;
se kin sansasseli rasehng ma se sakaula.
- 4 Komw ketin panawihir irail kan me kin wauneki
komwi,
pwe re en kak pitsang kauparail.
- 5 Komw ketin komourkinkitala sapwellimomwi
manaman; komw ketin sapeng at tungoal
kapakap,
pwe irail kan me komw kin ketin loalloale re
en kapitipitla.
- 6 Koht ahpw ketin poahngok sang nan mwoale
sarawio, mahsanih,
“Ni manaman en powehdi I pahn pwalangpe-
seng Sekem
oh nehkpeseng Wahun Sukot rehn nei ara-
mas akan.
- 7 Ngehi me ahneki Kilead, oh pil Manase;
Epraim iei ei lisoarop en mahwen
oh Suda ei sokon en nanmwarki.
- 8 Ahpw I pahn doadoahngki Mohap duwehte nei
dahl en epwinek,
I pahn kesehdiong pohn Edom ei suht,
kilel en eh uhdahn ahi.
Ia duwe tohn Pilisdia, re medemedewe me re
pahn ngisingiski arail poweiehdi?”
- 9 Maing Koht, ihs me pahn kahreielahng nan kah-
nimw kehlailo?
Ihs me pahn waielahng Edom?
- 10 Ia duwe, mehlel me komw ketin soingkitalahr?

Komw sohte pahn ketin iang kahluwa at tungoal karis kan?

- 11 Komw ketin sewesei kiht pelian at tungoal imwintihti kan;
sawas en aramas me mwahl oh sokatepe.
- 12 Ma Koht pahn ketin ieiang kitail, kitail pahn powehdi;
ih me pahn ketin kalowehdi atail imwintihti kan.

61

Kapkap en Silasil n

- 1 Maing Koht, komw ketin karonge ei likwer;
komw ketin karonge ei kapakap!
- 2 Nan ei mwoatohtalahr solahr angi oh dohsangehr sapweio,
I ahpw patohwan likweriong komwi.

Komw ketikiwohng ie wasahn ruk mwahu,
³ pwe komwi me silepei,
soundoarepei kehlail en pelian ei imwintihti kan.

- 4 Komw ketin mweidohng ie pwe I en kin patopatohte nan mwoalomwi sarawi erein ei mour;
pwe I en kin diar ei wasahn ruk oh meleilei pahn mwetehn nin limomwi.
- 5 Maing Koht, komw ketin karongeier ei tungoal inou kan
oh ketikihongieier dahme en irail kan me kin waunekin komwi.

- 6 Komw ketin kareireila mour en nanmwarkio;
 komw kupwure pwe en kin momour
 kohkohahte!
- 7 Maing Koht, nanmwarkio en kin kakaun mwohn
 silangmwi kohkohahte;
 komw ketin kasilehki sapwellimomwi
 limpoak poatopaat oh loalopwoat.
- 8 Eri, I pahn patohwan koulkihong komwi koulen
 kaping ahnsou koaros,
 ni ei pahn kin patohwan meirongkihong
 komwi rahn koaros dahme I inoukidahr.

62

Sapwellimen Koht Epwel, iei ei Koapworopwor

O

- 1 I awiawih ni kanengamah pwe Koht en ketin
 komouriehla;
 ihete me I kin koapworopworki.
- 2 Ihete me silepei oh sounkomourpei;
 ih me soundoarepei;
 sohte me kak poweiehdi.
- 3 Ia erein amwail pahn pelipelian aramas emen
 me rasehng kehl ehu me kerengkpesengehr?
- 4 Ih me kumwail mwahuki en sikendihsang nan
 dewe me wahun;
 kumwail kin perenki lokaia likamw.
 Kumwail kin wia koaso en kapaia,
 ahpw nan mohngiongimwail kan kin kerih-
 ahla.

- 5 Koht ohte me I kin likih;
ihete me I kin koapworopworki.
- 6 Ihete me silepei oh sounkomourpei;
ih me soundoarepei;
eri I sohte pahn lohdi.
- 7 Komourpei oh pil wauwi kin kohsang rehn Koht
ohte;
ih me silepei kehlail;
ih me perehpei.
- 8 Kumwail nei aramams akan, kumwmail likih
Koht ahnsou koaros.
Kumwail kasalehiong amwail apwal kan
koaros,
pwe ih me atail wasahn ruk.
- 9 Aramas akan kin rasehng kisin mwahi kis;
sohte wadepen irail koaros, me laud akan oh
me tikitik kan.
Ma re pahn tenekda, sohte pahn toutouwihr;
re marahrsang angin esingek en aramas.
- 10 Kumwail dehr likih lemei;
pil dehr koapworopworki me kumwail pahn
kepwehpwehkihla pirap;
mehnda ma kumwail pil kepwehpwehla,
a kumwail dehr koapworopworki.
- 11 I rongehr pak kei Koht eh mahsanih
me ih me ketin sapwellimaniki manaman
- 12 oh sapwellime limpoak me poatopaat.
Pein komwi, Maing ei Kaun, komwihte me kin
katingih aramas nin duwen ar wiewia kan.

63

Ngoangki mi Rehn Koht p

- ¹ Maing Koht, komwi me ei Koht,
oh I patohwan ngoangki mi rehmwi.
Paliwerei oh ngeni unsek kin inengieng komwi;
ngeniet kin anahne komwi kowahlap,
rasehng sahpw mengidi ehu me solahr pile.
- ² Komw mweidohng I en udiahl komwi nan
mwoalomwi sarawi;
komw mweidohng I en udiahl uwen sap-
wellimomwi manaman oh lingan.
- ³ Sapwellimomwi limpoak poatopoa me mwahu-
sang mour,
iei me I pahn patohwan kapingahkin komwi.
- ⁴ I pahn patohwan kapingkalahngan ong komwi
erein ei mour;
I pahn kapahdawohng komwi pehi kat ni ei
pahn kapakap.
- ⁵ Ngeniet pahn tungoal oh medla rasehng medla
ni kamadipw laud,
oh I pahn koulkihong komwi koulen kaping
kaperen.
- ⁶ Ni ei kin wendi nan kiei, I kin tamataman komwi;
erein pwohngo pwon, I kin medemedewe
komwi,
- ⁷ pwehki omwi ketin wia sawasepei ahnsou
koaros.
- I kin kokoulki ei peren pahn mwetehn nin
limomwi kan.
- ⁸ Ngeniet kin tengediong komwi,

P 63:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka, ni eh
mihmi nan sawpwehn en Sudia. **63::** 1 Sam. 23.14.

oh limomwien kin apwahpwalih ie.

- ⁹ Irail kan me kin songosong kemeiehla
pahn kohdihla nan wasahn me melahr akan.
- ¹⁰ Re pahn kamakamala nan mahwen,
oh kidien wel kan pahn kangala paliwararail
kan.
- ¹¹ Nanmwarkio pahn perenda;
pwe Koht kin ketikihong en powehdi.
Koaros me kin wiahda inou ni mwaren Koht pahn
kapinga,
a ewen me likamw akan pahn pinapinla.

64

Kapakap en Silasil q

- ¹ Maing Koht, I patohwan milahr nan apwal—
komw ketin karonge ei kapakap!
I patohwan masakadahr ei imwintihti kan—
komw ketin komouriehla!
- ² Komw ketin sileiesang koasoandien aramas
suwed kan,
sang mwekid suwed en aramas mwersuwed
kan.
- ³ Re kin edehda lowarail kan oh keng rasehng
kedlahs kei
oh kin kadar lokaia samin rasehng arep.
- ⁴ Re inenen pitipitiong kaparaseli ar tiahk
kanamenek kan en lokaia likamw;
re kin kamwomwki aramas mwahu kan arail
karaunlikamw.
- ⁵ Re kin ehukupene ar koasoandi suwed kan;

- re kin koasoiapene duwen wasa kan me re
pahn koasoanehdi ie ar lidip kan.
Re kin nda, “Sohte me pahn kilangada.”
- ⁶ Re kin wiahda koasoandi suwed kan oh nda,
“Kitail wiadahr koasoandi kaselel ehu en
dihp koasukloal.”
Audepen mohngiong oh kapehd en aramas
mehkot rir.
- ⁷ Ahpw Koht kin ketin kadar sapwellime arep
pohn aramas akan
oh re kin mwadang soahn.
- ⁸ E pahn ketin kamwomwiraila pwehki lokaia
pwuko;
koaros me pahn udiahl irail pahn itikala
moangarail kan.
- ⁹ Irail koaros pahn masepwehkada;
re pahn medemedewe dahme Koht ketin
wiadahr
oh koasoakoasoia wiepen nin lime kan.
- ¹⁰ Aramas pwung kan koaros ahpw pahn perenda
pwehki wiepen nin limen KAUN-O.
Re pahn diar reh arail wasahn ruk oh meleilei;
aramas mwahu kan koaros pahn
kapikapinga.

65

Koulen Kaping oh Kasapahlkalahngan r

- ¹ Maing Koht, me pwung at pahn kapinga komwi
nan Saion
oh kapwaiada at inou ong komwi,

^r 65:: TITLE NI MAHSEN EN IPPRU: En Depit melkahka; koul
pwoat.

² pwehki omwi kin ketin sapeng pekipek kan.
 Aramas koaros pahn pwarowei rehmwi
³ pwehki diparail kan.

Dipat kin kaloweikitedi,
 komwi ahpw kin ketin mahkikihong kiht.

⁴ Meid pai irail kan me komwi ketin pilada,
 me komwi ketikiniraildo pwe re en kin
 kousoan nan mwoalomwi sarawi.
 Se pahn nsenamwahukihla soahng mwahu kan
 en nan tehnpasomwi sarawi,
 kapai kan en Tehnpasomwi Sarawio.

⁵ Komw kin ketin sapeng kiht ni omwi mweidoHong
 at pahn powehdi,
 oh komw kin ketin komour kin kiht sap-
 wellimomwi wiewia kapwuriamwei kan.

Tohn wehi koaros nin sampah kin likih komwi,
 pil tohn deke doh en nan madau kan.

⁶ Sapwellimomwi manaman me koasoanedier
 nahna kan nan dewerail,
 doadoahk wet kasaledahr sapwellimomwi
 manaman lapalap.

⁷ Komw kin ketin kameleileidi ngirisek en madau
 kan
 oh ngilen pwuki kan,
 oh pil mwoarong en aramas akan.

⁸ Tohn sampah koaros kin lemmwikin komwi
 pwehki doadoahk laud akan en nin limomwi.
 Wiepen nin limomwi kan kin kahrehda peren oh
 ngisingis,
 sang ni palimese lel ni palikapi.

9 Komw ketin kasalehda omwi kupwure sampah
ni omwi kin ketin kalamwurehki keteu;
komw ketin audekihla wahnsahpw oh pwehl
mwahu.

Komwi ketin audehda piletik kan;
komwi ketikihong sampah wahntuhke kan.

Met iei duwen wiepen nin limomwi kan:

10 komw kin ketin kamwerekhi keteu pohn
wasa deideida en poad wahnsahpw
oh kin ketin kalamwurehki nanpwel
pwoaiken lahng;

komw kin ketin kamatarangkihla pwelen sahpw
akan keteu,

oh kin ketin kakairada kisin tuhke kan.

11 Ia uwen lauden wahnsahpw me kin wosada
sang ni sapwellimomwi kalahngan!

Wasa koaros me komw ketin keid ie, iei wasa
me kepwe tohto kin mi ie.

12 Pelinmen kan kin audehla nan mohs kan,
keilen dohl akan kin pereperen.

13 Pelin sihpw kan kin kipe nan mohs kan;
nan wahu kan direkihla wahn pilawa.

Soahng koaros kin ngisingis oh koulki ar peren!

66

Koulen Kapingkalahngan S

1 Aramas koaros en ngisingiski ar peren oh
kapikapanga Koht!

2 Kumwail koulki lingan en mware;
kumwail kapingahki ih koulen kaping!

- ³ Kumwail patohwanohng Koht, “Maing, ia uwen kapwuriamwei en wiepen nin limomwi kan!
 Sapwellimomwi manaman me lapalap mehlel kahrehda imwintihti kan kin poaridi mwohmwi ni lemmwin.
- ⁴ Aramas koaros nin sampah kin kaudokiong komwi;
 re kin koulkihong komwi koulén kaping,
 re kin koul kapikapinga mwaromwi.
- ⁵ Kumwail patohdo oh kadehde dahme Koht ketin wiadahr,
 wiepen nin lime kapwuriamwei kan nán-pwungen aramas akan.
- ⁶ E ketin wekidehngehr sehdo ni sahpw madekeng;
 atail pahpa kahlap ako kotehla pihlo sápas-apal pohn pwehl.
- Se inenen perenkihda wiepen nin lime wasao.
- ⁷ E kin ketin kaunkihda wasa sapwellime manaman kohkohahte,
 oh e kin ketin mwasamwasahn wehi kan.
 Eri me kahngohdi kan re en dehr pelianda.
- ⁸ Kumwail wehi kan koaros, kumwail kapinga atail Koht;
 ngilen amwail kaping en lelpeseng wasa koaros.
- ⁹ Ih me ketin komokomour kitail
 oh sohte ketin mweidothng kitail en pwup-wudi.

- 10 Maing Koht, komw ketin songosong kiht;
duwehte silper eh kin mwakelekelkihla
kisiniei,
iei duwen omwi kin ketin song kiht.
- 11 Komw ketin mweidohngkitehr se en lohdióng
nan lidip
oh ketikihong wisik toutou pohn pwopwat
akan.
- 12 Komw ketin mweidohngkehr at imwintihti kan
en tiangkitedi;
se weweidier nan kisiniei oh nan lapake,
ahpw met komw ketin kahluwaikitodohng
wasa mwahu eh.
- 13 I pahn patohwanlahng nan tehnpasomwi ei
meirong isih;
oh patohwanohng komwi dahme I inouki-
dahr.
- 14 I pahn patohwanohng komwi dahme I inouki-
hong komwi
ni ahnsou me I patopato nan apwal laudo.
- 15 I pahn patohwando ekei sihpw en isihsla pohn
pei sarawio;
I pahn meirongkihong komwi kouwol oh kuht,
oh edin meirong wet pahn edidawohng pahn-
lahng.
- 16 Kumwail patohdo oh rong, kumwail koaros me
kin wauneki Koht,
I ahpw pahn koasoiáiong kumwail dahme e
ketin wiahiongieier.
- 17 I patohwan likweriong oh peki en ketin sewese
ie;
I patohwan koul kapinga ih.

- 18 Ma I pohnsehsehla dipei kan,
Kaun-o sohte pahn ketin karonge ie.
- 19 Ahpw Koht ketin kupwureiehla;
e ketin karonge ei kapakap.
- 20 I patohwan kapinga Koht,
pwehki e sohte ketin soikala ei kapakap
de katokehdi sapwellime limpoak poatopoot
ong ie.

67

Koulen Kaping Kalahngan t

- 1 Maing Koht, komw ketin kupwurei kiht, oh kup-
wuramwahwihkitala;
komw ketin kupwur kalahngan oh mah-
sendohng kiht,
- 2 pwe sampah pwon en marainkihla
kupwuromwien;
oh wehi koaros en dehdehkihla
sapwellimomwi manaman en komour.
- 3 Maing Koht, aramas akan en kapinga komwi,
aramas koaros en kapinga komwi!
- 4 Tohnwehi kan en nsenamwahu oh koulki ar
peren,
pwehki omwi kin ketin kapwungkihla pwung
mehlel aramas akan
oh kin ketin kaweid wehi koaros nin sampah.
- 5 Maing Koht, aramas akan en kapinga komwi;
aramas koaros en kapinga komwi!

t 67:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: Melkahka pwoat; koul pwoat.

- ⁶ Sapwatail kapwardahr audepe;
 Koht, atail Koht, ketin kupwuramwahwihki-
 tailehr.
⁷ Koht ketin kupwuramwahwihkitailehr;
 aramas koaros wasa koaros en wauneki ih.

68

En Wehi ehu eh Koulen Powehdi u

- ¹ Koht kin ketida oh ketin katangapeseng sap-
 wellime imwintihti kan.
 Irail kan me kin kailongki, re kin lohdi oh
 tangdoai.
² Duwen ediniei eh kin ipirekpeseng nan
 kisinieng,
 ih duwen eh kin ketin kasareirailpeseng;
 oh duwen kirihis eh kin peipeseng limwahn
 kisiniei,
 ih duwen aramas suwed akan pahn sohrala
 mwohn silangi.
³ A aramas pwung kan pahn nsenamwahu oh
 pereperen mwohn silangi;
 re pahn ngisingiski ar peren.
⁴ Kumwail kouliong Koht, oh kapikapinga mware;
 kumwail kaunopada elen ih me kin ket pohn
 dakepe depwek kan.
 Mware iei KAUN-O—kumwail pereperen
 mwohn silangi!
⁵ Koht, me kin ketiket nan Tehnpese sarawi,
 kin ketin apwalih me sepwoupwou kan oh
 ketin sinsile lihdi kan.

U 68:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka; koul pwoat.

- 6 E kin ketikihong me lekdeklahr akan ar wasahn
 kousoan
 oh ketin kasaledekala me sensel kan ong
 saledek oh nsenamwahu,
 a me kahngohdi kan pahñ kousoanla nan
 sapwtehn madekeng.
- 7 Maing Koht, ni omwi ketin kahluwa
 sapwellimomwi aramas akan,
 oh ketin kotekote sapwtehn,
- 8 sampah rerada, oh keteu mweredihsang pahñ-
 lahng,
 pwehki ketidohn Koht en Sainai, v
 ketidohn Koht en Israel.
- 9 Komw ketin kamwerekdi keteu mosul
 pwehn onehda sapahl sapwellimomwi
 sahpw me madekenglahr;
- 10 sapwellimomwi aramas akan ahpw kauwada
 imwarail kan wasao;
 pwehki sapwellimomwi kupwur mwahu
 komw ketin apwalih me semwehmwe kan.
- 11 Kaun-o ketin poahngok,
 oh lih ngeder me waseli poaron en poahngok
 wet:
- 12 “Nanmwarki kan oh sapwellimarail karis kan
 tangdoai!”
 Lih akan nehkpeseng kepwe lohdi kan nan
 imwarail kan:
- 13 dikedik en mwuroi me kidikidki silper,
 me ringan en pehrail kan kin piripirki kohl.

V **68:8:** KOHT EN SAINAI: Ni mehn Israel ko ar kolang Isip
 kolahng Kenan, Koht ketin kasalehiong irail pein ih nin Nahna
 Sainai (tehk Eks. 19.16-25). **68:8:** Eks. 19.18.

(Dahme ekei kumwail mihmihkihte nan kelen
sihpw akan ni rahnen mahweno?)

14 Ni ahsou me Koht, Wasa Lapalap, eh ketin
katangapeseng nanmwarki kan pohn
Nahna Salmon,
e kupwurehda en ketin kamwerediong wasao
sinoh.

15 Ia uwen lapalap en nahna Pasan,
nahna me dohl tohto mi ie!

16 Dahme sang ni amwail kumwen nahna la-
palap pwukan kumwail kilikilengdo oh
mwamwahliki
nahna W me Koht ketin kupwurehda en kin
ketiket ie?
KAUN-O pahn kin ketiket wasao kohkohlahte!

17 Kaun-o ketsang Sainai ketidohng wasa sarawio,
iangahki tehnwar en mahwen ngedehrie.

18 E ahpw ketidala powe wasa ile,
ketikidahla me lohdi ngeder;
e ketin aleier kisakis sang rehn me kahngohdi
kan.

KAUN-O Koht eri pahn kin ketiket wasao.

19 Kapinga Kaun-o,
me kin ketiki atail tungoal wisik toutou kan
rahn koaros;

iei ih Kohto me kin ketin komourkitailla.

20 Atail Koht iei Koht me kin komourkitailla;
ih me KAUN-O, atail Kaun,
me kin kapitkitailla sang mehla.

- 21 Koht uhdahn pahn ketin pwalangpeseng moangen sapwellime imwintihti kan, moangen irail kan me kin keptakaila nan ar wiewia suwed kan.
- 22 Kaun-o ketin mahsanih, “I pahn kapwurehdo omw imwintihti kan sang Pasan; I pahn kapwureiraildo sang nan kepin madau,
- 23 pwe ke en kak ur nan ntahrail, oh noumw kidi kan en kak tamwe ntahrail uwen me re inengieng.”
- 24 Maing Koht, sapwellimomwi kapar en powehdi me sansal ong koaros, kapar en Koht, ei nanmwarki, ong nan mwoale sarawi.
- 25 Sounkoul kan me tieng, sounkeseng kan me alu mwuhr, nanpwung meipwon akan kesekesengki nair dampwurin kan.
- 26 “Kumwail kapinga Koht nan pokon en sapwellime aramas akan; kumwail kapinga KAUN-O, kumwail koaros me kisehn kadaudok en Seikop!”
- 27 Keieu Pensamin, kadaudok me keieu tikitik, mwuri, kaunen Suda kan iangahki ar pwihn kan, kaunen Sepulon oh Napdali kan ahpw idawehniraildo.
- 28 Maing Koht, komw ketin kasalehda sapwellimomwi manaman, manamano me komw ketin doadoahngki reht

29 sang nan Tehnpasomwi nan Serusalem,
 wasa me nanmwarki kan kin patohwan-
 dohng komwi ar kisakis kan.

30 Komw ketin angiangih Isip, mahn lawalo men
 en nanwel;
 komw angiangih wehi ko, iei pelin kouwol
 iangahki wahrail kan,
 re lao poaridi oh patohwan meirongkihong
 komwi neirail silper kan.

Komw ketin katangapeseng aramas pwukan me
 kin mwahuki mahwen!

31 Meninkeder kan pahn pekederdo sang Isip;
 mehn Sudan kan pahn kapahda pehrail kan
 pwe re en kapakapohng Koht.

32 Kumwail wehi kan en sampah, kumwail
 kouliong Koht,
 kumwail kokoul kapikapinga Kaun-o,
 33 me kin ketiket pahnlahng,
 wasa ile pahnlahng en kawa ko.

Kumwail rong kapitie eh kumwukumwusek.

34 Kumwail kalohki manaman en Koht;
 sapwellime roson mi pohn Israel,
 sapwellime manaman mi pahnlahng.

35 Meid lemmwin Koht ni eh kin ketsang nan
 mwoale sarawi—
 Koht en Israel!

E kin ketikihong sapwellime aramas akan kehlail
 oh manaman.

Kapinga Koht!

69

Kapakap en Peki Sawas X

- ¹ Maing ei Koht, komw ketin doareiehla!
 Pihl kodahr oh lelehr ni tepinwereiet;
- ² I kihrlahr nan pwelmatak loal,
 oh sohte wasa I en sok ie;
 I lelehr wasa loal,
 oh iloak kan nektehn kamwopwiehla.
- ³ I mwoatohtkilahr ei likilikwer en pek sawas,
 oh nan kepinwereiet medengkilahr.
 Pwoaren mesei kat mahlkidahr
 ei kilikilengwohng sapwellimomwi sawas.
- ⁴ Irail kan me kin kailongkin ie ni sohte kahrepe
 re tohtohsang pitenmoangei kat.
 Ei imwintihti kan kin peliankin ie lokaia likamw;
 re inenen kehlail oh men kemeiehla.
 Re kin idingohng ie I en kapwurehwei mehkot me
 I sohte pirapahda.
- ⁵ Maing Koht, dipei kan sohte kin rirsang komwi;
 komwi me ketin mwahngih ia uwen ei pweip-
 wei.
- ⁶ Maing KAUN, Wasa Lapalahpie,
 komw dehr ketin mweidohng ie I en
 kanamenekihala irail kan me kin likih
 komwi!
 Maing Koht en Israel,
 komw dehr ketin mweidohng ie I en
 kasarowehdi irail kan me kin pwongih
 komwi!
- ⁷ Pwehki mwaromwi me I alehkiher kepweikeng
 sang rehn aramas akan

X 69:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit. 69:4: Mel. 35.19;
 Sohn 15.25.

- oh direkilahr namenek mwuledek.
 8 I rasehngalahr mehn liki men rehn riei kan,
 oh mehn liki men nan ei peneinei.
- 9 Ei ngoangki lingan en Tehnpasomwi kin
 ngkengken loalei rasehng kisiniei;
 kepweikeng kan me kin wiawihong komwi,
 pil lelohng ie.
- 10 I kin mpahikihla ei kaisihsol,
 a aramas akan kin kapweikengih ie;
- 11 I kin likawihada likoun nsensuwed,
 a re kin kouruhrkin ie.
- 12 Re kin lipahnedede ie nanial akan,
 oh me sakaulahr akan kin kokoul
 kepikepitkin ie.
- 13 Ahpw Maing KAUN, I pahn patohwan kapakap
 ong komwi;
 Maing Koht, komw ketin sapeng ie ni ahnsou
 me komwi kupwurki,
 Komwi ketin sapeng ie pwehki sapwellimomwi
 limpoak lapalap,
 pwehki omwi ketin dadaurete sap-
 wellimomwi inou en komouriehla.
- 14 Komw ketin doareiehla pwe I kikihrla nan pwel-
 matak;
 komw ketin sinsile ie sang ie imwintihti kan,
 oh sang nan kepinpil loal wet.
- 15 Komw dehr ketin mweidohng ahden pihl en
 koaduhpwalihiehdi;
 komw dehr ketin mweidohng I en duhla nan
 lapake wet,

- de kihrla nan sousou.
- 16 Maing KAUN, komw ketin karonge ie sang
ni kalahngan en sapwellimomwi limpoak
poatopoa;
komw ketin sohpeidohng ie sang ni sap-
wellimomwi kalahngan lapalap!
- 17 Komw dehr ketin karirasang silangmwi sap-
wellimomwi ladu menet;
I patopatohier nan apwal laud—komw ketin
sapeng ie ahnsou wet!
- 18 Komw ketido rehi oh ketin doareiehla;
komw ketin kapitiesang ei imwintihti kan.
- 19 Komw ketin mwahngih duwen koasoi kep-
weikeng kan me I kin ale,
duwen ei paisuwedlahr oh solahr wahupei;
komw ketin mahsanih ei imwintihti kan
koaros.
- 20 Lokaia kepweikeng kan kauwelahr
mohngiongih,
oh sohte mehkot kak sewese ie.
I men emen en sewese ei nsensuwed, I ahpw sohte
diar;
I rapahki emen me pahn kansenamwahwi-
hiehla, I ahpw sohte diar.
- 21 Ni ei duhpeklahr, re kihong ie pwoisin;
ni ei men nimpildahr, re kihong ie pinike.
- 22 Arail kamadipw kan en wiahla kauparail;
arail kamadipw kan en kahrehiong irail arail
paisuwedla.
- 23 Komw ketin karotongehla masarail kan!

69:21: Mad. 27.48; Mark 15.36; Luk 23.26; Sohn 19.28-29.

69:22: Rom 11.9-10.

- Komw ketikhsang kehlail en tihnsewarail
pwe re en kin luwet ahsou koaros!
- 24 Komw ketin angiangihirailda;
komw ketin mweidohng pwe angin omwi en-
gieng en koanoairaildi.
- 25 Arail wasahn kousoan kan en tehnlä;
oh inwarail impwal kan en sohla towe me
mour.
- 26 Re kaloke irail kan me komw ketin kalokeier;
oh koasoia duwen lokolok en irail ko me
komw ketin kalokeier.
- 27 Komw ketin kolokolete kadehdepen diparail
kan koaros;
dehr ketin mweidohng re en iang paieki sap-
wellimomwi komour.
- 28 Adarail kan en irihrsang nan pwuken me mo-
mour kan;
re en dehr iang wadawadohng sap-
wellimomwi aramas akan.
- 29 Ahpw iet pwe I patopatohier nan pwunod oh
medek;
Maing Koht, komw ketin pwekiehda oh
doareiehla.
- 30 I pahn kapingahki Koht apwoat koulén;
I pahn lohkiseli sapwellime roson lapalap ni
ei pahn kapikapinga.
- 31 Met pahn kaparanda kupwur en KAUN-O laud-
sang meirongkihong emen kouen,
laudsang meirong en emen lapalahn
kouwolen.

- 32 Me toutoulahr akan ni ar pahn kilang irair wet,
re pahn nsenamwahula;
irail me kin pwongih Koht, re pahn nan
kapehd kehlailkihda.
- 33 KAUN-O kin ketin karonge irail kan me kin
mihmi nan anahn laud
oh sohte kin ketin likidmeliehla sapwellime
kan me kin sensel nan imweteng.
- 34 Kumwail kapinga Koht, kumwail nanleng oh
sampah,
madau kan oh audeparail kan koaros.
- 35 E pahn ketin doarehla Serusalem
oh ketin onehda sapahl kahnimw kan en
Suda.
Sapwellime aramas akan pahn kousoanla wasao
oh sapwenikihla sahpwo;
- 36 kadaudok en sapwellime ladu kan ahpw
pahn sohsohkihla sahpwo,
oh irail kan me kin poakohng Koht, re pahn
kousoanla wasao.

70

Kapakap en Peki SawasY *(Melkahka 40.13-17)*

- 1 Maing Koht, komw ketin komouriehla!
Maing KAUN, komw ketin sewese ie ahnsou
wet!
- 2 Irail kan me songosong en kemeiehla
re en lohdi oh pingida.
Irail kan me kin perenki ei apwal

Y 70:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka; koulén
kedepwidepw pwoat.

re en pwurala oh namenekla.

³ Irail kan me kin kouruhrkin ie
re en sarokihdi ar lohdi.

⁴ Irail koaros me kin patohdo rehmwi
re en nsenamwahu oh pereperen.
Irail koaros me kin kasapahl kalahnganki ong
komwi sapwellimomwi komour
re en kin patopatohwan ahnsou koaros,
“Meid lapalap atail Koht!”

⁵ Maing Koht, ngehi me luwet oh semwehmwe;
komw ketidohng rehi mwadang.
Komwi me ei sounkomour oh ei Kaun—
komw ketin mwadangodo oh sewese ie!

71

Kapakap en Oh! Laud men

- ¹ Maing KAUN, I patohdo pahn kupwuromwi pwe
komwi en ketin sinsile ie;
Komw dehr ketin mweidohng I en lohdi!
- ² Pwehki omwi pwung, komw ketin sewese ie oh
kapitiehla.
komw ketin karonge ie oh doareiehla!
- ³ Komw ketin wiahla ei paipalap kehlail
ei wasahn silasil mwahu me pahn kapitiehla
ahnsou koaros;
pwe komwi me ei wasahn ruk oh doarepei.
- ⁴ Maing ei Koht, komw ketin kapitiesang aramas
suwed kan,
sang ni manaman en me lemei oh suwed kan.
- ⁵ Maing KAUN, Wasa Lapalap, komwihte me ei
koapworopwor;

komwihte me I kin likih sang ni ei tikitik.

6 I likihkomwiher nan ei mour unsek;
komw ketin sinsileieier sang ni ei ipwidi;
I pahn kapinga komwi ahsou koaros!

7 Mouri wialahr mehn kalamangi ong me ngeder,
pwehki komwi me soundoarepei kehlail.

8 I kin kapikapinga komwi sang nimenseng lel
nipwong
oh kalohki sapwellimomwi lingan.

9 Komw dehr ketin likidmelieiehla ni ei likeila-
palahr,
komw pil dehr ketin keseiehla ni ei luweta-
lahr.

10 Ei imwintihti kan men kemeielahr;
re ndindapene oh koasoakoasone ar pahn
pelian ie.

11 Re ndinda, “Koht ketin likidmelielahr aramaso;
kitail pwakih oh koledi,
pwe sohte me pahn kapitala.”

12 Maing Koht, komw dehr kin ketin dohweisang
ie;
Maing ei Koht, komw ketin sewese ie ahsou
wet!

13 Irail akan me men mahweniong ie
en lohdi oh mwomwla.

Irail akan me men kauweiehla
en namenekla oh paisuwedla.

14 Ahsou koaros I pahn kin koapworopworkin
komwi;
I pahn kalaudehla ei kaping ong komwi
kohkohlahte.

- 15 I pahn lohkiseli sapwellimomwi kupwur mwahu;
 I pahn koasoia duwen sapwellimomwi man-aman en komour sang nimenseng lel nip-wong,
 mehnda ma I sohte kin dehdehki duwe.
- 16 I pahn weweidwei nan roson en KAUN-O ei Koht;
 I pahn kalohki sapwellimomwi kupwur mwahu, pwe komwihte me sapwelli-maniki.
- 17 Komw ketin padahkieier sang ni ei tikitik,
 oh lel met I pil lohlohkiseli sapwellimomwi wiewia kapwuriamwei kan.
- 18 A met ni ei mahlahr oh moangepwetalahr,
 Maing Koht, komw dehr ketin likid-melieiehla!
 Komw ketin ieiang ie nindokon ei pahn kalohki sapwellimomwi roson oh manaman ong dih en mwuhr kan.
- 19 Maing Koht, sapwellimomwi pwung me ileilehie.
 Komw ketin wiahda doadoahk kesempwahlie;
 sohte emen me rasehng komwi.
- 20 Komw ketikhongieier apwal oh lokolok,
 ahpw komwi pahn pwurehng ketin kakehlaiehda;
 komw pahn ketin nekidiehla sang mehla.
- 21 Komw pahn ketin kaileiehda kohkohlahte;
 komw pahn ketin pwurehng kansenamwah-wihiehla.

- 22 I uhdahn pahn kapingahkin komwi ngilen nei keseng arp;
 Maing ei Koht, I pahn kapinga sapwellimomwi loalopwoat.
 I pahn kesengki nei arp oh koulkihong komwi koulen kaping,
 ong komwi Me Sarawien Israel.
- 23 I pahn kin weriwerki ei peren nindokon ei pahn kesengiong komwi;
 paliwereiet oh ngeni unsek pahn iang koul pwehki omwi ketin doareielahr.
- 24 I pahn kalohkiseli sapwellimomwi pwung sang nimenseng lel nipwong,
 pwehki irail kan me men kauweiehla re lohdiar oh nameneklahr.

72

Kapakapki Nanmwarki Z

- 1 Maing Koht, komw ketin padahkih nanmwarkio pwe en wia kopwung nin duwen sapwellimomwi pwung;
 komw ketikihong sapwellimomwi pwung,
- 2 pwe en kin kaunkihda sapwellimomwi aramas akan pwungen kosonned
 oh me toutoulahr akan pwung pahrek.
- 3 Paiamwahu oh popohl en keirda nan wehiet;
 oh pwungen kosonned en lelpeseng rehn tohn wehiet koaros.
- 4 Nanmwarkio en kin ketin kapwung me semwehmwe kan ni pwung pahrek;
 en ketin sewese me paisuwedlahr akan

- oh ketin kalowehdi me kin kaloke irail kan.
- ⁵ Sapwellimomwi aramas akan en kin kaudokiong komwi erein ketipin eh kin dakedaker wasa,
erein maram eh kin kamakamarainih wasa kohkohlahte.
- ⁶ Nanmwarkio en rasehng keteu me kin mwere-diong pohn pwehl,
rasehng pilen keteu me kin pwupwudiong nansapw.
- ⁷ Pwungen kosonned en kin pweidamwahu nan sapwellime mwehi,
oh paiamwahu oh popohl en kin poatopoaat erein maram eh kin kamakamarainih wasa.
- ⁸ Irepen sapwellime wehi pahn sang ni ehu madau lellahng ni ehu,
sang Iupreitis lellahng ni irepen sampah.
- ⁹ Tohn nan sapwtehn kan pahn kin poaridi mwowe;
sapwellime imwintihti kan pahn kin poarid-iong nanpwel.
- ¹⁰ Nanmwarki kan en Spein oh en deke kan pahn kin kisikise;
nanmwarkien Sipa oh Sepa ^a pahn kin ketikidohng mehn meirong kan.
- ¹¹ Nanmwarki koaros pahn kin ketin poaridih-sang;
wehi koaros pahn kin papah.

72:8: Sek. 9.10; Sir. 44.21. **a 72:10:** SIPA OH SEPA: Wehwehki Arepia oh Idiopia.

- 12 E kin ketin kapitala me semwehmwe kan me kin
likweriong,
oh pil irail kan me paisuwedlahr oh me
lekdekla kan.
- 13 E kin ketin kupwurkalahngan ong me luwet oh
semwehmwe kan;
e kin doarehla mouren me paisuwed kan.
- 14 E kin ketin kapitirailla sang nan arail
kehnaudek oh angkehlail kan;
e kin ketin kesempwalki ar mour.
- 15 Nanmwarkio en rosorosonte!
En kin ketiki kohl sang Arepia;
aramas en kin kapakapki ahnsou koaros;
kupwuramwahu en Koht en kin ieiang met oh
pil kohkohlahte!
- 16 Reken wahn pilawa en kin wiewiawihte nan
wehiet;
wahnsahpw en kin kipehdi dohl akan,
rek oh wohkian duwehte wahnsahpw en Lep-
anon.
Kahnimw kan en direkihla aramas ngeder,
rasehng dihpw kan me kin keirda nansapw.
- 17 Mware en kin poatopaat kohkohlahte;
oh en ndand erein ketipin eh kin dakedaker
wasa.
Wehi koaros en kin peki rehn Koht en ketin kup-
wuramwahwih irail
duwen eh ketin kupwuramwahwiher nan-
mwarkio.
- 18 Kitail kapinga KAUN-O, Koht en Israel!
Pwe ihete me kin ketin wiahda soahng kapwuri-
amwei pwukat.

19 Kitail kapinga lingan en mware kohkohlahte!
Sapwellime lingaling en kadirehla sampah pwon.

Amen! Amen!

20 Met iei imwilahn kapakap akan en Depit, nein
Sehsi.

Pwuhk kesiluh

73

(Melkahka 73—89)

Sapwellimen Koht Pwung^b

- 1 Mehlel Koht me ketin kalahngan ong Israel,
ong irail kan me nan kapehd mwakelekel.
- 2 Kereniongehr ei koapworopwor pahn sohla;
oh ei pwoson tikitiklahr
- 3 pwehki ei peiriniong me aklapalap akan
ni ei kilang duwen me suwed akan ar kep-
wehpwe.
- 4 Soangen lokolok laud kan sohte kin lelohng irail;
re kin kehlail oh sohte kin soumwahu.
- 5 Re sohte kin diar apwal duwehte aramas teikan;
re sohte kin kedirepwki apwal en meteikan.
- 6 Re kin kapwatki aklapalap duwehte elin kapwat
nin tepin wararail
oh lemei me wia arail likou puhp;
- 7 mohngiongirail kan kin kapwilewei suwed tohr,
oh loalarail kin diren lamalam suwed.
- 8 Re kin kouruhrki meteikan oh koasokoasoa-
pene duwen mehkan me suwed;

b 73:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Asap.

- re me aklapalap oh kin koasoakoasoia duwen
ar pahn kauwe meteikan.
- ⁹ Re kin lahlahwe Koht nanleng
oh kin wia kosonned kehlail ong tohn sam-
pah.
- ¹⁰ Eri, sapwellimen Koht aramas akan pil kin ian-
girailla
oh kamehlele mehkan koaros me re kin nda.
- ¹¹ Re nda, “Koht sohte pahn mwahngih;
Wasa Lapalahpieo sohte pahn ketin diarada.”
- ¹² Iei duwen met iren me suwed akan.
Re kin paiauwahu oh kekeirda ahnsou
koaros nan ar pai.
- ¹³ Eri dah, sohte pahn katepen ei mour
mwakelekel
oh sohte wiahda dihp?
- ¹⁴ Maing Koht, komw kin ketin kaloke ie rahn ehu
pwon;
nimenseng koaros I kin ale lokolok sang
rehmwi.
- ¹⁵ Ma I ndaier soahng pwukat,
eri, I sohte pahn mwomwehda me ngehi
emen sapwellimomwi aramas.
- ¹⁶ I song en dehdehkihla irair apwal wet,
ahpw e inenen apwal ong ie
- ¹⁷ I lao patohlong nan Tehnpasomwio,
I ahpw dehdehkihla dahme pahn wiawihong ara-
mas suwed akan.
- ¹⁸ Komwi pahn ketikiniraildiong wasa likekiris
kei
oh ketin sikeniraildi pwe re en mwomwla!

- 19 Re ahpw mwadangete mwomwla;
imwilahrail meid kamasepwehk.
- 20 Maing ei Kaun, re rasehng ouraman ehu me kin
sohrala nimenseng;
ni omwi ketin pirida, re solahr mie.
- 21 Ni ei lamalam eh suwedla
oh I pil nsensuwedla,
- 22 I pweipweila duwehla mahn emen;
I sohla patohwan wehwehkin komwi.
- 23 Eri soh, pwe I pahn patopatohte rehmwi,
oh komwi kin ketin kolokolete pehiet.
- 24 Komw kin ketin kahluwahkin ie sap-
wellimomwi kaweid,
oh ni imwihla komw pahn ketin kasamwo ie
nan sapwellimomwi lingan.
- 25 Sohte mehkot me ahi nanleng, pwe komwihte!
Dahme I pahn inangih nin sampah ma
kaidehk komwi?
- 26 Ngeniet oh paliwereiet kak luwetala,
a Koht me kehlpei;
ihete me I kin anahne kohkohlahte.
- 27 Mehlel, irail kan me kin mweisang komwi pahn
sohrala;
komwi pahn ketin kesepwekehla irail kan me
soaloalopwoat ong komwi.
- 28 A duwen ngehi, ia uwen kesempwal en ei
karanih Koht,
pwe I en diar silepei rehn KAUN-O Koht, Wasa
Lapalahpie
oh I en kalohki wiepen nin lime kan koaros!

74

Kapakap en Kapitala Wehi Pokon C

- ¹ Maing Koht, ia duwe, dahme komw ketin likid-meliekinkitalahr nin duwe met?
Komw pahn ketin engieng pahn kiht sapwellimomwi aramas akan kohkohlahte?
- ² Komw ketin tamanda sapwellimomwi aramas akan, me komw ketin piladahng komwi kawao,
me komw ketin kasaledekala sang nan mour en lidu pwehn wiahla sapwellimomwi kadaudok.
Komw ketin tamanda Nahna Saion wasa me komw ketiket ieo.
- ³ Komw ketin mahsanih wasa ohla douluhl pwukat;
atail imwintihti kan kamwomwalahr mehkoaros nan Tehnpaso.
- ⁴ Sapwellimomwi imwintihti kan kadekedekehr nan Tehnpasomwio;
re apiadah ar pilaik wasao kilel en ar powedier.
- ⁵ Likamw irail sounpal tuhke kei
me pelepelehkidi tuhke kan nair sile kan.
- ⁶ Re pwalangkipesengehr dihd kan
neirail sile kan oh amma kan.
- ⁷ Re kauwelahr Tehnpasomwio oh isikadah;
re kasaminelahr wasa sapwellimomwi kan kin kaudokiong komwi ieo.
- ⁸ Re inenen men kauweikitala douluhl;
re isikidier wasa sarawi koaros en nan sahpwet.

- 9 Atail sansal sarawi koaros sohralahr;
 soukohp akan pil solahr mie,
 sohte emen ese iaht me mwekid wet pahn
 ididi.
- 10 Maing Koht, ia erein at imwintihti kan pahn
 kouruhr kin komwi?
 Re kak mwamwahliki mwaromwi
 kokhohlahte?
- 11 Dahme komw sohte men sewese kin kiht?
 Dahme komw ketikihwei nin limomwi kan
 mwirimwi?
- 12 Maing Koht, komwi me wiahier at nanmwarki
 sangete nin tapio;
 komw ketin kapitkitalahr ahnsou ngeder.
- 13 Sang ni sapwellimomwi roson lapalap, komw
 ketin irepeseng sehdo
 oh kasukalahr moangen kemisik kamasep-
 wehk en nan sehdo;
- 14 komw ketin tiakpesengehr moangen Lepaiadan
 d
 oh kamwengekihla paliwere mahn en nan
 sahpwtehn kan.
- 15 Komw ketin wiahda pihl akan en pwilipwilwei;
 komw kamadadahr pillap akan.
- 16 Komw ketin kapikada rahn oh pwohng;
 komw ketin koasoanehdi maram oh usu kan
 nan dewerail.
- 17 Komw ketin koasoanehdi irair kei ong sampah;
 komw ketin wiadahr ahnsou en karakar oh
 ahnsou en lemwlemwur.

74:13: Eks. 14.21. **d** **74:14:** LEPAIADAN: Mahn kamasepwehk
 en kawa men me kin wia kilel en pingiping oh suwed. **74:14:**
 Soh 41.1; Mel. 104.26; Ais. 27.1.

- 18 Maing KAUN, komw pahn ketin taman me imwintihti kan kin kouruhrkin komwi;
re me rotorot oh re kin kailongkin komwi.
- 19 Komw dehr ketin kesehla sapwellimomwi aramas luwet akan rehn arail imwintihti lemei kan;
komw dehr ketin meliehla sapwellimomwi aramas akan me mihmi nan lokolok!
- 20 Komw ketin tamanda sapwellimomwi inou me komwi ketin wiahionkitehr.
Mie kamaramas wiewiawi nan wasa rotorot akan en nan sahpwet.
- 21 Komw dehr mweidohng me toutoulahr akan en namenekla;
komw mweidohng me semwehmwe oh me paisuwedlahr akan en kapinga komwi.
- 22 Maing Koht, komwi ketida, oh doarehki pein kupwurumwi!
Komw ketin taman me aramas rotorot akan kin kouruhrkin komwi sang nimenseng lel nipwong.
- 23 Komw dehr meliehla ngilen sapwellimomwi imwintihti kan,
katairong en imwintihti kan me kin wiewiawi sohte tokedi.

75

Koht me Sounkopwung^e

- 1 Maing Koht, se patohwan kapingkalahngan ong komwi,

^e 75:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Asap melkahka; koul pwoat.

se patohwan kapingkalahngan ong komwi!
 Se patohwan kalohki roson lapalap en
 mwaromwi
 oh se kin patohwan lohkiseli wiewia kap-
 wuriamwei kan me komw ketin wiadahr.

² Koht ketin mahsanih, “I koasoanedier ahnsoun
 ei kopwung,
 oh I pahn wia kopwung ni me pwung.

³ Mehnda ma soahng koaros nin sampah pahn
 rerada
 oh sampah pwon pahn itihtikek,
 a I pahn katengehdi poahsoan en sampah
 pwe en teng.

⁴ I kin ndaiong aramas suwed akan re en dehr
 aklapalap oh pohnmwahso;

⁵ I kin ndaiong irail re en tokedihsang arail
 aksuwei.”

⁶ Kopwung sohte kin kohdo sang ni palimese de
 palikapi,
 de paliepeng de palieir;

⁷ Koht iei sounkopwung,
 rehn Koht ekei kin pakadeikada oh kalokolok
 a ekei kin kasaledekla.

⁸ KAUN-O kin ketiki kep ehu nin lime,
 diren wain kehlail en sapwellime engieng.
 E kin ketikihong aramas suwed akan koaros pwe
 re en nim;
 re kin nimala koaros oh wekidedi.

⁹ Ahpw I sohte pahn tokedihsang lohkiseli duwen
 Koht en Seikop
 de kokoulkihong koulén kaping.

- 10 E pahn ketin kauwehla manaman en aramas suwed kan,
e ahpw pahn ketin kakehlakahla manaman en aramas pwung kan.

76

Koht me Soun Powehdif

- 1 Mehn Suda kan kin patohwan ese Koht;
mware me wahun mehlel nan wehin Israel.
- 2 Mwoale kin mi Serusalem;
e kin ketiket pohn Nahna Saion.
- 3 Ih wasao me e ketin karihspe seng nein imwintihiti kan neirail arep kan,
nair mehnsansar kan oh kedlahs kan, pil iangahki ar tehtehn mahwen koaros.
- 4 Maing Koht, ia uwen omwi lingan!
Ia uwen lingaling, ni omwi kin ketin sapahldo sang pohn nahna kan,
wasa komw kalowedier ie sapwellimomwi imwintihiti kan.
- 5 Nair sounpei kommwad akan pehdsangehr ar tehtehn mahwen koaros
oh re memeirier met nan dewen me melahr akan;
sohte kisin katep kis mie ong ar kehlail oh koahiek kan.
- 6 Maing Koht en Seikop, ni omwi ketin kamasak kin irail omwi engieng,
oahs kan oh me dake kan pwupwudiong nappwel oh mehla.

- 7 Ahpw, maing KAUN, aramas koaros kin lemmwiki komwi.
Sohte me kak uh mwohn silangmwi ni ahnsoun omwi engieng.
- 8 Komw kin ketin kapwilodohng kiht audepen omwi kopwung sang nanleng;
eri sampah pwon kin masepwehkada oh nenla,
- 9 ni omwi ketida pwehn kasalehda pwunglahn sapwellimomwi kopwung,
ong ni komourlahn me toutoulahr kan koaros en sampah.
- 10 En aramas lingeringer pahn kin wekidekiong ni kapingpomwi;
oh koaros me luhwehdi nan mahwen kan pahn ehupene wia kaudokiong komwi.
- 11 Kumwail patohwanohng KAUN-O, amwail Koht, dahme kumwail inoukihong;
kumwail wehi keren kan, kumwail patohwandohng amwail kisakis kan.
Koht kin ketin kupwurki wiahiong aramas koaros en lemmwiki;
- 12 e kin ketin katikala soupeidi aklapalap akan
oh kin ketin kamasakada nanmwarki kan.

77

Koaloalamwahu ni Ahnsoun Apwal Laud g

- ¹ I patohwan likweriong Koht;

- I patohwan likweriong, e ahpw ketin karonge
ie.
- ² Ni ahnsou apwal I kin patohwan kapakap ong
Kaun-o;
pwohng ehu pwon I kin kapahda pehi kat oh
kapakap,
I ahpw sohte kin diar nsenamwahu.
- ³ Ni ei kin medemedewe duwen Koht, I kin sen-
gloal;
ni ei kin medemedewe, I kin loaltikla.
- ⁴ Erein pwohng ehu pwon Koht sohte ketin mwei-
dohng I en meirla;
pwehki ei pwunod laud I sohte kak lokaia.
- ⁵ I ahpw medemedewe duwen rahn me
samwalahr ako
oh katakatamandohng ie audepen sounpar
me samwalahr oko.
- ⁶ Ngehi eri mengimengloalki erein pwohngo
oh medemedewe, oh peipeidek loalei,
- ⁷ “Kakete Kaun-o en ketin soingkitaila
kohkohlahte?
Kakete en solahr pwurehng kupwurperenkin
kitail?
- ⁸ E ketin katokehdihsangkitailehr sapwellime
limpoak?
Sapwellime inowo solahr kehlail?
- ⁹ Dah? Koht ketin melielahr sapwellime kalahn-
gan?
Engieng wilianlahr kalahngan en kupwure?”
- ¹⁰ Eri, I ahpw patohwan, “Tet dahme kauweielahr
solahr sapwellimen Koht manaman.”

- 11 Maing KAUN, I pahn patohwan tamanda
wiepen nin limomwi lapalap akan;
I pahn tamataman soahng kapwuriamwei
kan me komw wiadahr kawao.
- 12 I pahn medemedewe duwen mehkoaros me
komw ketin wiadahr;
I pahn medemedewe duwen sapwellimomwi
wiewia manaman akan.
- 13 Maing Koht, mehkoaros me komw kin ketin wia
me sarawi.
Sohte emen Koht mie me lapalap duwehte
komwi.
- 14 Komwi Kohto me kin ketin wiahda manaman
akan;
komw kin ketin kasalehiong wehi kan sap-
wellimomwi manaman.
- 15 Sang ni sapwellimomwi manaman lapalap
komw ketin kamourala sapwellimomwi
aramas akan,
iei kadaudok en Seikop oh Sosep.
- 16 Maing Koht, ni pihl akan ar patohwan komwi,
re masepwehkada,
oh nan kepin madau rerada.
- 17 Depwek kan kamwerekhdi keteu;
nansapwe ngiringirsek sang pahnlahng,
oh lioal piripir wasa koaros nan wehwe.
- 18 Sapwellimomwi nansapwe ngiringirsek,
oh sampah marainkipeseng sapwellimomwi
lioal;
sampah itihtikek oh rerrer.
- 19 Komw ketiketseli pohn iloak en madau kan;
oh ketin kotekote pohn madau,

ahpw lipwen aluweluwomwi kan sohte sansal.

- ²⁰ Komw ketin kahluwa sapwellimomwi aramas akan rasehng silepen sihpw men pahn kaweid oh epwelpen Moses oh Aaron.

78

Koht oh Sapwellime Aramas akan h

- ¹ Nei aramas akan, kumwail rong ei padahk, oh rong mwahu dahme I pahn nda.
- ² I pahn koasoiadahda karasaras kaselel kei oh kawehwehda soahng rir kei en ahnsou samwalahr ako,
- ³ soangen ire kei me kitail rongehr oh eseier, soahng kei me atail pahpa ako koasoiailingki-tailehr.
- ⁴ Kitail sohte pahn ekihsang neitail seri kan; kitail pahn kawehwehiong dih en mwuhr duwen manaman en KAUN-O oh wiepen nin lime lapalap akan oh soahng kapwuriamwei kan me e ketin wiadahr.
- ⁵ E ketikihong sapwellime aramas en Israel kosonned akan oh kosonned kei ong kadaudok en Seikop. E ketin kaweidki atail pahpa kahlap oko re en padahkihong nair seri kan sapwellime kosonned akan,
- ⁶ pwe dih en mwuhr en wehwehki oh uhd padahkihong nair seri kan.

h 78:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Asap koul. 78:2: Mad. 13.35.

- 7 Ih duwen met ar pahn pil likihala Koht
 oh sohte manokehla dahme e ketin wiahda
 ahpw re pahn kin kapwaiada sapwellime
 kosonned akan ahnsou koaros.
- 8 Re sohte pahn duwehte ar pahpa kahlap ako
 me kahngohdi oh sapeik,
 me ar likih Koht sohte mwahn kehlail
 oh re sohte kin loalopwoatohng.
- 9 Mehn Epraim kan me weuwa nair kesik ketieu
 oh arep kan,
 re tangdoai ni rahn en mahweno.
- 10 Re sohte kapwaiada ar inou ong Koht;
 re sohte men kapwaiada sapwellime
 kosonned akan.
- 11 Re manokehla dahme e ketin wiadahro,
 manaman ko me e ketin wiahda mwohn
 masarail ko.
- 12 Nindokon ar pahpa kahlap ako ar uduhdiahl,
 Koht ketin wiahda manaman kei
 nan wasa patapat en Soan, nan wehin Isip.
- 13 E ketin pwalangpeseng sehdo ni pali riau oh
 kahluwairail nan ngalalang;
 oh ketin kawuhdi pali riau en sehdo rasehng
 dihd riau.
- 14 Ni rahn e ketin kahluwa irail pahn mwetehn
 depwek ehu
 oh pwohng ehu pwon sang ni marain en
 kisiniei.
- 15 E ketin pwalangpeseng paip nan sapwtehn
 oh ketikihong irail pihl sang loale.

78:12: Eks. 7.8—12.32. **78:12:** Kupw. 16.1—19.22. **78:13:**
 Eks. 14.21-22. **78:14:** Eks. 13.21-22. **78:15:** Eks. 17.1-7;
 Nempe 20.2-13.

- 16 E kupwurehda pihl en kusieisang nan paipo
oh ketin kakusei pihl rasehng pillap pwoat.
- 17 Ahpw re usehlahte ar wiewia dihpiiong Koht,
oh kahngohdiong Wasa Lapalahpie nan
sapwtehno.
- 18 Re kasongosonge Koht ni ar nsenki
pekipeki kisin tungoal me re anahne.
- 19 Re aklapalap patohwan ong Koht, ketihtihki,
“Pala Koht kak kaunopada atail tungoal nan
sapwtehnet?”
- 20 Mehlel me e ketin poakih paipo,
pihl ahpw kusieisang loale;
ahpw ia duwe, e kak ketin katungoalehkin kitail
pilawa
oh ketikihong sapwellime kan uduk pwe re en
tungoale?”
- 21 Koht eri ketin engiengda ni eh ketin karonge-
hda;
e ahpw ketin kauwohng kisiniei sapwellime
aramas ako,
oh sapwellime engieng ahpw laudla,
- 22 pwehki ar sohte likih
oh sohte kamehlele me e pahn ketin komouri-
railla.
- 23 E ahpw ketin mahsendalahng pahnlahng
oh ketin ruwese pwe wenihmwen lahng kan
en ritida;
- 24 e ahpw ketin kamwrehdi wahn pilawa sang
nanleng,

- ni e ketin kadaridi mana pwe re en tungoale.
- 25 Irail eri tungoale kisin tungoal en tohnlang kan,
oh Koht ketikihong irail uwen me re anahne.
- 26 E pil ketin mweidala pwe angin palimese en
ipirseli wasa,
oh sapwellime manaman en kamwekidada
angin palieir;
- 27 e ahpw ketin kadaridiong sapwellime aramas
akan pelin menpihr ehu,
me tohtohsang piken ni oahroar kan;
- 28 re ahpw pwupwudiong nan werengen impwal
ko
oh kapilpene wasa re koukousoan ie.
- 29 Aramas ako eri tungoale oh medkihla;
Koht ketikihong irail dahme irail anahne.
- 30 Ahpw ni ar saikinte itarki dahme re anahne
oh nindokon ar tungutungoal,
- 31 Koht ketin engiengda pahrail
oh kemehla nair ohl kehlail ko,
me pwulopwul kaselel ko en Israel.
- 32 Mehnda ma e ketin wiahda mepwukat,
ahpw aramas akan uselahte wiewia dihp;
mehnda ma re uduhdiahl sapwellime manaman
akan,
ahpw re sohte mwahn kin likih.
- 33 Ih eri ketin kasohrehla ar mour rasehng esingek
ehu
oh mwadang lupukala ar mour kan ni
paisuwed.
- 34 Ni eh ketin kemehla ekei irail,
luhwe ko kin sohpeiong;

- re koluhla oh ngidingidki ar kapakapohng.
³⁵ Re kin tamanda me Koht iei soundoareparail,
 duwen Wasa Lapalap eh kin ketin sewese
 irail.
³⁶ Ahpw ar koasoi kan koaros kin likamw;
 sohte mehkot me re kin nda kin mehlel.
³⁷ Re sohte kin loalopwoatohng;
 re sohte kin loalopwoatohng ar inou ong ih.
- ³⁸ Ahpw Koht me inenen kalahngan ong sap-
 wellime aramas akan.
 E ketin mahkikihong irail diparail kan
 oh sohte ketin kamwomwiraila.
 Pak tohto e ketin koledi sapwellime engieng
 oh pein katokehdi engieng en nan kupwure.
³⁹ E ketin tamataman me irail ahneki luwet en
 aramas,
 rasehng kisinieng me kin ipidohte oh sohrala.
- ⁴⁰ Ia uwen tohtohn ar kin kahngohdiong nan
 sapwtehn;
 ia uwen tohtohn ar kansensuwedihada!
⁴¹ Re pwurupwurehngete kasongosonge Koht
 oh katoutouwihala nan kupwuren Koht
 Sarawien Israel.
⁴² Re manokehla sapwellime manaman lapalap
 oh rahn me e ketin kapitiraila sang ar imwin-
 tihti kan
⁴³ oh ketin wiahda sapwellime wiewia kan oh
 manaman lapalap akan
 nan wasa patapat en Soan nan wehin Isip.
⁴⁴ E ketin wekidohng ni nta pillap akan,
 mehn Isip kan ahpw sohla kak nimpil.

- 45 E ketin karpeseng loahng pwehn kaloke irail,
oh kairu pwehn kauwehla sapwarail.
- 46 E ketin kamwarakpeseng loukust pwehn kan-
gala wahnsapwarail kan
oh kamwomwala poadokapw en sapwarail
kan.
- 47 E ketin kemehkihla keteu aihs takai i arail
mwetin wain kan
oh arail tuhke en pik kan.
- 48 E ketin kemehkihla nair kou kan melimel en
keteu aihs takai
oh nair pelinmen teikan lioal.
- 49 E kupwurehda paisuwed laud en lelohng irail
ni e ketin kauwohng irail engieng mwuledek,
me rasehng meninkeder en mehla.
- 50 E sohte ketin katokehdi sapwellime engieng
de komourirailla,
ahpw e ketin kemehkinirailla soumwahu
lusulus.
- 51 E ketin kemehla pwutak mesenih
en peneinei koaros en Isip.
- 52 E ahpw ketin kahluwa sapwellime ko rasehng
silepen sihpw men
oh ketin kaukauweid irail nan sapwtehno.
- 53 E ketin kahluwa irail ni meleilei oh onepek, oh
re sohte kin masak mehkot;
a arail imwintihti ko e ketin kakihrala
nansed.

78:45: Eks.8.20-24; b Eks. 8.1-6. **78:46:** Eks. 10.12-15.

i 78:47: KETEU AIHS TAKAI: Tehk nan kawehwehpen lepin
mahsen kan. **78:47:** Eks. 9.22-25. **78:51:** Eks. 12.29.

78:52: Eks. 13.17-22. **78:53:** Eks. 14.26-28.

- 54 E ahpw ketikidohng irail nan sapweiso sahpw sarawio,
pohn nahna me pein ih ketin kalowehdi.
- 55 E ketin kausasang tohn sahpw nindokon sapwellime ko ar mwekimwekid kohla;
e ketin nehkpeseng sapwarailo ong kadaudok en Israel ko
oh imwarail kan e ketikihong sapwellime aramas akan.
- 56 Re ahpw kahngohdiong Koht Wasa Lapalap,
oh kasongosonge.
Re sohte kapwaiada sapwellime kosonned akan,
57 ahpw re kahngohdiong oh soaloalopwoat duwehte ar pahpa kahlap ako,
re rasehgala arep me pireklahr.
- 58 Re kahngiangihkidahr ar wasahn kaudok en aramas rotorot kan,
iangahki neirail dikedik en eni kan.
- 59 Koht ketin engiengda ni eh mahsanihada soahng wet,
iei me e ketin soingkihla douluhl sapwellime aramas akan.
- 60 E ketiketla sang nan mwoale nan Sailo, j wasa e ketiket ie rehtail mahso.
- 61 E ketin mweidala pwe Kohpwahn Inowo en lohndiong pahn atail imwintihti kan,
kohpwao me wia kilel en sapwellime manaman oh lingan.

78:54: Eks. 15.17; Sos. 3.14-17. **78:55:** Sos. 11.16-23. **78:56:** S.K 2.11-15. **78:60:** SAILO: En mehn Israel kan ar wasahn kaudok me keieu kesempwal mwohn mwehin Nanmwarki Depit. **78:60:** Sos. 18.1; Ser. 7.12-14; 26.6. **78:61:** 1 Sam. 4.4-22.

- 62 E ketin engiengda pahn sapwellime aramas ako
oh ketin mweidala pwe re en kamakamala
pahn arail imwintihti ko.
- 63 Mwahnakapw akan kin mehla nan mahwen,
eri peinakapw akan sohte kin diar me re en
pwoudiki.
- 64 Samworo kan kin mehkihla mehla eikek,
oh ar liohdi kan sohte mweimweiong re en
mwahieikin irail.
- 65 Ni imwilah, Kaun-o ahpw ketida duwehte e
ketin ohpala wasa;
e duwehte ohl kommwad emen me ket pahn
litopw en wain.
- 66 E ketin katangapeseng sapwellime imwintihti
kan
re ahpw sarohdi oh namenekla kowahlap.
- 67 Ahpw e ketin soikala kadaudok en Sosep kan;
e sohte ketin pilada kadaudok en Epraim.
- 68 Pwe kadaudok en Suda me e ketin pilada
oh Nahna Saion me e kin ketin poakohng
mehlel.
- 69 Wasao me e ketin kauwada ie Tehnpese
duwehte mwoale me mi nanleng;
e ketin katengehdi duwehte sampah
pwehn tengeteng kohkohlahte.
- 70 E ketin pilada sapwellime ladu Depit;
e ketikhsang nan sapwen sihpw kan,
71 wasa me Depit kin apwahpwalih ie nah
pelin sihpw,

oh ketin kasapwiladahng en wiahla nan-
mwarkien Israel,
pwehn wiahla silepen sapwellimen Koht ara-
mas akan.

- 72 Depit eri patohwan apwahpwalih irail ni
keneinei mehlel
oh kin kakaun irail ni koahiek unsek.

79

Kapakap en Kapitala Wehi Pokon k

- 1 Maing Koht, aramas rotorot akan pedolongehr
nin limomwi sahpwo.
Re kasaminelahr Tehnpasomwi Sarawio
oh kauwelahr mehkoaros nan Serusalem.
- 2 Re pwilikihdi paliweren sapwellimomwi ara-
mas akan pwehn wiahla kenen menpihr en
pahnlahng kan,
oh paliweren sapellimomwi ladu kan pwe
mahn lawalo kan en kin kangkang.
- 3 Re kakeredier ntahn sapwellimomwi aramas
akan duwehte pihl
me pwilipwiliwei duwehte pihl wasa koaros
nan Serusalem;
eri sohte emen luhwehdi pwehn sarepedi me
melahr akan.
- 4 Wehi kan me kapilkitpene kin kepweikengih
kiht;
re kin kouruhrkin kiht oh kapailokei kiht.
- 5 Maing KAUN, komw pahn ketin engieng paht
kohkohlahte?

k 79:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Asap melkahka. 79:1:
2 Nan. 25.8-10; 2 Kron 36.17-19; Ser. 52.12-14.

- Omwi engieng pahn lullulte rasehng kisiniei?
- ⁶ Komw ketin kauwohng sapwellimomwi engieng
wehi kan me sohte kin kaudokiong komwi,
ong irail me sohte kin kapakap ong komwi.
- ⁷ Pwehki ar kemelahr sapwellimomwi aramas
akan
oh kauwelahr sapwellimomwi wehi.
- ⁸ Komw dehr ketin kalokehkin kiht dipen at pahpa
kahlap ako.
Komw kupwurei kiht met;
at koapworopwor koaros sosohralahr.
- ⁹ Maing Koht, komw ketin sewesei kiht oh doareik-
itala;
komw ketin kapitkitala oh mahkikihong kiht
dipat akan
pwehn wia kawahupen mwaromwi.
- ¹⁰ Dahme wehi kan kin idengki reht,
“Ia amwail Kohto?”
Komw mweidohng kiht se en kilang duwen omwi
pahn ketin kaloke wehi kan
pwehki ar kakerehdi ntahn sapwellimomwi
ladu kan.
- ¹¹ Komw ketin karonge sengloal en me sensel kan,
oh sang ni omwi manaman lapalap
komw ketin kasaledekala irail kan me
pakadeikadahr re en kamakamala.
- ¹² Maing ei Kaun, komw ketin dupungki ong wehi
teikan pak isipak
lokaia suwed koaros me re patohwanohng
komwi.
- ¹³ Eri, kiht sapwellimomwi kan, sihpw en sap-
wellimomwi pelin sihpw,

pahn kapingkalahngan ong komwi
kohkohahte
oh kin kapinga komwi ahnsou kohkohdo kan
koaros.

80

*Kapakap en Pekipek en Onohnda Sapahl en We-
hio*^l

¹Maing, Silepen Israel, komw ketin karongi kiht;
komw ketin karongi kiht, komwi
sounkaweid en sapwellimomwi pelin
sihpw.

Komwi me ket nan mwoalomwi pohn kerup kan,
²komw ketin kasalehda pein komwi ong
kadaudok en Epraim, Pensamin oh Man-
ase.

Komw ketin kaledohng kiht sapwellimomwi ro-
son;
komw ketido oh komourkitala!

³Maing Koht, komw ketin kasapahlkitodohng
rehmwi!
Komw ketin kaledohng kiht sap-
wellimomwi kalahngan, se ahpw pahn
mourkihla!

⁴Maing KAUN, Koht Wasa Lapalap, ia erein
omwi pahn engiengki kapakap en
sapwellimomwi aramas akan?

⁵Komw ketikihong kiht pahtou pwe se en kin
tungoale,

^l 80:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Asap melkahka; mehn
kadehde ehu. 80:1 Eks. 25.22.

- oh ketin kanampilehkin kiht pilen masat akan.
- 6 Komw ketin mweidohngehr wehi teikan re en mahmahwenkipene sahpwet, oh pil mweidohng at imwintihti kan re en kepweikengih kiht.
- 7 Maing Koht Wasa Lapalap, komw ketin kasapahlkitodohng rehmwi!
Komw ketin kasaledohng kiht sapwellimomwi kalahngan, se ahpw pahn mourkihla!
- 8 Komw ketikidohsangehr Isip tuhkehn wain pwoat;
komw ketin koakoahsang tohn wehi teikan oh ketin padokedi tuhkeo nan sapwarail.
- 9 Komwi ketin kamwakelehda wasa kis pwe en kak keirda ie;
e ahpw kalohdi oh parpeseng wasa koaros nan sahpwo.
- 10 Nahna kan mihla pahn mweteh,
oh rah kan koaduhpwaldi sidar ile kan.
- 11 Re keirda lellahng nan Sehđ Mediderenien,
oh pil lel ni Pillap Iupreitis.
- 12 Dahme komw ketin kauwekilahr kehl me kapilpeneo?
Met aramas koaros me kin keid limwah kak pirapahsang wah kan;
- 13 pwihken wel kan tiakdier,
oh mahn lawalo koaros kin wie kangkang.
- 14 Maing Koht Wasa Lapalap, komw ketin sohpeidohng kiht!

- Komw mahsendohng kiht sang nanleng;
 komw ketido oh ketin doarehla
 sapwellimomwi aramas akan!
- 15 Komw ketido oh doarehla tuhkehn wain wet me
 pein komwi ketin padokedi,
 tuhkehn wain pwulopwul pwoatet me komw
 ketin kairada pwehn kehlail!
- 16 At imwintihti kan pelehdier oh isikalahr;
 komw ketin angiangih irail oh kamwom-
 wiraila!
- 17 Komw ketin apwalih oh sinsile aramas akan me
 komw ketin piladahr,
 wehio me komw ketin kakehladahr.
- 18 Se sohte pahn pwurehng sohpeisang komwi;
 komw ketin kakehleikitada, se ahpw pahn kin
 kapikapinga komwi.
- 19 Maing KAUN, Koht Wasa Lapalap, komw ketin
 kasapahlkitodohng pahn kupwuromwi!
 Komw ketin kasaledohng kiht sap-
 wellimomwi kalahngan, se ahpw pahn
 mourkihla!

81

Koulen Kamadipw m

- 1 Kumwail ngisingiski amwail peren ong Koht
 atail soundoar;
 kumwail koul kapikapinga Koht en Seikop!
- 2 Kumwail tiakada melkahka oh kesengki damp-
 wurin kan;

kumwail kesengki ngilen keseng kaperen ni
nouwail arp oh lair kan.

³ Kumwail peuk sowi ni kasarawien kamadipw,
ni ahsoun pwulodohn maram oh ni ahsou
me e kin mat.

⁴ Met kosonned en wehin Israel,
koasoandi ehu sang Koht en Seikop.

⁵ E ketikihong mehn Israel ko
ni eh ketin mahweniong mehn Isip.

I rongorong ngihl sohte dehde ieu me mamah-
sanih,

⁶ “I kihsangehr pohn pwopwomwail kan amwail
wisik toutou kan;
ngehi me mweidohng kumwail en kihsang
pohmwail koasoakoasoak en takai
weitahta kan.

⁷ Ni amwail kin mihla nan apwal laud, kumwail
kin likwerih ie, oh I kin doareikumwailla.
I kin sapeng kumwail sang nan ei wasahn ruk
nan melimel.
I kasongosongei kumwail ni pwarer en
Meripa.

⁸ Nei aramas akan, kumwail rong ei kehkehliket;
Israel, ia uwen ei men ke en rong ie!

⁹ Ke sohte mwahn pahn kaudokiong emen koht
tohrohr.

¹⁰ Ngehi me KAUN-O, omw Koht,
me waiukodo sang nan Isip.

Sarapeseng, I ahpw pahn katungoaleiuk.

¹¹ “Ahpw nei aramas akan sohte kin men rong ie;

Israel sohte kin peikiong ie.

- 12 Eri, I mweidohng irail en keptakai weweidwei
nan elen nsenarail
oh wiewia dahme re mwahuki.
- 13 Ia uwen ei men nei aramas akan en kin rong ie;
oh ia uwen ei men re en kin peikiong ie!
- 14 I pahn mwadang kalowehdi ar imwintihti kan
oh powehdi koaros me kin pelian irail.
- 15 Irail kan me kin kailongkin ie pahn masakiehla
oh poaridi mwohi;
arail kalokolok pahn kohkohlahte.
- 16 Ahpw I pahn katungoalehkin kumwail pilawa
me keieu kaselel
oh kamedkinkumwailla suke en loangalap.”

82

Koht Kaun Lapalahpie n

- 1 Koht kin ketin kaunda wie kupwur akan nan-
leng;
ni wie kupwur en koht akan e kin ketin koa-
soanehdi kupwure:
- 2 “Kumwail uhdahn pahn katokehdi amwail kop-
wung sapwung kan;
kumwail solahr pahn uhpalihki aramas
suwed kan!
- 3 Kumwail doare pwuhng en me semwehmwe oh
sepwoupwou kan;
kumwail lamalam pahrek ong me paisuwed-
lahr oh me luwet akan.
- 4 Kumwail kapitirailsang pahn manaman en ara-
mas mwersuwed kan.

- 5 “Ia uwen amwail sohte wehwehki! Ia uwen amwail loalopwon!
 Kumwail sapwungalahr mehleh,
 iei me pwuhng sohrkisangehr sampah wet.
- 6 I ahpw nda; ‘Kumwail koht ekei,
 kumwail koaros sapwellimen Wasa Lapalah-
 pie.’
- 7 Ahpw kumwail pahn mehla duwehte aramas
 akan;
 amwail mour pahn pil sohrasang rasehng
 sapwellimen nanmwarki pwutak.”
- 8 Maing Koht, komw ketido kaunda sampah;
 wehi koaros nin sampah iei sapwellimomwi.

83

Kapakap en Kalowehti Imwintihti en mehn Israel kan o

- 1 Maing Koht, komw dehr ketin nenenewei;
 komw dehr ketin sopeimwekid de kupwur
 meleilei!
- 2 Komw ketin mahsanih! Sapwellimomwi imwin-
 tihti kan moromoradah, r,
 oh irail kan me kin kailongkin komwi ar uh-
 wong komwi.
- 3 Re koasoakoasone widing rir suwed kei ong sap-
 wellimomwi aramas akan;
 re koasoakoasone kaupen irail kan me komw
 kin ketin sinsile.
- 4 Re kin nda, “Nna, kumwail kohdo, kitail en kam-
 womwala arail wehi,
 pwe Israel en manukunukla kohkohlahte.”

- ⁵ Re pwungkipenehr ar koasoandi kan
 oh ehukipenehr ar pahn uhwong komwi:
⁶ iei irail mehn Edom oh mehn Ismael kan;
 mehn Mohap oh mehn Akar kan;
⁷ mehn Kepal, mehn Ammon oh mehn Amalek,
 mehn Pilisdia oh Dair.
⁸ Asiria pil iangiraillah
 wehi kehlail me kin sewese mehn Ammon oh
 mehn Mohap, irail kadaudok en Lohd.
- ⁹ Komw ketin wiahiong irail soahngohte me
 komw wiahiong men Midian ko,
 oh ong Sisera oh Sapin ni Pillap Kison.
¹⁰ Komw ketin kaloweiraldier ni Endor,
 oh paliwararail ko matala pohn pwehl.
¹¹ Komw ketin wiahiong arail sounkaweid kan
 soahngohte me komw ketin wiahiong Orep
 oh Seep;
 komw ketin kalowehti arail kaun akan
 koaros duwehte me komw ketin wiahiong
 Sepa oh Salmuna,
¹² me kahski, “Kitail pahn sapwenikihla
 sahpw me uhdahn nin limen Koht.”
- ¹³ Maing Koht, komw ketin kamwarakirailpeseng
 rasehng pwelpar,
 rasehng diper en tuhke me kisinieng kin ipir-
 peseng.
¹⁴ Rasehng kisiniei me kin kamwasikahla tuhke en
 nanwel kan,
 rasehng mpwul en kisiniei me kin kalulada
 dohl akan,

- 15 Komw ketin pwakihkinirailpeseng engin sapwellimomwi melimel
oh ketin kamasak kin irail engin
sapwellimomwi kisinieng kehlail kan.
- 16 Maing KAUN, komw ketin kanamenekirailla,
oh kupwure pwe re en pohnese
sapwellimomwi manaman.
- 17 Re en lohdi oh masepwehkala kokkohlahte;
oh re en sohrala nan paisuwed douluhl.
- 18 Re en esehla me komwihte me KAUN,
kaun lapalap en mehkoaros nin sampah.

84

Ngoangki Mi nan Tehnpas en Koht p

- 1 Maing KAUN, Wasa Lapalap, ia uwen ei
poakohng Tehnpasomwi Sarawio!
2 Ia uwen ei anahne mi wasao!
I ngoangkilahr iang mi nan Tehnpas en
KAUN-O.
Paliwereiet oh ngeni unsek kin kokoulki ei peren
ong Koht ieias.
- 3 Menpihr kan wiadahr pasarail loale,
re pil diaradahr dewerail wasao;
re ahpw kin neineitik limwahn sapwellimomwi
pei sarawi kan,
Maing KAUN, Wasa Lapalap, ei nanmwarki,
oh ei Koht.
- 4 Meid pai irail kan me kin kousoan nan Tehnpasomwi Sarawio,
kokouliong oh kapikapinga komwi ahnsou
koaros.

P 84:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Peneinei en Kora ar melkahka.

- 5 Meid pai irail kan me kin ale kehlparail sang
rehmwi,
oh kin ngoangki iang seiloakowohng pohn
Nahna Saion.
- 6 Ni ar kin keid nan wahu madekeng en Paka,
e kin wiahla utuhnpihl;
keteu en menseng ahpw kin kadirekihla pihl
wasao.
- 7 Ni ar kin kohkohwei, re kin kekehlaila;
re ahpw pahn udiahl Koht en koht akan nan
Saion.
- 8 Maing KAUN, Koht Wasa Lapalap, komw ketin
karonge ei kapakapet;
komwi Koht en Seikop, komw ketin karonge
ie!
- 9 Maing Koht, komw ketin kupwuramwahwih at
nanmwarki,
nanmwarkio me pein komwi ketin pilada.
- 10 Pwe rahnteieu nan Tehnpasomwi Sarawio
mwahusang rahn kid wasa teikan;
ei kin mihmi ni wenihmwten tehnpas en ei Koht
mwahusang kousoan nan imwen aramas
suwed akan.
- 11 KAUN-O iei ih me silepatail oh atail nanmwarki
lingan,
me kin kupwuramwahwihkin kitail kalahn-
gan oh wahu.
- E sohte kin ketin soikala mehkot mwahu
sang irail me kin kapwaiada me pwung.
- 12 Maing KAUN, Wasa Lapalap, meid pai irail kan
me kin likih komwi!

85

Kapakap en Kamwahupen Wehi Pokon q

- 1 Maing KAUN, komw ketin kupwurkalah-
nganongehr sapwellimomwi wehiet;
komwi me ketin pwurehng kakepwehpwehla
Israel.
- 2 Komw ketin mahkikihongehr dipen
sapwellimomwi aramas akan
oh ketin mahkohng arail sapwung kan
koaros.
- 3 Komw ketin katokehdi sapwellimomwi kupwur
toutou
oh ketin wekideweisang irail sapwellimomwi
engieng.
- 4 Maing Koht at sounkomour, komw ketin kas-
apahlkitodohng rehmwi,
oh ketin katokehdi sapwellimomwi kupwur
toutou ong kiht!
- 5 Ia duwe, komw pahn ketin engieng paht
kohkohlahte?
Omwi engiengen sohte pahn tokedi?
- 6 Komw ketin pwurehng kakehlaikitada,
eri kiht, sapwellimomwi aramas akan, pahn
kapikapinga komwi.
- 7 Maing KAUN, komw ketin kasaledohng kiht sap-
wellimomwi limpoak poatopoaht,
oh ketikihong kiht sapwellimomwi sawas en
komour.
- 8 I kin patohwan rongorong dahme KAUN-O Koht
kin ketin mamahsanih;

q 85:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En peneinei en Kora ar
melkahka.

- e ketin inoukihong kitail popohl, ong pein
 sapwellime aramas akan,
 ma kitail sohte pahn pwurehng atail
 wiewiahn pweipwei kan.
- ⁹ Mehlel, e pahn kamourala me kin wauneki kan,
 oh sapwellime lingan en komour pahn ketiket
 nan sapwatail.
- ¹⁰ Limpoak oh loalopwoat ahpw pahn wiakihteieu
 kohdo;
 pwung oh popohl ahpw pahn tuhpena.
- ¹¹ Atail loalopwoat ahpw pahn wosada sang nan
 sampah,
 oh pwungen Koht ahpw pahn iroirdihdo sang
 nanleng.
- ¹² KAUN-O pahn ketin kakepwepwehkitaila,
 oh wahnsapwatail kan pahn kaparaparala.
- ¹³ Pwung ahpw pahn kin tieng mwohn KAUN-O
 pwe en kaunopada sapwellime ahl.

86

Kapakap en Peki Sawas ^r

- ¹ Maing KAUN, komw ketin karonge ie oh sapeng
 ie,
 pwe I me luwet oh sohte sawasepei.
- ² Komw ketin doareiehla sang mehla, pwe I kin
 loalopwoat ong komwi;
 komw ketin doareiehla, pwe ngehi
 sapwellimomwi ladu men oh I kin likih
 komwi.

^r 86:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit kapakap.

- ³ Komwi me ei Koht, eri komw ketin
kupwurkalahngan ong ie;
I kin wie kapakapohng komwi sang
nimenseng lel nipwong.
- ⁴ Maing ei Kaun, komw ketin kansenamwahwi-
hala sapwellimomwi ladu menet,
pwehki ei kin patohwandahng komwi ei ka-
pakap akan.
- ⁵ Komwi me kupwur mwahu oh diren mahk ong
kiht,
diren limpoak poatopaat ong koaros me kin
patohwan kapakapohng komwi.
- ⁶ Maing KAUN, komw ketin karonge ei kapakap;
komw ketin karonge ei likwer en pek sawas.
- ⁷ I patohwan likweriong komwi ni ahnsou apwal,
pwehki omwi kin ketin sapeng ei kapakap
akan.
- ⁸ Maing ei Kaun, sohte emen koht mie duwehte
komwi,
sohte emen me wiadahr dahme komw ketin
wiadahr.
- ⁹ Wehi kan koaros me komw ketin wiahda
pahn patohdo oh poaridi mwohn
silangomwi;
re pahn kapikapinga sapwellimomwi roson
lapalap.
- ¹⁰ Komwi me manaman oh kin ketin wiahda
soahng kapwuriamwei kan;
komwihte me Koht.

- 11 Maing KAUN, komw ketin padahkihong ie audepen kupwuromwien,
I ahpw pahn kin loalopwoat peikiong komwi;
komw ketin padahkihong ie pwe I en kin papah komwi ni kapehdi unsek.
- 12 Maing ei Kaun oh ei Koht, I pahn patohwan kapinga komwi sang nan kapehdiet;
I pahn kin kalohki sapwellimomwi roson lapalap kohkohlahte.
- 13 Ia uwen lapalap en sapwellimomwi limpoak poatpoat ong ie!
Komwi me ketin kapitiehla sang nan sousou.
- 14 Maing Koht, aramas aklapalap suwed kei uh-wong ie;
pwihn en aramas suwed ehu songosong en kemeiehla—
aramas me sohte kin waunekin komwi.
- 15 Ahpw komwi, Maing ei Kaun, komwi me kalahngan oh komwi Koht limpoak emen,
komw kin kanengamah, kadek oh loalopwoat ahnsou koaros.
- 16 Komw ketin sohpeidohng ie oh kupwurkalahngan ong ie;
komw ketin kakehleiehda oh komouriehla,
pwehki ei kin papah komwi duwehte ei nohno eh kin papah komwi.
- 17 Maing KAUN, komw ketin kasalehiong ie kilel en omwi kupwur mwahu;
irail kan me kin kailongkin ie pahn namenekla
ni ar pahn kilang duwen omwi ketin kanse-namwahwihiehla oh ketin seweseiehda.

87

Kapingpen Serusalem s

- ¹ KAUN-O ketin kauwada sapwellime kahnimw
pohn dohl sarawio; ^t
² e kin ketin loalloale kahnimw Serusalem
laudsang wasa teikan nan Israel.
- ³ Rong mahs, kowe, kahnimw en Koht,
irair kapwuriamwei kan me e pahn mah-
sanih duwen kowe:
- ⁴ “Ni ei pahn pahngada wehi kan me kin peikiong
ie
I pahn iangahkihong Isip oh Pabilonia.
I pahn pil mahsanih tohn Pilisdia, Dair oh Idiopia,
pwe irail pil kisehn Serusalem.”
- ⁵ A duwen Saion aramas koaros pahn ketihtihki
me wehi koaros tepisang reh
oh pein Wasa Lapalap pahn ketin kakehlahda
Saion.
- ⁶ KAUN-O pahn ketin ntingihedi nan doaropwe
eden aramas koaros
oh ketin wiahkihla irail koaros pwilidak en
Serusalem.
- ⁷ Re kahlek oh kokoulki,
“Atail paiamwahu kan koaros kin tepisang
Saion.”

^S 87:: TITLE NI MAHSEN EN IPPRU: En peneinei en Kora ar
melkahka; koul pwoat. ^t 87:1: DOHL SARAWI: Tehk 2.6.

88

Likwerin Peki Sawas u

- ¹ Maing KAUN ei Koht, ei sounkomour, I kin liklikwer sang nimenseng lel nipwong,
oh nipwong I kin patohdo mwohmwi.
- ² Komw ketin karonge ei kapakap;
komw ketin karonge ei likwer en pek sawas!
- ³ Apwal ngeder lelohngieier
I kereniongehr mehla.
- ⁴ I rasehngehr aramas teikan koaros me nektehn
mehla;
ei kehl koaros sohrasangieier.
- ⁵ I lekdeklahr rehn me melahr akan;
I rasehngehr me kamakamalahr akan me
wonohnehr nan arail sousou,
irail kan me komw ketin melielahr douluhl,
me solahr kak ale sawasaparail sang rehmwi.
- ⁶ Komw ketin sikeniedilahng nan kepin ei sousou,
nan pwoahr ehu me loal oh rotorot douluhl.
- ⁷ Omwi engieng pahi me inenen toutou,
oh I milahr pahn iloak en engieng wet.
- ⁸ Komwi me ketin kadohwan sang ie
kompoakepahi kan;
komw ketin wiahkiniehla mehkot saut
mwohn masarail kan.
I seldier oh solahr kak pitla;
- ⁹ pwoaren mesei kat luwetkilahr ei lokolok.
Maing KAUN, I patohwan likilikweriong komwi
rahn koaros

u 88:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En peneinei en Kora ar melkahka; koul pwoat. melkahka pwoat sang Eman mehn Esra.

oh kin kapahda pehi kat nan ei kapakap.

- 10 Ia duwe, komw kin ketin wiahda manaman ong
me melahr akan?
Re kak mourda oh kapikapinga komwi?
- 11 Mie me kin koasoia sapwellimomwi limpoak
poatopoa nan sousou
de sapwellimomwi loalopwoat nan wasahn
kamwomwomwala kan?
- 12 Ia duwe, sapwellimomwi manaman akan kin
sansal nan wasa rotoroto
de sapwellimomwi kalahngan nan sapwen
me manokonoklahr akan?
- 13 Maing KAUN, I patohwan likweriong komwi
pwe komwi en ketin sewese ie;
nimenseng koaros I kin patohwan
kapakapohng komwi.
- 14 Maing KAUN, dahme komw ketin
soingkiniehla?
Dahme komw ketin sohpeikihwei sang ie?
- 15 Sang ni ei tikitik, I kin alehdi lokolok laud oh kin
kerenieng mehkihla;
I patohwan weikengkilahr toutou en sap-
wellimomwi kalokolok kan.
- 16 Sapwellimomwi engiang mwuledek
kauweielahr;
sapwellimomwi kalokolok kan nektehn ke-
meiehla.
- 17 Ereinhahn ehu pwon re kin kapikapil ie rasehng
ahden lapake;
re kin kapiliepene sang wasa koaros.
- 18 Komw pil ketin kadohwanewei sang ie kom-
poakepahi mehleh kan,

eri rotorotte me kin ieiang ie.

89

Melkahka ni Ahnsou Apwal en Wehi v

- ¹ Maing KAUN, I pahn kin koulki sapwellimomwi limpoak poatopaat;
I pahn kalohki sapwellimomwi loalopwoat kokhohlahte.
- ² I patohwan ese me sapwellimomwi limpoak pahn kin poatopaatete,
oh sapwellimomwi loalopwoat kin duwe-duwehte sohte wekila, rasehng pahnlahng.
- ³ Komw ketin mahsanih, “I wiadahr inou ehu ong emen me I piladahr;
I inoukihong ei ladu Depit,
- ⁴ ‘Emen sang kadaudokomw kan pahn kin nanmwarki ahnsou koaros;
I pahn kin kolokol teng omw wehi kokhohlahte.’ ”
- ⁵ Maing KAUN, tohn nanleng kan kin koulkihong komwi soahng kapwuriamwei kan me komw kin ketin wiahda;
re kin koul kapikapinga sapwellimomwi loalopwoat.
- ⁶ Maing KAUN, sohte emen nanleng me rasehng komwi;
sohte tohn nanleng men me pahrekiong komwi.
- ⁷ Irail me sarawi kan kin masak komwi;

v 89:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Edan mehn Esra eh koul.
89:: 1 Nan. 4.31. **89:4:** 2 Sam. 7.12-16; 1 Kron. 17.11-14; Mel. 132.11; Wie. 2.30.

irail koaros kin lemmwikin komwi.

- 8 Maing KAUN, Koht Wasa Lapalap, sohte me kin ahneki manaman lapalap duwehte komwi; Maing KAUN, komwi me ketin loalopwoat ni mehkoaros.
- 9 Komw kin ketin kakaun manaman laud en madau kan; komw kin ketin kameleileidi iloak laud kan.
- 10 Komw ketin kalowehdi Rahap, ^W mahn kamasepwehko, oh ketin kemehla; komw ketin powehkihdi sapwellimomwi roson lapalap sapwellimomwi imwintihti kan.
- 11 Sampah, iei sapwellimomwi, nanleng pil duwehte; komw me ketin wiahda sampah oh audepe kan koaros.
- 12 Komw me ketin kapikada paliepeng oh palieir; Nahna Tapor oh Nahna Ermon kin pereperen kokouliong komwi.
- 13 Ia uwen laud en sapwellimomwi manaman! Ia uwen lapalap en sapwellimomwi roson!
- 14 Sapwellimomwi wehi poahsoankihda pwungen kosonned oh pwuhng pahrek; limpoak oh loalopwoat kin sansal ni mehkoaros me komw kin ketin wia.
- 15 Meid pai aramas akan me kin kokoul kaudokiong komwi, me kin momour nan marain en sapwellimomwi kadek.

^W 89:10: RAHAP: Mahn kamasepwehk en kawao men me wia kilel en pingiping oh suwed.

- 16 Pwehki komwi re kin pereperen sang nimenseng lel nipwong,
oh kapikapinga sapwellimomwi kalahngan lapalap.
- 17 Komw ketikihong kiht manaman laud en powehdi pak ngeder;
sapwellimomwi limpoak me kin kahrehiong kiht en powehdi.
- 18 Maing KAUN, komwi me kin ketin pilohng kiht silepat;
komwi, me Koht Sarawien Israel, komwi me ketikihong kiht at nanmwarki.

Sapwellimen Koht Inou ong Depit

- 19 Nan peudiah ehu mahsie komw ketin mahsanihong sapwellimomwi ladu loalopwoat ko,
“I sewesedahr sounpei ndand emen;
I piladahr mehmen sang nanpwungen aramas akan oh ketikihong mwoale.
- 20 I kasapwiladahr ei ladu Depit pwehn nanmwarkihla
ni ei keiehki leh sarawi.
- 21 Ei roson pahn kin ieiang ih ahsou koaros, oh ei manaman pahn pil kakehlahda.
- 22 Sapwellime imwintihti kan sohte pahn kin pweida ni ar pahn kin pelianda;
oh aramas suwed kan sohte pahn kalowehdi.
- 23 I pahn tiakpeseng oh kauwehla sapwellime imwintihti kan,
oh kemehla koaros me kin kailongki.
- 24 I pahn kin loalloale ahsou koaros oh loalopwoatohng;

- I pahn kin koasoanehdi pwe en kin powehdi
 sapwellime imwintihti kan ahnsou koaros.
- 25 I pahn kalaudehla sapwellime wehi
 sang Mediderenien lel ni Pillap Iupreitis.
- 26 E pahn kin mahsanihong ie,
 ‘Komwi me semei oh ei Koht;
 komwi me silepei oh sounkomourpei.’
- 27 I pahn wiahkihla ih nei mesenih,
 me pahn lapalap sang nanmwarki kan.
- 28 I pahn kin dadaur ei inou ong ih ahnsou koaros,
 oh inou wet pahn kin poatopaat kohkohlahte.
- 29 Kadaudoke men pahn kin nanmwarki ahnsou
 koaros;
 sapwellime wehi pahn poatopaat duwehte
 pahnlahng.
- 30 “Ahpw ma kadaudoke kan pahn kauwehla ei
 kosonned akan
 oh sohte weweidki ei koasoandi kan,
- 31 ma re pahn mwamwahliki ei kaweid kan
 oh sohte kapwaiada ei kosonned akan,
- 32 eri I pahn kaloke irail pwehki diparail kan;
 I pahn kemehkin irail ar sapwung kan.
- 33 Ahpw I sohte pahn katokehdi ei limpoak ong
 Depit
 oh I sohte pahn kasapwungehla ei inou ong
 ih.
- 34 I sohte pahn kauwehla ei inou ong ih,
 de kapweiekidi ehute inou me I wiahiong.
- 35 “I inoukihda ni mwarei sarawi pahn pak teieu:
 I sohte pahn wiahda likamw ong Depit.

- 36 Kadaudoke kan pahn kin poatopoaht ahsou
 koaros,
 oh I pahn kin sinsile sapwellime wehi erein
 ketipin eh pahn kin dakedaker wasa.
- 37 E pahn poatopoaht rasehng maram,
 me wia mehn kadehdepen eh loalopwoato
 pahnlahng.”

Kedepwidepw en Lohdien Nanmwarki

- 38 Ahpw komw ketin engiengda pahn
 sapwellimomwi nanmwarki me pilipilda;
 komw ketin kesehla oh soikeweisang
 rehmwi.
- 39 Komw ketin katokedier sapwellimomwi inou
 ong sapwellimomwi ladu
 oh ketin kesehdiong nanpwel sapwellime
 nihn.
- 40 Komw ketin karengkehdi kelen sapwellime
 kahnimw
 oh ketin kauwehla sapwellime wasahn mah-
 wen kan.
- 41 Koaros me kin keid wasao kin pirapahsang
 sapwellime dipwisou kan;
 mehn mpe kan koaros kin kouruhrki.
- 42 Komw ketikihong sapwellime imwintihti kan
 manaman en powehdi;
 komw ketin kahrehiong irail koaros re en kin
 pereperen.
- 43 Komw ketin wiahiong pwe sapwellime tehtehn
 mahwen kan en sohla katepe
 oh ketin mweidala pwe en lohdi nan mah-
 wen.
- 44 Komw ketikihsang sapwellime sokon en nan-
 mwarki
 oh ketin sikendiong mwoahle nanpwel.

45 Komw ketin wiahkihla ih ohl laud emen mwohn
eh ahnsou
oh ketin kadirehkihla paisuwed mehlel.

Kapakap en Peki Kamaiau

46 Maing KAUN, komw pahn karirih komwihla
kohkohlahte?
Ia erein sapwellimomwi engieng eh pahn lul-
lul rasehng kisiniei?

47 Komw ketin tamanda ia uwen mwotomwot en
ei mour;
tamataman me komwi me ketin wiahda kiht
aramas me pahn mehla!

48 Ihs me kak momourte oh sohte mehla?
Ia duwen aramas emen eh pahn iredihsang
pein ih eh sousou?

49 Maing at Kaun, ia kasalepen sapwellimomwi
limpoak en mahso?
Ia sapwellimomwi inou ko me komw ketin
wiahiong Depit?

50 Komw dehr meliehla duwen aramas akan ar kin
lahlahwe ie, sapwellimomwi ladu menet,
duwen ei kanengamahiong en me rotorot kan
ar lahlahwe ie.

51 Maing KAUN, sapwellimomwi imwintihti kan
kin lahlahwe sapwellimomwi nanmwarki
pilipilda!
Re kin lahlahwe wasa koaros me e kin ketila
ie.

52 Kapinga KAUN-O kohkohlahte!

Amen! Amen!
Pwuhk Kapahiou

90

*(Melkahka 90—106)**Duwen Koht oh Aramas X*

¹ Maing ei Kaun, komwi me dewat ahnsou koaros.

² Mwohn nahna kan ar wiawihda,
mwohn omwi ketin kapikada sampah,
komwi Koht poatopoaat emen,
oh pahn wia Koht kohkohlahte.

³ Komw ketin kilelehiong aramas akan pwe re en
pwurehng wiepwella;
komw ketin kapwureirailahng nan pwehl.

⁴ Pwe mwohn silangmwi pahr 1000 rasehng rahn
teieu,
duwehte aio, me samwalahr,
rasehng ahnsou mwotomwot kis nipwong.

⁵ Komw kin ketin koakoakit sang nin sampah,
rasehng lapake ieu;
oh se rasehng ouraman ehu.

Se rasehng reh me wosada nimenseng,

⁶ kekeirda oh masalpeseng,
a nin soutik e kin mengila.

⁷ Omwi engieng me kin kamwomwkitala;
se kin masepwehngkihda omwi engieng
mwuledek.

⁸ Komw kin ketin kasalehda mwohmwi dipat
akan,
oh dipat rir kan wasa me pahn kak sansa-
lohng komwi.

X 90:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Moses, ohlen Kohto, eh kapakap. 90:4: 2 Pit. 3.8.

- 9 At mour kin mwotomwotkihla omwi engieng;
at mour kin mwadang sohrala, rasehng
mwenginingin ehu.
- 10 Sounpar 70, ihte werein at mour—
a ma se kehlail, e pahn lel 80;
ahpw pahr pwukat kin kahrehiong kiht pwunodte
oh apwal;
mour kin mwadang imwisekla, oh se solahr
mie.
- 11 Ihs me pehmehr ia uwen mwuledek en omwi
engieng?
Ihs me kak ese kamasepwehk en omwi en-
gieng?
- 12 Komw ketin padahkihong kiht duwen mwotom-
wot en at mour,
pwe se en loalokongkihla.
- 13 Maing KAUN, ia erein omwi pahn wie engieng?
Komw ketin kupwurei kiht, sapwellimomwi
ladu pwukat!
- 14 Komw ketin kadirehkinkitala sapwellimomwi
limpoak poatopaat nimenseng koaros,
pwe se en kin kokouliong komwi oh
pereperen erein at mour.
- 15 A met komw ketin kansenamwahwihkitala nin
duwen omwi ketin kansensuwedihkitech
erein ahsou me se mihmi nan apwal ahsou
reirei.
- 16 Komw ketin mweidohng kiht, sapwellimomwi
ladu pwukat, se en kilang wiepen nin
limomwi manaman akan;

oh kadaudokat kan re en iang udiahl sapwellimomwi roson lingan.

- 17 Maing KAUN, at Koht, sapwellimomwi kupwuramwahu en ieiang kiht,
oh ketin mweidohng kiht se en pweida mwahu ni mehkoaros me se kin patohwan wia!

91

Koht, Iei Silepatail

- 1 Mehmen me kin diar eh wasahn ruk rehn KAUN-O,
mehmen me kin mihmi pahn silepen Wasa Lapalapo,
2 iei ih me kak patohwanohng Koht,
“Komwi me soundoarepei oh silepei.
Komwi me ei Koht; me I kin likih.”
3 E pahn ketin doareiukasang me keper rir koaros,
oh sang soangen soumwahu koaros me kin kemehla aramas.
4 E pahn ketin koaduwpwalkinuhkedi lime kan;
ke sohte pahn perki mehkot pahn epwelpen nin lime;
sapwellime loalopwoat pahn sinsileiuk oh doareiukala.
5 Ke sohla pahn masak mehkot me keper nipwong,
de mahwen karuaru ong uhk ni rahn,
6 de soumwahu lusulus kan me kin wawaiseli nan rotorot,
de soangen suwed teikan me kin kemehla aramas nin rahn.
7 Aramas kid kak pwupwudi mehla limwahmw,
de aramas nen pil pahn kak kapiluhkpene,

ahpw sohte me pahn kauweiukala.

⁸ Ke pahn pein kilangki mesomwen, oh kadehde duwen me suwed akan ar pahn ale kalokolok.

⁹ Pwehki omw wiahkihla KAUN-O doarepomw, oh wiahkihla Wasa Lapalahpie silepomw,

¹⁰ iei me sohte me suwed kot pahn lelohng uhk, sohte kalokolok ehu pahn kerendohng im-womw.

¹¹ Koht pahn ketin kesilehkinuhk sapwellime tohnleng kan, pwe re en apwahpwalihuk wasa koaros me ke pahn kohla ie.

¹² Re pahn kolkinuhkada pehrail kan, pwe ke dehr dipekelekel nin takai kan.

¹³ Ke pahn sok pohn laion oh sineik kan, pohn laion kommwad oh sineik me pwoisin kan.

¹⁴ Koht ketin mahsanih, “I pahn komourala irail kan me kin poakohng ie oh I pahn sinsile irail kan me ese me ngehi iei KAUN-O.

¹⁵ Ni ar pahn likwerih ie, I pahn sapeng irail; ni ar pahn lelohng nan apwal, I pahn ieiang irail. I pahn kapitirailla oh kawauwihirailla.

¹⁶ I pahn katingihkin irail mour werei; oh I pahn komourirailla.”

92

Koulen Kapingy

- 1 Maing KAUN, ia uwen mwahu en ei kin patohwan wia ei kapingkalahngan ong komwi,
ei kin koul oh patohwan kawauwih komwi,
Koht Wasa Lapalahpie,
- 2 ei kin lohkiseli nimenseng koaros
sapwellimomwi limpoak poatopoaat,
oh nipwong sapwellimomwi loalopwoat,
- 3 iangahki ngilen selin nei keseng kan
oh ngilen arp.
- 4 Maing KAUN, wiepen nin limomwi manaman
akan kin kansenamwahwihiehla;
pwehki sapwellimomwi wiewia kan, I patohwan koulki ei peren.
- 5 Maing KAUN, ia uwen lapalap en wiepen nin limomwi kan!
Ia uwen loal en audepen kupwuromwien!
- 6 Met iei mehkot me aramas pweipwei men sohte kak ese;
aramas loalopwon sohte kak wehwehki:
- 7 aramas suwed kak keirda duwehte dihpw,
irail me kin wia me suwed kak paiamwahula;
ahpw re pahn kamwomwomwala douluhl,
- 8 pwehki komwi, Maing KAUN, me kaun lapalahpie kohkohahte.
- 9 Se patohwan ese me sapwellimomwi imwintihti kan pahn mehla,
oh aramas suwed kan koaros pahn lohdi.

- 10 Komw ketin kakehleiehda duwehte koupwul
lawalo men;
komw ketin kupwuramwahwihkinie peren
mwuledek.
- 11 I patohwanehr en ei imwintihti kan ar lohdi
oh rongehr en me suwed akan ar weriwer.
- 12 Me pwung kan pahn pweida mwahu duwehte
nih kan;
re pahn keirda duwehte sidar en Lapanon
kan.
- 13 Re rasehng tuhke kan me poadidi nan tehnpas
en KAUN-O,
me kin pweida mwahu nan Tehnpas en atail
Koht,
14 me kin wah mwahu ni ar mahlahr
oh kin mwomwen pwulopwulte oh kehlail
ahnsou koaros.
- 15 Met kin kasalehda me KAUN-O me pwung,
oh sohte kisin sapwung kis rehn silepeio.

93

Koht Nanmwarki

- 1 KAUN-O, iei nanmwarki.
E kin ketin kapwatkihda roson oh lingan.
Sampah tengedi nan dewe
oh sohte kak mwekid.
- 2 Maing KAUN, mwoalomwi me tengeteng sang
mahs kohdo lel met,
oh komw ketiketier mwohn tepin kawa.
- 3 Maing KAUN, kepin madau kan kin
ngiringirisek;
re kin ngiringirsengki ngihl laud.

- ⁴ KAUN-O me ketin kaunda nanleng,
 sapwellime manaman laud sang
 ngiringirisek en nan madau,
 pil kehlailasang iloak en madau kan.
- ⁵ Maing KAUN, sapwellimomwi kosonned akan
 me poatopoat,
 oh Tehnpasomwio me inenen sarawi,
 met oh pil kokkohlahte.

94

Koht Sounkopwung en Aramas Koaros

- ¹ Maing KAUN, komwi Koht men me kin ketin
 kaloke aramas;
 komw ketin kasalehda sapwellimomwi en-
 gieng!
- ² Komwi me sounkopwung en aramas koaros;
 komw ketida oh ketikihong me aklapalap
 akan dahme konehng irail!
- ³ Ia erein aramas suwed kan ar pahn nsense-
 namwahu?
 Maing KAUN, ia erein?
- ⁴ Ia erein me dipan kan ar pahn akalapalap
 oh akahksuweiki ar tiahk suwed kan?
- ⁵ Maing KAUN, re kin kauwehla sapwellimomwi
 aramas akan;
 re kin katoutouwihala irail kan me kisehn
 sapwellimomwi.
- ⁶ Re kin kemehla liohdi kan oh me sepwoupwou
 kan,
 oh kin kihsang mour en mehn liki kan me kin
 kousoan nan at wehi.

- 7 Re kin kahski dene, “KAUN-O sohte kin mahsanih kiht;
Koht en Israel sohte kin ketin tehk wasa.”
- 8 Kumwail nei aramas akan, ia duwe, kumwail meid loalopwon oh pweipwei?
Iahd kumwail pahn loalokongla?
- 9 Koht me ketikihong kitail salengatail kan—e ahpw sohte kak ketin karonge wasa?
Ih me ketikihong kitail masatail kan—e ahpw sohte kak mahsanih wasa?
- 10 Ih me kin ketin angiangih wehi kan—eri dah, e sohte pahn ketin kaloke irail?
Ih me kin wia sounpadahk en aramas koaros—eri dah, e sohte ketin kupwurokong?
- 11 KAUN-O ketin mwahngih dahme aramas akan kin medemedewe;
e kin mwahngih duwen mwahl en audepen nan kapehdirail kan.
- 12 Maing KAUN, ia uwen peren en aramas me komw kin ketin kaweid,
me komw kin ketin padahkihong sapwellimomwi kosonned!
- 13 Komw kin ketin kommoalehdi sang nan eh apwal
lao pwoahr loal kin weiweida mehn lidipiedi aramas suwed.
- 14 KAUN-O sohte pahn ketin kesehla sapwellime kan;
e sohte pahn ketin kesehla irail kan me kisehn sapwellime.

- 15 Pwuhng pahn pwurehng dierekda nan
mwoalen kopwung kan,
oh aramas pwung koaros pahn utung.
- 16 Ihs me uhda oh uhpalikin ie rehn aramas suwed
kan?
Ihs me iang ie uhwong irail kan me kin
wiahda me suwed?
- 17 Ma KAUN-O sohte ketin seweseiehda,
I uhdahn mwadangdilangehr rehn me
melahr akan.
- 18 I patohwan, “I pwupwudier”;
ahpw Maing KAUN, sapwellimomwi limpoak
poatpoat me koliehda.
- 19 Ni ahnsou me I kin pwunodada oh pahtoula,
komw kin ketin kansenamwahwihiehla oh
kapereniehda.
- 20 Komw sohte kin ketin kupwurki sounkopwung
mwersuwed kan,
me kin kamanahla kosonned sapahrek,
21 me kin wiahda koasoandi me uhwong ara-
mas mwahu
oh kin pangalahng mehla aramas akan me
sohte diparail.
- 22 Ahpw KAUN-O kin ketin doare ie;
ei Koht kin ketin sinsile ie.
- 23 E pahn ketin kalokehkin irail ar loallap suwed
oh ketin kamwomwirailla pwehki diparail
kan;
KAUN-O atail Koht pahn ketin kamwom-
wirailla.

95

Melkahkahn Kaping

- ¹ Kumwail patohdo, kitail kapinga KAUN-O!
 Kitail ngisingiski atail peren ong Koht me kin
 ketin sinsilei kitail!
- ² Kitail patohwanlahng atail kapingkalahngan
 mwohn silangi
 oh pereperen kokoulki koulen kaping.
- ³ Pwe KAUN-O, iei Koht manaman emen,
 nanmwarki manaman emen me kin ketiket
 pohngangin koht akan koaros.
- ⁴ E kin ketin kakaun sampah pokon,
 sang pahn kepin sampah lellahng pohn
 kumwen nahna kan.
- ⁵ E kin ketin kaunda madau me e ketin wiahda,
 iangahki sahpw koaros me pein ih ketin
 kapikada.
- ⁶ Kumwail patohdo, kitail poaridi oh pwongih
 Koht;
 kitail kelehpwikihdi mwohn KAUN-O, me
 ketin wieikitailda!
- ⁷ Pwe ih me atail Koht;
 kitail sapwellime aramas me e kin ketin ap-
 wahpwalih,
 sapwellime pelin sihpw me e kin ketin katun-
 goale.
- Kumwail rong dahme e mahsanih rahnwet:
- ⁸ “Kumwail dehr keptakaila, duwehte amwail
 pahpa kahlap ako nan Meripa,
 duwen irail rahno nan Massa en sapwtehno.

- 9 Mehnda ma re kilangehr ei doadoahk manaman
akan rehrazil,
a re kasongosongieier wasao.
- 10 Erein pahr pahisek I wie nsensuwed pahn ara-
mas pwuko.
I ahpw nda, 'Ia uwen arail soaloalopwoat!
Re kahng kapwaiada ei kosonned akan.'
- 11 I ahpw lingersingerkihda oh inoukihda ni
kehlail,
'Kumwail sohte mwahn pahn pedolong nan
sahpwo
wasa me I men kommoaleikumwaildiong
ie.' "

96

Koht Nanmwarki Lapalahpie (1 Kronikel 16.23-33)

- 1 Kumwail koulkihong KAUN-O apwoat koul kap-
wen!
Kumwail, tohn sampah pokon, kumwail
kouliong KAUN-O!
- 2 Kumwail kouliong KAUN-O, oh kapinga mware!
Kumwail lohkiseli rongamwahun
sapwellime komour rahn koaros.
- 3 Kumwail kalohki duwen sapwellime lingan ong
tohn wehi kan,
oh wiepen nin lime manaman akan en
lohkohng aramas koaros.
- 4 KAUN-O me lapalap oh konehng ale kaping la-
palahpie;

95:11: Nempé 14.20-23; Deud. 1.34-36; Ipru 4.3, 5; b Deud. 12.9-10.

- kitail uhdahn pahn lemmwiki laudsang koht
teikan koaros.
- ⁵ Koht en wehi teikan koaros, iei irail me dikedik
en eni,
a KAUN-O, iei ih me ketin kapikada nanleng
kan.
- ⁶ Lingan oh roson kin kapilpene;
manaman oh lingan kin kadirehla Tehnpese.
- ⁷ Tohn sampah koaros, kumwail kapinga KAUN-O;
kumwail kapinga sapwellime lingan oh man-
aman.
- ⁸ Kumwail kapinga lingan en mwaren KAUN-O;
kumwail patohwando amwail meirong oh
patohlong nan Tehnpese Sarawio.
- ⁹ Kumwail poaridi mwohn Me Sarawio, ni eh pahn
ketido;
tohn sampah koaros en rerrer mwohn
silangi!
- ¹⁰ Kumwail lohkihong wehi koaros: “KAUN-O, iei
nanmwarki men!
Sampah kin tengediong nan dewe, oh sohte
kak mwekid;
KAUN-O pahn ketin kadeingkihda aramas
koaros pwung.”
- ¹¹ Sampah oh lahng, kumwail en perenda!
Madau kan, oh audepahr koaros, kumwail
ngirisek;
- ¹² sahpw koaros, oh pil audepahr kan,
kumwail en perenda!
- Tuhke kan en nansapw pil pahn ngisingiski ar
peren

13 ni ahnsou me KAUN-O pahn ketidohn
 kaunda sampah.
 E pahn ketin kaunda tohn sampah
 ni mehleh oh pwuhng pahrek.

97

Koht Kaun Lapalahpie

- 1 KAUN-O me nanmwarki! Sampah, ke en nse-
 namwahu!
 Perenda, kumwail deke kan en nan madau!
- 2 Depwek oh rotorot mosul kin kapilpene ih;
 e kin ketin kaunda ni pwuhng oh mehleh.
- 3 Kisiniei kin tieng mwowe
 oh kamwakamwasika sapwellime imwintihti
 kan me kapilpene.
- 4 Sapwellime lioal kin kamarainihada sampah;
 sampah kin kilang oh kin rerrerki.
- 5 Dohl akan kin peipeseng rasehng kirihns mwohn
 silangin KAUN-O,
 mwohn silangin Kaunen sampah pokon.
- 6 Nanleng kan kin lohkiseli sapwellime pwuhng,
 oh wehi koaros kin kilang sapwellime lingal-
 ing.
- 7 Irail koaros me kin pwongih dikedik en eni kan
 kin namenekla;
 oh koht akan koaros kin poaridi mwohn
 KAUN-O.
- 8 Maing KAUN, pwehki sapwellimomwi kopwung
 kan
 tohn Saion kan kin nsenamwahula,
 oh kahnimw en Suda kan kin perenda,

- 9 Maing KAUN, Wasa Lapalap, komwi me kin
kaunda sampah pokon;
komwi ketin lapalap sang koht akan koaros.
- 10 KAUN-O kin ketin loalloale irail kan me kin
kailongki me suwed;
e kin ketin sinsile mour en sapwellime ara-
mas akan;
e kin ketin kapitirailla sang pahn manaman
en aramas suwed kan.
- 11 Marain kin dakedaker pohn aramas pwung kan,
oh nsenamwahu pohn me mwahu kan.
- 12 Kumwail koaros me pwung kan, kumwail nse-
namwahula
pwehki wiepen nin limen KAUN-O!
Kumwail tamataman dahme Koht me sarawio
ketin wiadahr,
oh kapingkalahngankihong.

98

Koht me Kaunen Sampah Z

- 1 Kumwail koulki apwoat koul kapwen ong KAUN-
O;
e ketin wiadahr soahng kapwuriamwei kei!
Sang ni pein sapwellime manaman oh roson
sarawi
e ketin powehdier.
- 2 KAUN-O ketin lohkidahr sapwellime powehdi;
e ketin kasalehiong wehi kan sapwellime
manaman en komour.
- 3 E ketin dadaurete sapwellime inou ong mehn
Israel kan

ni loalopwoat oh limpoak poatopaat ong irail.
 Aramas koaros wasa koaros udiahlehr manaman
 en powehdi en atail Koht.

⁴ Kumwail koaros tohn sampah, kumwail koulki
 koulen peren ong KAUN-O;
 kumwail kapingahki amwail koul kan oh
 ngisingiski amwail peren!

⁵ Kumwail koul kapikapinga KAUN-O!
 Kumwail kesengki noumwail arp kan!

⁶ Kumwail peuk sowi oh koronida kan,
 oh ngisingiski amwail peren ong KAUN-O,
 atail nanmwarki.

⁷ A kumwail, sehd oh audepe kan koaros, kumwail
 pwungidekda;
 sampah oh towe kan koaros, kumwail kokoul!

⁸ Kumwail pillap akan, kumwail lopwolopw;
 kumwail dohl kan, kumwail iang koul
 pereperen mwohn KAUN-O,

⁹ pwehki e ketiket kodohng kaunda sampah.

E pahn ketin kaunda tohn sampah
 ni mehleh oh pwuhng pahrek.

99

Koht Nanmwarki Lapalahpie

¹ KAUN-O iei nanmwarki,
 eri aramas akan kin rerrerki ar masak.
 E ket nan mwoale pohnangin kerup kan,
 sampah ahpw wie rerrerki.

² KAUN-O nan Saion me manaman;
 e ketin lapalap sang wehi koaruhsie.

- ³ Aramas koaros pahn kin kapinga lapalap oh
lingan en mware.
Ih me sarawihe!
- ⁴ Maing nanmwarki lapalap, komw kin ketin
poakohng dahme pwung;
komw ketin koasoanehdi mour en pwuhng
nan wehin Israel;
komw ketikidohr pwuhng oh pahrek.
- ⁵ Kapinga KAUN-O atail Koht
oh kaudok mwohn mwoale!
Ih me Sarawihe!
- ⁶ Moses oh Aaron iei sapwellime samworo,
oh Samuel iei ih emen me kin kapakapohng;
irail kin likweriong KAUN-O, e ahpw kin ketin
sapeng irail.
- ⁷ E ketin mahseniong irail sang nan uhren dep-
weko;
re kapwaiadahr kosonned oh koasoandi kan
me e ketikihong irail.
- ⁸ Maing KAUN, at Koht, komw ketin sapengehr
sapwellimomwi aramas akan;
komw ketin kasalehiong irail me komwi Koht
emen me kin kupwurmahk,
mehnda ma komw kin ketin kalokehkin irail
diparail kan.
- ⁹ Kapinga KAUN-O atail Koht
oh kaudok pohn sapwellime dohl sarawio! a
KAUN-O atail Koht me sarawihe.

100*Melkahkahn Kaping^b*

- ¹ Tohn sampah koaros, kumwail kokouliong
KAUN-O!
- ² Kumwail pereperen kaudokiong KAUN-O
oh patohdo mwohn silangi ngisingiski
amwail koul!
- ³ Dehr manokehla me KAUN-O, iei ih Koht.
Ih me ketin wiekitailda, oh ih me kin sap-
wellimankin kitail;
kitail me sapwellime aramas, kitail me sap-
wellime pelin sihpw.
- ⁴ Kumwail pedokihlong nan kelen Tehnpaso
amwail koulén kaping;
kumwail patohlong nan sapwellime mwoahl
sarawi ni kapingkalahngan.
Kumwail patohwanohng amwail
kapingkalahngan oh kapikapinga.
- ⁵ KAUN-O me kalahngan;
sapwellime limpoak kin poatopoaete
oh e kin ketin dadaurete sapwellime loalop-
woat kohkohlahte.

101*Sapwellimen Nanmwarki Inou^c*

b **100::** TITLE NI MAHSEN EN IPRU: Melkahkahn
kapingkalahngan. **100:5:** 1 Kron. 16.34; 2 Kron. 5.13;
7.3; Esra 3.11; Mel. 106.1; 107.1; 118.1; 136.1; Ser. 33.11. **C** **101::**
TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

- ¹ I pahn patohwan koulki duwen kupwur loalopwoat oh pwung,
 Maing KAUN, I pahn patohwan koulkihong komwi.
- ² I pahn idawehn mour mwakelekel.
 Iahd me komwi pahn ketido rehi?
- I pahn weweid nan mour mwakelekel nan imwei
³ oh sohte mweidohng me suwed en kin wiawi.
- I kin kailongki wiewiahn irail kan me kin sohpaisang Koht;
 I sohte pahn iang irail.
- ⁴ I sohte pahn duwehte aramas likamw akan
 oh I sohte pahn patehng aramas suwed kan.
- ⁵ I pahn kin katokehdi mehmen
 me kin mwengimwengininginki suwed en meteikan;
 I sohte pahn iang aramas emen
 me aklapalap oh pohnmwahso.
- ⁶ I pahn kin pwungki irail kan me kin loalopwoatohng Koht
 oh mweidohng re en kin iang ie mihmi ni imweio.
 Irail kan me uhdahn mehleh
 iei irail me pahn mweimweiong en kin papah ie.
- ⁷ Sohte aramas likamw pahn kin iang mihmi nan imweio;
 sohte aramas licksansalamwahu men pahn kak uh mwohi.
- ⁸ Rahn koaros I pahn kin kamwomwala

aramas suwed kan en nan sapwatailet;
 I pahn kalipehla aramas suwed koaros
 sang nan kahnimw en KAUN-O.

102

*Kapakap en Aramas Pwulopwul men nan eh
 Apwal*^d

- ¹Maing KAUN, komw ketin karonge ei kapakap,
 oh ketin karonge ei likwer en pek sawas!
- ²Ni ei mi nan apwal,
 komw dehr ketin sohpeisang ie!
 Komw ketin karonge ie,
 oh ketin sapeng ei likwer ni ahsou
 mwadang!
- ³Ei mour sosohralahr rasehng ediniei;
 paliwereiet mwasimwasik rasehng kisiniei.
- ⁴I mengidier duwelahr dihpw me mengilahr;
 solahr ei ineng en tungoale mehkot.
- ⁵I patohwan weiweirek laud;
 solahr mehkot ni paliwereiet ihte kiliette oh
 tih kat.
- ⁶I rasehngehr menpihr lawalo men nan
 sapwtehn,
 rasehng likoht emen nan mohn ihmw kan.
- ⁷I kin wonohn wie pepehd;
 I duwelahr menpihr men me kalakalapwuk
 pohn pwelengen ihmw.
- ⁸Ei inwintihti kan kin kepwkepweikengih ie sang
 nimenseng lel nipwong;

^d **102::** TITLE NI MAHSEN EN IPRU: Kapakap en aramas emen me tihwolahr nan eh lokolok oh kamwusohng KAUN-O eh kaulim kan koaros.

irail kan me kin lahlahwe ie kin keriahla aramas ni edei.

- 9-10 Pwehki omwi engieng mwuledek,
pehs me wialahr ei tungoal kisin mwenge,
oh pilenmesei kat doaloalahr nimei pihl.
Komw ketin pwekiedahr oh ketin keseielahr.
- 11 Ei mour rasehngehr mwete en soutik;
I duwelahr dihpw me mengidier.
- 12 Ahpw komwi, Maing KAUN, komwi me nanmwarki kohkohlahte;
dih koaros pahn kin tamataman komwi.
- 13 Komw pahn ketida oh ketin poakehla Saion;
e lelehr ahnsowo me komw pahn ketin kupwurehla;
eri ih ahnsou mwahwo met.
- 14 Sapwellimomwi ladu kan kin poakohng Saion,
mehnda ma e kamwomwomwlahr;
re uhdahn poakehla,
mehnda ma e rengkpesengehr.
- 15 Wehi kan pahn masak KAUN-O;
nanmwarki koaros en sampah pahn masak sapwellime manaman.
- 16 Ni ahnsou me KAUN-O pahn ketin onehda sapahl Saion,
e pahn ketin kasalehda sapwellime roson lapalap.
- 17 E pahn ketin karonge sapwellime aramas me lekdeklahr akan
oh karonge ar kapakap.

- 18 Ntingihediong dih kan me pahn kohdo mwuhr
dahme Koht ketin wiadahr,
pwe aramas akan me saikinte ipwidi re en
kapinga.
- 19 KAUN-O ketin mahsendihdo sang nan mwoale
sarawi wasa ile,
e ketin mahsendidohng sampah sang nan-
leng.
- 20 E ahpw ketin karongehda weirek en me sensel
kan
oh ketin kasaledekala me koasoandier en ka-
makamala kan.
- 21 Eri, mware pahn uhdahn lohkseli nan Saion,
oh kapingpe pahn wiawi nan Serusalem
22 ni ahsou me wehi kan oh nanmwarki kan
pahn pokompene
oh wia kaudok ong KAUN-O.
- 23 KAUN-O ketin kaluweteiehla ni ahsou me I wie
pwulopwulte;
e ketin kamwotehla ei mour.
- 24 Maing ei Koht, komw dehr ketikihsang ei mour
met
mwohn ei pahn likeilapala.
- Maing KAUN, komwi kin ketin ieias kohkohlahte.
25 Komw ketin kapikada sampah mahsie,
oh pein nin limomwi kan me ketin wiahda
nanleng.
- 26 Soahng pwukat pahn sohrala, a komwi pahn
duweduwehte;
re pahn meringla duwehte likou.
Komw pahn ketin keseiraila rasehng likou,

oh re pahn sohrala.

²⁷ Ahpw komwi pahn ketin duweduwehte,
oh sapwellimomwi ieias sohte pahn
imwisekla.

²⁸ At tungoal seri kan pahn mour meleilei
oh kadaudokarail kan pahn mour tengeteng,
pahn epwelpen nin limomwi kan.

103

Sapwellimen Koht Limpoak^e

¹ Ngeni, kapinga KAUN-O!
Ngeniet oh pil paliwereiet, kapinga mware
sarawi!

² Ngeni, kapinga KAUN-O,
oh dehr manokehla sapwellime kalahngan
lapalap.

³ E kin ketin mahkikihong ie dipei kan koaros,
oh kin ketin kamwahwihala ei soumwahu
kan koaros.

⁴ E kin ketin doareiesang nan sousou
oh kin ketin kupwuramwahwihkin ie
limpoak oh kalahngan.

⁵ E kin ketin kadirehkiniehla paiamwahu tohto,
pwe I en kin wie pwulopwulte oh kekehlail
duwehte ikel men.

⁶ KAUN-O, ie sounkopwung men me kin sewese
irail kan me toutoulahr,
oh ketikihongirail arail pwuhng.

⁷ E ketin kasalehiong Moses sapwellime koa-
soandi kan

^e 103:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit.

- oh mweidohng mehn Israel ko re en kilang
manaman en nin lime ko.
- ⁸ KAUN-O me kalahngan oh limpoak,
me kupwur kanengamah oh diren limpoak
poatopaat.
- ⁹ E sohte kin kapwung aramas ahsou koaros;
e sohte kin engieng kohkohlahte.
- ¹⁰ E sohte kin ketin kalokei kitail nin duwen me
konehng kitail;
e sohte kin dupukohng kitail duwen dipatail
kan oh atail sapwung kan.
- ¹¹ A duwen ileilehn lahng sang sampah,
ih duwen sapwellime limpoak lapalap ong
me kin wauneki.
- ¹² Duwen mesenleng oh kepinleng ara dohpeseng,
ih duwen eh kin ketin kadohwaneweisang
kitail dipatail kan.
- ¹³ Duwen sahm emen eh kin kadekohng nah seri
kan,
ih duwen KAUN-O eh kin ketin kupwurkalah-
ngan ong irail kan me kin wauneki.
- ¹⁴ Pwe e mwahngih dahme kitail wiawihkihda;
e pil ketin tamataman me kitail uhdahn
pwehl.
- ¹⁵ Atail mour kin rasehng reh kan.
Kitail kin kekeirda oh masalpeseng duwehte
wahn rohs en nanwel
- ¹⁶ me kisinieng kin ipirete, a e sohla mie—
oh sohte me kak pwurehng kilang.
- ¹⁷ A limpoak en KAUN-O ong irail me kin wauneki
kin duweduwehte kohkohlahte,

- oh sapwellime kupwuramwahu kin
 poatopootete erein dih koaros
 18 rehn irail kan me kin dadaurete sapwellime
 inou
 oh kin kapwaiada mehlel sapwellime
 kosonned akan.
- 19 KAUN-O ketin koasoanehdi mwoale nanleng;
 ih me nanmwarkien mehkoaros.
 20 Kumwail kapinga KAUN-O, kumwail tohnle
 kehlail oh manaman akan,
 me kin peikiong sapwellime kosonned akan,
 oh kin rongorong sapwellime mahsen kan!
 21 Kumwail kapinga KAUN-O, kumwail manaman
 koaros en nanleng,
 kumwail lidu kan me kin kapwaiada audepen
 nan kupwure!
 22 Kumwail wiepen nin lime kan koaros, kumwail
 kapinga KAUN-O
 wasa koaros me e kin ketin kakaun!
 Ngeni, kapinga KAUN-O!

104

Kaping ong Sounwiepen Mehkoaros

- 1 Ngeni, kapinga KAUN-O!
 Maing KAUN, ei Koht, ia uwen omwi lapalap!
 Komw kin ketin kapwatkihda roson oh lingan;
 2 marain kin dakedaker komwi.
 Komw ketin pahkpeseng nanleng duwehte imp-
 wal ehu,
 3 oh ketin kauwada tehnpasomwi powe pohn
 pihl kan. f

f 104:3: POHN PIHL KAN: Pihl kan me mi pohnangin depwek
 (tehk Sen 1.6-7.)

- Tehnwaromwi, iei depwek kan,
oh komw kin ketiketseli pohn kisinieng.
- 4 Komw kin ketin wiahki kisinieng sapwellimomwi meninkeder,
oh lioal sapwellimomwi ladu.
- 5 Komw ketin koasoanehdi teng sampah pohn poahsoane,
oh e sohte mwahn pahn mwekid kohkohlahte.
- 6 Komw ketin koaduhpwalkidier sampah pilen madau, duwehte likou puhp ehu,
pihl akan koaduhpwaldier kumwen nahna kan.
- 7 Ni omwi kin angiangih pihl akan, re kin pwilpeseng,
re pil kin pwilpeseng, ni ar kin rong ngilen omwi ruwes.
- 8 Re pwilisang pohn nahna kan ong nan wahu kan,
ong nan wasa kan me komw ketin kilehdiong irail.
- 9 Komw ahpw ketikihong irail irair ehu, me re sohte pahn daulih,
pwe re en dehr pwurehng koaduhpwalehdi sampah.
- 10 Komw kin ketin kakusada utuhnpihl en nan wahu kan,
oh pillap akan kin tangatang nanpwungen dohl akan.
- 11 Pihl pwukat me kin kanimpile mahn lawalo kan,
oh ahs lawalo kan kin niminim.

- 12 Menpihr kan kin wiahda pasarail
nan tuhke kan me karanih wasao, oh kin
kokoul ie.
- 13 Komw kin ketin kamwerehdi keteu pohn nahna
kan sang nanleng,
oh kin ketin kadirehkihla sampah
sapwellimomwi kapai kan.
- 14 Komw kin ketin kawosadahng kou dihpw,
oh ong aramas wahntuhke oh werentuhke,
pwe aramas en kin kakairada wahnsahpw,
15 oh kapwarehda wain mehn kaparanda nan
kapehde,
lehn olip mehn kansenamwahwihada,
oh pilawa mehn kakehlahda paliwere.
- 16 Sidar en Lapanon kan kin ale kelemwir mwahu
—
sapwellimen KAUN-O tuhke, me pein ih ketin
padokedi,
- 17 Menpihr kan kin wiahda pasarail nan rah kan,
oh kowelik kan kin kousoanla pohn kadoke.
- 18 Kuht lawalo kan kin kousoan pohn nahna ile
kan,
oh rak padser kan kin wiahki dewehr nan
peden paip akan.
- 19 Komw ketin wiahda maram pwe en kilelehdi
sounpwong kan;
ketipin ahpw kin ese ahsoun eh pahn kin
kihrla.
- 20 Komw ketin wiahda pwohng, oh ni ahsou en
rotorot
mahn lawalo kan koaros kin pwarada.

- 21 Laion pwulopwul kan kin weriwerseli ni ahnsou me re kin sasaikseli kanarail kisin mwenge,
raparapahki kanarail kisin mwenge me Koht ketin kaunopadahng irail.
- 22 Ketipin lao kin dakada, re kin pwurala oh wendi nan dewehr akan.
- 23 Aramas ahpw kin kohieiong nan sapwarail kan pwe re en doadoahk,
oh wia sapwasapw lel nin soutik.
- 24 Maing KAUN, ia uwen tohtohn wiepen nin limomwi kan!
Ia uwen omwi kupwurokong ni omwi ketin wieirailda!
Sampah inenen direkihla wiepen nin limomwi kan.
- 25 Pwe sapwellimomwi madau kan me inenen tehlap oh reirei,
wasa soangen mahn oh mwahmw koaros kin kousoan ie,
mwahmw laud oh pil mwahmw tikitik.
- 26 Sohpa kan kin seiseiloak pohn madau, wasa me Lepaiadan kin mwadomwadong ie,
mahn kamasepwehko me komwi ketin wiahda.
- 27 Koaruhsie kin koapworopworki komwi,
re kin koapworopworki me komw pahn ketin katungoale irail ni ahnsou me re kin anahne.
- 28 Komw kin ketikihong irail, oh re kin tungoale,

- komw kin ketin kammedkiniraila arail tun-
goal kisin mwenge kan.
- 29 Ni omwi kin ketin sohpeisang irail, re kin
masepwehkada;
ni omwi kin ketin katokehdi angin silangmwi
rehrail, re kin mehla,
oh pwurehng wiepwella.
- 30 A ni omwi kin ketikihong irail angin silangmwi,
re kin mourda;
komwi me kin ketikihong sampah mour
kapw.
- 31 Ligan en KAUN-O en poatopaatete
kohkohlahte!
En kin kupwurperenki wiepen nin lime kan!
- 32 Ni eh kin ketin mahsaniheki sampah silangi,
sampah kin rerada;
oh ni eh kin ketin sair nahna kan, re kin
ediedida.
- 33 I pahn kokouliong KAUN-O erein ei mour;
I pahn kin koul kapikapinga ei Koht erein ei
mour.
- 34 En ketin kupwurperenki ei koulet,
pwe e kin ketin kakansenamwahwih ie.
- 35 Me dipan akan en sohrasang sampah;
me suwed kan en sohla mie.

Ngeni, kapinga KAUN-O!
Kapinga KAUN-O!

105

*Koht oh Sapwellime Aramas akan
(1 Kronikel 16.8-22)*

- 1 Kumwail patohwan kapingkalahngan ong
KAUN-O;
kumwail kalohkiseli sapwellime roson lapalap,
oh kehsehki wehi kan wiepen nin lime kan.
- 2 Kumwail koul kapikapinga KAUN-O;
kumwail lohkiseli soahng kapwuriamwei
koaros me e ketin wiadahr.
- 3 Kumwail nsenamwahuki eh ketin sapwelli-
manikin kitail;
koaruhsie me kin kaudokiong en perenda.
- 4 Kumwail patohdo rapahki sawasepamwail rehn
KAUN-O;
oh kaudokiong ahnsou koaros.
- 5-6 Kumwail kadaudok en Eipraam, sapwellimen
KAUN-O ladu,
kumwail kadaudok en Seikop, aramaso me e
ketin pilada;
kumwail tamanda manaman kapwuriamwei kan
me Koht ketin wiahda
oh kopwung kan me e ketin wiadahr.
- 7 Iei ih, KAUN-O, me atail Koht;
sapwellime mahsen kan pahn kowohng sam-
pah koaros.
- 8 E pahn kin ketin dadaur sapwellime inou
kohkohlahte,
inou kan me e ketin wiadahr erein dih koaros,
- 9 inou me e ketin wiahiong Eipraam
oh inou me e ketin wiahiong Aisek.
- 10 KAUN-O ketin wiahiong Seikop inou ehu,
inou ehu me pahn poatopaat kohkohlahte.

- 11 E ketin mahsanih, “I pahn kihong uhk wehin
Kenan;
e pahn wiahla uhdahn omw sohso.”
- 12 Sapwellimen Koht aramas akan me malaulau,
re wia aramas en liki kei nan Kenan.
- 13 Re ahpw kakahnseli sang nan ehuh sahpw ko-
lahng nan ehuh,
sang nan ehuh wehi kolahng nan ehuh.
- 14 Ahpw KAUN-O sohte ketin mweidohng emen en
wiakauwe irail;
oh e ketin kaloke nanmwarki kan pwehki
irail.
- 15 E ketin mahsanih, “Kumwail dehr sair ei ladu
pilipil pwukat;
kumwail dehr wia mehkot suwed ong nei
soukohp akan.”
- 16 KAUN-O ketin kadarodohng pohn sapwarail
lehk lapalap
oh ketikihsang irail arail tungoal akan koaros.
- 17 Ahpw e ketin kadarala mwohrail Sosep,
me netla nin duwen ladu men.
- 18 Neh kan eri lipwalipwkihla sahl kehlail kei, me
pirapiriong,
oh selmete pwoat pirapiriong nin tepinwere,
19 e lao pweida me e kohpadahro.
- Mahsen en KAUN-O eri dehdehda pwe ih me
pwung.
- 20 Nanmwarkien Isip eri ketikihsang Sosep nan
imweteng;

105:14: Sen. 20.3-7. **105:16:** Sen. 41.53-57. **105:17:** Sen. 37.28; 45.5. **105:18:** Sen. 39.20—40.23.

- kaunen wehi kan eri kasaledekla.
 21 E ahpw ketin kasapwiladahng Sosep sounko-
 hwa lapalap en tehnpese
 oh kaunen sapwellime wehi pokon,
 22 me ahneki manaman koaros pohn sap-
 wellimen nanmwarki soumas akan
 oh pwungen kaweid ong sapwellime
 sounkaweid kan.
- 23 Seikop eri soulahng Isip
 oh kousoanla nan sahpwo.
- 24 KAUN-O ahpw ketin kangederehla sapwellime
 aramas akan
 oh ketin koasoanehdi pwe re en kehlail sang
 ar imwintihti kan.
- 25 E ahpw ketin wekidala kapehd en mehn Isip ko
 pwe re en kailongkihla sapwellime aramas
 akan
 oh kin widiwidinge sapwellime ladu kan.
- 26 KAUN-O eri ketin poaronehla sapwellime ladu
 Moses,
 oh Aaron, me e ketin pilada.
- 27 Ira eri wiahda sapwellimen Koht wiewia la-
 palap ekei
 oh manaman kapwuriamwei kei nan Isip.
- 28 KAUN-O ketin kadaridiong rotorot mosul pohn
 sahpwo,
 ahpw mehn Isip ko sohte peikiong
 sapwellime mahsen kan.
- 29 E ketin kawekiong ni nta pilen ar pillap akan

105:20: Sen. 41.14. **105:21:** Sen. 41.39-41. **105:23:** Sen.
 46.6; b Sen. 47.11. **105:24:** Eks. 1.7-14. **105:26:** Eks.
 3.1—4.17. **105:28:** Eks. 10.21-23.

- oh kemehla mwahmw en nan pillap ako
koaros.
- 30 Sapwarailo inenen direkihla kairu kan;
pil iangahki tehnpas en nanmwarkio.
- 31 Koht ketin mahsente, a mwutumwut en loahng
oh amwise
pa audehla sahpwo pwon.
- 32 E ketin kadaridiong pohn sahpwo keteu aihs
takai oh lioal,
wiliandi keteu;
- 33 e ketin kamwomwala arail wahn wain oh tuhke
pik kan
oh ketin karaukehdi tuhke koaros.
- 34 E ketin mahsente, a loukust kan pa pipihrpene,
uwen tohto ieu me sohte kak wadawad;
- 35 re ahpw kangala dihpw koaros en sahpwo;
oh wahntuhke koaros.
- 36 E ketin kemehla mesenih koaros en sahpwo
mesenihen peneinei koaros en Isip.
- 37 KAUN-O eri ketin kahluwaiei mehn Israel ko
sang Isip;
re wisik silper oh kohl,
irail koaros kehlail, sohte me soumwahu.
- 38 Mehn Isip ko perenkihda ar mweselda,
pwehki ar kin masak irail.
- 39 E ketin kipehkipeseng pelien depwek pali pohn
sapwellime aramas ako
oh ketikihong irail kisiniei pwe en kama-
rainih irail nipwong.

105:29: Eks. 7.17-21. **105:30:** Eks. 8.1-6. **105:31:** Eks.
8.20-24; b Eks. 8.16-17. **105:32:** Eks. 9.22-25. **105:34:** Eks.
10.12-15. **105:36:** Eks. 12.29. **105:37:** Eks. 12.33-36.
105:39: Eks. 13.21-22.

- 40 Re peki, a e ketin kadarodohng irail kulu g kei,
oh ketin kamedkinirailla kisin saken nanleng.
- 41 E ketin ritingada paipalapo, a pihl pa
kusieisang,
oh pwilipwillahng nan sapwtehn duwehte
pillap pwoat.
- 42 E ketin kupwukupwurehte sapwellime inou
sarawi
ong Eipraam, sapwellime ladu.
- 43 Eri, e ketin kahluwaiei sapwellime aramas
pilpil kan,
me kokoul oh ngisingiski ar peren.
- 44 E ahpw ketikihong irail sapwen mehn liki kan,
oh ketin mweidohng pwe re en sapwenikihla,
- 45 pwe re en kin peikiong sapwellime kosonned
akan
oh kapwaiada sapwelime mahsen kan.

Kapinga KAUN-O!

106

Sapwellimen KAUN-O Kupwur Mwahu ong Sapwellime Aramas akan

¹ Kapinga KAUN-O!

Kumwail kapingkalahngan ong KAUN-O, pwehki
eh kupwur mwahu;
sapwellime limpoak me poatopoa.

g **105:40:** KULU: Tehk mahlen nan Eks. 16.13. **105:40:** Eks. 16.2-15. **105:41:** Eks. 17.1-7; Nempé 20.2-13. **105:44:** Sos. 11.16-23. **106:1:** 1 Kron. 16.34; 2 Kron. 5.13; 7.3; Esra 3.11; Mel. 100.5; 107.1; 118.1; 136.1; Ser. 33.11.

- ² Ihs me kak wehkada soahng kapwuriamwei kan
 koaros me e ketin wiadahr?
 Ihs me kak kapinga nin duwen me konehng?
- ³ Meid pai irail kan me kin peikiong sapwellime
 kosonned akan,
 me kin kapwaiada dahme pwung ahsou
 koaros.
- ⁴ Maing KAUN, komw ketin taman ie ni ahsou
 me komw kin ketin sewese sapwellimomwi
 aramas akan;
 komw ketin iangahkin ie ni omwi pahn ko-
 mouriraila.
- ⁵ Komw ketin mweidohng ie I en udiahl pa-
 iamwahu en sapwellimomwi aramas akan
 oh iang ahneki peren en sapwellimomwi
 wehi,
 ni kalingan kansenamwahu en irail ko me
 komw sapwellimanki.
- ⁶ Se dipadahr duwehte at pahpa kalap ako;
 se suwedlahr oh sapwungalahr mehleh.
- ⁷ At pahpa kahlap ako nan Isip sohte wehwehki
 wiepen nin limen Koht kapwuriamwei kan;
 re manokehla uwen tohtohn pak me e ketin
 kasalehiong irail sapwellime limpoak,
 re ahpw kahngohdiong Wasa Lapalap ni Sehd
 Weitahtao.
- ⁸ E ahpw ketin kapitiraila nin duwen me e ketin
 inoukihong irail,
 pwehn kasalehiong irail sapwellime roson la-
 palap.
- ⁹ E ketin ruwese Sehd Weitahtao,

- a ni ahnsowohte e ngalangalada;
 e ahpw ketin kahre sapwellime aramas akan
 pohn ngalangalo.
- 10 E ketin doaireirailla sang me kin kailongkin irail;
 e ketin kapitirailla sang ar imwintihti kan.
- 11 Ahpw pihlo kaduhala ar imwintihti kan;
 sohte emen rehrail pitla.
- 12 Iei me sapwellime aramas akan kamehlelekihla
 sapwellime inou kan
 oh koulki koulou kaping ong ih.
- 13 Re ahpw mwadangete manokehla dahme e
 ketin wiadahro
 oh re sohte awih re en rong sapwellime
 kaweid.
- 14 Re dipada nan ar ngoangkihte ahneki dipwisou
 nan sapwtehno
 oh re ahpw kasongosong Koht;
- 15 ih eri ketikihong irail dahme re patohwan peki,
 e ahpw pil ketin kadarodohng irail
 soumwahu suwed ehu.
- 16 Nan sapwtehno re peirinkihda Moses
 oh Aaron, sapwellimen KAUN-O ladu
 sarawio.
- 17 Iei me sampah sarahkipeseng oh kedellahla
 Dadan;
 Apiram oh a peneinei ahpw pil serpweldi;
- 18 kisiniei mwerediong pohn ienge ko
 oh kamwasikahla aramas suwed pwuko.

- 19 Re wiahkihda kohl koupwul men ni nahna
 Sainai
 oh kaudokiong dikedik en enio;
- 20 re kawilianki lingan en Koht
 mwomwen mahn emen me kin kang dihpw.
- 21 Re manokehla Koht me ketin kepitkinirailla
 manaman lapalap akan en nin lime nan Isip.
- 22 Ia uwen kapwuriamwei en soahng kan me e
 ketin wiahda wasao!
 Ia uwen kapwuriamwei en soahng kan nan
 Sehđ Weitahtao!
- 23 Ni ahnsou me Koht mahsanih me e pahn ketin
 kamwomwala sapwellime aramas ako,
 sapwellime ladu pilipildahro, Moses, pato-
 hwanda eh tungoal tomw reh,
 pwe sapwellimen Koht engieng en dehr
 kauweirailla.
- 24 Re ahpw soikala sahpw kaselelo,
 pwehki ar sohte kamehlele inou en Koht.
- 25 Re ahpw mihmihte nan imwarail impwal kan
 oh lipilipahned
 oh sohte men rong KAUN-O.
- 26 Ih eri ketin kahukihla
 me e pahn ketin kemeirailla nan sapwtehno
- 27 oh ketin kamwarakpeseng kadaudokarail ko
 nanpwungen me rotorot akan,
 oh mweidohng re en mehla nan wehin liki
 kan.
- 28 Eri nan Peor, sapwellimen Koht aramas ako
 ahpw iang kaudokiong Paal

- oh iang tungoalehda mehn meirong ko me
meirongalahr ong koht akan me sohte
mour.
- 29 Soangen tiahk pwukat ahpw kahngiangihada
KAUN-O,
iei me soumwahu suwed ehu pwarada nan-
pwungarail.
- 30 Pineas eri uhdahte oh kaloke me dipada ko,
soumwahu suwedo ahpw tokedi.
- 31 Sang rahno kohla katamanpen ire wet ahpw kin
wiewiawi,
oh pahn kin wiawi kokkohlahte.
- 32 Ni pwarer en Meripa aramas ako ahpw kahn-
giangihada KAUN-O,
Moses eri pwukoahkihdi arail kahpwal ko.
- 33 Re inenen kansensuwedihada kowahlap
me kahrehiong eh koasoakoaso i oh sohte
uhdi oh medewe dahme eh koasoia.
- 34 Re sohte kemehla me rotorot akan,
duwen me KAUN-O ketin koasoanediong irail,
- 35 ahpw re kin pwoudikinirailda
oh iang wia ar tiahk rotorot kan.
- 36 Sapwellimen Koht aramas ako kin kaudokiong
dikedik en eni kan,
oh met kahrehda ar mwomwla.
- 37 Re kin mweidala pein nair pwutak oh serepein
kan
pwehn wia mehn meirong ong dikedik en eni
kan en Kenan.
- 38 Re kin kemehla seri me sohte dipe ko,

pwelen sahpwo ahpw kin saminkihla ka-
makamala pwukat.

- 39 Re kin saminkihla pein ar wiewia samin kan
oh kin soaloalopwoat ong Koht.
- 40 KAUN-O eri ketin engiengda pahn sapwellime
aramas ako;
oh ketin kalahdekinirailla.
- 41 E ketin mweidohng pwe re en mihla pahn man-
aman en me rotorot akan,
arail imwintihti kan uhd kauniraildahr.
- 42 Ar imwintihti kan katoutouwihiraillahr
oh re uhdahn milahr pahn arail manaman.
- 43 Pak tohto KAUN-O ketin kapitalla sapwellime
aramas ako,
re ahpw kin pilada pwe re en uhwong
oh kihrla douluhl nan dihp.
- 44 KAUN-O ahpw ketin karonge irail ni ar kin
likweriong
e ahpw kin ketin mahsanih arail apwal.
- 45 Pwehki irail, e ketin tamanda sapwellime inou,
oh pwehki sapwellime limpoak lapalap e kup-
wureirailla.
- 46 E ketin kupwurehda pwe irail kan me kaloke
irail
re en kin poakeirailla.
- 47 Maing KAUN, at Koht, komw ketin kapitkitala,
komw ketin kapwureikitodo sang nan wehi
kan,
pwe se en kin kapingkalahngan ong komwi
oh kapikapinga mwaromwi me sarawi.

48 Kapinga KAUN-O, Koht en Israel;
 kumwail kapinga met oh pil kohkohlahte!
 Koaruhsie en patohwan, “Amen!”

Kapinga KAUN-O!
Pwuhk kelimau

107

(Melkahka 107—150)

Kapingpen Kalahngan en Koht

- 1 “Kitail kapingkalahngan ong KAUN-O, pwehki ih
 me kalahngan;
 sawwellime limpoak kin poatopaatete!”
- 2 Kuwmail koaros me e ketin kamouralahr,
 kumwail pwurehng kapwurehiong mahsen
 en kapingkalahngan pwukat ong KAUN-O.
 E ketin kapitkumwaillahr sang amwail imwinti-
 hti kan
- 3 oh ketin kasapahlkumwaildo sang sapwen
 liki kan,
 sang ni mesenleng oh kepinleng, sang ni
 paliepeng oh palieir.
- 4 Ekei irail sansalongselier nan sawpwehn
 sohte kak diarada kahnimw ehu me re pahn
 kousoanla ie.
- 5 Nan ar duhpeklahr oh men nimpildahr
 e ahpw sohla ar koapworopwor.
- 6 Re ahpw likweriong KAUN-O sang nan ar apwal,
 e ahpw ketin doaireiraila sang nan ar lokolak
 kan.

107:1: 1 Kron. 16.34; 2 Kron. 5.13; 7.3; Esra 3.11; Mel. 100.5;
 106.1; 118.1; 136.1; Ser. 33.11.

- 7 E ketin kahluwa irail nan ahl inenen
ong nan kahnimw me re en kousoan ie.
- 8 Re uhdahn pahn kapinga KAUN-O pwehki sap-
wellime limpoak poatopaat,
oh manaman kapwuriamwei kan me e ketin
wiahiongirailehr.
- 9 E kin ketin kanimpilehda me men nimpildahr
akan
oh kin ketin katungoalehkihda kisin tungoal
mwahu me men mwengedahr akan.
- 10 Ekei mihmiher nan ar nsensuwed oh rotorot,
re senselki selmete oh wie lokolok,
- 11 pwehki ar kahngohdiong kosonned en Koht,
Wasa Lapalap,
oh soikeweisang rehrail sapwellime kaweid
kan.
- 12 Solahr angirail pwehki ar doadoahk laud;
re ahpw kin pwupwudi, oh sohte me men
sewese irail.
- 13 Re ahpw likweriong KAUN-O sang nan ar apwal,
e ahpw ketin doareiraila sang nan ar lokolok
kan.
- 14 E ahpw ketikinirailsang nan ar nsensuwed oh
rotorot,
oh ketin kamweidpeseng seliparail kan.
- 15 Re uhdahn pahn kapinga KAUN-O pwehki sap-
wellime limpoak poatopaat,
oh manaman kapwuriamwei kan me e ketin
wiahiongirailehr.
- 16 E kin ketin kauwehla wenihmw mete kan
oh ketin sukpeseng kateng metehn wenihmw
kan.

- 17 Ekei me pweipwei oh soumwahukihda diparail
kan
re ahpw wie lokolongki ar sapwung kan;
- 18 re kin men mwuski soangen kisin tungoal akan
oh re kereniong mehla.
- 19 Re ahpw likweriong KAUN-O sang nan ar apwal,
e ahpw ketin doaireirailla sang nan ar lokolok
kan.
- 20 E ketin kamwahwihkinirailla sapwellime mah-
sen
oh ketin kapitirailla sang nan sousou.
- 21 Re uhdahn pahn kapinga KAUN-O pwehki sap-
wellime limpoak poatopaat,
oh manaman kapwuriamwei kan me e ketin
wiahiongirailehr.
- 22 Re uhdahn pahn kasapahlkalahngankihong ar
meirong kan,
oh ngisingiski ar peren oh lohlohkiseli
wiepen nin lime kan.
- 23 Ekei kin dake sohp seiseiloakseli nan madau
kan,
raparapahkiseli arail mour.
- 24 Re udiahlehr dahme KAUN-O kak wia,
wiepen nin lime kapwuriamwei kan nan
madau.
- 25 E ketin mahsente, a iet melimel wiawiher,
oh kamwakidada iloak kan.
- 26 Sohp kan kin kepihrdahng nan wehwe
oh lekdekdiong nan kepin madau;
kapehdirail ahpw tikitingkihla duwen ar keper.
- 27 Re ahpw dipekelekel oh wasawasasseli,
likamwete aramas sakaula kei—
ar koahiek en nan madau sohla katepe.

- 28 Re ahpw likweriong KAUN-O sang nan ar apwal,
e ahpw ketin doareiraila sang nan ar lokolok
kan.
- 29 E ketin kamwelehdi wasa,
oh kameleileidi iloak kan.
- 30 Re ahpw nsenamwahukihla mwelehdi
madawo,
oh e ketin kahluwairailwohng ni wasa me re
seiseiloakwohng ie.
- 31 Re uhdahn pahn kapinga KAUN-O pwehki sap-
wellime limpoak poatopoa,
oh manaman kapwuriamwei kan me e ketin
wiahiongirailehr.
- 32 Re uhdahn pahn kalohki roson lapalap wet nan
pokon en aramas akan
oh kapinga mwohn wie kupwur en me mah
kan.
- 33 KAUN-O ketin kammadahda pillap akan
oh ketin katokehdi utuhnpihl kan pwe en
dehr pwilipwiliwei.
- 34 Oh sahpw kaselel kan e ketin wekidohng ni
sapwtehn en soahl
pwehki suwedlahn towe kan.
- 35 E ketin kawekala sapwtehn kan kawekiong ni
lehn pihl,
oh sahpw madekeng kan ni utuhnpihl.
- 36 E ahpw ketin mweidohng me duhpeklahr akan
re en kousoanla wasa ko,
re ahpw kauwada ie kahnimw ehu, pwe re en
kousoanla ie.
- 37 Re ahpw sapwasapwala ie oh koadoahkihada ie
ar mwetin wain

me kapwarehda wah mwahu tohto.

38 E ahpw ketin kupwuramwahwih sapwellime
 aramas ako, re ahpw kaparaparala
 kowahlap;
 oh e pil ketin kangederehla neirail mahn
 akan.

39 Ni sapwellimen Koht aramas ako ar lohdi oh
 sarohdi,
 pwehki apwal mwuledek oh kehnaudek,

40 e ketin kasalehda eh sohte ketin kupwurohki
 kupwur en sohpeidi ko me kahpwalihala
 sapwellime ko;
 iei me e ketin kupwurehda pwe re en
 kakahnseli nan sapwtehn, wasa me sohte
 ahl kin dierek ie.

41 Ih eri ketin kapitala me paisuwed akan sang nan
 ar apwal
 oh ketin kangederehla tohn arail peneinei
 duwehte pelinmen kei.

42 Me pwung kan kin kilang met, oh re kin nse-
 namwahukihla,
 a me suwed kan kin nennenlahte,
 sopeimwekid.

43 Me loalokong kan en medemedewe mepwukat;
 re en pil medemedewe sapwellimen KAUN-O
 limpoak poatopaat.

108

Kapakap en Peki Sawas en Uhwong Imwintihti

kan h

(Melkahka 57.7-11; 60.5-12)

- 1 Maing Koht, ni ei koapworopwor unsek,
I pahn koul oh kapinga komwi!
Ngeni, pirida!
- 2 Nei arp oh lair, kumwa pirda!
I pahn pangenda ketipin.
- 3 Maing KAUN, I pahn kasapahlkalahngan ong
komwi nanpwungen wehi kan.
I pahn kapinga komwi nanpwungen aramas
akan.
- 4 Sapwellimomwi limpoak poatopaat kipe wasa
koaros nanleng;
sapwellimomwi loalopwoat kin leldawohng
pahnlahng.
- 5 Maing Koht, komw ketin kasalehda
sapwellimomwi lapalap pahnlahng,
oh sapwellimomwi lingan wasa koaros nin
sampah.
- 6 Komw ketin komourkinkitala sapwellimomwi
manaman; komw ketin sapeng ei tungoal
kapakap,
pwe irail kan me komwi kin ketin loalloale re
en kapitipitla.
- 7 Koht ahpw ketin poahngok sang nan mwoale
sarawio, mahsanih,
“Ni manaman en powehdi I pahn pwalangpe-
seng Sekem
oh nehkpeseng Wahun Sukot rehn nei ara-
mas akan.

h 108.: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka; koul pwoat.

- 8 Kilead ngehi me uhdahn pahn ahneki, Manase pil duwehte;
 Epraim iei ei lisoarop en mahwen
 oh Suda ei sokon en nanmwarki.
- 9 Ahpw I pahn doadoahngki Mohap duwehte nei dahl en epwinek,
 I pahn kesehdiong pohn Edom ei suht,
 kilel en eh uhdahn ahi.
 I pahn kadekedengki ei powehdi mehn Pilis-
 dia kan.”
- 10 Maing Koht, ihs me pahn kahreielahng nan kahnimw kehlailo?
 Ihs me pahn kaluwaielahng Edom?
- 11 Ia duwe, mehlel me komw ketin soingkitalahr?
 Komw sohte pahn ketin iang kahluwa at tungoal karis kan?
- 12 Komw ketin sewesei kiht pelian at imwintihti kan;
 pwe sawas en aramas me mwahl oh soh-katepe.
- 13 Ma Koht pahn ketin iang kitail, kitail pahn powehdi;
 ih me pahn ketin kalowehdi at imwintihti kan.

109

Kaulim en Aramas emen me mi nan Apwalⁱ

- 1 Maing Koht, I patohwan kapinga komwi; komw dehr sohte ketin kasalehda kupwuromwi!
- 2 Aramas suwed oh likamw kei uhwongieier.
 Re kin kinesang ie likamw,

ⁱ 109:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

- 3 oh re kin koasoia kin ie mehkot suwed,
re uhwong ie ni so kahrepe.
- 4 Re kin uhwong ie, mehnda ma I poakepoake irail
oh kin kapakapkin irail.
- 5 Re kin dupungki me suwed ei wiewia mwahu
oh kailok ni ei kin poakohng irail.
- 6 Komw ketin pilada emen sounkopwung mwer-
suwed pwehn wia kopwung en ei imwinti-
htio,
oh mweidohng emen eh imwintihti kan en
wia sounkedipa.
- 7 En ale kopwung oh dierekda nan dihp;
eh kapakap en pil wiahla dihp toutou!
- 8 Eh mour en mwadang imwisekla;
oh emen tohrohr en sepwildahng nan dewe!
- 9 Nah seri kan en sepwoupwoula,
oh eh pwoud en liohdihla!
- 10 Nah seri kan en tangasang ni imwarail kan oh
wie pekipekseli naniel akan;
re en pil pekeussang nan ar wasa kan!
- 11 Me e pwaipwandohng kan en adihasang eh
dipwisou,
oh mehn keiru kan en kihsang wahn eh
doadoahk.
- 12 En dehr diar mehmen me pahn kadek ong
de apwalih nah seri sepwoupwou kan.
- 13 Kadaudoke kan koaruhsie en mehla,
oh sohte mehmen en tamataman ih erein dih
kan me pahn kohdo.
- 14 KAUN-O en ketin tamataman dipen eh pahpa
kahlap ako

- oh en dehr mahkikihong dipen ine kan.
15 KAUN-O en kin tamataman diparail kan ahsou
koaros,
oh irail en manoknokla douluhl!
- 16 Aramas meno sohte mwahn kin kolokol kadek
nan kapehde;
e kin kaloke oh kemehla
me semwehmwe, me paisuwed, oh me luwet
akan.
- 17 E kin mwahuki keriahla meteikan—eri pein ih
en riahla!
E kin kahng kapaiahda meteikan—eri sohte
mehmen pahn kapaiahda!
- 18 E ahnlahr keriahla aramas duwehte eh ahnlahr
pein likouda;
eh keria kan en pwurolong nan paliwere
rasehng pihl
oh lel nan tihn paliwere rasehng leh!
- 19 Eh keria kan en pwaindi paliwere rasehng likou
oh kapilpene rasehng kateng ahsou koaros!
- 20 Maing KAUN, komw ketin kaloke ei imwintihti
kan nin duwe met—
irail kan me kin kehrehng ie soahng suwed
pwukat!
- 21 Ahpw Maing KAUN, Wasa Lapalahpie, komw
ketin sewesei ie nin duwen me komw ketin
inoukidahr,
oh ketin kapitiehla pwehki kalahngan en sap-
wellimomwi limpoak.
- 22 Aramas semwehmwe men ngehi oh paisuwed;
mohngiongih tihwolahr kowahlap.
- 23 I nektehn sohrala rasehng mwetehn nin soutik;

I pipihrseli rasehng mensiek men.

24 Nan pwukiei kat luwetkilahr eh sohte ei tungoal
kisin mwenge;

kiliet oh tih katte me luhwehdi ni paliwereiet.

25 Ni aramas akan ar kin kilang ie, re kin kou-
ruhrkin ie;

re kin tuhtuwelengki ar kouruhr.

26 Maing KAUN ei Koht, komw ketin sewesei ie;
pwehki sapwellimomwi limpoak poatopaat,
komw ketin doareiehla!

27 Komw kehsehki ei imwintihti kan
me komwi me ketin doareiehla.

28 Mweinele re pahn kerieiehla, ahpw komwi
pahn ketin kupwuramwahwihiehla.

Me kin pwakipakih ie kan re en lohdi,
oh ngehi, sapwellimomwi ladu, en kin
pereperen.

29 Ei imwintihti kan en namenekla kowahlap;
oh re en mihla nan namenek rasehng ar
pwuhriong nan likou reirei.

30 I pahn wia ei kapingkalahngan ni ngihl laud ong
KAUN-O;

I pahn kapinga nan pokon en aramas akan,

31 pwehki eh ketin doarehla aramas semwehmwe
menet

oh kapitasang irail kan me kin kadeikada pwe
en kamakamala.

110

KAUN-O oh Sapwellime Nanmwarki me Pilipildahrj

¹ KAUN-O ketin mahsanihong ei kaun, nanmwarkio,
 “Komw ketidiong ni palimauniet
 I lao wiahkihda omwi imwintihti kan utupen
 aluweluwomwi kan.”

² KAUN-O pahn ketin katelapahla sapwellimomwi
 manaman en kaunda wehi pokon sang
 Saion.
 E mahsanih, “Komwi en kaunda
 sapwellimomwi imwintihti kan.”

³ Rahnen omwi mahweniong omwi imwintihti
 kan,
 sapwellimomwi aramas akan pil pahn iang
 mahweno.
 Sapwellimomwi mwahnakapw akan pahn pato-
 hdo rehmwi nin nahna sarawi kan,
 rasehng pwoaiken nimensehngie.

⁴ KAUN-O ketin inoukidahr kehlail, oh sohte pahn
 ketin koluhkihla:
 “Komwi pahn wiahla samworo sang met
 kohkohlahte
 nin duwen koasoandien samworo
 Melkisedek.”

⁵ Kaun-o kin ketiket ni palimaunomwien;

j **110::** TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka. **110:1:**
 Mad. 22.44; Mark 12.36; Luk 20.42-43; Wie. 2.34-35; 1 Kor. 15.25;
 Ep. 1.20-22; Kol. 3.1; Ipru 1.13; 8.1; 10.12-13. **110:4:** Ipru 5.6;
 6.20; 7.17,21.

- e pahn ketin kalowehdi nanmwarki kan ni
rahn me e pahn engiengda.
- ⁶ E pahn ketin kadeikada wehi kan
oh ketin kadirehkihla wasahn mahwen
kahlep en aramas akan;
e pahn ketin kalowehdi nanmwarki kan en
sampah pwon.
- ⁷ Nanmwarkio pahn ketin nimpil sang piletik en
ni keilenial,
oh ketin rosonkihda, e ahpw pahn ketin uh ni
rosen en powehdi.

111

Ong ni Kapingpen KAUN-O

- ¹ Kapinga KAUN-O!
- I pahn kasapahlkalahngan ong KAUN-O sang nan
kapehdi unsek
mwohn pokon en sapwellime aramas akan.
- ² Ia uwen kapwuriamwei en soahng kan me
KAUN-O kin ketin wia!
Koaros me kin perenkihda kin men we-
hwehkihla mehlel.
- ³ Sapwellime wiewia kan koaros kin diren wahu
oh roson;
sapwellime pwuhng me poatopoa.
- ⁴ KAUN-O sohte ketin mweidohng kitail
en manokehla sapwellime wiewia
kapwuriamwei kan;
ih me kupwur kadek oh kalahngan.
- ⁵ E kin ketikihda kisin tungoal ong irail kan me kin
wauneki;

- e sohte kak meliehla sapwellime inou.
- ⁶ E ketin kasalehiong sapwellime aramas akan
sapwellime manaman
ni eh ketikihong irail sapwen mehn liki kan.
- ⁷ E kin ketin loalopwoat oh pwung ni soahng
koaros me e kin ketin wia;
sapwellime kosonned kan sohte kin
wekidekla.
- ⁸ Re kin wie poadopoad kohkohlahte;
pwe re poahsoankihda mehleh oh pwung.
- ⁹ E ketin kasaledekla sapwellime aramas ako
oh ketin wiahiong irail inou poatopoa ehu.
Ih me sarawi oh manaman!
- ¹⁰ Elen loalokongla iei wauneki KAUN-O;
e kin ketin kupwurokong en wia kadeik
pwung ong irail kan me kin wauneki.
Kapingpe pahn wiewiawi kohkohlahte.

112

Paien Aramas Mwahu

- ¹ Kapinga KAUN-O!
- Meid pai aramas me kin wauneki KAUN-O,
me kin alehki eh peren sang ni eh kin kapwa-
iada sapwellime kosonned akan.
- ² Nein aramas mwahu seri kan pahn ahneki man-
aman nan sahpwo;
kadaudoke kan pahn ale kupwuramwahu.
- ³ Eh peneinei pahn paiamwahu oh kepwehpwe,
oh e pahn paiamwahu kohkohlahte.

- ⁴Marain kin dakerada rotorot ong aramas mwahu
 kan,
 ong irail kan me kalahngan, kadek, oh
 pwung.
⁵Meid pai aramas me kin kadek ni eh kin kihwei
 lohn,
 me kin wia eh doadoahk en netinet ni mehleh.
⁶Aramas mwahu sohte pahn sapwungala;
 e sohte pahn manokonokla kohkohlahte.
⁷E sohte kin masak rong rohng suwed akan;
 eh pwoson me kehlail, oh e kin likih KAUN-O.
⁸E sohte kin pwunod de masepwehk;
 e koapworpworki me e pahn kilang eh imwin-
 tihti kan ar pahn lohdi.
⁹E kin sapan ong me paisuwed akan,
 oh eh kadek kin duweduwehte;
 e pahn ahneki manaman oh wahun.
¹⁰Aramas suwed kan re kilang met oh lin-
 geringerkihda;
 re kangkakilkin irail ar kailok oh irail
 kohkohla;
 arail koapworopwor sohralahr kohkohlahte.

113

Kapingpen sapwellimen KAUN-O Kalahngan

¹Kapinga KAUN-O!

Kumwail sapwellimen KAUN-O ladu kan,
 kumwail kapinga mware!

²Kapingpen mware en wiawi,
 met oh pil kohkohlahte.

- ³ Sang palimese lel palikapi
kumwail kapinga mwaren KAUN-O!
- ⁴ KAUN-O kin ketin kakaun wehi kan koaruhsie;
sapwellime lingan sikdahla sang nanleng.
- ⁵ Sohte emen duwehte KAUN-O, atail Koht.
E kin ketiket powe wasa ileilehie,
⁶ ahpw kin ketin mahsendihdo
oh ireirong nanleng oh sampah.
- ⁷ E kin ketin pwekada me semwehmwe kan sang
nanpwel;
e kin ketin kasapwilada me paisuwedlahr
akan sang ar apwal
- ⁸ oh kin ketin wiahkinirailla werek en me lapalap
akan,
me lapalap en sapwellime aramas akan.
- ⁹ E kin ketin kawauwihala lih depwen kan nan
imwarail kan;
oh kapaiahkin irail seri.

Kapinga KAUN-O!

114

Melkahkahn Pahsohpa

- ¹ Ni ahnsou me mehn Israel mweselsang Isip,
kadaudok en Seikop kan mweselsang sapwen
likio,
- ² Suda wiahla sapwellimen KAUN-O aramas
sarawi kei,
Israel wiahla sapwellime.
- ³ Sehd Weitahtao kilangadahte oh tangdoai;

- Pillap Sordan tokedihsang eh pwilipwilwei.
⁴ Nahna kan mwusimwusikek rasehng kuht kei;
 dohl akan lusulusseli duwehte sihmpwul kei.
- ⁵ Sehd? Dahme ke tangkidoaui?
 Ah kowe Sordan, dahme ke pweiengkihdi
 sohla pwilipwilwei?
- ⁶ Kumwail nahna kan, dahme kumwail
 mwusimwusikengki duwehte kuht kei?
 Oh kumwail dohl kan, dahme kumwail lusu-
 luskiseli duwehte sihmpwul kei?
- ⁷ Kowe, sampah, ke en rerrada ni KAUN-O eh pahn
 ketido,
 ke en rerrada mwohn silangin Koht en
 Seikop,
- ⁸ me kin ketin wekidohng takai kan ni pwarer en
 pihl
 oh paip akan ni kahng en pihl.

115

Koht Mehlel Metehmen

- ¹ Maing KAUN, lingan uhdahn pahn kowohng
 komwihte,
 e pahn kowohng komwihte, a kaidehk ong
 kiht,
 pwehki sapwellimomwi limpoak poatopoaat
 oh loalopwoat.
- ² Dahme tohn wehi teikan kin idengki reht,
 “Ia amwail Kohten?”
- ³ Atail Koht kin ketiket nanleng;

114:3: Eks. 14.21; b Sos. 3.16.
 20.2-13.

114:8: Eks. 17.1-7; Nempé

- e ketin wiewia mehkoaros me e kin ketin
kupwurki.
- ⁴ Arail koht akan me kin wiawihkihda silper oh
kohl,
re uhdahn wiepen pehn aramaste.
- ⁵ Mie ewerail, re ahpw sohte kak lokaia,
mie masarail, re ahpw sohte kak kilang wasa,
- ⁶ mie salengarail, re ahpw sohte kak rong wasa,
mie tumwarail, re ahpw sohte kak ned
mehkot.
- ⁷ Mie pehrail, re ahpw sohte kak doahke mehkot,
mie neh rail, re ahpw sohte kak alu;
sohte ngihl ehu kak kohda sang nan kapin-
wararail kan.
- ⁸ Me kin wiahda koht likamw pwukat, oh pil likih
irail
re en duwehla dikedik en eni kan me pein
irail wiadahr.
- ⁹ Kumwail aramas en Israel kan, kumwail likih
KAUN-O.
Ih me sawasapamwail, oh silepamwail.
- ¹⁰ Kumwail sapwellimen Koht samworo kan,
kumwail likih KAUN-O!
Ih me sawasepamwail, oh silepamwail.
- ¹¹ Kumwail koaros me kin kaudokiong KAUN-O,
kumwail likih.
Ih me sawasapamwail, oh silepamwail.
- ¹² KAUN-O kin ketin tamataman kitail oh e pahn
ketin kupwuramwahwih kitail;
e pahn ketin kupwuramwahwih aramas en
Israel kan

- oh pil sapwellimen Koht samworo koaros.
 13 E pahn ketin kupwuramwahwih koaros me kin
 wauneki ih,
 me lapalap oh pil me tikitik kan.
- 14 KAUN-O en ketin kupwurehkin kumwail seri—
 kumwail oh pil kadaudokamwail kan!
- 15 KAUN-O en ketin kupwuramwahwih kumwail,
 ih me ketin kapikada nanleng oh sampah.
- 16 KAUN-O kelehpw me ketin sapwellimaniki nan-
 leng,
 a sampah e ketikihong aramas akan.
- 17 Me mehlahr akan sohte kin kapinga KAUN-O,
 pil me kin kohdilahng nan sapwen me
 mehlahr akan sohte kin kapinga.
- 18 A kitail me momour kan, kitail pahn kap-
 ingkalahngan ong ih
 met oh pil kohkohlahte.

Kapinga KAUN-O!

116

*Kapingpen Koht sang Aramas emen me Pitsang
 Mehla*

- 1 I kin poakohng KAUN-O, pwehki eh kin ketin
 karonge ie;
 e kin ketin karonge ei kapakap akan.
- 2 E kin ketin karonge ie
 ahnsou koaros me I kin likweriong.
- 3 Keper en mehla kapiliepenehr,
 kamasepwehk en sousou lelohngieier;

masak oh pwunod kadireielahr.

⁴I ahpw likweriong KAUN-O, patohwan,
 “Maing KAUN, I peki rehmwi, komwi en ketin
 doareiehla!”

⁵KAUN-O me ketin kalahngan oh mwahu;
 atail Koht me diren kalahngan.

⁶KAUN-O kin ketin sinsile me paisuwedlahr akan;
 e ketin doareiehla, ni ei mihla nan wasa
 keper.

⁷Mohngiong, koapworopwor,
 pwe KAUN-O kasaledahr sapwellime kupwur
 mwahu ong ie.

⁸KAUN-O ketin doareiehla sang mehla;
 e ketin katokehdi pilen mesei kat
 oh ketin sileiehdi, pwe I en dehr lohdi.

⁹Eri, I kin weweid mwohn silangin KAUN-O
 nan sapwen me momour kan.

¹⁰Ei pwoson duweduwehte, mehnda ma I pato-
 hwan,
 “I mihmi nan apwal laud,”

¹¹pil nan ei masepwehk oh patohwan,
 “Sohte emen me I kak likih.”

¹²Dahme I kak meirongkihong KAUN-O
 dupuk en sapwellime kalahngan ong ie?

¹³I pahn patohwanohng KAUN-O, meirong en
 wain,
 pwe I en kapingkalahngankihong eh ketin
 doareiehla.

¹⁴Nan pokon en sapwellime aramas akan koaros
 I pahn patohwanohng dahme I inoukidahr.

- 15 Ia uwen toutoun kupwur en KAUN-O
ni emen sapwellime aramas akan eh kin
mehla!
- 16 Maing KAUN, sapwellimomwi ladu ngehi,
I kin papah komwi duwehte inei eh papah
komwiher.
Komw ketin doareielahr sang mehla.
- 17 I pahn meirongkihong komwi meirong en kap-
ingkalahngan
oh pil kapakapohng komwi.
- 18-19 I pahn patohwanohng komwi dahme I in-
oukidahr,
mwohn pokon en sapwellimomwi aramas
akan koaros,
nan mwoalomi nan Tehnpasomwi en
Serusalem,

Kapinga KAUN-O!

117

Ong ni Kapingpen KAUN-O

- 1 Kumwail wehi kan koaros, kumwail kapinga
KAUN-O!
Kumwail aramas koaros, kumwail kapinga!
- 2 Sapwellime limpoak ong kitail me kehlail,
oh sapwellime loalopwoat me poatopoot.

Kapinga KAUN-O!

118

Kapakap en Kapingkalahnganki Powehdi

- 1 Kumwail patohwanohng KAUN-O amwail
kapingkalahngan, pwehki ih me kupwur
mwahu,
oh sapwellime limpoak me poatopoa.
- 2 Mehn Israel kan en patohwan,
“Sapwellime limpoak me poatopoa.”
- 3 Sapwellimen Koht samworo kan en patohwan,
“Sapwellime limpoak me poatopoa.”
- 4 Koaros me kin kaudokiong en patohwan,
“Sapwellime limpoak me poatopoa.”
- 5 Nan ei apwal I ahpw likweriong KAUN-O;
e ahpw ketin sapeng ie, oh ketin kasaledeki-
hiehla.
- 6 KAUN-O ketin ieiang ie, I sohte pahn masak
mehkot;
dahme aramas kak wiahiong ie?
- 7 KAUN-O iei ih me kin ketin sewese ie,
oh I pahn kilang duwen ei imwintihti kan ar
pahn lohdi pahi.
- 8 Me mwahu en likih KAUN-O
sang koapworopworki aramas.
- 9 Me mwahu en likih KAUN-O
sang koapworopworki kaunen sampah kan.
- 10 Imwintihti ngeder kapiliepenehr;
ahpw sang ni manaman en KAUN-O I kam-
womwirailahr!
- 11 Re kapiliepene sang pali koaros;
ahpw sang ni manaman en KAUN-O I kam-
womwirailahr!
- 12 Re kapiliepene, rasehng mwuten loangalap,

- re ahpw mwiadang lulda, rasehng kapakap en
tuwi ieu;
ahpw sang ni manaman en KAUN-O I kam-
womwirailahr.
- 13 Re pelian ie ni kehlail, ngehi eri lohdiar,
ahpw KAUN-O ketin seweseiehda.
- 14 KAUN-O me ketikihong ie manaman oh kehlail;
ih me ketin doareielahr.
- 15 Kumwail rong kadekedek en powehdi sang nan
impwal en sapwellimen Koht aramas akan:
“Sapwellimen KAUN-O manaman lapalap me
wiadahr met!
- 16 Manaman en nin lime me kahrehiong kitail
en powehdi—
sapwellime manaman lapalap nan
mahwen!”
- 17 I sohte pahn mehla; ahpw I pahn momour
oh lohkiseli dahme KAUN-O ketin wiadahr.
- 18 E ketin kaloke ie mwuledok,
ahpw e sohte ketin mweidohng I en mehla.
- 19 Kumwail ritingadahng ie wenihmw kan en
Tehnpaso;
I en patohlong oh kapingkalahngan ong
KAUN-O!
- 20 Ih wenihmw en KAUN-O met;
me pwung kante me pahn pedolong.
- 21 I patohwan kapinga komwi, Maing KAUN,
pwehki omwi ketin karonge ie,

pwehki omwi ketikihong ie manaman en powehdi.

- 22 Takai me sounkou ihmw kan kesepwekelahr uhd wiahla takain pwukakeimw.
- 23 KAUN-O me ketin wiahda met; meid kapwuriamwei mehlel ong kitail.
- 24 Rahnwet iei rahnen KAUN-O eh ketin powehdi; kitail perenda, oh ngisingiski atail peren!
- 25 Komw ketin doareikitala, Maing KAUN, komw ketin doareikitala!
Maing KAUN, komw ketin kupwurei kiht pwe se en pweida!
- 26 Koht en ketin kupwuramwahwih me kin patohdo ni mwaren KAUN-O!
Sang ni Tehnpas en KAUN-O se patohwan kapaikumwailda.
- 27 KAUN-O, iei Koht; e ketin kupwur mwahu ong kitail.
Kumwail wahda tehnpaini kan oh tapihada sarawio
oh kapar kapil pei sarawio.
- 28 Komwi me ei Koht, oh I kin patohwanohng komwi ei kapingkalahngan;
I pahn lohkiseli sapwellimomwi roson lapalap.

118:22: Luk 20.17; Wie. 4.11; 1 Pit. 2.7. **118:22:** Mad. 21.42; Mark 12.10-11. **118:25:** Mad. 21.9; Mark 11.9; Sohn 12.13.
118:26: Mad. 21.9; 23.39; Mark 11.9; Luk 13.35; 19.38; Sohn 12.13.

- 29 Kumwail patohwan kapingkalahngan ong
KAUN-O, pwehki ih me kupwur mwahu,
oh sapwellime limpoak me poatopaat.

119

Kosonned en KAUN-O

- 1 Meid pai irail kan me ar mour mwakelekel,
me kin momour nin duwen kosonned en
KAUN-O.
- 2 Meid pai irail kan me kin kapwaiada sapwellime
kosonned kan,
oh kin peikiong ni kapehd unsek.
- 3 Re sohte mwahn kin wia me sapwung;
re kin weweid nan elen KAUN-O.
- 4 Maing KAUN, komw ketikidohngkihtehr sap-
wellimomwi kosonned kan
oh mahsanihong kiht se en peikiong ni loalop-
woat.
- 5 Ia uwen ei koapworopworki me I pahn loalop-
woat
en kolokol sapwellimomwi kaweid kan!
- 6 I sohte pahn namenekla
ma I pahn tehk mwahu sapwellimomwi
kosonned kan koaros.
- 7 I pahn kapinga komwi ni mohngiong
mwakelekel
ni ei pahn esehla pwung en sapwellimomwi
koasoandi kan.
- 8 I pahn kapwaiada sapwellimomwi kosonned
kan;
komw dehr ketin likidmelieiehla!

Kapwaiada Kosonned en KAUN-O

- 9 Ia duwen mwahnakapw men eh kak dadaur eh
mour mwakelekel?

- Eh pahn kin kapwaiada sapwellimomwi
kosonned kan.
- 10 I kin song en papah komwi ni mohngiong unsek;
komw dehr ketin mweidohng I en kauwehla
sapwellimomwi kosonned kan.
- 11 I kin kolokol sapwellimomwi kosonned nan
mohngiong
pwe I en dehr wia dihp ong komwi.
- 12 Maing KAUN, I kin kapinga komwi;
komw ketin padahkihong ie sapwellimomwi
ahl akan.
- 13 Sang ni aweiet I pahn pwurehng lohki
kosonned koaros me komw ketikidohr.
- 14 I kin perenki idawehn sapwellimomwi
kosonned kan
sang ei pahn ahneki dipwisou tohto.
- 15 I kin medemedewe sapwellimomwi kaweid
kan,
oh kasakasawih sapwellimomwi padahk kan.
- 16 I kin perenki sapwellimomwi kosonned kan;
I sohte pahn manokehla sapwellimomwi
mahsen kan.

Nsenamwahuki Kosonned en KAUN-O

- 17 Komw ketin kupwure ie, sapwellimomwi ladu
menet,
pwe I en kin momour oh kapwaiada sap-
wellimomwi padahk kan.
- 18 Komw ketin kapehdpeseng pwoaren mesei kat,
pwe I en kak udiahl
soahng kapwuriamwei kan nan
sapwellimomwi kosonnedo.
- 19 I pahn patopato nin sampah ahnsoute kis;

- komw dehr ekihsang ie sapwellimomwi
kosonned kan.
- 20 Mohngiongih tihwokilahr;
i men ese sapwellimomwi kadeik kan ahnsou
koaros.
- 21 Komw ketin angiangih me aklapalap akan;
me sohte kin kapwaiada sapwellimomwi
mahsen kan kin riahla.
- 22 Komw ketin kasaledekihiehla sang arail kep-
weikeng oh mwamwahlikin ie,
pwe I kapwaiadahr sapwellimomwi
kosonned kan.
- 23 Me lapalap akan kin ehupene oh wia ar koa-
soandi en uhwong ie,
a I pahn medemedewehte sapwellimomwi
padahk kan.
- 24 Sapwellimomwi kaweid kan me wia kaperen-
pei
oh kaweidpei.

Ngoangki Kapwaiada Kosonned en KAUN-O

- 25 I lohdiar oh wonohnehr nanpwel;
komw ketin kakehleiehda nin duwen omwi
ketin inoukidahr.
- 26 I wehkadahng komwi mehkoaros me I wiadahr,
oh komw ketin sapengieier;
komw ketin padahkihong ie sapwellimomwi
ahl akan.
- 27 Komw ketin sewese ie pwe I en wehwehki sap-
wellimomwi kosonned kan,
oh I pahn medemedewe duwen
sapwellimomwi padahk kapwuriamwei
kan.
- 28 I toutoukilahr nsensuwed;

- komw ketin kakehleiehda nin duwen omwi
ketin inoukidahr.
- 29 Komw dehr mweidohng I en weid nan ahl sap-
wung,
komw padahkihong ie sapwellimomwi
kosonnedo ni kupwurkalahngan.
- 30 I patohwan piladahr pwe I en peikiong komwi;
I tehk mwahwiher sapwellimomwi kadeik
kan.
- 31 Maing KAUN, I patohwan dadaurete
sapwellimomwi kaweid kan,
komw dehr ketin mweidohng I en
namenekla.
- 32 I pahn ngoangki peikiong sapwellimomwi mah-
sen kan,
pwehki komw pahn ketin kalaudehla ei
loalokong.

Kapakap en Peki Loalokong

- 33 Maing KAUN, komw ketin padahkihong ie we-
hwehn sapwellimomwi kosonned kan,
I ahpw pahn kapwaiada ahnsou koaros.
- 34 Komw ketin kawehwehiong ie sapwellimomwi
kosonned kan, oh I pahn kapwaiada;
I pahn kapwaiada ni mohngiong unsek.
- 35 Komw ketin kahluwa ie nan ahl en
sapwellimomwi kosonned kan
pwe iei met me I kin diarki ei nsenamwahu.
- 36 Komw ketikihong ie ineng en kapwaiada sap-
wellimomwi kosonned kan,
a kaidehk I en kepwehpwehla.
- 37 Komw kupure ie, pwe I en dehr ngoangki dip-
wisou mwahl akan;

komw kupwure ie, nin duwen me komwi
ketin inoukidahr.

38 Komw ketin kapwaiada sapwellimomwi inou
ong ie, sapwellimomwi ladu menet—
inowo me komwi ketin wiawihong irail kan
me peikiong komwi.

39 Komw ketin doareiesang kepweikeng kan me I
kin masak;
ia uwen kupwuriamwei en sapwellimomwi
kadeik kan!

40 I men kapwaiada sapwellimomwi mahsen kan;
komw ketikidohng ie mour kapw, pwe komwi
me pwung.

Likih Kosonned en KAUN-O

41 Maing KAUN, komw ketin kasalehiong ie duwen
omwi kupwur limpoak ong ie,
oh doareiehla nin duwen me komwi ketin
inoukidahr.

42 Eri I ahpw pahn kak sapeng irail kan me kin
kepweikengih ie
pwehki ei koapworopworki sapwellimomwi
mahsen.

43 Komw kupwure ie pwe I en kin lokaia mehlel
ahnsou koaros,
pwehki ei koapworopwor mihmi ni sap-
wellimomwi kadeik kan.

44 I pahn kapwaiada sapwellimomwi kosonned
ahnsou koaros,
met oh pil kohkohlahte.

45 I pahn weweidwei nan mour saledek,
pwehki ei kin nantihong kapwaiada sap-
wellimomwi padahk kan.

46 I pahn lohkihda sapwellimomwi koasoandi kan
mwohn nanmwarki kan,

oh I sohte pahn namenengki.

47 I kin diar peren ni ei kin kapwaiada sapwellimomwi mahsen kan,
pwehki ei kin kesempwalki.

48 I kin wauneki oh kesempwalki sapwellimomwi kosonned kan;
I pahn medemedewe sapwellimomwi kaweid kan.

Koapworopworki Kosonned en KAUN-O

49 Komw ketin tamanda inowo me komw ketin wiahiong ie, sapwellimomwi ladu menet;
e kahrehiong ie koapworopwor laud.

50 Mehnda ma I mi nan lokolok ahpw I nsenamwahu
pwehki sapwellimomwi inowo kakehleiedahr.

51 Me aklapalap akan kin mwamwahlikin ie, ahpw I sohte kin sohpeisang sapwellimomwi kosonned.

52 Maing KAUN, I kin tamanda sapwellimomwi kadeik en mahs ako,
eri ihme kin kansenamwahwihiehla.

53 I kin lingeringerkihda kowahlap, ei kin kilang aramas suwed akan ar kin kauwehla sapwellimomwi kosonned.

54 Sapwellimomwi mahsen kan wia audepen ei koul kan
nan ei mour mwotomwot nan sampah wet.

55 Maing KAUN, I kin tamankomwihda nipwong, oh I kin medemedewe duwen sapwellimomwi kosonnedo.

56 I kin diar ei nsenamwahu pwehki ei kapwaiada sapwellimomwi mahsen kan.

Poadidiong Kosonned en KAUN-O

- 57 Maing KAUN, komwihte me I kin anahne;
 I inoukihda me I pahn peikiong
 sapwellimomwi kosonned kan.
- 58 I patohwan peki rehmwi sang nan kapehdi
 unsek
 komwi ketin kupwure ie, nin duwen me
 komwi ketin inoukidahr!
- 59 I medemedewe duwen iren ei mour,
 I ahpw inoukihda me I pahn idawehn sap-
 wellimomwi kaweid kan.
- 60 I sohte pahn pwand, ahpw I pahn mwiadang
 kapwaiada sapwellimomwi mahsen kan.
- 61 Aramas suwed akan wiadahr arail mehn lidipih
 ie,
 ahpw I sohte manokehla sapwellimomwi
 kosonnedo.
- 62 I kin pwourda nin lukepen pwong
 pwe I en kin kapingahkin komwi
 sapwellimomwi kadeik pwung kan.
- 63 I kin kompoakepahniki irail koaros me kin pa-
 pah komwi,
 irail koaros me kin peikiong sapwellimomwi
 kosonned kan.
- 64 Maing KAUN, sampah direkihla sap-
 wellimomwi limpoak poatopoot;
 komw ketin padahkihong ie sapwellimomwi
 kosonned kan.

Kesempwal en Kosonned en KAUN-O

- 65 Maing KAUN, komw ketin kapwaiadahr sap-
 wellimomwi inou,
 oh kin ketin kupwur mwahu ong ie, sap-
 wellimomwi ladu menet.
- 66 Komw ketikihong ie loalokong oh erpit,

- pwe I kin likih sapwellimomwi mahsen kan.
 67 I kin sapwungala mwohn omwi ketin kaloke ie,
 a met I kin peikiong sapwellimomwi mahsen.
 68 Ia uwen omwi kupwur mwahu, ia uwen omwi
 kupwur kadek!
 Komw ketin padahkihong ie sapwellimomwi
 kosonned kan.
 69 Aramas aklapalap akan wiadahr likamw ekei
 duwen ngehi,
 ahpw sang nan mohngiongiet unsek I kin
 peikiong sapwellimomwi kaweid kan.
 70 Aramas pwukat sohte wehwehki,
 ahpw I kin diar kansenamwahupei nan sap-
 wellimomwi kosonnedo.
 71 Ei lokolok kan me mwahu ong ie,
 pwe e kamarainihiehda ni padahkpen sap-
 wellimomwi kosonned kan.
 72 I kesempwalki kosonnedo me komwi ketikihdo
 sang mwohni en sampah koaros.

Pwuhng en Kosonned en KAUN-O

- 73 Komwi me ketin wiaiehda, oh nekinekid ie
 mwahu;
 komw ketikihong ie loalokong, pwe I en es-
 ehla sapwellimomwi kosonned kan.
 74 Irail kan me kin waunekin komwi pahn nse-
 namwahu ni ar pahn kilang ie;
 pwehki ei likih sapwellimomwi inou.
 75 Maing KAUN, I patohwan ese me
 sapwellimomwi kadeik kan me pwung;
 oh komwi ketin kaloke ie pwehki omwi
 loalopwoat.
 76 Eri sapwellimomwi limpoak poatopoaat en
 kansenamwahwihiehla,

- nin duwen inowo me komw ketin wiahiong
ie, sapwellimomwi ladu menet.
- 77 Komw ketin kupwurkalahngan ong ie, I ahpw
pahn mourla
pwehki sapwellimomwi kosonned iei me
kaperenpei.
- 78 Me akalapalap akan en namenekla, pwehki ar
karaun likamw ong ie;
a ngehi, I pahn kin medemedewe
sapwellimomwi kaweid kan.
- 79 Irail kan me kin waunekin komwi, re en sohpei-
dohng ie—
irail kan me ese sapwellimomwi mahsen kan.
- 80 Komw kupwure pwe I en kapwaiada sap-
wellimomwi kosonned kan ni unsek
oh I en dehr namenengkihla ei lohdi.

Kapakap en Peki Komour

- 81 Maing KAUN, I weikengkilahr awiawih komwi
en komouriehla;
I likih mehlel sapwellimomwi mahsen.
- 82 Pwoaren mesei kat sohla kilangki wasa ei
kasikasik sapwellimomwi inowo,
I ahpw kin idek, “Iahd me komw pahn ketin
sewese ie?”
- 83 I rasehngehr ehd kilin mahn mering me pahn
lekdekla;
ahpw I sohte patohwan manokehla
sapwellimomwi mahsen kan.
- 84 Ia erein ahnsou me I pahn awiawih?
Iahd me komw pahn ketin kaloke irail kan me
pwakipwahkih ie?
- 85 Me aklapalap akan, me sohte kin kapwaiada
sapwellimomwi kosonned,

- weiradahr pwoahr kei pwe re en lidipihkin ie.
 86 Sapwellimomwi kosonned koaros me loalopwoat;
 aramas akan kin kalokehkin ie koasoi likamw
 —komw ketin sewese ie!
 87 Kerenieng re pahn kemeiehla,
 ahpw I sohte sohpeisang sapwellimomwi
 kosonned kan.
 88 Komw ketin kupwurehkin ie sapwellimomwi
 limpoak poatopaat,
 pwe I en kapwaiada sapwellimomwi
 kosonned kan.

Pwoson Kosonned en KAUN-O

- 89 Maing KAUN, sapwellimomwi mahsen pahn
 tengeteng kohkohlahte;
 e kin poatopaat nanleng.
 90 Sapwellimomwi loalopwoat pil kin poatopaat
 erein dih koaros;
 komw ketin koasoanehdi sampah nan dewe,
 oh e kin mihmihte.
 91 Mehkoaros kin mihmihte lel rahnwet pwehki
 sapwellimomwi kosonned kan,
 pwehki mehkoaros kin uhpah komwi.
 92 Ma ei peren sohte pwilisang ni sapwellimomwi
 kosonnedo,
 eri, I mehkilahr ei lokolok kan.
 93 I sohte pahn manokehla sapwellimomwi
 kaweid kan,
 pwehki kaweid pwukat me komwi ketin
 kolokolki ei mour.
 94 Sapwellimomwi ngehi —komw ketin
 doareiehla!
 I kin nantihong kapwaiada sapwellimomwi
 kosonned kan.

- 95 Aramas suwed kan kin awiawih pwe re en
kemeiehla,
ahpw I pahn kin medemedewe duwen sap-
wellimomwi kosonned kan.
- 96 I patohwan eseier duwen mehkoaros ar sohte
unsek;
ahpw sohte irepen sapwellimomwi
kosonnedo!

Poakohng Kosonned en KAUN-O

- 97 Ia uwen ei poakohng sapwellimomwi
kosonnedo!
I kin medemedewe sang nimenseng lel nip-
wong.
- 98 Sapwellimomwi kosonnedo kin ieiang ie ahn-
sou koaros
oh kin kahrehda ei loalokong sang ei imwin-
tihti.
- 99 I loalokong sang ei sounpadahk kan koaros,
pwehki ei kin medemedewe sapwellimomwi
kaweid kan.
- 100 I koahiek sang me mah kan,
pwehki ei kin kapwaiada sapwellimomwi
kosonned kan.
- 101 I kin kadohwansang ie soangen tiahk suwed
koaros,
pwehki ei kin ngoangki peikiong
sapwellimomwi mahsen.
- 102 I sohte seukautihong sapwellimomwi kaweid
kan,
pwehki pein komwi me ketin padahkihong ie.
- 103 Ia uwen mem en sapwellimomwi kaweid kan
—
e mem sang sukehn loangalap.

104 I kin loalokongkihla sapwellimomwi kosonned
kan,
ihme I kin kailongkihki soangen tiahk suwed
koaros.

Marain sang ni Kosonned en KAUN-O

105 Sapwellimomwi mahsen, iei serepei, mehn
kaweid ie,
oh kamarainpen elei kan.

106 I pahn kapwaiada ei inou
me I pahn kin peikiong sapwellimomwi
kaweid pwung kan.

107 Maing KAUN, ei lokolok kan me mwuledek;
komw ketin kolokol ei mour, nin duwen me
komwi ketin inoukidahr.

108 Maing KAUN, komw ketin kupwure ei kapakap
en kapingkalahngan,
oh ketin padahkihong ie sapwellimomwi
kosonned kan.

109 I kin men tounmeteikihla ei mour;
I saikinte manokehla sapwellimomwi
kosonnedo.

110 Aramas suwed kan kin lidipih ie,
ahpw I sohte sapeikiong sapwellimomwi
kosonnedo.

111 I pahn kolokol sapwellimomwi kosonned kan
kohkohlahte;
pwe iei kaperenpen mohngiong.

112 I patohwan koasoanedier nan kapehdi me I
pahn peikiong sapwellimomwi kosonned
kan
lao lel rahn me I pahn mehla.

Poadoarpatail nan Kosonned en KAUN-O

- 113 I kin kailongki irail kan me kin soaloalopwoa-
tohng komwi,
ahpw I wauneki sapwellimomwi kosonnedo.
- 114 Komwi me doarepei oh silepei,
I kin koapworopworki sapwellimomwi inou.
- 115 Kumwail me dipan akan, kumwail kohko-
hweisang ie.
I pahn kapwaiada kosonned kan en ei Koht.
- 116 Komwi ketin kakehleiehda, nin duwen omwi
ketin inoukidahr, I ahpw pahn mourla;
komwi dehr ketin mweidohng I en
namenekla nan ei koapworopwor.
- 117 Komwi ketin kolokol ie, I ahpw pahn nekinek
mwahu,
oh tehk mwahu sapwellimomwi kosonned
kan ahnsou koaros.
- 118 Komwi kin ketin soikala irail koaros me sohte
kin kapwaiada sapwellimomwi kosonned
kan,
pwe ar lamalam likamw akan sohte katepe.
- 119 Komwi kin ketin wiahki kihd aramas suwed
koaros,
ihme I kesempwalkihki sapwellimomwi
kaweid kan.
- 120 I masepwehk pwehki komwi,
I masepwehk kowahlap pwehki
sapwellimomwi kopwung.

Kapwaiada Kosonned en KAUN-O

- 121 I wiadahr dahme mwahu oh pwung;
komwi dehr ketin keseiehla pahn manaman
en ei imwintihti kan!
- 122 Komwi ketin inoukihda me komwi pahn ketin
sewese sapwellimomwi ladu;

- komwi dehr ketin mweidohng me aklapalap
akan en kaloke ie!
- 123 Pwoaren mesei kat sohla kilangki wasa ei
kasikasik sapwellimomwi sawas en ko-
mour,
komouro me komwi ketin inoukidahr.
- 124 Komw ketin mahsendohng ie nin duwen sap-
wellimomwi limpoak poatopoaat,
oh ketin padahkihong ie sapwellimomwi
kosonned kan.
- 125 Sapwellimomwi ladu ngehi; komwi ketin ka-
marainih ie,
pwe I en dehdehkihla sapwellimomwi
padahk kan.
- 126 Maing KAUN, ih ahnsou en sapwellimomwi
mwekid met,
pwehki aramas akan kauwelahr
sapwellimomwi kosonned.
- 127 I kesempwalki sapwellimomwi kosonned kan
sang kohl,
sang kohl me keieu kaselel.
- 128 Ihme kahrehda I idawehn sapwellimomwi
kaweid kan koaros,
oh kailongki ahl sapwung koaros.

Ineng en Kapwaiada Kosonned en KAUN-O

- 129 Sapwellimomwi padahk kan me inenen kase-
lel;
I kin kapwaiada nan mohngiong unsek.
- 130 Kawehwehpen sapwellimomwi padahk kan
kin kahrehda marain
oh kin ketikihdo erpit ong me soaloalokong
kan.
- 131 Nan ei inengiong sapwellimomwi mahsen kan

- eweiet kin sarapeseng oh wie esiesingek don-
dod.
- 132 Komwi ketin sohpeidohng ie oh kupwurkalah-
ngan ong ie
nin duwen me komwi kin ketin wiahiong irail
kan koaros me kin poakohng komwi.
- 133 Nin duwen me komwi ketin inoukidahr, komw
ketin kolokol ie pwe I en dehr pwupwudi;
komwi dehr ketin mweidohng suwed en
kaloweiehdi.
- 134 Komw ketin kapitiehla sang irail kan me
kalokaloke ie,
pwe I en kak kapwaiada sapwellimomwi
kosonned kan.
- 135 Komwi ketin kupwuramwahwihkin ie omwi
pahn ketin ieiang ie
oh ketin padahkihong ie sapwellimomwi
kosonned kan.
- 136 Pilen mesei kin keredi duwehte pillap ehu,
pwehki aramas akan ar sohte kin kapwaiada
sapwellimomwi kosonnedo.

Pwuhng Pahrek en Kosonned en KAUN-O

- 137 Maing KAUN, komwi me pwung,
oh sapwellimomwi kosonned kan me pwung.
- 138 Kosonned kan me komwi ketikihdo
me uhdahn pahrek oh pwung.
- 139 Ei lingeringer kin lullul loalei duwehte kisiniei,
pwehki ei imwintihti kan ar mwamwahliki
sapwellimomwi kosonned kan.
- 140 Ia uwen dehde en sapwellimomwi inowo!
Ia uwen ei kin poakohng!
- 141 Paliwereiet sohte kesempwal oh me samin,

- ahpw I sohte kin sohpeisang sapwellimomwi
padahk kan.
- 142 Sapwellimomwi pwung pahn poatopaat
kohkohlahte,
oh sapwellimomwi kosonnedo kin pwung
ahnsou koaros.
- 143 I direkilahr apwal oh pwunod,
ahpw sapwellimomwi kosonned kan kin
kahrehiong ie peren.
- 144 Sapwellimomwi kaweid kan kin pwung ahn-
sou koaros;
komwi ketikidohng ie wehwe, I ahpw pahn
kak momour.

Kapakap en Komourla

- 145 Sang nan mohngiong unsek I kin likweriong
komwi;
maing KAUN, komwi ketin sapeng ie oh I pahn
kapwaiada sapwellimomwi mahsen kan.
- 146 I patohwan likweriong komwi;
komwi ketin doareiehla I ahpw pahn kapwa-
iada sapwellimomwi kosonned kan.
- 147 Mwohn dakadahn ketipin I kin patohwan peki
sawas sang rehmwi;
I kin koapworopworki sapwellimomwi inou.
- 148 I kin pepehd pwohng ehu pwon,
pwe I en medemedewe sapwellimomwi
kaweid kan.
- 149 Maing KAUN, komwi ketin karonge ie, pwehki
sapwellimomwi limpoak me poatopaat,
komwi ketin kasalehiong ie sapwellimomwi
kalahngan, oh ketin komouriehla!
- 150 Aramas lemei kan me kin pwakipwakih ie
kerendohr,

irail kan me sohte mwahn kin kapwaiada
sapwellimomwi kosonned.

151 Ahpw maing KAUN, komwi ketiket limwahi,
oh sapwellimomwi mahsen koaros me
poatopaat.

152 Sangete mahs I dehdehki duwen
sapwellimomwi kaweid kan;
komwi ketin kupwuredahr en kin poatopaat
kohkohlahte.

Peki Sawas

153 Komwi ketin mahsanih ei lokolok, oh ketin
doareiehla,
pwehki ei sohte mwahn kin sohpeisang sap-
wellimomwi kosonnedo.

154 Komwi ketin uhpalihki ei pwung, oh ketin
kasaledekihiehla;
komwi ketin doareiehla, nin duwen me
komwi ketin inoukidahr.

155 Aramas suwed kan sohte pahn mourla,
pwehki ar sohte peikiong sapwellimomwi
kosonned kan.

156 Ahpw maing KAUN, sapwellimomwi limpoak
me lapalap;
komwi ketin kasalehda omwi kupwurkalah-
ngan oh ketin doareiehla!

157 Ei imwintihti oh me kin kalokaloke ie me
ngeder,
ahpw I sohte sohpeisang sapwellimomwi
kosonned kan.

158 Ni ei kin kilang sounpang aramas pwukat, I kin
direkihla nsensuwed,
pwehki ar sohte kin kapwaiada
sapwellimomwi kosonned kan.

- 159 Maing KAUN, komw ketin mahsanih uwen ei
kin poakohng sapwellimomwi kaweid kan.
Sapwellimomwi limpoak sohte kin
wekidekla, eri, komw ketin doareiehla!
- 160 Poahsoan en sapwellimomwi kosonned iei
mehlel,
oh sapwellimomwi kopwung kan me
poatopaat.

Loalopwoatohng Kosonned en KAUN-O

- 161 Me lapalap akan kin uhwong ie ni sohte
kahrepe,
ahpw I kin wauneki sapwellimomwi
kosonned.
- 162 Ia uwen ei peren pwehki sapwellimomwi inou
kan—
peren duwehte aramas me kin diar kepwe
kesempwal.
- 163 I kin kailongki oh tatki lokaia likamw koaros,
ahpw I kin kesempwalki sapwellimomwi
kosonned.
- 164 I kin kapingkalahngan ong komwi pak isuh
nan rahn ehu
pwehki pwung en sapwellimomwi kopwung
kan.
- 165 Irail kan me kin kesempwalki sapwellimomwi
kosonned kin ahneki saledek sang apwal,
oh sohte mehkot me kak kahrehiong arail
pahn pwupwudi.
- 166 Maing KAUN, I kasikasik sapwellimomwi ko-
mour,
oh I kin kapwaiada dahme komwi kin ketin
mahsanih.
- 167 I kin kapwaiada sapwellimomwi padahk kan;
I kin poakohng ni mohngiong unsek.

168 I kin peikiong sapwellimomwi kosonned kan
oh sapwellimomwi kaweid kan;
komwi kin ketin mahsanih mehkoaros me I
kin patohwan wia.

Kapakap en Peki Sawas

169 Maing KAUN, ei likwer en pek sawas en lelda-
wohng rehmwi!

Komwi ketikidohng ie dehdehki, nin duwen
me komwi ketin inoukidahr.

170 Komwi ketin karonge ei kapakap,
oh ketin doareiehla nin duwen
sapwellimomwi inowo!

171 I pahn kin kapikapinga komwi ahnsou koaros,
pwehki omwi ketin padahkihong ie sap-
wellimomwi kosoned kan.

172 I pahn koulki duwen sapwellimomwi
kosonnedo,
pwehki sapwellimomwi kosonned kan me
pwung.

173 Komwi kin ketin onopada ahnsou koaros pwe
komwi en ketin sewese ie,
pwehki ei kin idawehn sapwellimomwi
kosonned kan.

174 Maing KAUN, ia uwen ei kin anahne sap-
wellimomwi sawas en komour!
I kin diar nsenamwahu nan sapwellimomwi
kosonned.

175 Komwi ketikidohng ie mour, pwe I en kak
kapingahkin komwi;
sapwellimomwi kaweid kan en sewese ie.

176 I kin sansalongseli duwehte sihpw men me
salongalahr;
eri, komwi ketido rapahkin ie, sap-
wellimomwi ladu,

pwehki ei sohte kin sohpeisang
sapwellimomwi kosonned kan.

120

Kapakap en Peki Sawas

- ¹ Ni ei mihla nan apwal, I ahpw patohwan likwe-
riong KAUN-O,
e ahpw ketin sapeng ie.
- ² Maing KAUN, komw ketin doareiesang
aramas likamw oh widing kan.
- ³ Kumwail me likamw akan, dahme Koht pahn
ketin wiahiong kumwail?
Ia duwen eh pahn ketin kalokei kumwail?
- ⁴ Lokolok en arep keng sang sounpei men,
iangahki takai mwehl sang nan uhmw!
- ⁵ Ei koukousoan rehmwail me kansensuwed
rasehng ei keiru nan Mesek,
de rehn mehn Kedar^k kan.
- ⁶ Meid werei ei kousoanlahr
rehn aramas akan me kin kailongki mwehi
kapohl!
- ⁷ Ni ei kin patohwan ong irail duwen mwehi
kapohl,
re kin mwahuki mahwen.

121

KAUN-O, iei Silepatail

- ¹ I saradahng nahna kan;
ia wasa me sawasepei pahn kohdo sang ie?

^k **120:5:** MESEK...KEDAR: Səhpw doh riau, me dene towe kan kin kemehla aramas pwehki ar rotorot.

- ² Sawasepei pahn pwarodo sang rehn KAUN-O,
me ketin kapikada nanleng oh sampah.
- ³ E sohte pahn mweidohng ke en pwupwudi;
silepomw sohte kin ketin seimwokla.
- ⁴ Silepen Israel
sohte kin ketin lusoi de seimwok!
- ⁵ KAUN-O, iei ih me pahn ketin sinsileiuk;
e kin ketiket limwahmw pwe en ketin apwal-
ihiuk.
- ⁶ Ketipin sohte pahn kauweiukala nin rahn,
de maram nipwong.
- ⁷ KAUN-O pahn ketin silehsang uhk soahng keper
koaros;
e pahn ketin sinsileiuk mehlel.
- ⁸ E pahn ketin sinsileiuk ni omw kohwei oh kohdo,
met oh pil kohkohlahte.

122

Kapingpen Serusalem^l

- ¹ I nsenamwahukihla ni ar patohwanohng ie,
“Kitail patohla nan tehnpas en KAUN-O.”
- ² Eri iet, se miher met,
uh nan wenihmw kan en kelen Serusalem!
- ³ Serusalem, iei kahnimw me onohndasapahlehr
kahnimw lingan oh soanamwahu.
- ⁴ Iei wasaht me kadaudok kan kin patopene ie,
kadaudok en Israel kan,
pwe re en kin kapingkalahngan ong KAUN-O

^l 122:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit.

nin duwen sapwellime kosonned.

⁵ Iei wasaht me nanmwarkien Isreal kan
kin wia kopwung ong sapwellimarail aramas
akan.

⁶ Kumwail peki mwehi kapohl ong Serusalem:
“Paiauwahu en kowohng irail kan me kin
poakohng komwi.

⁷ Mwehi kapohl en kin pweida nan omwi kehl
kan,
oh meleilei nan tehnpasomwi kan.”

⁸ Pwehki riei kan oh kompoakepahi kan
I kin patohwanohng Serusalem, “Popohl en
ieiang komwi!”

⁹ Pwehn wia kamwahupen tehnpas en KAUN-O,
atail Koht
I kin kapakapkin komwi pwe komwi en pa-
iamwahu.

123

Kapakap en Peki Kalahngan

¹ Maing KAUN, I patohwan saradawohng komwi,
nanleng wasa me komwi kin ketin kakaun.

² Maing KAUN, at Koht, duwen sounpapah men eh
kin uh pahn eh kaun,
duwen sounpapah lih men eh kin uh pahn eh
lih kaun,

ih duwen at pahn patohwan saradahng komwi,
komwi lao pahn ketin kupwurei kiht.

³ Maing KAUN, komw ketin kupwurkalahngan,
komw ketin kupwur kalahngan ong kiht;
se weikeklahr kowahlap.

⁴E wereilahr at wie lokolongki kepweikeng en me
 kepwehpwe kan
 oh mwamwahlahr pahn me kin kahrehiong
 kiht nan kehnaudek kan.

124

Koht me Silepen Sapwellime Aramas akan m

¹ Ia duwe, ma KAUN-O sohte ketin uhpalihkin
 kitail?
 Israel, sapeng ie!

²“Ma KAUN-O sohte ketin uhpalihkinkitailehr
 ni ahnsou me atail imwintihti kan mahwe-
 niong kitail,

³re uhdahn kadalleikitaillahr ni atail momour
 nan arail lingeringer kowahlap;

⁴eri, kitail ahpw pahn peikihla ahden pillap akan,
 oh mwopwla nan pihlo,

⁵ahden lapake pahn kamwopwkitaila.”

⁶Kitail kasapahlkalahngan ong KAUN-O,
 me sohte ketin mweidohng atail imwintihti
 kan en kamwomwkitaila.

⁷Kitail pitlahr rasehng menpihr men me pitsang
 nan lidip en sounwie lidip kan;
 lidipo ohlahr, oh kitail saledeklahr!

⁸Sawasepatail kin pwarodo sang rehn KAUN-O,
 me ketin kapikada nanleng oh sampah.

125

*Silasil Mwahu en Sapwellimen Koht Aramas
 akan*

m 124:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit.

- ¹ Irail kan me kin likih KAUN-O, re rasehng Nahna Saion,
me sohte kak itikekda, sohte kak mwekidida.
- ² Duwen nahna kan ar kapilpene Serusalem,
ih duwen Koht eh kin ketin kapikapil sapwellime aramas akan,
met oh pil kohkohlahte.
- ³ Aramas suwed kan sohte pahn kin kaunda sapwen me pwung kan ahnsou koaros;
pwe ma re pahn wia met, mwein me pwung kan pahn pil kakete iang wia me suwed.
- ⁴ Maing KAUN, komw ketin wiahda me mwahung irail kan me kin wia me mwahung,
irail kan me kin kapwaiada sapwellimomwi kosonned kan.
- ⁵ Ahpw ni omwi kin ketin kaloke aramas suwed akan,
komw pil ketin kaloke irail kan me kin sohpeisang sapwellimomwi ahl akan.

Popohl en kin ieiangete Israel!

126

Kapakap en Peki Komour

- ¹ Ni ahnsou me KAUN-O ketin kasapahldohng kitail nan Serusalem,
likamwete kitail ouraman!
- ² Ia uwen atail kouruhr! Ia uwen atail koul oh ngisingiski atail peren!
Mehn liki kan ahpw ndinda,
“Wiepen nin limen KAUN-O reh rail me lapalap.”

- ³ Mehlel e ketin wiadahr soahng kapwuriamwei
kei rehtail;
ia uwen atail peren!
- ⁴ Maing KAUN, komw ketin kasapahlkitalahng
nan uhdakato,
duwehte keteu eh kin kasapahldohng pihl
nan warawar en pihl me madada kan.
- ⁵ Irail kan me sengiseng nindokon arail
kamwakamwarak,
re en dolung wahnsapwarail pereperen!
- ⁶ Irail kan me sengiseng nindokon arail weuwa
kohwei ar werentuhke kan
re en koul oh ngisingiski peren ni arail pahn
pwurodo,
wa kohdo wahnsapwarail.

127

Kapingpen Kalahngan en Koht n

- ¹ Ma KAUN-O sohte ketin kauwada ihmwo,
doadoahk en sounkou ihmwo kan sohte pahn
katepe;
ma KAUN-O sohte kin ketin sinsile kahnimwo,
silepe kan en kahnimwo pahn sinsile mwahl.
- ² Sohte katepen omw pahn tihtihwohki rapara-
pahki omw mour,
sangkenei ppopwourda nin sohrahn, oh
pwand en meirla nipwong.
Pwe KAUN-O kin ketikihda kisin tungoal ong me e
kin poakohng kan,
nindokon arail kin wie memeir.

- ³ Seri kan, iei kisakis ehu sang rehn KAUN-O;
uhdahn kapai ehu sang reh.
- ⁴ Pwutak kan me ohl emen nainekidahr ni eh
pwulopwul,
rasehng arep kei nan pehn sounpei men.
- ⁵ Meid pai aramaso me naineki tehtehn mahwen
tohto pwukat!
- E sohte pahn lohdi
ni eh pahn tuhwong eh imwintihti kan nan
wasahn kopwung.

128

Ketingpen Aramas me kin Peikiong KAUN-O

- ¹ Meid pai irail kan me kin peikiong KAUN-O,
oh kin momourki sapwellime kosonned akan.
- ² Ke pahn kin ale dahme ke anahne sang nan omw
doadoahk;
ke pahn kin peren oh paiamwahu.
- ³ Omw pwoud pahn kin rasehng tuhkehn wain
wohkian ni inwomwo,
oh noumw pwutak kan pahn kin rasehng
tuhke olip kapilpene omw tehpel.
- ⁴ Aramas emen me kin peikiong KAUN-O
uhdahn pahn kin ale soangen kupwu-
ramwahu wet.
- ⁵ KAUN-O en ketin kupwuramwahwihiuk sang
Saion!
Ke en kadehde kapai kan en Serusalem
rahn koaros en omw mour!
- ⁶ Ke en momour oh kak kilang nein noumw seri
kan!

Popohl en kin ieiangete Israel!

129

Kapakap en Uhwong Imwintihti en Mehn Israel

- ¹ Israel, ndadohng kiht mahs duwen omw imwintihti kan ar kalokeiuk sangete ni omw pwulopwul.
- ² “Sang ni ei pwulopwul
ei imwintihti kan kalokehkin ie kalokolok
mwuledek,
ahpw re so mwahn kaloweiehdi.
- ³ Re kalipwelipwehda tihnseweiet
duwehla wasa me kin deideidahr ong wasahn
poad wahnsahpw.
- ⁴ Ahpw KAUN-O, ih me pwung,
e ketin kasaledekihiehla sang nan mour en
lidu.”
- ⁵ Eri koaros me kin kailongki Saion
re en lohdi oh tangdoai.
- ⁶ Irail koaros en duwehla dihpw me kin wosada
pohn pwelengen ihmw,
me kin mengila mwohn eh pahn laudla;
⁷ me sohte me kin rikpene
de wahsang.
- ⁸ Sohte me kin keid limwah pahn nda,
“KAUN-O en ketin kupwuramwahwih
kumwail!
Se kupwuramwahwih kumwail ni mwaren
KAUN-O.”

130

Kapakap en Peki Sawas

- ¹ Maing KAUN, sang nan ei weikeklahr mwuledek,
I patohwan likweriong komwi.
- ² Maing ei Kaun, komw ketin karonge ie,
komw ketin karonge ngilen ei pek sawas!
- ³ Ma komw pahn ketin kilelehdi dipat akan,
ihs me kak pitsang sapwellimomwi kadeik?
- ⁴ A komw kin ketin mahkohng kiht,
pwe se en kin lemmwikin komwi.
- ⁵ I kin ngoangki kasikasik sawas sang rehn KAUN-
O,
oh I kin likih mehleh sapwellime mahsen.
- ⁶ I kin kasikasik KAUN-O
laudsang silepen nipwong kan ar kin aw-
iawih marain en nin sohrahn—
ei, laudsang silepen nipwong kan ar kin aw-
iawih marain en nin sohrahn.
- ⁷ Kumwail tohn Israel, kumwail en likih KAUN-O,
pwehki sapwellime limpoak me poatopaat
oh e kin ketin kupwurohki doareikitailla ahn-
sou koaros.
- ⁸ E pahn ketin doarehla sapwellime aramas en
Israel kan
sang nan diparail kan koaros.

131

Kapakap en Likilik ni Karakarahk O

- 1 Maing KAUN, I patohwan pwilikidier ei akla-
palap
oh patohwan sohpeisangehr ei pohnmwahso.
I solahr kin pwunodki soahng kesempwal akan
de soahng kan me I sohte kakohng.
- 2 I ahpw patohwan itarkihte ei onepek oh popohl.
Duwen seri pwelel men eh kin mihmi pohn
kepehn eh nohno,
iei duwen mohngiongiet eh meleilei loalei.
- 3 Israel, ke en likih KAUN-O
met oh pil kohkohlahte!

132

Kapingpen Tehnpas Sarawi

- 1 Maing KAUN, komw dehr ketin meliehla Depit
oh soangen apwal akan koaros me lelohng ih.
- 2 Maing KAUN, komw ketin tamanda dahme e
patohwan inoukihong komwi,
inowo me e patohwan wiahiong komwi, Wasa
Lapalap, Koht en Seikop:
- 3 “I sohte pahn pedolong nan imweio oh wendi
nan kieio;
4 I sohte pahn kommoal de meirla,
5 I lao pahn diar wasa kis ong KAUN-O,
tehnipas ehu ong Wasa Lapalap, Koht en
Seikop.”
- 6 Se rongehr duwen Kohpwahn Inowo, nan
Pedleem,
se ahpw diarada nan mohs en Searim.
- 7 Se ahpw patohwan, “Kitail patolahng nan tehn-
pas en KAUN-O;

kitail eri wia atail kaudok mwohn mwoale.”

- 8 Maing KAUN, komw ketidohng nan Tehnpas
Sarawio iangahki sapwellimomwi Kohp-
wahn Inowo,
kilel en sapwellimomwi manaman,
oh ketikette wasaht kohkohlahte.
- 9 Sapwellimomwi samworo kan en wia dahme
pwung ahnsou koaros;
sapwellimomwi aramas koaros en
ngisingiski ar peren!
- 10 Komw ketin inouwohngehr sapwellimomwi
ladu Depit;
Maing KAUN, komw dehr soikeweisang
rehmwi nanmwarki me komw ketin
piladahr.
- 11 Komw ketin wiahiong Depit inou mehlel ehu—
inou ehu me komw sohte pahn ketin weki-
dala:
“I pahn kasapwilada emen noumw pwutak kan en
nanmwarki,
oh e pahn kakaun mwurimw.
- 12 Ma noumw pwutak kan pahn loalopwoatohng
ei inou
oh kosonned akan me I pahn kihong irail,
eri, neirail seri kan pil pahn iang mwohd nan
mwoahl wet kohkohlahte.”
- 13 KAUN-O ketin piladahr Saion;
e ketin kupwurki wiahki wasao tehnpese:
- 14 “Iei wasaht me I pahn kin kousoan ie
kohkohlahte;

- iei wasaht me I pahn kin kakaun wasa.
- 15 I pahn kapaiahkihda Saion soangen kamwahu
koaros me e kin anahne;
I pahn kammedehkihla me semwehmwe kan
kisin mwenge.
- 16 I pahn kupwuramwahwih eh samworo kan ni
arail wiewia kan koaros,
oh aramas koaros en kokoul oh ngisngiski ar
peren.
- 17 Iei wasaht me I pahn kasapwilada emen kadau-
dok en Depit pwe en wiahla nanmwarki
lapalap;
oh I pahn kadakadaur manaman en nan-
mwrkio me I piladahr.
- 18 I pahn kihong eh imwintihti kan nan
kanamenek mwuledek,
a eh wehi pahn paiamwahu oh pweida.”

133

Kapingpen Limpoakpene P

- 1 Ia uwen lingan, ia uwen kansenamwahu
en sapwellimen Koht aramas akan ar kin
miniminpene!
- 2 E kin rasehng lehn kei kesempwal
me kin dingidingidi sang pohn moangen oh
alis en Aaron,
dingidingidiong pohn tepinweren eh likou
puhp.
- 3 E rasehng pwoaik pohn Nahna Ermon,
me kin mweremwerediong pohn dohl kan en
Saion.

132:17: 1 Nan. 11.36. *P* 133:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En
Depit.

Pwe iei wasao me KAUN-O ketin inoukihda me e
 pahñ ketikihong kitail sapwellime kupwu-
 ramwahu—
 mour me sohte kak imwisekla.

134

Likwer en Kapinga Koht

- 1 Kumwail patohdo oh iang kapinga KAUN-O,
 kumwail sapwellime ladu kan koaros,
 kumwail koaros me kin iang papah nan Tehn-
 peseo nipwong.
- 2 Kumwail kapahda pehmwail kan oh kapakap
 nan Tehnpaso,
 oh kapinga KAUN-O!
- 3 KAUN-O me ketin kapikada nanleng oh sampah,
 en ketin kupwuramwahwih kumwail sang
 Saion!

135

Koulen Kaping

- 1 Kapinga KAUN-O!
 Kumwail kapinga mware, kumwail sapwellimen
 KAUN-O ladu kan,
 - 2 me kin iang papah nan tehnpas en KAUN-O,
 nan Tehnpas en atail Koht.
- 3 Kumwail kapinga KAUN-O, pwehki ih me ketin
 kupwur mwahu;
 kumwail koul kapinga mware, pwehki ih me
 ketin kupwur kadek.
- 4 E ketin pilada Seikop,

oh aramas en Israel kan pwe en ketin sapwellimanikiniraila.

- ⁵ I patohwan wehwehki me atail KAUN-O me lapalap,
lapalapasang koht akan koaruhsie.
- ⁶ E kin ketin wia mehkoaros me e kin kupwurki
nanleng oh sampah,
nansed oh nan kepin madau kan.
- ⁷ E kin ketikihdo depwek en melimel sang ni
imwin sampah;
e kin ketin wiahda lioal en piripir nan melimel kan,
oh kin ketikihdo kisinieng sang nan dewerail kan.
- ⁸ E ketin kemehla mesenih koaros nan Isip,
mesenih en aramas oh mahn akan.
- ⁹ E ketin wiahda manaman oh soahng kapwuri-
amwei kei wasao
pwe en ketin kaloke nanmwarkio oh sapwellime lapalap akan.
- ¹⁰ E ketin kamwomwala wehi tohtohie
oh kemehla nanmwarki kehlail kan:
- ¹¹ Sihon, nanmwarkien mehn Amor kan,
Ok, nanmwarkien Pasan,
oh nanmwarki koaros nan Kenan.
- ¹² E ketikihong sapwarail ko ong sapwellime aramas ako;
e ketikihong mehn Israel sahpw pwukat.
- ¹³ Maing KAUN, se pahn kin wiahki komwi at Koht
ahnsou koaros;
dih koaros pahn kin tamataman komwi.

- 14 KAUN-O pahn ketin doarehla sapwellime aramas akan;
e pahn ketin kupwurehla sapwellime ladukan.
- 15 Koht en wehi kan kin wiawihkihda silper oh kohl;
pehn aramas me kin wiairailda.
- 16 Mie awarail, re ahpw sohte kak lokaia,
mie masarail, re ahpw sohte kak kilang wasa.
- 17 Mie salengarail, re ahpw sohte kak rong wasa;
re pil sohte kak esingek.
- 18 Irail kan koaros me wiairailda oh kin likih irail,
re en duwehla dikedik en eni pwukat me re wiahda!
- 19 Kapinga KAUN-O, kumwail aramas en Israel kan;
kapinga ih, kumwail samworo en Koht kan!
- 20 Kapinga KAUN-O, kumwail mehn Lipai kan;
kapinga ih, kumwail koaros me kin kaudokiong!
- 21 Kapinga KAUN-O nan Saion,
nan Serusalem, sapwellime mwoahl.

Kapinga KAUN-O!

136

Koulen Kapingkalahngan

- ¹ Kumwail kapingkalahngan ong KAUN-O, pwehki ih me ketin kupwur mwahu;

- sapwellime limpoak me poatopoaat.
- ² Kumwail kapingkalahngan ong Koht me keieu
lapalapasang koht akan koaros;
sapwellime limpoak me poatopoaat.
- ³ Kumwail kapingkalahngan ong kaun me keieu
rosan sang kaun akan koaros;
sapwellime limpoak me poatopoaat.
- ⁴ Ihetē me kin ketin wiahda manaman kapwuri-
amwei kan;
sapwellime limpoak me poatopoaat.
- ⁵ Sapwellime erpit me e ketin wiahkihda nanleng;
sapwellime limpoak me poatopoaat.
- ⁶ E ketin kauwada sampah pohn pihl loal akan;
sapwellime limpoak me poatopoaat.
- ⁷ E ketin kapikada ketipin oh maram;
sapwellime limpoak me poatopoaat;
- ⁸ ketipin mehn kakaun rahn akan;
sapwellime limpoak me poatopoaat;
- ⁹ maram oh usu kan mehn kakaun nipwong;
sapwellime limpoak me poatopoaat.
- ¹⁰ E ketin kemehla mesenih koaros nan Isip;
sapwellime limpoak me poatopoaat.
- ¹¹ E ketin kahluwa mehn Israel ko sang Isip;
sapwellime limpoak me poatopoaat;
- ¹² ni roson oh manaman en nin lime;
sapwellime limpoak me poatopoaat.
- ¹³ E ketin pwalangpeseng Sehd Weitahtao;

136:1: 1 Kron. 16.34; 2 Kron. 5.13; 7.3; Esra 3.11; Mel. 100.5; 106.1; 107.1; 118.1; Ser. 33.11. **136:5:** Sen. 1.1. **136:6:** Sen. 1.2. **136:7:** Sen. 1.16. **136:10:** Eks. 12.29. **136:11:** Eks. 12.51.

- sapwellime limpoak me poatopoat;
 14 e ketin kahluwa sapwellime aramas ako
 nansedo;
 sapwellime limpoak me poatopoat;
 15 e ahpw ketin kakihrala nanmwarkien Isip oh
 iangahki nah karis ko;
 sapwellime limpoak me poatopoat.
- 16 E ketin kahluwa sapwellime aramas ako nan
 sawptehn;
 sapwellime limpoak me poatopoat.
 17 E ketin kemehla nanmwarki kehlail kan;
 sapwellime limpoak me poatopoat;
 18 e ketin kemehla nanmwarki ndand kan;
 sapwellime limpoak me poatopoat;
 19 Sihon, nanmwarkien mehn Amor;
 sapwellime limpoak me poatopoat;
 20 oh Ok, nanmwarkien Pasan;
 sapwellime limpoak me poatopoat.
 21 E ketikihong sapwarail ko ong sapwellime ara-
 mas ako;
 sapwellime limpoak me poatopoat;
 22 E ketikihong Israel, sapwellime ladu;
 sapwellime limpoak me poatopoat.
- 23 E sohte ketin melieikitailla ni atail lohdi;
 sapwellime limpoak me poatopoat;
 24 E ketin kasaledengkitaila sang atail imwintihti
 kan;
 sapwellime limpoak me poatopoat.

- 25 E kin ketikihong mehkoaros me momour kisin tungoal;
sapwellime limpoak me poatopoat.
- 26 Kumwail kapingkalahngan ong Koht en naneleng;
sapwellime limpoak me poatopoat.

137

En mehn Israel ar Loaleid ni ar Kalipilipala

- 1 Se mwohndier ni keilen pillap en Pabilon kan;
oh wie sengiseng ni at kin tamanda Saion.
- 2 Se pil kin langahda nait keseng arp akan
nan tuhke kan en wasao.
- 3 Irail me salihkitedi, re ndaiong kiht se en
kouliong irail,
oh se en kamwait irail:
“Kumwail koulkihong kiht apwoat koulen
duwen Saion.”
- 4 Eri, ia duwen at kak koulki koulen KAUN-O
nan sapwen mehn liki kan?
- 5 Serusalem, ma I manokeiukala
pehi kat en sohla kak kesengki arp!
- 6 Ma I sohte tamanuhkada
oh ma I sohla pahn wiahkin uhk kaperenpei
me keieu laud,
loweiet en sohla kak koul.
- 7 Maing KAUN, komw ketin tamanda dahme mehn
Edom ko wiadahr
ni rahn me Serusalem lohding at imwintihti
ko.
Komw ketin tamanda duwen ar kin ndinda,

“Kumwail kauwehla, oh karangkehdi!”

⁸ Papilon, ke pahn kamwommwomla.
Meid pai aramas me pahn dupukohng uhk
me ke wiahiongkitechro—
⁹ me pahn ale noumw seri pwelel kan
oh kasungkinihrpeseng takai kan.

138

Kapakap en Kapingkalahngan q

- ¹ Maing KAUN, I kin patohwan kasapahlkalahngan ong komwi sang nan mohngiong unsek;
I pahn koulkihong komwi koulén kaping mwohn koht akan.
- ² I kin sohpeiong Tehnpasomwi Sarawio,
poaridi oh kapinga mwaromwi
pwehki sapwellimomwi limpoak poatopoaht oh loalopwoat,
pwehki omwi ketin kasaledahr duwen mwaromwi oh sapwellimomwi kosonned akan ar lapalahpie.
- ³ Komw ketin sapeng ie ni ei patohwan likweriong komwi;
komw ketin kakehlakiniedahr sapwellimomwi roson.
- ⁴ Maing KAUN, nanmwarki koaros en sampah pahn kapinga komwi,
pwehki ar rongehr sapwellimomwi inou kan.
- ⁵ Re pahn koulki dahme komw ketin wiadahr

- oh duwen sapwellimomwi roson lapalahpie.
⁶ Mehnda ma komw kin ketiket wasa ileilehie,
 ahpw komw kin ketin kupwure me tikitik
 kan,
 oh me aklapalap akan sohte kak ruksang
 komwi.
- ⁷ Ni ei kin mihla nan apwal akan,
 komw kin ketin apwahpwalih ie.
 Komw kin ketin pelianda lingersinger en ei imwin-
 tihti kan
 oh kin ketin kapitkiniehla sapwellimomwi
 manaman.
- ⁸ Komw pahn ketin kapwaiada sapwellimomwi
 inou kan koaros;
 Maing KAUN, sapwellimomwi limpoak me
 poatopaat.
 Komw ketin kaunsekala doadoahk me komw
 ketin tapihadahr.

139

Sapwellimen Koht Erpit oh Kupwurkalahngan^r

- ¹ Maing KAUN, komw ketin kasawih ie, eri, komw
 ketin mwahngih ie.
- ² Komw ketin mwahngih mehkoaros me I kin wia;
 sang wasa doh, komw ketin mwahngih ei
 lamalam akan koaros.
- ³ Komw kin ketin mahsanih ie, ni ei kin doadoahk
 de kommoal, sohte lipilipil;
 komw ketin mwahngih ei wiewia kan koaros.
- ⁴ Pil mwohn ei kin patoh,
 komw mwahngiher dahme I pahn patohwan.

^r 139:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka.

- 5 Komw kin ketin kapiliepene ni pali koaros;
komw kin ketin sinsilehkin ie sap-
wellimomwi manaman.
- 6 Omwi wehwehkin ie me inenen laud mehlel;
me apwal ong ie mehlel I en dehdehki.
- 7 Ia wasa I kak patohla ie, pwe I en pitsang komwi?
Ia wasa I kak patohwan tangala ie, pwe I en
rirsang silangmwi?
- 8 Ma I pahn patohdahla nanleng, komwi pahn
ketiket wasao;
ma I pahn patohdihla nan wasahn me melahr
akan, komw pil kin ketiket wasao.
- 9 Ma I pahn pihrlahng palilahn palimesenleng
de kousoanla wasa keieu doh palikapi,
- 10 komw pil kin ketiket wasa ko pwe komwi en kin
ketin kahluwa ie,
komw pil kin ketiket wasao ko pwe komwi en
kin ketin sewese ie.
- 11 I kakete patohwanohng rotorot en koadu-
waliehdi
de marain en rotala,
- 12 ahpw mwohn silangmwi rotorot sohte kin ro-
torot,
oh nipwong kin marain duwehte nin rahn.
Rotorot oh marain kin duwepenehte rehmwi.
- 13 Komwi me ketin wiahda soahng koaros ni pali-
wereiet;
komwi me ketin kakonepene paliwereiet nan
kapehd en inei.
- 14 I kin patohwan kapingahkin komwi omwi
lammwin kowahlap;

- wiepen nin limomwi kan me kapwuriamwei
 oh inenen mwahu mehleh.
 I kin wehwehki duwen met.
- 15 Ni tih kat eh kakonokompene
 ni keneinei nan kapehd en inei,
 ni ei tepin kekeirda wasa riro,
 komw ketin mwahngihieier—
- 16 komw ketin mahsanihieier mwohn ei ip-
 widi.
- Rahn akan en mouriet
 kileldi nan sapwellimomwi pwuhk,
 pil mwohn tepidahn keieun rahn.
- 17 Maing Koht, ia uwen eh apwal ong ie I en
 dehdehkihla audepen kupwuromwi kan;
 ia uwen tohtohn audepen kupwuromwi kan!
- 18 Ma I song en wadekedi, re pahn tohtohsang
 piken ni oaroahr kan.
 Ni ei patohwan pirida, I patohwan ieiang
 komwihte.
- 19 Maing Koht, ia uwen ei ngoangki komwi en
 ketin kemehla aramas suwed kan!
 Ia uwen ei ngoangki aramas lemei en pisek-
 sang ie!
- 20 Re kin lahlahwei komwi;
 re kin kasaminehla mwaromwi.
- 21 Maing KAUN, ia uwen ei kailongki irail kan me
 kin kailongkin komwi!
 Ia uwen ei mwamwahliki irail kan me kin
 kahngohdiong komwi!
- 22 I kin kailongkin irail mehleh;
 I kin wiahkin irail ei imwintihti.

- ²³ Maing Koht, komw ketin kasawih ie, pwe komwi en mwahngih mohngiongiet;
komw ketin song ie, pwe komwi en mwahngih ei lamalam akan.
- ²⁴ Komw ketin rapahki ma mie suwed ehu rehi oh ketin kahluwa ie nan ahl en mour soutuk.

140

Kapakap en Silasil^s

- ¹ Maing KAUN, komw ketin kapitiehla sang aramas suwed;
komw ketin sileiesang sounkam aramas akan.
- ² Re kin koasoakoasone mehkot suwed ahnsou koaros,
ahnsou koaros re kin kamwoarongehda aramas akan.
- ³ Lowarail kan kin rasehng lowen sineik me kin kemehla aramas;
arail lokaia kan rasehng pwoisen en sineik.
- ⁴ Maing KAUN, komw ketin sileiesang manaman en aramas suwed kan;
komw ketin sileiesang sounkam aramas akan me kin nannantihong pwe I en pwupwudi.
- ⁵ Aramas aklapalap kei wiadahr arail mehn lidipih ie;
re koasoanedier arail lidip kan limwahnial pwe re en lidipihiehdi.
- ⁶ I ahpw patohwanohng KAUN-O, “Komwi me ei Koht.”

^S **140::** TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka. **140:3:** Rom 3.13.

- Maing KAUN, komw ketin karonge ngilen ei pek sawas!
- ⁷ Maing KAUN, Wasa Lapalahpie, soundoarepei roson,
komwi me ketin sinsilei ie ni ahnsoun mahwen.
- ⁸ Maing KAUN, komw dehr ketikihong aramas suwed kan dahme re kin anahne;
komw dehr ketin mweidohng arail koasoandi kan en kin pweida.
- ⁹ Komw dehr ketin mweidohng ei imwintihti kan en powehdi;
komw kupwure pwe ar widing kan en pwurehng irail.
- ¹⁰ Komw ketin kamwerediong pohrail mwoalus mwehl;
oh re en lekdekieng nan ehu pwoahr loalen me re sohte kak kohda sang ie.
- ¹¹ Irail kan me kin karaun likamw ong meteikan re en dehr kin pweida;
oh me suwed en kin uhd kamwomwala sounkam aramas akan.
- ¹² Maing KAUN, I patohwan ese me komw kin ketin doarehla pwung en me semwehmwe kan
oh pwung en me paisuwedlahr akan.
- ¹³ Mehlel, aramas pwung kan pahn kapinga komwi;
re pahn kin momour mwohn silangmwi.

141

Kapakap en Nin Soutik^t

- ¹ Maing KAUN, I patohwan likweriong komwi;
komw ketin sewese ie met!
Komw ketin karonge ie ni ei patohwan likwe-
riong komwi.
- ² Komw ketin kupwurehla ei tungoal kapakap
duwehte warpwohmwahu,
komw ketin kupwurehla ei pekipek duwehte
omwi kin kupwure meirong en nin soutik
kan.
- ³ Maing KAUN, komw ketikihong silepen eweiet,
oh ketikihong silepen wenihmwēn
kilineweiet.
- ⁴ Komw sileiesang ineng en wia me sapwung
de patehng aramas suwed kan nan ar tiahk
suwed.
I en dehr kin iang towehda arail kamadipw kan.
- ⁵ Aramas mwahu men kak kaloke oh lipwoare ie
ni kadek,
ahpw I sohte pahn perenki ale wahu sang
rehn aramas suwed kan,
pwe ei kapakap kan kin uh Wong ar wiewia
suwed kan ahnsou koaros.
- ⁶ Ahnsou me arail kaun akan kin lekdekdi sang
pohn paip ileile kan,
iei ih ahnsou me aramas akan pahn
kamehlele me ei koasoi kan me mehlel.
- ⁷ Rasehng lepintuhke me kin pwalpeseng oh lop-
tikpene,

^t 141:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit melkahka. 141:2:
Kaud. 5.8.

ih duwen tihrail kan eh kin mwarahkpeseng
pohn ar sousou.

- ⁸ Ahpw, Maing KAUN, Wasa Lapalahpie, I koap-
woropworkin komwi.
I kin patohwan rapahki sapwellimomwi
silasil;
komw dehr ketin mweidohng ie I en mehla!
- ⁹ Komw ketin sileiesang lidip kan me re wiahiong
ie,
sang lidip kan en me loallap suwed pwuko.
- ¹⁰ Aramas suwed kan en pein pwupwudiong nan
ar lidip kan
a en dehr kauweiehla.

142

Kapakap en Peki Sawas u

- ¹ I likweriong KAUN-O pwehn ketin sewese ie;
oh ngidingidki ei pekipek.
- ² I patohwanohng ei kaulim kan koaros;
I patohwan wehkadahng ei apwal akan
koaros.
- ³ Ni ngeniet e mwoatohtalahr kowahlap,
e mwahngih dahme konehng I en wia.
Ei imwintihti kan ekihla lidip ehu mehn lidipi-
hiehdi,
nan ahl me I kin weweid ie.
- ⁴ Ni ei kilikilengseli limwahi
I kilang me sohte mehmen me kak sewese ie,
sohte mehmen me kak sinsile ie.
Sohte mehmen me kesempwal kin ie.

u 142:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit koul ni eh mihmi
nan pwoaren paipo; kapakap ehu. **142::** 1 Sam. 22.1; 24.3.

- 5 Maing KAUN, I patohwan likweriong komwi pwe
 komwi en ketin sewese ie;
 komwi maing KAUN, iei komwi, me silepei;
 komwihte me I anahne nan mour wet.
- 6 Komw ketin karonge ie ni ei pek sawas,
 pwe I kihrlahr nan apwal.
 Komw ketin doareiesang ei imwintihti kan;
 re me nohn kehlail sang ie.
- 7 Komw ketin kasaledekihiehla sang nan ei
 pwunod akan;
 eri I ahpw pahn kapinga komwi ni pokon en
 sapwellimomwi aramas akan
 pwehki omwi ketin kupwur mwahu ong ie.

143

Kapakap en Peki Sawas v

- 1 Maing KAUN, komw ketin karonge ei kapakap!
 Komw ketin karonge ei pekipek ngidingid ni sap-
 wellimomwi pwuhng;
 komw ketin sapeng ie ni loalopwoat!
- 2 Komw dehr ketin kadeik ie, sapwellimomwi ladu
 menet;
 sohte emen me sohte dipe mwohn silangmwi.
- 3 Ei imwintihtio koliedier
 oh poweiedier douluhl.
 E ahpw keseiehlong nan imweteng rotorot ehu,
 wasa I rasehngalahr me melahr akan kawao.
- 4 Ngeniet mwoatohtalahr;
 oh I milahr nan pwunod laud.

- ⁵ I tamataman rahn akan me samwalahr;
I medemedewe duwen soahng koaros me
komw ketin wiadah,
oh katamandohng ie wiepen nin limomwi
kan koaros.
- ⁶ I kapahda pehi kat ni ei kapakapohng komwi;
ngeniet tihwohkinkomwilahr rasehngalahr
pwehl madekeng e kin anahne pihl.
- ⁷ Maing KAUN, komw ketin kupwure ie met!
Solahr ei koapworopwor.
Komw dehr ketin rirweisang ie,
pwe I dehr iang irail kan me kin kohdihla nan
sapwen me melahr akan.
- ⁸ Komw ketin katamankin ie nimenseng
koaros duwen sapwellimomwi limpoak
poatopaat,
pwe I kin koapworopworkin komwi.
Ei tungoal kapakap akan kin kohdawohng
rehmwi;
komw ketin kasalehiong ie ahl me I pahn keid
ie.
- ⁹ Maing KAUN, I patohdo pahn kupwuromwi pwe
komwi en ketin sinsilei ie;
komw ketin kapitiehla sang ei imwintihti kan.
- ¹⁰ Komwi me ei Koht;
komw ketin padahkihong ie duwen ei pahn
kapwaiada kupwuromwien.
Komw ketin kupwur mwahu ong ie, oh kahluwa
ie nan ahl me pwung.
- ¹¹ Maing KAUN, komw ketin kapitiehla, nin
duwen me komw ketin inoukidahr;

sang ni sapwellimomwi kupwur mwahu
komw ketin doareiesang nan ei apwal
akan!

- ¹² Pwehki sapwellimomwi limpoak ong ie, komw
ketin kemehla ei imwintihti kan
oh ketin kamwomwala koaros me kin kaloke
ie,
pwe sapwellimomwi ladu ngehi.

144

*En Nanmwarki men eh Kasapahlkalahngan ong
Koht pwehki eh Powehdi W*

- ¹ Kapinga KAUN-O, me iei silepei!
E ketin kasukuhlihkin ie doadoahk en mahwen
oh ketin kaunopiedahng mahwen.
- ² Ih me silepei oh soundoarepei,
ei wasahn ruk oh sounkomourpei,
me I kin koapworopworki mehleh.
Ih me ketikidiong wehi kan pahn ei manaman.
- ³ Maing KAUN, dahkot aramas pwe komwi en kin
ketin tehk;
dahkot aramas, pwe komwi en ketin kup-
wukupwure?
- ⁴ Aramas rasehng kisin tumwenieng;
rahn akan en eh mour rasehng mwete me kin
mwadang sohrala.
- ⁵ Maing KAUN, komw ketin ritingada pahnlahng
oh ketidihdo;
komw ketin sair nahna kan, re ahpw pahn
kakusada ediniei.

- 6 Komw ketin kadarpeseng lioal oh katangape-
seng sapwellimomwi imwintihti kan;
komw ketin kadar sapwellimomwi arep kan
oh pwakihirailpeseng.
- 7 Komw ketin kapahdihdo nin limomwi kan;
komw ketin waikiehda sang nan kepin pihl
loal wet, oh ketin kapitiesang;
komw ketin doareiesang pahn manaman en
mehn liki kan,
8 me sohte mwahn kin lokaia mehlel
oh pil kin likamw ni arail kin kahula.
- 9 Maing Koht, I pahn koulkihong komwi koul
kapw pwoat;
I pahn kesengki nei arp oh kouliong komwi.
- 10 Komw ketikihong nanmwarki kan manaman
en powehdi
oh ketin kapitala sapwellimomwi ladu Depit.
- 11 Komw ketin doareiesang imwintihti lemei kan;
komw ketin kapitiesang pahn manaman en
mehn liki kan,
me sohte mwahn kin lokaia mehlel
oh pil kin likamw ni arail kin kahula.
- 12 At tungoal pwutak kan ni ar pwulopwul
re en rasehng kisin tuhke kan me kin keirda
kehlail.
At tungoal serepein kan en rasehng uhr inen kan
me kin kalingana keimw en tehnpas akan.
- 13 At tungoal imwen nahk kan en direkihla
soangen wahnsahpw koaros.
At tungoal pelin sihpw kan
en naitikihada kiden sihmpwul.

- 14 At tungoal pelin kou kan en neitik oh tohtohla
sohte emen rehrail me pahn iohla, de salon-
gala.
Ngilen paisuwed en dehr pwarada nanial en at
kanihmw kan.
- 15 Meid pai wehi me ahneki soahng pwukat
koaros;
meid pai aramas akan me arail Koht iei
KAUN-O!

145

Melkahkahn Kaping^X

- 1 Maing Koht, ei nanmwarki, I pahn kalohkiseli
sapwellimomwi roson lapalap,
I pahn patohwan kasapahlkalahngan ong
komwi ahnsou koaros kohkohlahte.
- 2 Rahn koaros I pahn kin patohwan kasapahlka-
lahngan ong komwi;
I pahn kin patohwan kapinga komwi ahnsou
koaros kohkohlahte.
- 3 KAUN-O me roson kowalahpie, me pwung en
ketin ale kaping koaros;
sohte me kak dehdehki duwen sapwellime
rosen lapalap.
- 4 Dih kan koaros pahn kin kapinga wiepen nin
limomwi kan;
re pahn kin lohkiseli duwen wiepen nin
limomwi manaman akan.
- 5 Aramas akan pahn kin koasoia duwen sap-
welliomwi lingan oh roson,

^X 145:: TITLE NI MAHSEN EN IPRU: En Depit koulén kaping.

- oh I pahn kin medemedewe duwen omwi
wiewia kapwuriamwei kan.
- 6 Aramas akan pahn kin koasoia duwen wiepen
nin limomwi manaman akan,
oh I pahn kin lohkiseli duwen sap-
wellimomwi roson lapalap.
- 7 Re pahn kin koasoia duwen wiewia mwahu en
nin limomwi kan koaros
oh koulki duwen sapwellimomwi kadek.
- 8 KAUN-O me ketin limpoak oh kalahngan,
e kin ketin kanengamah oh diren limpoak
poatpoat.
- 9 E kin kupwur mwahu ong aramas akan koaros
oh kin ketin kalahngan ong wiepen nin lime
kan koaros.
- 10 Maing KAUN, wiepen nin limomwi kan koaros
pahn kapinga komwi,
oh sapwellimomwi aramas akan pahn kas-
apahlkalahngan ong komwi.
- 11 Re pahn koasoia duwen lingan en
sapwellimomwi wehi,
oh pil duwen sapwellimomwi manaman,
- 12 Pwe aramas koaros en dehdehkihla duwen
wiepen nin limomwi manaman akan
oh pil duwen roson lingan en sapwellimomwi
wehi.
- 13 Sapwellimomwi wehi, iei wehi soutuk ehu,
komwi me nanmwarki kohkohlahte.
- KAUN-O me ketin loalopwoat ni sapwellime inou
kan;
oh me kin kalahngan ni wiepen nin lime kan
koaros.

- 14 E kin ketin sewese irail kan me kin mihla nan apwal;
e kin ketin pwekada irail kan me kin pwupwudi.
- 15 Me momour kan koaros kin sohpeiiong oh koapworopworkin komwi,
oh komwi kin ketin katungoale irail nin duwen ar anahn akan.
- 16 Komwi kin ketikihong irail uwen me itar
oh kin ketin kaitarala ar anahn akan koaros.
- 17 KAUN-O me ketin pwung ni mehkoaros me e kin ketin wia,
oh kalahngan ni wiepen nin lime kan koaros.
- 18 E kin ketiket limwahn irail kan me kin likweri-
ong,
irail akan me kin likweriong ni mehlel.
- 19 E kin ketikihong anahn en irail me kin wauneki;
e kin ketin karonge ar likwer, oh kin ketin komouriraila.
- 20 E kin ketin sinsile irail kan me kin poakohng,
a e pahn ketin kamwomwala aramas suwed akan.
- 21 I pahn kin patohwan kapinga KAUN-O ahnsou koaros;
wiepen nin lime kan koaros en kin kapinga mware sarawi ahnsou koaros kohkohlahte.

146

Kapingpen Koht atail Sounkomour

- 1 Kapinga KAUN-O!
Ngeni, kapinga KAUN-O!

- ² I pahn kapinga KAUN-O erein ei mour;
 I pahn kokouliong ei Koht erein ei mour un-
 sek.
- ³ Kumwail dehr koapworopworki me lapalap en
 sampah kan;
 pwe sohte emen tohrohr kak ko-
 mourkumwailla.
- ⁴ Ni ar kin mehla, re kin pwurehng wiepwella;
 oh ni ahnsowohte, ar koasoandi kan kin im-
 wisekla.
- ⁵ Meid pai aramas me Koht en Seikop kin ketin
 sewese
 oh me kin koapworopworki KAUN-O eh Koht,
- ⁶ sounkapikada nanleng, sampah, oh madau kan,
 oh audeparail kan koaros.
 E kin ketin kapwaiada sapwellime inou kan ahn-
 sou koaros;
- ⁷ e kin ketin sewese pwungen me toutoulahr
 akan
 oh kin ketin katungoale me duhpeklahr akan.
- KAUN-O kin ketin kasaledekla me sensel kan
⁸ oh kin ketin kapehdpeseng mesen me
 maskun kan.
 E kin ketin pwekada me pwupwudi kan;
 e kin ketin poakohng sapwellime aramas
 pwung kan.
- ⁹ E kin ketin sinsile mehn liki kan me kin kousoan
 nan sapwatail;
 e kin ketin sewese lihdi kan oh me sepwoup-
 wou kan,

a e kin ketin kauwehla koasoandien aramas
suwed akan.

¹⁰ KAUN-O pahn ketin nanmwarki kohkohahte!
Saion, omw Koht pahn kakaun kohkohahte!

Kapinga KAUN-O!

147

Kapingpen Koht Wasa Lapalap

¹ Kapinga KAUN-O!

Meid mwahu koulki melkahka en kaping ong atail
Koht;

meid kansenamwahu oh pwung kapinga ih.

² KAUN-O ketin onehda sapahl Serusalem;
e ketin kasapahldohr me kalipilipala kan.

³ E ketin kamwahwihalahr me nan kapehd ohlahr
akan
oh ketin kidimpenehr ar ohla kan.

⁴ Ih me kin ketin koasoanehdi tohtohn usu kan
oh ketikihong eden ehuehu usu.

⁵ Atail Kaun me lapalap oh roson;
sapwellime kupwurokong sohte kak
sosohngdi.

⁶ E kin ketin kasapwilada me aktitik kan,
eh ahpw kin ketin tiakdiong aramas suwed
akan nanpwel.

⁷ Kumwail koulki koulen kaping ong KAUN-O;
kumwail kesengki arp ong atail Koht.

⁸ E kin ketin kamwarakpeseng depwek kan pahn-
lahng;

- e kin ketin kamwerediong keteu pohn sampah
oh kin ketin kawosehda dihpw pohn dohl akan.
- ⁹ E kin ketikihong mahn akan arail kisin tungoal
oh kin katungoale kisin menpihr kan ni ar kin sengisengki ar men mwenge.
- ¹⁰ E sohte kin kupwurperenki kehlail en oahs akan,
de kkommwad en sounpei kan;
- ¹¹ ahpw e kin kupwurperenki irail kan me kin wauneki,
irail kan me kin koapworopworki sapwellime limpoak poatopaat.
- ¹² Serusalem, kapinga KAUN-O!
Saion, kapinga omw Koht!
- ¹³ E kin ketin silehdi mwahu omw ewen kehl kan;
e kin ketin kupwuramwahwih noumw aramas akan.
- ¹⁴ E kin ketin sinsile irepen omw wehi
oh kin katungoalehkin kumwail pilawa me keieu mwahu.
- ¹⁵ Ni eh kin ketin koasoanediong sampah mehkot,
koasoandio kin mwadange pweida.
- ¹⁶ E kin ketin kadaridi sinoh duwehte pilangkes ehu
oh kamwarak pwoaik rasehng pwelpar.
- ¹⁷ E kin ketin kadaridi keteu aihs takai duwehte rakied;
oh sohte me kakohng kepeu me e kin ketin kadarodo!

- 18 Eri, e kin ketin mahsente, a ais kin peipeseng;
e kin ketin kadar kisinieng, a pihl kin pwilip-
wiliwei.
- 19 E kin ketin poahngokohng sapwellime aramas
akan,
sapwellime kaweid oh kosonned kan ong Is-
rael.
- 20 E sohte ketin wiahiong met wehi teikan;
re sohte ese sapwellime kosonned akan.

Kapinga KAUN-O!

148

Nanleng oh Sampah Pokon en Kapinga Koht

1 Kapinga KAUN-O!

- Kumwail tohn powe kan,
kumwail kapinga KAUN-O sang nanleng.
- 2 Kumwail, sapwellime tohnleng kan, kumwail
koaros kapinga,
kumwail, sapwellime karis en nanleng,
kumwail koaros pil kapinga.
- 3 Kumwa, ketipin oh maram, kumwa kapinga;
kumwail usu lingaling kan, kumwail pil
kapinga.
- 4 Kumwail, lahng ileilehie kan, oh pihl y kan me
mi pohn pwelengen lahng,
kumwail kapinga.

5 Mepwukat koaruhsie en kapinga mwaren
KAUN-O!

E ketin mahsente, a re wiawihda;

6 pwehki sapwellime mahsenohte, re ahpw
soandier nan dewerail kohkohlahte,
oh re sohte kak sapeik.

7 Kumwail kapinga KAUN-O sang sampah,
kumwail mahn kamasepwehk kan en nan
madau, oh kapin madau kan koaros,

8 lioal oh keteu, sinoh oh depwek kan,
oh pil melimel kan me kin peikiong sap-
wellime mahsen kan.

9 Kumwail dohl oh nahna kan, kumwail kapinga;
tuhke me kin wah kan, oh tuhkehr nanwel
kan;

10 oh pil mahn akan koaros, me mand oh me
lawalo kan,
mahn kerep oh menpihr kan.

11 Kumwail kapinga, kumwail nanmwarki kan oh
aramas akan koaros,
soupeidi kan oh soangen soumas teikan
koaros;

12 mwahnakapw oh peinakapw akan,
me mah oh pil seri kan.

13 Irail koaruhsie en kapinga mwaren KAUN-O!
Mware me lapalap sang mwar teikan koaros;
sapwellime lingan kin ketiket pohngin
lahng oh sampah.

14 E ketin kakehlahda sapwellime wehi,

pwe sapwellime aramas akan koaros en
kapinga—
aramas en Israel kan me e kin ketin loalloale.

Kapinga KAUN-O!

149

Koulen Kaping

¹ Kapinga KAUN-O!

Kumwail koulki koul kapw pwoat ong KAUN-O;
kumwail kapinga ih mwohn pokon en sap-
wellime aramas loalopwoat akan.

² Israel, ke en nsenamwahula, pwehki Soun-
wiepomw;
tohn Saion, kumwail perenda, pwehki
amwail nanmwarki.

³ Kumwail kahlek kapingahki mware;
kumwail kesengki aip oh arp kapikapinga ih.

⁴ KAUN-O kin kupwurperenki sapwellime aramas
akan;
e kin ketin kawauwihkihla me aktikitik kan
manaman en powehdi.

⁵ Sapwellimen Koht aramas akan en perenkihda
ar powehdi
oh re en kokoul en peren pwohng ehu unsek.

⁶ Re en ngisingis nindokon ar kapikapinga Koht,
kolokol nair kedlahs keng kan

⁷ pwe re en kalowehdi wehi kan
oh kaloke aramas akan;

⁸ pwe re en salihkihdi sahl mete ar nan-
 mwarki kan,
 ar kaun akan nan seliparail selmete kehlail;
⁹ pwe re en kaloke wehi kan nin duwen Koht
 eh ketin koasoanehdi.
 Ih met powehdi en sapwellimen Koht aramas
 akan.

Kapinga KAUN-O!

150

Kapinga KAUN-O!

¹ Kapinga KAUN-O!

Kapinga Koht nan Tehnpese Sarawio!

Kapinga sapwellime roson lapalap nanleng!

² Kapinga pwehki wiepen nin lime kapwuri-
 amwei kan.

Kapinga sapwellime roson lapalap.

³ Kapingahki noumwail sowi kan.

Kapingahki noumwail keseng arp oh lair kan.

⁴ kapingahki noumwail aip oh amwail kahlek kan.

Kapingahki noumwail keseng arp oh ngilen
 mehn pepeuk kan.

⁵ Kapingahki noumwail simpal kan.

Kapingahki ngilen simpal kaselel kan!

⁶ Kumwail me momour koaros, kumwail kapinga
 KAUN-O!

Kapinga KAUN-O!

Pohnpeian Bible with Apocrypha
The Holy Bible in the Pohnpeian language of the
Federated States of Micronesia

copyright © 2006 Bible Society of the South Pacific

Language: Pohnpeian

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-09-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

7ff9a0a6-6024-5540-a190-762a68918ebc